

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АЯЛДАРЫ ЖАНА ЭРКЕКТЕРИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук
статистика комитети

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АЯЛДАРЫ ЖАНА ЭРКЕКТЕРИ

2016-2020

Бишкек 2021

УДК 314
ББК 60.7
Ж 56

Редакциялык-басмалык Кеңеш:

Төрага – С. Насирдинов
Мүчөлөр: – Н. Чуйков
– Э. Жумалиев
– Б. Шокенов
– Г. Курманова
– Ч. Турдубаева
– В. Бирюкова
– Э. Исенкулова

Ж 56 Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери: 2016–2020.
Бишкек: 2021 – 307 с. ISBN 978-9967-28-558-3

«Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери» статистикалык жыйнагы калк, мамлекеттик башкаруу органдарындагы аялдардын жана эркектердин өкүлчүлүктөрү, жумуштуулук жана жумушсуздук, жашоо деңгээли, билим берүү, саламаттык сактоо, укук бузуулар жана ошондой эле үй-бүлөдөгү зомбулук боюнча маалыматтардын 2016–2020 жж. динамикасын камтыйт.

Башкаруу органдарынын кызматкерлер, илимий кызматкерлер, профессордук-окутуучулук курамы, аспиранттар, студенттер жана башка кызыккан колдонуучулар үчүн арналды.

Пайдалануучулар расмий статистиканын маалыматтарын жана тиешелүү маалыматтарды пайдаланууда алардын булагына шилтеме жасоого милдеттүү («Расмий статистика жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 30-беренеси).

БУУнун Кыргызстандагы Калк фондунун финансылык колдоосу жана «Демократиялык процесстерди изилдөө борбору» менен кызматташуусунун алкагында басылып чыгарылган.

© Басылма менен байланышкан маалыматтар үчүн төмөнкү дарек боюнча кайрылыңыздар:

Бишкек ш., Фрунзе к., 374
телефон: 996(312) 32-46-52, 66-40-42, 66-40-40
факс: 996 (312) 66-01-38
e-mail: nsc_mail@stat.kg
интернет: <http://www.stat.kg>

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети социалдык статистика бөлүмү

Шарттуу белгилер:

- - кубулуш жок;
... - маалымат жок;
0,0 - көрсөткүчтүн мааниси өлчөө бирдигинен аз

Ж 0703000000–18
ISBN 978-9967-28-558-3

УДК 314
ББК 60.7

Бөлүмдөрдүн авторлору:

		Телефондору
Калк	Г. Абдуллаева	32-55-46
Калктын саламаттыгы	Ж. Рахманова	32-46-52
Калктын билими	Ж. Рахманова	32-46-52
Жумуштуулук жана жумушсуздук	Г. Джайлобаева Г. Еремекбаева	62-60-76 62-56-39
Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдары	Г. Джайлобаева	62-60-76
Калктын жашоо деңгээли	Ы. Калымбетова Ж. Рахманова М. Абдукадирова	32-46-55 32-46-52 62-55-91
Укук бузуулар	Ж. Рахманова	32-46-52

Улуттук статистика комитетинин башка негизги басылмалары

«Кыргызстан цифраларда»

Ыкчам маалыматтардын негизинде өлкөнүн 2020-ж. социалдык-экономикалык абалын мүнөздөөчү негизги көрсөткүчтөр мурдагы жылдар менен салыштырылып берилди. Калк, анын жумуштуулугу жана жашоо деңгээли, социалдык чөйрөнүн өнүгүүсү, ошондой эле экономиканын айрым тармактарынын абалдары жөнүндө маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасынын статистикалык жылдыгы – 2016-2020»

Жалпысынан республика жана анын региондору боюнча такталган дайындарга негизделген кеңири маалыматты камтыйт. Калктын саны, алардын жумуш менен камсыз болушу жана жыргалчылыктын деңгээли тууралуу маалыматтар келтирилген. Улуттук эсептер тутуму, республиканын чарба жүргүзүүчү субъектилери, чакан жана орто ишкердик, инвестициялар жөнүндө маалыматтар камтылды. Экономиканын айрым тармактарындагы абал чагылдырылды. Тышкы экономикалык ишмердик республиканын тышкы соодасы жөнүндө маалыматтар менен берилди.

«Кыргызстандагы туризм – 2016-2020»

Республикадагы туризм чөйрөсүндөгү жумуштуулук, туристтердин агымы, эс алуу кызмат көрсөтүүлөрү жана туризм мекемелер тармагы жөнүндө маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерлик – 2016-2020»

Чакан жана орто ишканалардын, дыйкан (фермердик) чарбаларынын жана жеке ишкерлердин ишмердиктеринин негизги экономикалык көрсөткүчтөрү боюнча статистикалык маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиги – 2016-2020»

2020-ж. чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиктеринин негизги экономикалык көрсөткүчтөрү боюнча кыскача талдоо жана статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырылып берилди.

«Кыргыз Республикасынын улуттук эсептери – 2016-2020»

Улуттук эсеп тутумундагы көрсөткүчтөрдү түзүүнүн жана өз ара байланышуунун принциптери, негизги түзүмдөрү жана алардын айрым компоненттери баяндалат, республиканын ички дүң продуктун өндүрүү, түзүү, бөлүштүрүү жана пайдалануу жөнүндөгү жалпыланган маалыматтарды камтыган эсеп тутуму берилет.

Кыргыз Республикасынын 2018ж. үчүн «Ресурстар-Колдонуу» (РКТ) таблицалары

Өз ара байланышкан «Ресурстар – Колдонуу» таблицалары ар кандай товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр түрүндө ресурстарды түзүүнү чагылдырат, алардын булагы катары ички өндүрүү жана импорт болуп саналат, жана ошондой эле бул ресурстарды аралыктагы жана акыркы суроо-талаптарга жараша ар кандай компоненттердин ортосунда бөлүштүрүү.

«Кыргыз Республикасынын демографиялык жылдыгы – 2016–2020»

Жыйнак администрациялык-аймактык түзүлүш, калктын санынын өзгөрүлүшү, жыныстык-курактык жана улуттук курам, Кыргыз Республикасынын аймагы боюнча жайгашышы тууралуу, төрөт жана өлүм, никелешүү жана ажырашуу, миграциясы ж.б. жөнүндө маалыматтарды камтыйт.

«Кыргыз Республикасынын өнөр жайы – 2016–2020»

Басылмада 2020-ж. өнөр жайдын жалпы республика боюнча өнүгүшүн мүнөздөөчү негизги көрсөткүчтөр мурдагы жылдарга салыштырылып берилди. Продукциянын айрым түрлөрүнүн республика жана аймактар боюнча өндүрүлүшү жөнүндө маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы – 2016–2020»

2020-ж. республиканын айыл чарбасы боюнча статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырып берилди.

«Кыргыз Республикасындагы инвестициялар – 2016–2020»

2020-ж. республиканын инвестициялык жана курулуш ишмердиги боюнча статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырып берилди.

«Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу – 2005–2020»

Жыйнакта Кыргыз Республикасынын жана региондорунун ички соодасынын абалы жөнүндө статистикалык маалыматтар, ошондой эле методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Кыргыз Республикасынын маалыматтык-коммуникациялык технологиялары – 2016–2020»

Жалпысынан республика жаан анын региондору боюнча юридикалык жактардын маалыматтык-коммуникациялык технологияларынын абалын жана пайдаланылышын талдоону камтыйт. Тиркемелерде экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана менчик формалары боюнча МКТнын абалы туурасында толук маалыматтар берилди.

«Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансысы – 2016–2020»

Экономиканын реалдуу жана финансы секторундагы ишканалардын финансылык көрсөткүчтөрүнүн кыскача талдоосун камтыйт. Тиркемелерде кеңири маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы – 2016–2020»

Мезгилдеги тышкы жана өз ара сооданын өнүгүшүндө түзүлгөн тенденциялардын талдоосун, кызмат көрсөтүүлөрдүн соодасы, импорт жана экспорт бааларынын индекси, валюта курсу жөнүндө маалыматтар камтыйт. Тиркемелерде кеңири статистикалык маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо дэңгээли – 2016–2020»

Улутстатком тарабынан үй чарбаларга жыл сайын өткөрүлүүчү изилдөөлөргө ылайык, кедейчилик көрсөткүчтөрүнүн, калктын кирешелери жана чыгымдары, тамактануунун энергетикалык баалуулугу жөнүндө маалыматтардын талдоосун камтыйт. Калкты социалдык жактан камсыздоо жөнүндө маалыматтар көрсөтүлдү. Тиркемелерде кеңири статистикалык маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

«Иш менен камсыз кылуу жана жумушсуздук»

Басылма 2020-ж. өткөрүлгөн үй чарбалардын бюджеттерине жана жумушчу күчүнө интеграциялык тандалма изилдөө жүргүзүүнүн жыйынтыктары боюнча даярдалды. Аймагы, жынысы, билим деңгээли, экономикалык ишмердигинин түрү, иштеген жумушу ж.б. боюнча бөлүштүрүлгөн жумушчу күчтүн, иштеген жана жумушсуз калк жөнүндө маалыматтарды камтыйт.

«Кыргыз Республикасындагы аялдар жана эркектер»

Калктын саны жана түзүмү, жашоонун узактыгы, оорулар, билим берүү, экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча жумуштуулук, башкаруу органдарындагы өкүлчүлүк жөнүндө маалыматтар гендерлик өңүттө берилди.

«Кыргыз Республикасындагы айлана-чөйрө – 2016–2020»

Жыйнакта айлана-чөйрөнүн абалын, ага экологиялык таасир этүүнүн динамикасын, ошондой эле аны коргоо боюнча жүргүзүлгөн иш-чараларды мүнөздөгөн маалыматтар берилди.

Мазмуну

1. КАЛК

1.1 график	Калктын жынысы жана жаш курагы боюнча түзүмү өзгөрүшү	29
1.1 таблица	Туруктуу калктын саны	31
1.2 график	Туруктуу калктын саны	31
1.2 таблица	Болгон калктын саны	32
1.3 таблица	Жынысы жана курактык топтор боюнча туруктуу калктын саны	32
1.3 график	Туруктуу калктын саны жынысы боюнча	36
1.4 таблица	Жаш курактык топтор жана аймактар боюнча аялдар менен эркектердин санынын катышы	37
1.5 таблица	Негизги жаш курактык топтор жана аймактар боюнча туруктуу калктын саны	47
1.6 таблица	Жынысы жана аймактар боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы	50
1.4 график	Жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы	51
1.7 таблица	Жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	52
1.8 таблица	Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	52
1.5 график	Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	53
1.9 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны ..	53
1.6 график	Төрөттүн жалпыланган коэффициенти	55
1.10 таблица	Жашаган жери боюнча айрым курактык топтордо аялдардан төрөлгөн балдардын саны	55
1.7 график	20–29 жаш курактагы аялдардын орточо жылдык саны жана алардан төрөлгөн балдардын саны	56
1.8 график	15–19 жаштагы аялдарда төрөлгөн балдардын саны	57
1.11 таблица	Аймактар боюнча никеге чейинки жаш курактагы (15–17 жаш) аялдардан төрөлгөн балдардын саны	57
1.12 таблица	Жашаган жери боюнча эненин бала төрөөдөгү орточо жаш курагы	58
1.13 таблица	Эненин нике абалы боюнча төрөлгөндөрдүн саны	58

1.14 таблица	2020-жылы жашаган жери жана аймактар боюнча катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны	59
1.9 график	2020-жылы жашаган жери жана жаш курактык топтору боюнча катталган никеде турбаган аялдардын төрөтүү ..	59
1.15 таблица	Никелешүүлөр жана ажырашуулар	60
1.10 график	2020-жылы жаш курактык топтор боюнча алгачкы жолу никеге тургандардын саны	61
1.16 таблица	Никеге туруудагы орточо жаш курак	61
1.17 таблица	2020-жылы катталган никеде турган жубайлардын жарандыгы боюнча бөлүштүрүү	61
1.18 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын тышкы миграциясы	62
1.19 таблица	Калктын ички миграциясы	64
1.20 таблица	2020-жылы аймактар боюнча калктын ички миграциясы	64

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

2.1 таблица	Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген муниципалдык кызматкерлер, жынысы боюнча	66
2.2 таблица	Бийлик бутактары боюнча мамлекеттик кызматта иштеген аялдар жана эркектердин саны	67
2.1 график	Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча	68
2.2 график	2021-жылдын 11 апрелинде жана 11 июлунда өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча Кыргыз Республикасынын шаардык жана жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы боюнча	68
2.3 таблица	Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча	69
2.3 график	Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча	69
2.4 таблица	Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы жана ээлеген кызмат орундары боюнча	70

2.4 график	Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча	73
2.5 таблица	Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча	74
2.6 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны	76

3. ЖУМУШТУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

Жумушчу күчү

3.1 таблица	2020-жылы жашаган жери боюнча 15 жаш жана андан улуу курактагы жумушчу күчүнүн саны	80
3.1 график	2020-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча калктын жумуштуулугу	81
3.2 таблица	Аймактар, жашаган жери жана жынысы боюнча калктын жумуштуулук деңгээли	81
3.3 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны ..	82
3.4 таблица	Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны	83
3.2 график	Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны	84
3.5 таблица	2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча жумушчу күчүнүн, жумуштуулуктун жана жумушсуздуктун саны ...	84
3.6 таблица	2020-жылы иштегендердин жаш курагы жана үй-бүлөлүк абалы боюнча бөлүштүрүү	85
3.7 таблица	2020-жылы негизги жумушта анык иштеген убактысынын узактыгы, жашаган жери жана жынысы боюнча иштеген калк	86
3.3 график	2020-жылы жынысы жана билиминин деңгээли боюнча калктын жумуштуулугу	87
3.4 график	2020-жылы кесиптик топтору жана жынысы боюнча калктын жумуштуулугу	88
3.8 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрү боюнча аялдардын жумуштуулугу	89
3.9 таблица	2020-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеген калк ..	90
3.10 таблица	Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калк	94
3.11 таблица	Эмгек келишиминин түрлөрү жана жынысы боюнча негизги жумушта жалданып иштегендер	96
3.12 таблица	Билими боюнча калктын жумуштуулугун деңгээли	97

3.13 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар	97
3.14 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар	99
3.15 таблица	2020-жылы ишкананын тиби, экономиканын сектору жана жынысы боюнча жумушчулар	102
3.16 таблица	Ишкананын тиби, жынысы жана аймактар боюнча жумушчулар	103

Жумушсуздук

3.17 таблица	15–28 жаш курактык топтогу жалпы жумушсуздуктун деңгээли	105
3.5 график	2020-жылы билими жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздук деңгээли	106
3.18 таблица	Жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча иш тажрыйбасы бар жумушсуздарды бөлүштүрүү	107
3.19 таблица	2020-жылы иш издөө аракетти жана жынысы боюнча жумушсуздар	107
3.6 график	2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук	108
3.20 таблица	Жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	109
3.21 таблица	Билиминин деңгээли жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук	110
3.7 график	2020-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук	110
3.22 таблица	Жумушсуздуктун узактыгы жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук	111
3.23 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иш менен камсыз кылуу кызмат органдары тарабынан ишке орношкондордун саны	111

Кызматкерлердин эмгек акысы

3.24 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин орточо айлык эмгек акысы	113
3.8 график	Аялдарындын жана эркектердин орточо айлык эмгек акысы	115

Чарба жүргүзүүчү субъекттер

3.25 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	116
3.9 график	Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	118
3.26 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	118
3.10 график	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	119
3.27 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин санынын катышы	119
3.28 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	121
3.11 график	Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	122
3.29 таблица	Менчик формасы, жынысы жана аймактар боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	122
3.30 таблица	Иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилери жынысы боюнча	123
3.31 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилери	124
3.32 таблица	Ишкананын тиби боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	124
3.33 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан дыйкан (фермер) чарбаларынын жетекчилери	125
3.34 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан жеке ишкерлер	126

4. КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

Калктын жашоо деңгээлинин негизги индикаторлору

4.1 график	Аймактар боюнча калктын кедейчилик деңгээли	130
4.1 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча калктын кедейчилик деңгээли	130
4.2 график	2020-жылы үй чарба башчысынын жынысы боюнча кедейчиликтин деңгээли	132
4.2 таблица	Үй башчысынын жынысына жараша үй чарбанын кедейчиликтин деңгээли	133
4.3 таблица	Үй башчысынын жынысына жараша үй чарбасынын киреше деңгээли	134
4.4 таблица	Жашоо минимуму	134
4.3 график	Эң төмөн камсыздалган квинтилдин калктын кирешесиндеги үлүшү	135
4.5 таблица	Аймактар боюнча жетишсиз салмактан жапаа чеккен 1–6 жаш курактык топтордогу балдардын үлүшү	135
4.6 таблица	2020-жылдагы кедейчиликтин деңгээли жана жынысы боюнча тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугу	136
4.7 таблица	2020-жылы жаш курагы топтору боюнча чоңдор үчүн дененин салмагынын индекси (ДСИ)	137

Улгайган жана эмгекке жөндөмсүз калкты социалдык коргоо

4.8 таблица	Жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	138
4.4 график	Жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	138
4.9 таблица	2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	139
4.10 таблица	2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик айлык жөлөкпүлдарды алуучулардын саны	139
4.5 график	Пенсионерлердин жашоо минимуму жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	140
4.6 график	Мамлекеттик бюджеттен социалдык коргоо үчүн кеткен чыгымдар	141

Калктын чакан насыялоо

4.11 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча чакан насыя алуучулардын саны	141
--------------	---	-----

5. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ**Мектепке чейинки билим берүү**

5.1 таблица	Жашаган жери жана жынысы боюнча мектепке чейинки уюмдардагы балдардын саны	144
5.1 график	2020-жылы жынысы жана жашаган жери боюнча балдарды мектепке чейинки уюмдарга камтуу	145

Жалпы билим берүү

5.2 таблица	Биринчи класска кабыл алынган окуучулардын саны, жынысы боюнча	146
5.3 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны	146
5.4 таблица	Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны	148
5.5 таблица	Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдар тарабынан окуучуларды бүтүрүп чыгаруу	148
5.2 график	Башталгыч, толук эмес орто жана орто жалпы билим берүү уюмдарда кыздар менен эркек балдардын катышы	149
5.6 таблица	Негизги жалпы билим берүү (1–9-класстар) менен балдарды камтуу, жынысы жана аймактар боюнча	150
5.7 таблица	Күндүзгү жалпы билим берүүчү уюмдарда мугалимдердин саны (айкалыштырып иштегендер кошулбайт) жынысы боюнча	151

Орто кесиптик билим берүү

5.8 таблица	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	151
5.3 график	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	153

Жогорку кесиптик билим берүү

5.9 таблица	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	154
5.4 график	Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарындагы студенттердин окуунун багыттары жана жынысы боюнча бөлүштүрүү	155
5.10 таблица	Аймак боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдардагы студенттердин санынан аялдар	156
5.11 таблица	Жынысы боюнча кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан бүтүрүп чыгарган студенттердин жана адистердин саны	156
5.12 таблица	Кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны жынысы боюнча	158

Жогорку окуу жайдан кийинки билим берүү

5.13 таблица	Аспиранттар жана докторанттарды жынысы боюнча бөлүштүрүү	159
5.5 график	2020-жылы аспиранттар жана докторанттар	159

Илим

5.14 таблица	Илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгарууларды аткарган, илимдин доктору жана илимдин кандидаты илимий даражалары бар изилдөөчүлөрдүн саны	160
--------------	---	-----

6. САЛАМАТТЫК САКТОО

Калкка дарылоо-алдын алуу жардам көрсөтүү

6.1 таблица	Медициналык уюмдар	162
6.2 таблица	Адистиги жана жынысы боюнча медициналык кызматкерлердин саны	163
6.3 таблица	Бойдон алдыруулар (аборттор)	164
6.1 график	Төрөттөр жана аборттор	165
6.4 таблица	Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү	165
6.2 график	2020-жылы курактык топтору боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү	166
6.5 таблица	Контрацепция каражаттын колдонгон репродуктивдик жаштагы аялдардын үлүшү	166

Калктын оору-сыркоолору

6.6 таблица	Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оору-сыркоолору	167
6.7 таблица	Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оорулардын деңгээли	171
6.8 таблица	Кош бойлуу аялдардын оорулары	174
6.9 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аз кандуулук оорулары	175
6.10 таблица	Жаш курактык топтору боюнча зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер	175
6.3 график	Зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер, калктын 100 000ине	176
6.4 график	2020-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагнозу зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер	177
6.5 график	2020-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар менен эркектердин зыяндуу шишик оорулары	177
6.6 график	Аялдардын эмчек беши жана жатындын моюнчасынын рак оруусу	178
6.11 таблица	Аймактар боюнча аялдардын жатын моюнчасынын рак оорусу жана өлүмү	178
6.12 таблица	Аймактар боюнча аялдардын эмчек безинин рак оорусу жана өлүмү	179
6.13 таблица	Жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук оорусу менен ооруган аялдар жана эркектер	179
6.7 график	Аялдар жана эркектердин активдүү кургак учук оорулары калктын 100 000ине	180
6.8 график	2020-жылы жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук менен ооруган аялдар жана эркектер	181
6.9 график	2020-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук диагнозу менен ооруган аялдар жана эркектер	181
6.14 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорусу ..	182
6.10 график	2020-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар менен эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары	182
6.11 график	Аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары калктын 100 000ине	183

6.15 таблица	Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары	183
6.12 график	Аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары калктын 100 000ине	184
6.13 график	Аялдар жана эркектердин сифилис оорулары калктын 100 000ине	185
6.14 график	Аялдар жана эркектердин гонорея оорулары калктын 100 000ине	185
6.16 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекция менен жашаган адамдардын саны	186
6.17 таблица	АИВ инфекциясы жана СПИД менен ооругандар жугуу жолдору боюнча бөлүштүрүү	188

Өлүү

6.18 таблица	2020-жылы боюнча өлүү себептеринин класстары жана жынысы боюнча калктын өлүмү	190
6.19 таблица	2020-жылы жынысы жана жаш курактык топтору, өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлгөндөр	191
6.20 таблица	2020-жылы жашаган жери, жынысы, курактагы топтору жана өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлгөндөр	195
6.21 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча шишик оорулардан калктын өлүмү	202
6.22 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча калктын кургак учук оорусунан өлгөндөр	203
6.23 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекциясынан өлгөндөр	205
6.15 график	Балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн коэффициентти	207
6.24 таблица	Өлгөн аялдардын жашаган жери боюнча энелердин өлүмү	207
6.25 таблица	Өлүм себептери боюнча энелердин өлүмү	208
6.26 таблица	Аймактар боюнча энелердин өлүмү	209
6.27 таблица	2020-жылы өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча наристелердин өлүмү	209
6.28 таблица	Өлгөн аялдардын жашаган жери жана жынысы боюнча балдардын өлүмү	211

6.29 таблица	2020-жылы жынысы жана өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча балдардын өлүмү 211
--------------	---

Калктын майыптуулугу

6.30 таблица	Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган адамдардын саны .. 213
6.31 таблица	Майыптуулуктун себептери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган 18 жаштан улуу адамдардын саны 213
6.32 таблица	Жашанган жери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган 18 жаштан улуу адамдардын саны 214
6.33 таблица	18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдардын саны курактык топтору жана жынысы боюнча 215
6.34 таблица	18 жаш жана улуу курактагы ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген, майыптуулук боюнча пенсия жана жөлөкпул алган аялдардын жана эркектердин саны 216
6.35 таблица	Калкты социалдык коргоо органдарында каттоодо турган 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны, жынысы боюнча 217
6.16 график	2020-жылы 18 жашка чейинки ден-соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар 218
6.36 таблица	Калкты социалдык коргоо мекемелер 219
6.37 таблица	Кан айлануу ооруларынан оору-сыркоосу, өлүмү жана биринчи жолку майыптуулугу 219

Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн материалдары

6.38 таблица	15 жаш жана андан улуу курактагы аялдар жана эркектер арасында, өзүнүн ден соолугунун абалын жакшы жана абдан жакшы деп баа берүүсү 220
6.39 таблица	Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектер арасында тамеки чегүүнүн таралышы 220

7. УКУК БУЗУУЛАР

7.1 график	Катталган кылмыштардын саны	223
7.1 таблица	Кылмыш жасаган адамдардан саны	223
7.2 график	Жынысы боюнча кылмыш жасаган адамдар	224
7.2 таблица	Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдардан курамы	224
7.3 график	2020-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча кылмыш жана жорук жасаган адамдардан саны	225
7.4 график	2020-жылы кылмыштын айрым түрлөрү боюнча кылмыш жасаган адамдардын саны	225
7.3 таблица	Жынысы боюнча соттолгондордун саны	226
7.4 таблица	Ата-эненин балдарын багуудан качуу жана балдардын ата-энесин багуудан баш тартуусу соттор тарабынан күнөөлүү деп табылган адамдардын жынысы боюнча саны	226
7.5 график	2020-жылы Кыргыз Республикасынын Жазык кодексине ылайык кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны	227
7.6 график	Соттор тарабынан дайындалган негизги жаза чаралары боюнча соттолгондордун саны	227
7.5 таблица	Башкы прокуратура органдары тарабынан адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо чөйрөсүндө мыйзам бузуулардын саны	228

Аялдарга жана балдарга карата жасалган кылмыш, үй бүлөлүк зомбулук

7.6 таблица	Кризистик борборлорго, аксакалдар сотторуна жана башка адистештирилген мекемелерге кайрылгандардын саны	229
7.7 таблица	Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны жынысы жана курактык топтору боюнча	231
7.8 таблица	Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча	232
7.9 таблица	Жасалган зомбулук түрлөрү боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	233

7.10 таблица	Жынысы жана аймактар боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны 234
7.11 таблица	Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандарга көрсөтүлгөн жардамдардын түрлөрү .. 235
7.12 таблица	Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодексине ылайык үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны, жынысы боюнча 235
7.13 таблица	2020-жылы үй-бүлөдөгү зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулардан (жаракаттардан) дарыланган адамдар, жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча 236
7.14 таблица	2020-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча соттук-медициналык экспертиза бөлүмүнө кайрылгандар 237
7.15 таблица	2020-жылдагы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча алгачкы медициналык жардамды көрсөтүүчү саламаттык сактоо уюмдарына жана ҮМБ алдын-алуу жардамдарына кайрылгандардын саны 238
7.16 таблица	2020-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) кайрылган адамдардын саны 239

Пробациялык көзөмөл

7.17 таблица	2020-жылы жынысы жана аймактар боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 240
7.18 таблица	2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча сотко чейинки пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 240
7.19 таблица	2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча аткаруу пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 241
7.20 таблица	2020-жылы жынысы жана аймактар боюнча пенитенциардык жана пенитенциардан кийинки пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 241

7.7 график	2020-жылы Кыргыз Республикасынын Жазык кодексинде каралган таасирдүү чаралы боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдар	242
7.8 график	2020-жылы Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодексинде каралган, таасирдүү чаралы боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдар	242

8. УБАКЫТ БЮДЖЕТИ

Эркектер менен аялдардын убакттын суткалык фондун пайдалануулар

8.1 таблица	2020-жылы жашаган жери жана жынысы боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын убакыттарынын суткалык фондунун пайдалануу	245
8.2 таблица	2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын убакыттарынын суткалык фондусун пайдалануу	247
8.3 таблица	2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу	248
8.1 график	2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу	249
8.4 таблица	2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары	250
8.2 график	2020-жылы жашаган жери боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары ..	251
8.5 таблица	2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жана андан улуу жаштагы адамдардын физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кетирген убакыт	252

9. ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

1-Максат	Жакырчылыктын бардык түрүн жоюу	256
1.1.1.	Жакырчылыктын эл аралык чегинен төмөн жашаган, күнүнө 1,9 доллардан аз кирешеси бар калктын үлүшү	256
1.2.1.	Жашаган жери жана жынысы боюнча расмий жакырчылыктын чегинде жашаган өлкөнүн калкынын үлүшү	256
1.3.1.1. f.	Пенсия жана майыптуулугу боюнча жөлөк пул алган мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын саны, жынысы жана аймактар боюнча	260

2-Максат	Ачкачылыкты жоюу, азык-тулук коопсуздугун камсыздоо, тамак-ашты жакшыртуу жана айыл чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү	261
2.1.1.1b.	Аймактар боюнча аз кандуулук менен ооруган кош бойлуу аялдардын үлүшү	261
2.1.1.1c.	Аймактар боюнча күнүнө 2 100 Ккалдан аз тамактанган калктын үлүшү	261
3-Максат	Ар бир адамга туура жашоону жана бардык куракта бакубаттуулукту камсыз кылуу	262
3.1.1.	Аймактар боюнча тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине энелердин өлүмүнүн коэффициенти	262
3.1.2.	Квалификациялуу медициналык кызматкерлер кабыл алган төрөттүн үлүшү аймактар боюнча	262
3.2.1.	Аймактар жана жынысы боюнча тирүү төрөлгөн 1 000ине балдар өлүмүнүн коэффициенти	263
3.2.2.	Аймактар жана жынысы боюнча тирүү төрөлгөндөрдүн 1 000ине неонаталдык өлүм	264
3.3.1.a.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине АИВтин жаңы учурларынын саны	265
3.3.2.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине активдүү кургак учук оорулары	266
3.3.4.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине гепатит В оорулары	267
3.4.1.1.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кан айлануу системасынын ооруларынан өлгөндөр	268
3.4.1.3.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кант диабети ооруларынын өлүмү	269
3.4.1.4.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине өнөкөт респиратордук ооруларынын өлүмү	270
3.5.1.1.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине баңгизаттарга көз карандылык оорулары	271
3.5.1.2.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине алкогольдук көз карандылык оорулары	272
3.6.1.1.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине жол кырсыктарынан каза болгондор	273
3.7.2.1.	Аймактар жана жынысы боюнча 15–19 жаштагы аялдарда төрөлгөн балдардын саны	274
3.9.1.1.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине көмүртек кычкылына уулангандардын өлүмү	275

3.9.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине ичеги-карын ооруларынын өлүмү	276
3.9.3.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кокусунан жана уулуу заттардын таасиринен уулангандардын өлүмү	277
3.с.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 10 000ине, медициналык кызматкерлердин саны	278
4-Максат Сапаттуу жана адилеттүү билим берүүнү камсыз кылуу жана бардыгы үчүн өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн колдоо	281
4.1.1.a. Шаар жана айыл жерлериндеги жалпы билим берүү уюмдарында сабакка киришпеген 7–17 жаштагы балдардын жана өспүрүмдөрдүн саны, жынысы жана аймак боюнча	281
4.1.2.1a. Башталгыч билим берүүнүн (1–4 – класстар) аяктоо деңгээли	282
4.3.1.1a. Жаштардын билимдүүлүгү жынысы боюнча	282
4.4.1.1a. МКТ (маалыматтык-коммуникациялык технологиялар) багытында окуган студенттердин саны, жынысы боюнча	283
4.с.1.1. Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин мектепке чейинки билим берүү уюмдарындагы, башталгыч мектептердеги (1–4 – класстар), орто мектептердеги (5–11 – класстар) үлүшү	283
4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15 жаш жана андан улуу курактагы калктын сабаттуулук деңгээли	284
4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15–24 жаш курактагы калктын сабаттуулук деңгээли	285
5-Максат Гендердик теңчиликти камсыз кылуу, бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү	286
5.3.1. 15 жаштан жана 18 жашка чейин никеге же бирликке турган 20-24 жашка чейинки аялдардын үлүшү	286
5.5.1. Парламенттеги аялдар	286
5.5.2. Жетекчилик кызмат орундарындагы аялдар	286
5.b.1. Мобилдүү телефону бар 15–49 жаш курактагы аялдар	287
5.b.1.1. Мобилдүү телефондордун саны	287
6-Максат Таза суу менен камсыз кылуу, суу ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана санитарияны сактоо.....	288
6.1.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча коопсуздук талаптарына ылайык таза жана ичүүчү сууга калктын жеткиликтүүлүгү	288

6.2.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча адекваттуу санитардык-гигиеналык шарттарга калктын жеткиликтүүлүгү ...	289
7-Максат Арзан, ишенимдүү, туруктуу жана заманбап энергия булактарына бардык адамдардын жетүүсүн камсыз кылуу	290
7.2.1. Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү	290
8-Максат Туруктуу экономикалык өнүгүүгө, эмгекке жарактуу курактагы бардык адамдарды жумушка орношуу мүмкүнчүлүгү жана жумуштун жагымдуу шарттары менен камсыздоого көмөк кылуу	290
8.3.1.1. Жынысы, курактык топтору, жашаган жери жана экономика сектору боюнча формалдуу эмес секторлордо иштегендер, айыл чарбасын кошкондо	290
8.3.1.2. Чакан жана орто ишканаларда иштегендердин үлүшү	291
8.5.2.1. Жынысы, аймактар жана жаш курактык топтору боюнча жумушсуздардын саны	291
8.5.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча катталган жумушсуздардын саны	293
8.5.2.3. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздуктун деңгээли	294
8.5.2.4. Аймактар жана жынысы боюнча катталган жумушсуздуктун деңгээли	295
8.5.2.5. Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны	296
8.5.2.6. Аймактар жана жынысы боюнча жумушчулардын орточо айлык эмгек акысы	297
8.5.2.7. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны	298
8.5.2.8. Аймактар боюнча аялдардын эмгек акысынын эркектердин эмгек акысына болгон катышы.....	299
9-Максат Туруктуу инфраструктураларды түзүү, бардыгын камтыган жана туруктуу индустриализацияга жана инновацияларга көмөк көрсөтүү	300
9.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча кайра иштетүү өнөр жайында иштегендердин үлүшү	300

10-Максат	Өлкөнүн ичиндеги жана өлкөлөр арасындагы теңсиздикти азайтуу	301
10.1.1.	Жалпы калктын жана 40 пайыз эң аз камсыз болгон калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	301
10.3.1.	Акыркы 12 ай ичинде эл аралык укук менен тыюу салынган дискриминациянын негизинде жеке өзүнүн башынан өткөн дискриминация көрүнүштөрү же куугунтуктар жөнүндө алар өздөрү маалымдаган аялдардын үлүшү	301
16-Максат	Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктары үчүн бардык адамдардын акыйкаттыкка жетүүсүн, бардык деңгээлдерде натыйжалуу жана эл алдында иш баяндарын тапшырып туруучу мекемелердин түзүлүшүн көздөп, тынчтыкка умтулган жана ачык коомдордун жаралышына көмөктөшүү ...	302
16.1.1.1a.	Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кол салуулардан өлүү	302
16.6.2.1a.	«Мамлекеттик аткаруу бийлигинин жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердигин баалоо» индекси	303

КАЛК

1. Калк

Аялдардын жана эркектердин саны жана жаш курактык курамы, төрөт, никелешүүлөр жана ажырашуулар жөнүндө статистикалык маалыматтар бөлүмүндө берилет. Жалпысынан калктын жаңылануу процесстерин мүнөздөөчү жалпы демографиялык көрсөткүчтөр – төрөттүн коэффициенти жана төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгынын көрсөткүчү, миграциялык агым жөнүндө маалыматтар берилет.

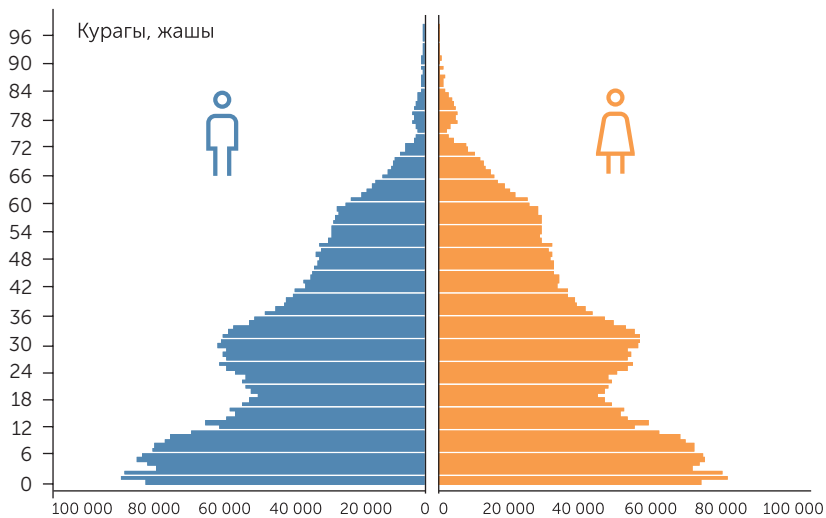
Кыргыз Республикасынын туруктуу калкынын саны 2016-жылдан баштап 2020-жылга чейин 8,1 пайызга, же болбосо 497 миң адамга көбөйдү. 2021-жылдын 1-январына карата баалоо боюнча 6 млн. 637 миң адамды (2017-жылдын 1 январына карата – 6 млн. 140 миң адамды) түздү, алардын 3 млн. 343 миң – аялдар жана 3 млн. 294 миң – эркектер.

Калктын өсүү темпинин бир аз төмөндөшүнө карабастан, тышкы миграциянын терс балансы менен, төрөлгөндөрдүн саны өлгөндөрдүн санынан ашып кеткендигинин эсебинен калктын санынын өсүшү байкалууда.

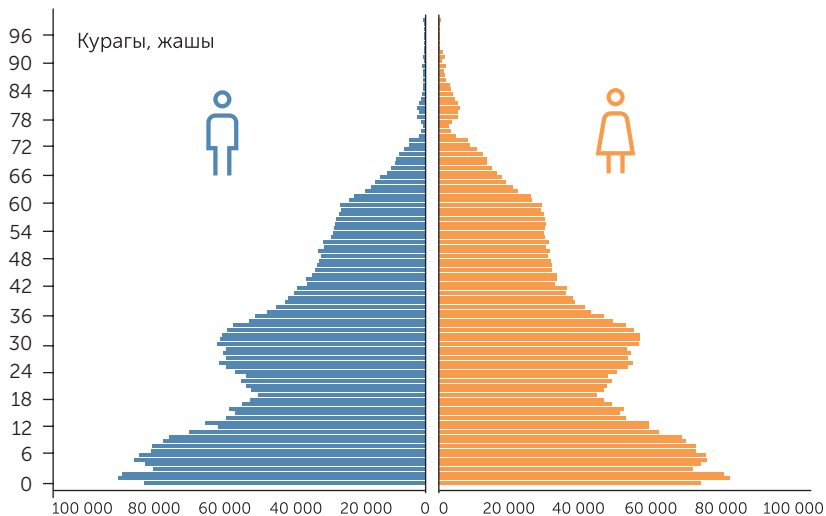
Республикадагы калктын жынысы боюнча бөлүнүшү бирдей эмес. Шаар жеринде аялдардын үлүшү эркектерге караганда көп жана 52,3 пайызды түзөт, ал эми төрөт жогору болгон айыл жеринде, тескерисинче, эркектер 50,7 пайызды түзүп бир аз басымдуулук кылышат.

■ 1.1 график: Калктын жынысы жана жаш курагы боюнча түзүмү өзгөрүшү

2017-жылдын 1-январына карата

2021-жылдын 1-январына карата

Калктын жыныстык-жаш курак түзүмүндө, жаш курактык топтордогу өзгөрүүлөрдүн айырмачылыгы сакталып кала берет. Калктын жалпы санында 5 жашка чейинки балдардын үлүшү 2016-жылы 12,7 пайыздан 2020-жылы 12,1 пайызга чейин азайган. Ошону менен бирге 5–9 жаш (2016-жылы 10,8 пайыздан 2020-жылы 11,6 пайызга чейин) жана 10–14 жаш (2016-жылы 8,6 пайыздан 2020-жылы 9,4 пайызга чейин) курактык топтордогу балдардын көбөйүшү байкалууда. Ошол эле учурда, ушул мезгилде 18–19, 20–24 жана 25–29 жаш курактагы жаштардын санынын азайышы байкалган.

Аялдардын басымдуулук кылуусу болжол менен 40 жашта белгиленет жана 80 жаштан улуу курактагы аялдардын саны эркектердин санынан дээрлик 2 эсеге көп. Бул басымдуулук негизинен эркектердин жана аялдардын жаш курактык өлүмүндөгү айырмачылыктар менен шартталды.

БУУнун шкаласына ылайык, эгерде бардык калктагы 65 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын үлүшү 4 пайыздан төмөн болсо, анда мындай өлкөнүн калкы жаш деп эсептелет; эгерде 4 пайыздан 7 пайызга чейинки интервалда болсо – калк карылык алдында; эгерде 7 пайыздан жогору болсо – картайган калк деп эсептелет. Кыргызстандын калкы бара-бара карылык деңгээлине жакындап бара жатат: 2021 жылдын башына карата 65 жаш жана андан улуу куракта 331,4 миң кыргызстандыктар же 5,0 пайызы (2017-жылдын башына карата 4,5 пайызы) болушкан. Ошентсе да, бул көрсөткүч КМШ өлкөлөрүнүн башка мамлекеттеринин көрсөткүчтөрүнөн олуттуу төмөн. Мисалы, 2021-жылдын башына карата Азербайжан боюнча көрсөткүч – 7,5 пайызды, Казахстан – 7,8 пайызды, Беларусия – 15,8 пайызды түздү. БУУнун божомолу менен, Кыргызстанда бул тенденция болжол менен 2030-жылга карата орномок, качан 65 жаш жана андан улуу улгайган адамдардын үлүшү 7 пайызга жакындаган учурда.

Кыргызстандын статистикалык тажрыйбасында калктын жалпы санынын эсеби калктын эки категориясы боюнча жүргүзүлөт: туруктуу жана болгон калк. Коэффициент, пайыз, промилле жана башка өлчөмдөр менен берилген салыштырмалуу статистикалык көрсөткүчтөрдү эсептөө үчүн болгон калктын жана ошондой эле туруктуу калктын саны пайдаланылышы мүмкүн.

Туруктуу калк – каттоо учурунда ушул аймакта туруктуу жашаган калк, буга убактылуу жок болгондор да кирет. Каттоолордун ортосундагы жылдарда демографиялык абалды учурдагы каттоонун билдирүүлөрүн эсепке алуу менен бирге акыркы каттоонун маалыматтарынын негизинде туруктуу калкка кезектеги баа берилет.

■ 1.1 таблица: Туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардык калк					
экөө тең	6 140,2	6 256,7	6 389,5	6 523,5	6 636,8
аялдар	3 097,7	3 154,9	3 219,9	3 285,9	3 342,7
эркектер	3 042,5	3 101,8	3 169,6	3 237,6	3 294,1
Шаардык калк					
экөө тең	2 073,9	2 121,0	2 173,6	2 231,0	2 282,6
аялдар	1 089,1	1 113,4	1 139,6	1 168,6	1 194,8
эркектер	984,8	1 007,6	1 034,0	1 062,4	1 087,8
Айылдык калк					
экөө тең	4 066,3	4 135,7	4 215,9	4 292,5	4 354,2
аялдар	2 008,6	2 041,5	2 080,3	2 117,3	2 147,9
эркектер	2 057,7	2 094,2	2 135,6	2 175,2	2 206,3

■ 1.2 график: Туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

Болгон калк – каттоо учурунда ушул аймакта болгон калк, буга убактылуу жашагандар да кирет. Каттоолордун ортосундагы жылдарда демографиялык абалды учурдагы каттоонун билдирүүлөрүн эсепке алуу менен бирге акыркы каттоонун маалыматтарынын негизинде болгон калкка кезектеги баа берилет.

■ **1.2 таблица: Болгон калктын саны**

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардык калк					
экөө тең	5 885,0	6 001,5	6 134,3	6 268,3	6 381,6
аялдар	2 999,2	3 056,4	3 121,3	3 187,4	3 244,2
эркектер	2 885,8	2 945,1	3 013,0	3 080,9	3 137,4
Шаардык калк					
экөө тең	2 051,6	2 098,7	2 151,3	2 208,7	2 260,3
аялдар	1 085,0	1 109,2	1 135,4	1 164,4	1 190,6
эркектер	966,6	989,5	1 015,9	1 044,3	1 069,7
Айылдык калк					
экөө тең	3 833,4	3 902,8	3 983,0	4 059,6	4 121,3
аялдар	1 914,2	1 947,2	1 985,9	2 023,0	2 053,6
эркектер	1 919,2	1 955,6	1 997,1	2 036,6	2 067,7

■ **1.3 таблица: Жынысы жана курактык топтор боюнча туруктуу калктын саны**

(жылдын башына карата баалоо; адам)

	2017			2021		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
Бардык калк анын ичинде курагы, жашы:	6 140 200	3 097 690	3 042 510	6 636 803	3 342 669	3 294 134
0–4	778 402	378 270	400 132	800 562	390 275	410 287
5–9	660 081	322 832	337 249	767 025	373 115	393 910
10–14	530 887	260 263	270 624	624 480	305 791	318 689
15	94 543	46 447	48 096	107 119	52 684	54 435
16–17	199 302	97 809	101 493	212 736	104 201	108 535

(таб. 1.3 уландысы)

	2017			2021		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
18–19	204 864	100 608	104 256	192 615	94 566	98 049
20–24	563 570	276 386	287 184	507 984	248 840	259 144
25–29	581 393	289 067	292 326	563 875	276 085	287 790
30–34	488 838	243 252	245 586	573 123	285 837	287 286
35–39	384 005	191 510	192 495	454 523	226 476	228 047
40–44	339 143	173 089	166 054	367 538	184 474	183 064
45–49	316 581	163 369	153 212	325 575	168 167	157 408
50–54	291 642	153 532	138 110	302 115	157 667	144 448
55–59	259 255	138 643	120 612	277 832	148 777	129 055
60–64	172 446	95 769	76 677	228 260	125 349	102 911
65–69	113 390	65 711	47 679	143 023	82 243	60 780
70–74	46 798	27 811	18 987	89 415	53 917	35 498
75–79	57 700	35 967	21 733	33 058	20 681	12 377
80–84	31 639	20 659	10 980	38 293	25 442	12 851
85–89	17 879	11 814	6 065	15 857	10 891	4 966
90–99	7 541	4 695	2 846	10 781	6 591	4 190
100 жаш жана андан улуу	301	187	114	1 014	600	414
Калктын жалпы саны- нын ичинен курагы, жашы:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ¹	2 063 913	1 007 812	1 056 101	2 299 186	1 121 865	1 177 321
эмгекке жа- рамдуулар ¹	3 628 367	1 776 459	1 851 908	3 787 820	1 836 413	1 951 407
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ¹	447 920	313 419	134 501	549 797	384 391	165 406
Калктын орточо жаш курагы	27,5	28,4	26,5	27,9	28,8	26,9

(таб. 1.3 уландысы)

	2017			2021		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
Шаардык калк	2 073 939	1 089 165	984 774	2 282 629	1 194 766	1 087 863
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>						
0–4	258 704	125 522	133 182	284 187	138 552	145 635
5–9	209 343	102 420	106 923	254 879	123 568	131 311
10–14	152 979	75 569	77 410	195 424	95 879	99 545
15	25 922	12 827	13 095	31 093	15 371	15 722
16–17	56 227	27 363	28 864	61 393	30 262	31 131
18–19	56 870	28 211	28 659	53 550	26 729	26 821
20–24	166 778	84 419	82 359	145 034	72 395	72 639
25–29	231 889	124 314	107 575	178 156	91 368	86 788
30–34	178 688	94 231	84 457	239 444	129 764	109 680
35–39	140 001	73 702	66 299	167 314	88 619	78 695
40–44	121 352	66 314	55 038	136 512	72 569	63 943
45–49	116 030	63 758	52 272	118 753	65 984	52 769
50–54	103 808	57 244	46 564	111 827	61 775	50 052
55–59	92 060	51 525	40 535	99 390	55 610	43 780
60–64	61 271	35 895	25 376	82 106	47 305	34 801
65–69	43 000	26 343	16 657	51 550	31 286	20 264
70–74	18 330	11 666	6 664	34 993	22 303	12 690
75–79	21 832	14 567	7 265	12 916	8 535	4 381
80–84	10 792	7 555	3 237	15 170	10 674	4 496
85–89	5 686	4 089	1 597	5 192	3 763	1 429
90–99	2 274	1 551	723	3 416	2 241	1 175
100 жаш жана андан улуу	103	80	23	330	214	116
Калктын жалпы санынын ичинен курагы, жашы:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ¹	646 948	316 338	330 610	765 583	373 370	392 213

(таб. 1.3 уландысы)

	2017			2021		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
эмгекке жарамдуулар ¹	1 261 494	652 132	609 362	1 313 340	673 376	639 964
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ¹	165 497	120 695	44 802	203 706	148 020	55 686
Калктын орточо жаш курагы	28,6	30,0	27,1	28,8	30,3	27,2
Айылдык калк анын ичинде курагы, жашы:	4 066 261	2 008 525	2 057 736	4 354 174	2 147 903	2 206 271
0–4	519 698	252 748	266 950	516 375	251 723	264 652
5–9	450 738	220 412	230 326	512 146	249 547	262 599
10–14	377 908	184 694	193 214	429 056	209 912	219 144
15	68 621	33 620	35 001	76 026	37 313	38 713
16–17	143 075	70 446	72 629	151 343	73 939	77 404
18–19	147 994	72 397	75 597	139 065	67 837	71 228
20–24	396 792	191 967	204 825	362 950	176 445	186 505
25–29	349 504	164 753	184 751	385 719	184 717	201 002
30–34	310 150	149 021	161 129	333 679	156 073	177 606
35–39	244 004	117 808	126 196	287 209	137 857	149 352
40–44	217 791	106 775	111 016	231 026	111 905	119 121
45–49	200 551	99 611	100 940	206 822	102 183	104 639
50–54	187 834	96 288	91 546	190 288	95 892	94 396
55–59	167 195	87 118	80 077	178 442	93 167	85 275
60–64	111 175	59 874	51 301	146 154	78 044	68 110
65–69	70 390	39 368	31 022	91 473	50 957	40 516
70–74	28 468	16 145	12 323	54 422	31 614	22 808
75–79	35 868	21 400	14 468	20 142	12 146	7 996
80–84	20 847	13 104	7 743	23 123	14 768	8 355
85–89	12 193	7 725	4 468	10 665	7 128	3 537
90–99	5 267	3 144	2 123	7 365	4 350	3 015
100 жаш жана андан улуу	198	107	91	684	386	298

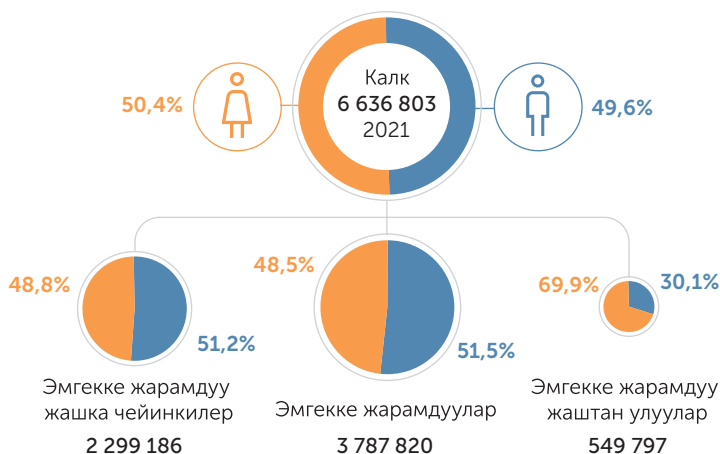
(таб. 1.3 уландысы)

	2017			2021		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
Калктын жалпы санынын ичинен курагы, жашы:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ¹	1 416 965	691 474	725 491	1 533 603	748 495	785 108
эмгекке жарамдуулар ¹	2 366 873	1 124 327	1 242 546	2 474 480	1 163 037	1 311 443
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ¹	282 423	192 724	89 699	346 091	236 371	109 720
Калктын орточо жаш курагы	26,9	27,5	26,2	27,4	28,0	26,7

¹ Мында жана мындан ары эмгекке жарамдуу жашка чейинки калктын санына 0-15 жаштагы балдар жана өспүрүмдөр, эмгекке жарамдуу калктын санына 16-62 жаштагы эркектер, 16-57 жаштагы аялдар кирет; эмгекке жарамдуу жаштан улууларга 63 жана андан улуу курактагы эркектер, 58 жана андан улуу курактагы аялдар кирет (Кыргыз Республикасынын Эмгек, ишке орноштуруу жана миграция министрлигинин 2011-жылдагы түшүндүрмөсү).

■ 1.3 график: Туруктуу калктын саны жынысы боюнча

(жылдын башына карата баалоо, адам)

■ 1.4 таблица: Жаш курактык топтор жана аймактар боюнча аялдар менен эркектердин санынын катышы (жылдын башына карата баалоо)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
Кыргыз Республикасы <i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>	50,4	50,4	982	985
0–4	48,6	48,8	1 058	1 051
5–9	48,9	48,6	1 045	1 056
10–14	49,0	49,0	1 040	1 042
15	49,1	49,2	1 036	1 033
16–17	49,1	49,0	1 038	1 042
18–19	49,1	49,1	1 036	1 037
20–24	49,0	49,0	1 039	1 041
25–29	49,7	49,0	1 011	1 042
30–34	49,8	49,9	1 010	1 005
35–39	49,9	49,8	1 005	1 007
40–44	51,0	50,2	959	992
45–49	51,6	51,7	938	936
50–54	52,6	52,2	900	916
55–59	53,5	53,5	870	867
60–64	55,5	54,9	801	821
65–69	58,0	57,5	726	739
70–74	59,4	60,3	683	658
75–79	62,3	62,6	604	598
80 жаш жана андан улуу	65,1	66,0	536	515
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,8	48,8	1 048	1 049

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
эмгекке жарамдуулар	49,0	48,5	1 042	1 063
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,0	69,9	429	430
Баткен облусу <i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>	49,1	49,1	1 036	1 038
0–4	48,6	48,8	1 059	1 048
5–9	48,5	48,5	1 064	1 064
10–14	48,5	48,6	1 064	1 060
15	49,1	48,0	1 038	1 083
16–17	48,0	48,5	1 081	1 062
18–19	47,7	48,7	1 098	1 054
20–24	48,3	47,7	1 070	1 096
25–29	47,5	47,9	1 104	1 088
30–34	47,8	47,2	1 094	1 119
35–39	48,7	47,5	1 053	1 104
40–44	49,4	49,0	1 026	1 040
45–49	50,1	49,5	994	1 022
50–54	52,0	51,3	922	950
55–59	52,2	52,8	916	895
60–64	53,6	53,1	867	885
65–69	55,1	55,2	816	813
70–74	55,9	56,7	789	764
75–79	53,8	56,3	857	777
80 жаш жана андан улуу	57,4	59,8	742	671
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,5	48,6	1 061	1 058

(таб. 1.14 уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
эмгекке жарамдуулар	47,6	47,1	1 101	1 125
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	66,9	67,7	495	477
Жалал-Абад облусу				
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>	49,7	49,7	1 010	1 014
0–4	48,5	48,8	1 063	1 047
5–9	49,0	48,6	1 041	1 059
10–14	49,0	48,9	1 041	1 044
15	48,7	49,0	1 053	1 041
16–17	48,9	48,9	1 044	1 043
18–19	49,3	49,2	1 026	1 033
20–24	48,9	49,1	1 045	1 037
25–29	49,4	48,4	1 023	1 067
30–34	49,0	49,5	1 043	1 019
35–39	48,6	48,6	1 056	1 059
40–44	49,7	48,8	1 011	1 049
45–49	50,5	50,4	981	986
50–54	51,9	50,8	928	968
55–59	52,5	52,8	905	895
60–64	53,9	53,8	855	859
65–69	55,3	55,3	810	809
70–74	57,9	57,6	726	737
75–79	58,4	60,8	711	645
80 жаш жана андан улуу	62,1	62,2	611	609
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,8	48,8	1 050	1 050

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
эмгекке жарамдуулар	48,4	47,9	1 068	1 089
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,9	68,8	451	453
Ысык-Көл облусу <i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>	50,3	50,2	990	991
0–4	49,1	48,5	1 037	1 060
5–9	49,2	49,2	1 032	1 034
10–14	49,6	49,3	1 017	1 029
15	50,1	49,8	997	1 010
16–17	50,2	49,4	993	1 026
18–19	48,5	49,8	1 064	1 008
20–24	48,4	49,0	1 066	1 043
25–29	46,7	48,0	1 141	1 085
30–34	48,0	46,5	1 082	1 149
35–39	48,8	48,5	1 051	1 063
40–44	50,6	49,5	975	1 021
45–49	50,8	50,9	967	966
50–54	52,1	52,1	918	919
55–59	52,8	53,7	893	862
60–64	55,3	54,3	808	842
65–69	58,0	57,6	724	738
70–74	61,3	60,2	632	661
75–79	64,6	68,3	547	465
80 жаш жана андан улуу	69,7	69,8	435	432
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,3	49,0	1 028	1 040
эмгекке жарамдуулар	47,8	47,4	1 092	1 109

(таб. 1.4 уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,7	70,4	414	420
Нарын облусу	49,2	49,1	1 032	1 038
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>				
0–4	48,9	49,1	1 043	1 038
5–9	49,2	49,0	1 034	1 040
10–14	49,2	49,2	1 034	1 033
15	49,6	49,7	1 016	1 013
16–17	50,2	49,0	994	1 041
18–19	49,1	49,3	1 038	1 030
20–24	47,7	48,6	1 098	1 058
25–29	43,9	46,3	1 280	1 158
30–34	46,5	41,7	1 151	1 400
35–39	48,3	46,8	1 069	1 136
40–44	48,1	48,7	1 080	1 055
45–49	48,8	48,6	1 047	1 056
50–54	50,0	49,7	999	1 013
55–59	52,5	51,4	903	944
60–64	55,3	53,9	807	854
65–69	56,0	58,1	785	723
70–74	57,4	58,8	741	699
75–79	59,8	59,0	673	694
80 жаш жана андан улуу	63,7	65,4	570	528
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,1	49,1	1 036	1 036
эмгекке жарамдуулар	46,6	46,0	1 147	1 173
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,4	68,8	462	454

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
Ош облусу				
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>	49,5	49,4	1 019	1 023
0–4	48,7	48,6	1 054	1 056
5–9	48,9	48,8	1 045	1 049
10–14	49,0	49,0	1 041	1 040
15	49,1	49,2	1 037	1 033
16–17	49,0	49,0	1 039	1 042
18–19	49,3	48,8	1 027	1 049
20–24	48,8	48,8	1 048	1 049
25–29	48,7	48,5	1 052	1 061
30–34	48,8	48,5	1 049	1 062
35–39	48,2	48,4	1 076	1 066
40–44	49,1	48,3	1 037	1 071
45–49	50,0	49,5	998	1 019
50–54	51,3	50,7	950	972
55–59	52,2	52,0	915	924
60–64	54,1	53,8	848	859
65–69	55,6	55,7	798	797
70–74	55,5	57,4	803	742
75–79	57,9	58,2	728	717
80 жаш жана андан улуу	58,3	61,3	715	631
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,8	48,8	1 047	1 048
эмгекке жарамдуулар	48,1	47,5	1 080	1 104
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	67,7	68,5	477	459

(таб. 1.4 уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
Талас облусу				
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>				
0–4	48,8	49,2	1 048	1 034
5–9	49,0	48,6	1 039	1 056
10–14	49,3	49,4	1 029	1 025
15	48,2	49,6	1 076	1 016
16–17	49,5	49,2	1 018	1 034
18–19	48,6	48,6	1 058	1 056
20–24	47,9	48,6	1 089	1 057
25–29	47,4	47,3	1 110	1 115
30–34	47,5	47,0	1 106	1 128
35–39	48,2	47,7	1 073	1 098
40–44	48,3	48,5	1 072	1 061
45–49	49,3	48,5	1 028	1 061
50–54	52,6	50,4	899	982
55–59	52,6	53,2	902	878
60–64	54,5	54,4	835	839
65–69	55,3	56,0	807	786
70–74	57,2	58,7	747	703
75–79	63,3	59,8	580	671
80 жаш жана андан улуу	62,3	64,9	604	542
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,0	49,1	1 041	1 038
эмгекке жарамдуулар	47,4	47,0	1 111	1 129
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,5	68,2	461	467

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
Чүй облусу				
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>				
0–4	48,5	48,9	1 060	1 046
5–9	48,7	48,6	1 052	1 056
10–14	48,5	48,6	1 062	1 056
15	49,0	48,8	1 039	1 049
16–17	49,1	48,7	1 038	1 052
18–19	48,9	48,7	1 046	1 055
20–24	48,7	49,0	1 052	1 042
25–29	47,9	49,2	1 086	1 033
30–34	49,7	48,4	1 010	1 066
35–39	50,1	50,3	996	988
40–44	51,5	50,4	943	983
45–49	52,4	52,4	908	907
50–54	53,5	52,9	869	889
55–59	53,9	54,5	856	833
60–64	55,8	55,1	793	815
65–69	58,7	58,2	704	718
70–74	59,6	61,5	678	627
75–79	64,4	63,1	553	585
80 жаш жана андан улуу	69,3	67,8	443	475
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,6	48,7	1 057	1 052
эмгекке жарамдуулар	48,7	48,3	1 055	1 070
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,6	70,0	417	429

(таб. 1.4 уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
Бишкек ш.				
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>				
0–4	53,2	53,0	878	886
5–9	48,5	48,6	1 063	1 056
10–14	49,1	48,5	1 037	1 063
15	49,4	49,2	1 024	1 034
16–17	49,5	50,1	1 022	996
18–19	48,8	49,2	1 048	1 031
20–24	50,3	49,7	987	1 012
25–29	51,5	50,4	941	984
30–34	53,4	52,0	872	921
35–39	53,8	54,1	858	847
40–44	53,8	54,3	858	842
45–49	55,7	54,1	796	849
50–54	55,0	56,5	818	768
55–59	55,0	55,3	820	810
60–64	56,3	55,7	775	795
65–69	59,9	58,4	669	713
70–74	63,3	62,0	580	614
75–79	64,0	65,2	563	534
80 жаш жана андан улуу	68,5	66,7	460	499
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	72,2	71,2	386	405
эмгекке жарамдуулар	48,9	48,8	1 044	1 050
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	52,4	52,0	908	924
Ош ш.				
<i>анын ичинде жаш курагы, жашы:</i>				
0–4	51,7	51,4	934	946
	47,9	48,5	1 087	1 062

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2017	2021	2017	2021
5–9	48,5	48,0	1 064	1 084
10–14	49,4	48,8	1 025	1 050
15	49,5	48,6	1 019	1 056
16–17	48,9	49,1	1 044	1 035
18–19	48,8	49,6	1 047	1 014
20–24	50,0	49,1	998	1 036
25–29	55,5	51,3	801	948
30–34	51,1	55,3	957	808
35–39	51,4	51,1	946	957
40–44	52,9	52,3	889	911
45–49	54,2	53,4	846	871
50–54	54,2	53,9	845	854
55–59	55,4	54,7	806	827
60–64	54,9	55,8	822	791
65–69	57,5	57,0	740	754
70–74	60,9	58,8	641	701
75–79	61,2	63,4	633	577
80 жаш жана андан улуу	65,6	65,7	523	522
Калктын жалпы санынын ичинен жаш курагы, жашы:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,5	48,4	1 060	1 065
эмгекке жарамдуулар	51,3	50,8	949	968
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	71,1	70,6	407	417

2020-жылдын башына карата республиканын калкы үчүн мүнөздүү болгон эркектердин санынан аялдардын санынын жогорлошуу сакталып, 48,6 миң адамды (2017-жылдын башына карата 55,2 миң адам) түздү. 2017-жылдын башына карата 1 000 аялга 982 эркек туура келсе, 2021-жылдын башына карата 985 эркек туура келди.

■ 1.5 таблица: Негизги жаш курактык топтор жана аймактар
 боюнча туруктуу калктын саны
 (2021-жылдын 1-январына карата; адам)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Салыштырма сал- мак, пайыз менен	
				аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	6 636 803	3 342 669	3 294 134	50,4	49,6
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	2 299 186	1 121 865	1 177 321	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	3 787 820	1 836 413	1 951 407	48,5	51,5
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	549 797	384 391	165 406	69,9	30,1
Баткен облусу	548 247	269 022	279 225	49,1	50,9
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	202 976	98 632	104 344	48,6	51,4
эмгекке жарамдуулар	307 011	144 493	162 518	47,1	52,9
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	38 260	25 897	12 363	67,7	32,3
Жалал-Абад облусу	1 260 617	626 059	634 558	49,7	50,3
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	448 316	218 677	229 639	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	723 799	346 485	377 314	47,9	52,1
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	88 502	60 897	27 605	68,8	31,2
Ысык-Көл облусу	501 933	252 059	249 874	50,2	49,8
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	166 451	81 613	84 838	49,0	51,0
эмгекке жарамдуулар	286 052	135 634	150 418	47,4	52,6
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	49 430	34 812	14 618	70,4	29,6
Нарын облусу	292 140	143 375	148 765	49,1	50,9
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	101 968	50 087	51 881	49,1	50,9
эмгекке жарамдуулар	164 732	75 797	88 935	46,0	54,0

(таб. 1.5 уландысы)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Салыштырма салмак, пайыз менен	
				аялдар	эркектер
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	25 440	17 491	7 949	68,8	31,2
Ош облусу	1 391 649	688 021	703 628	49,4	50,6
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	513 296	250 616	262 680	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	783 789	372 591	411 198	47,5	52,5
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	94 564	64 814	29 750	68,5	31,5
Талас облусу	270 994	134 063	136 931	49,5	50,5
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	99 351	48 760	50 591	49,1	50,9
эмгекке жарамдуулар	149 609	70 280	79 329	47,0	53,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	22 034	15 023	7 011	68,2	31,8
Чүй облусу	974 984	495 035	479 949	50,8	49,2
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	320 582	156 208	164 374	48,7	51,3
эмгекке жарамдуулар	549 511	265 417	284 094	48,3	51,7
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	104 891	73 410	31 481	70,0	30,0
Бишкек ш.	1 074 075	569 481	504 594	53,0	47,0
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	332 816	162 332	170 484	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	637 656	331 387	306 269	52,0	48,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	103 603	75 762	27 841	73,1	26,9
Ош ш.	322 164	165 554	156 610	51,4	48,6
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	113 430	54 940	58 490	48,4	51,6
эмгекке жарамдуулар	185 661	94 329	91 332	50,8	49,2
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	23 073	16 285	6 788	70,6	29,4

Өлкөнүн калкынын маанилүү мүнөздөмөсү үч негизги жаш курактык топтун катышы болуп саналат: эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер (балдар жана өспүрүмдөр), эмгекке жарамдуу жана эмгекке жарамдуу жаштан улуулар.

2021-жылдын башына карата калктын 34,6 пайызы эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер (балдар жана өспүрүмдөр), 57,1 пайызы – эмгекке жарамдуу жаш курактагы адамдар жана 8,3 пайызы – эмгекке жарамдуу жаш курактан улуу адамдар түзүштү.

2000-жылдын башында төрөлүүнүн жогорулашынын натыйжасында эмгекке жарамдуу жашка чейинки топтогу калктын санынын айрым көбөйүү тенденциясы (2017-ж. башына карата – 33,6 пайыз, 2021-жылдын башына карата – 34,6 пайыз) белгиленди.

Эмгекке жарамдуу курактагы калктын санынын динамикасында карама-каршы тенденция белгиленди, бул болсо өлкөдө 1990-жылдардын аягында төрөттүн кыскарышы белгиленип, аз сандуу жаш муундун эмгекке жарамдуу жаш куракка кириши менен шартталды.

Эмгекке жарамдуу жаш курактагы калктын үлүшүнүн азайышынын натыйжасында демографиялык жүктөмдүн коэффициенти (эмгекке жарамдуу жаш курактагы калктын 1 000 алгандагы эмгекке жарамдуу жашка чейинки жана улуу калктын санынын катышы) бир нече жогорулады, 2021-жылдын башына карата 752 адамды (2017-ж. башына карата – 692 адам) түздү.

Муну менен катар, эмгекке жарамдуу курактагы адамдардын санынын жыл сайын көбөйүү тенденциясы байкалууда. 2021-жылдын башына карата бул топтогу жашоочулардын негизги бөлүгүн аялдар (384,4 миң аял жана 165,4 миң эркек) түзөт, анткени алардын жашоо узактыгы эркектерге караганда узак болот. Мындан сырткары аялдардын пенсиялык жаш курагы беш жылга эрте. Демек, 2021-жылдын башына карата аялдардын үлүшү эмгекке жарамдуу жаштан улуулар арасында 11,5 пайызды, эркектердин арасында 5,0 пайызды түздү.

Төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы же ымыркайдын өлүмү жаш курактык көрсөткүчтөрү анын бардык кийинки жашоосунда өзгөрүүсүз калган шартта жашай ала турган жашынын орточо саны.

■ 1.6 таблица: Жынысы жана аймактар боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы (жаш)

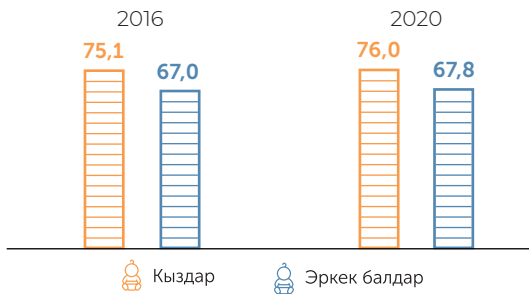
	Жылдар	Экөө тең	Кыздар	Эркек балдар
Кыргыз Республикасы	2016	70,9	75,1	67,0
	2017	71,1	75,4	67,2
	2018	71,3	75,6	67,4
	2019	71,5	75,8	67,6
	2020	71,7	76,0	67,8
Баткен облусу	2016	70,7	73,3	68,3
	2017	70,9	73,5	68,4
	2018	71,1	73,7	68,6
	2019	71,2	73,8	68,7
	2020	71,3	73,9	68,9
Жалал-Абад облусу	2016	70,9	74,6	67,7
	2017	71,2	74,9	67,9
	2018	71,3	75,0	68,0
	2019	71,4	75,1	68,2
	2020	71,5	75,2	68,3
Ысык-Көл облусу	2016	68,6	73,9	64,1
	2017	68,8	74,1	64,2
	2018	69,0	74,3	64,3
	2019	69,1	74,5	64,4
	2020	69,2	74,6	64,5
Нарын облусу	2016	68,3	73,5	64,0
	2017	68,4	73,7	64,1
	2018	68,6	73,9	64,3
	2019	68,7	74,1	64,4
	2020	68,8	74,2	64,5
Ош облусу	2016	71,1	74,5	68,1
	2017	71,4	74,9	68,4
	2018	71,6	75,1	68,6
	2019	71,8	75,3	68,7
	2020	72,0	75,4	68,9
Талас облусу	2016	70,1	74,6	66,0
	2017	70,3	74,8	66,3
	2018	70,4	75,0	66,4
	2019	70,5	75,1	66,5
	2020	70,7	75,3	66,6

(таб. 1.6 уландысы)

	Жылдар	Экөө тең	Кыздар	Эркек балдар
Чүй облусу	2016	69,3	74,0	65,0
	2017	69,6	74,3	65,3
	2018	69,8	74,5	65,5
	2019	69,9	74,6	65,7
	2020	70,1	74,8	65,9
Бишкек ш.	2016	73,8	78,2	69,0
	2017	74,2	78,6	69,4
	2018	74,4	78,8	69,7
	2019	74,6	79,0	69,9
	2020	74,8	79,1	70,1
Ош ш.	2016	67,6	72,3	63,5
	2017	67,8	72,5	63,8
	2018	67,9	72,6	64,0
	2019	68,0	72,7	64,2
	2020	68,1	72,8	64,4

■ 1.4 график: Жынысы жана аймактар боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы

(жаш)

2020-жылы төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы кыздарда – 76,0 жылды, эркек балдарда – 67,8 жылды түздү. Демек, дагы деле төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгынын гендердик айырмачылыгы 8 жылды түзөт. Бул жашоонун узактыгындагы айрыма жыныстык өлүмдүн деңгээлинин айырмачылыгы менен байланыштуу: эркектердин өлүм көрсөткүчү аялдарга караганда 1,5–1,6 эсе жогору. Аялдардын 90 пайызы пенсия курагына чейин жашашы ыктымал, эркектердин 70 пайыздан жогору. Азыркы 60 жаштагы аялдар дагы 21 жылга жакын, эркектер 15 жыл жашашы мүмкүн.

■ 1.7 таблица: Жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

Жыл-дыр	Адам			Калктын 1 000ине		
	калктын бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	калктын бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2016	158 160	51 610	106 550	26,0	25,2	26,5
2017	153 620	52 829	100 791	24,8	25,2	24,6
2018	171 149	62 046	109 103	27,1	28,9	26,1
2019	173 484	65 916	107 568	26,9	29,9	25,3
2020	158 112	60 506	97 606	24,0	26,8	22,6

2000-жылдардын башынан бери өлкөдө төрөттүн өсүшү белгиленген, анын эң жогорку көрсөткүчү 173,5 миң төрөлгөндөр түзүп, 2019-жылга туура келген. 2020-жылы төрөттөрдүн саны 15,4 миңге (же 9 пайызга) кыскарган, бул COVID-19 пандемиясынын терс таасири менен байланыштуу. Төрөттүн жалпы коэффициенти орточо республика боюнча калктын 1 000 эсеге алганда 24,0 төрөлгөн ымыркайлар (2019-жылы – 26,9) түзгөн.

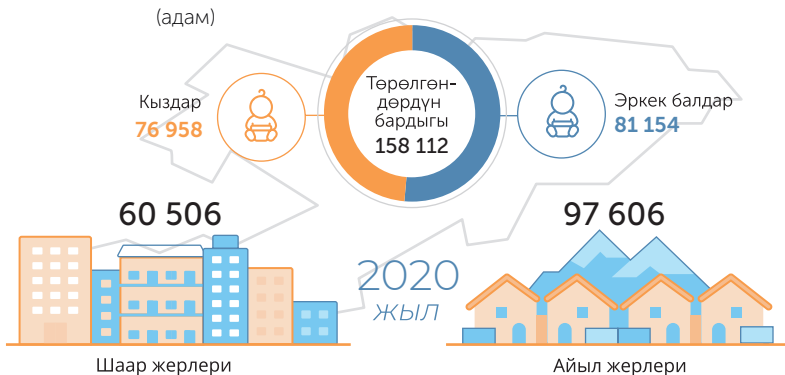
■ 1.8 таблица: Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

	2016	2017	2018	2019	2020
Адам					
Бардык калк					
экөө тең	158 160	153 620	171 149	173 484	158 112
кыздар	76 927	74 653	83 222	84 719	76 958
эркек балдар	81 233	78 967	87 927	88 765	81 154
Шаар жерлери					
экөө тең	51 610	52 829	62 046	65 916	60 506
кыздар	25 205	25 623	30 122	32 025	29 490
эркек балдар	26 405	27 206	31 924	33 891	31 016
Айыл жерлери					
экөө тең	106 550	100 791	109 103	107 568	97 606
кыздар	51 722	49 030	53 100	52 694	47 468
эркек балдар	54 828	51 761	56 003	54 874	50 138

(таб. 1.8 уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Калктын 1 000ине					
Бардык калк					
экөө тең	26,0	24,8	27,1	26,9	24,0
кыздар	25,1	23,9	26,1	26,4	23,2
эркек балдар	27,0	25,7	28,0	27,3	24,8
Шаар жерлери					
экөө тең	25,2	25,2	28,9	29,9	26,8
кыздар	23,4	23,3	26,7	30,6	25,0
эркек балдар	27,1	27,3	31,3	29,4	28,8
Айыл жерлери					
экөө тең	26,5	24,6	26,1	25,3	22,6
кыздар	26,0	24,2	25,8	24,4	22,3
эркек балдар	26,9	24,9	26,5	26,1	22,9

■ 1.5 график: Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

■ 1.9 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны

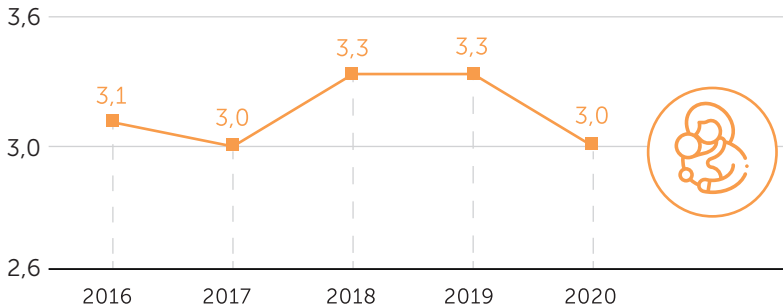
	2016	2017	2018	2019	2020
(адам)					
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	158 160	153 620	171 149	173 484	158 112
кыздар	76 927	74 653	83 222	84 719	76 958
эркек балдар	81 233	78 967	87 927	88 765	81 154
Баткен облусу					
экөө тең	14 325	13 476	14 882	15 480	14 144
кыздар	7 025	6 580	7 186	7 641	6 855
эркек балдар	7 300	6 896	7 696	7 839	7 289

(таб. 1.9 уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	29 844	29 843	31 433	32 251	30 061
кыздар	14 512	14 462	15 319	16 024	14 572
эркек балдар	15 332	15 381	16 114	16 227	15 489
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	11 520	10 824	11 242	10 557	9 938
кыздар	5 692	5 121	5 520	5 075	4 810
эркек балдар	5 828	5 703	5 722	5 482	5 128
Нарын облусу					
экөө тең	6 858	6 410	6 622	6 034	5 701
кыздар	3 358	3 099	3 255	2 986	2 800
эркек балдар	3 500	3 311	3 367	3 048	2 901
Ош облусу					
экөө тең	36 145	35 181	35 983	35 305	32 716
кыздар	17 457	17 210	17 483	17 131	15 907
эркек балдар	18 688	17 971	18 500	18 174	16 809
Талас облусу					
экөө тең	6 404	6 032	6 413	6 007	5 785
кыздар	3 142	2 978	3 127	2 933	2 860
эркек балдар	3 262	3 054	3 286	3 074	2 925
Чүй облусу					
экөө тең	22 964	21 787	24 845	24 617	21 710
кыздар	11 198	10 620	12 176	11 969	10 608
эркек балдар	11 766	11 167	12 669	12 648	11 102
Бишкек ш.					
экөө тең	22 673	22 364	27 727	29 625	26 143
кыздар	10 985	10 930	13 408	14 340	12 725
эркек балдар	11 688	11 434	14 319	15 285	13 418
Ош ш.					
экөө тең	7 427	7 703	12 002	13 608	11 914
кыздар	3 558	3 653	5 748	6 620	5 821
эркек балдар	3 869	4 050	6 254	6 988	6 093

Республикада жыл сайын 100 кызга 105–106 эркек бала төрөлөт.

■ 1.6 график: Төрөттүн жалпыланган коэффициенти
(бир аялга төрөлгөн балдардын орточо саны)

Эл аралык тажрыйбада өлкөлөр боюнча төрөттүн деңгээлин өлчөө үчүн фертилдүүлүк коэффициенти колдонулат. Төрөттүн жалпыланган коэффициенти же аялдардын фертилдүүлүк коэффициенти (бир аялдын репродуктивдүү мезгил ичинде төрөгөн балдарынын орточо саны) 2016-жылы 3,1 баладан 2020-жылы 3,0 балага чейин бир азга азайды. Калктын жөнөкөй көбөйүүсүн камсыздоо үчүн бул көрсөткүчтүн белгиси 2,1 деңгээлинен төмөн болбошу керек. Демек, Кыргызстанда КМШнын көпчүлүк өлкөлөрүнөн айырмаланып, төрөттүн жөнөкөй көбөйүү деңгээлине чейин түшкөн учурда, калктын кеңири көбөйүшү камсыздалууда.

■ 1.10 таблица: Жашаган жери боюнча айрым курактык топтордо аялдардан төрөлгөн балдардын саны
(тийиштүү жаштагы 1 000 аялга)

	Жаш курактагы аялдардан төрөлгөн балдардын саны:		
	15–17 жаш	18–19 жаш	20–49 жаш
Бардык калк			
2016	6,4	84,0	111,9
2017	5,4	74,7	108,0
2018	5,0	81,0	119,5
2019	5,7	87,3	119,6
2020	4,3	81,1	108,2

(таб. 1.10 уландысы)

	Жаш курактагы аялдардан төрөлгөн балдардын саны:		
	15–17 жаш	18–19 жаш	20–49 жаш
Шаар жерлери			
2016	7,7	81,1	97,1
2017	6,2	77,2	98,8
2018	5,7	86,5	115,5
2019	6,8	99,2	121,6
2020	5,1	90,6	111,3
Айыл жерлери			
2016	5,9	85,2	121,0
2017	5,1	73,7	113,7
2018	4,7	78,8	121,8
2019	5,3	82,6	118,4
2020	4,0	77,3	106,3

■ 1.7 график: 20-29 жаш курактагы аялдардын орточо жылдык саны жана алардан төрөлгөн балдардын саны

(адам)

Жаш муундун жашоо образынын жана стилинин өзгөрүүсү никеге чейинки жаш курактагы (15–17 жаш) аялдардын төрөттөрүнүн санынын азайышын божомолдойт. Акыркы жылдары никеге чейинки курактагы (15–17-жаштагы) кыздардын төрөттөрүнүн көрсөткүчтөрү 2016-жылы ушул курактагы кыздардын 1 000ине 6,4 баладан 2020-жылы 4,3 балага чейин (дээрлик 1,5 эсеге) азайган. 18–19 жаш курактагы топтогу аялдар арасында төрөттү ошондой эле кыскарды: 2016-жылы ушул курактагы аялдардын 1 000ине 84,0 баладан 2020-жылы 81,1 балага чейин.

■ 1.8 график: 15-19 жаштагы аялдарда төрөлгөн балдардын саны
(тийиштүү жаштагы 1 000 аялга)

■ 1.11 таблица: Аймактар боюнча никеге чейинки жаш курактагы
(15–17 жаш) аялдардан төрөлгөн балдардын саны
(ушул жаштагы аялдардын 1 000ине төрөлгөндөрдүн саны)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	6,4	5,4	5,0	5,7	4,3
Баткен облусу	2,4	2,5	1,5	2,0	1,1
Жалал-Абад облусу	6,6	5,2	3,9	5,0	4,3
Ысык-Көл облусу	6,9	6,0	5,4	5,5	3,3
Нарын облусу	5,0	2,2	4,2	4,8	3,2
Ош облусу	4,7	4,3	3,0	3,6	2,5
Талас облусу	12,1	8,9	8,2	7,4	5,6
Чүй облусу	10,0	11,7	12,0	12,0	9,5
Бишкек ш.	5,8	2,8	4,5	6,9	4,9
Ош ш.	8,0	5,2	4,5	5,2	4,7

Никеге чейинки жаш курактагы кыздардын төрөтүнүн эң жогорку көрсөткүчү Талас жана Чүй облустарында байкалды, бул 2020-жылы республикалык көрсөткүчтөн 1,3–2,2 эсеге жогору жана 15–17 жаш курактагы кыздардын 1 000ине 5,6 жана 9,5 жаңы төрөлгөн бала туура келди.

■ 1.12 таблица: Жашаган жери боюнча эненин бала төрөөдөгү орточо жаш курагы (жаш)

Жылдар	Эненин бала төрөөдөгү орточо жаш курагы		
	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери
2016	28,0	28,1	27,9
2017	28,0	27,9	28,0
2018	28,0	27,9	28,0
2019	28,0	27,8	28,1
2020	28,1	27,8	28,1

2020-жылы биринчи бала төрөөдөгү эненин орточо жаш курагы 28,1 жашты түздү, бул бир нече жылдан бери дээрлик өзгөрүсүз калууда. Кыргыз Республикасындагы никеге туруудагы минималдуу жаш курак Үй-бүлө кодекси менен (2003-ж.) эркектер үчүн да, аялдар үчүн да 18 жаш деп бекитилген. Демек, 18 жашка чейинки аялдардын жашы балдардын төрөлүшү үчүн эрте деп аныкталган.

■ 1.13 таблица: Эненин нике абалы боюнча төрөлгөндөрдүн саны

Жылдар	Төрөлгөндөрдүн бардыгы, адам	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны, адам	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдар жалпы төрөлгөндөрдүн санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен
2016	158 160	38 698	24,5
2017	153 620	35 959	23,4
2018	171 149	36 790	21,5
2019	173 484	37 760	21,0
2020	158 112	30 016	19,0

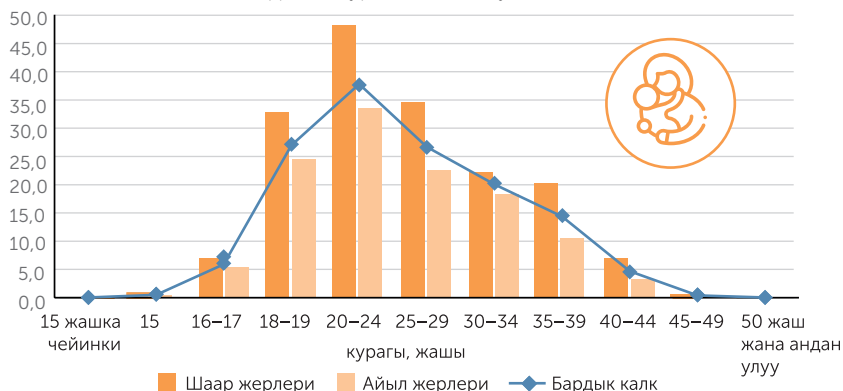
2016–2020-жылдары катталган никеде турбаган энелерде, төрөлгөндөрдүн жалпы санынын ичинен жаңы төрөлгөндөрдүн 19–25 пайызы ЖААК органдары тарабынан жыл сайын катталып турат. 2020-жылы юридикалык эмес никеде төрөлгөн балдардын санынын ичинен 15 миң ата-энелердин биргелешкен арызы боюнча катталышкан жана 15 миңге жакыны энесинин гана арызы боюнча катталган, бул балдар атасыз үй-бүлөдө тарбияланышы ыктымал. Никесиз төрөлгөн балдар негизинен 20–35 жаш курактагы энелерден төрөлөт.

■ 1.14 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана аймактар боюнча катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны

	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны, адам			Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдар жыны төрөлгөндөрдүн санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен		
	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери
Кыргыз Республикасы	30 016	13 111	16 905	19,0	21,7	17,3
Баткен облусу	2 152	601	1 551	15,2	18,2	14,3
Жалал-Абад облусу	5 179	1 405	3 774	17,2	22,6	15,8
Ысык-Көл облусу	1 532	605	927	15,4	15,5	15,3
Нарын облусу	809	133	676	14,2	14,3	14,2
Ош облусу	5 818	736	5 082	17,8	22,9	17,2
Талас облусу	946	236	710	16,4	25,1	14,7
Чүй облусу	5 393	1 244	4 149	24,8	29,6	23,7
Бишкек ш.	6 242	6 221	21	23,9	23,9	26,6
Ош ш.	1 945	1 930	15	16,3	16,4	8,5

■ 1.9 график: 2020-жылы жашаган жери жана жаш курактык топтору боюнча катталган никеде турбаган аялдардан төрөлгөндөр

(тийиштүү жаш курактык топтогу 1 000 аялга)

15–19 жаш курактагы топтогу жаш энелердин арасында никесиз төрөлүүлөрдүн санынын олуттуу азайышын белгилей кетүү керек. Эгерде 2016-жылы ушул курактагы 1 000 аялга 17 никесиз жаңы төрөлгөн ымыркай бала туура келсе, 2020-жылы 13 жаңы төрөлгөн бала туура келди. Бирок никесиз төрөлгөн балдардын негизги саны (31,9 пайызы) 20–24 жаш курактагы топко туура келет.

■ 1.15 таблица: Никелешүүлөр жана ажырашуулар

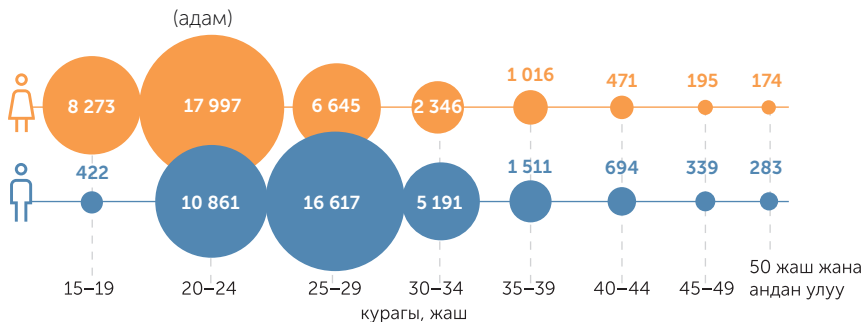
	Бардыгы		Калктын 1 000ине		1 000 никелешүүгө туура келген ажырашуулар
	нике-лешүүлөр	ажырашуулар	нике-лешүүлөр	ажырашуулар	
2016					
Бардык калк	47 837	9 102	7,9	1,5	190
шаар жерлери	15 990	5 297	7,8	2,6	331
айыл жерлери	31 847	3 805	7,9	0,9	119
2017					
Бардык калк	43 350	9 588	7,0	1,5	221
шаар жерлери	16 274	5 302	7,8	2,5	326
айыл жерлери	27 076	4 286	6,6	1,0	158
2018					
Бардык калк	49 579	10 434	7,8	1,7	210
шаар жерлери	15 756	5 626	7,3	2,6	357
айыл жерлери	33 823	4 808	8,1	1,2	142
2019					
Бардык калк	49 431	10 992	7,7	1,7	222
шаар жерлери	15 950	5 837	7,2	2,7	366
айыл жерлери	33 481	5 155	7,9	1,2	154
2020					
Бардык калк	39 747	9 128	6,0	1,4	230
шаар жерлери	13 641	4 886	6,0	2,2	358
айыл жерлери	26 106	4 242	6,0	1,0	162

Калктын жаш курактык курамына ээ болгон Кыргызстанда никелерге туруу жыштыгы жогору. 2020-жылы COVID-19 пандемиясы учурундагы чектөөлөрдөн улам, никелердин саны 2019-жылга салыштырмалуу 19,6 пайызга кыскарган. Ошол эле учурда, шаар менен айылдын ортосунда нике жыштыгында эч кандай айырмачылыктар болгон эмес.

Никелердин эң көп саны аялдардын арасында да, эркектердин арасында да (ЖААК органдарында катталган никелердин жалпы санынын 70 пайызга жакыны) 20–29 жашта катталат.

Бардык эле түзүлгөн жубайлык биримдиктер бекем сакталбайт. Алардын дээрлик ар бир төртүнчүсү ажырашышат: айыл жеринде 1 000 никеге 162 ажырашуу туура келсе, ал эми шаар жергесинде алар 2,2 эсеге көп.

■ 1.10 график: 2020-жылы жаш курактык топтор боюнча алгачкы жолу никеге тургандардын саны

■ 1.16 таблица: Никеге туруудагы орточо жаш курак (жаш)

Жылдар	Туруудагы орточо жаш курак			
	никеге		биринчи никеге	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2016	24,3	28,3	23,6	27,1
2017	24,4	28,4	23,7	27,1
2018	24,3	28,3	23,6	27,2
2019	24,3	28,4	23,6	27,2
2020	24,2	28,4	23,4	27,2

2020-жылы аялдарда биринчи никеге туруудагы орточо жаш курак 23,4 жашты, эркектерде 27,2 жашты түздү. 2016-жылга салыштырмалуу аялдардын никеге туруудагы жаш курагы 0,2 жылга азайды, ал эми эркектердин никеге туруусу 0,1 жылга жогоруларды.

■ 1.17 таблица: 2020-жылы катталган никеде турган жубайлардын жарандыгы боюнча бөлүштүрүү

Бардык никелер	Бардык никелер	анын ичинен жигиттин жарандыгы боюнча				
		Кыргызстан	Орусия	Өзбекстан	Түркия	Башка мамлекеттер
Бардык никелер анын ичинде кыздын жарандыгы боюнча	39 747	39 066	322	53	60	246
Кыргызстан	38 840	38 159	322	53	60	246

(таб. 1.17 уландысы)

	Бардык никелер	анын ичинен жигиттин жарандыгы боюнча				
		Кыргыз-стан	Орусия	Өзбек-стан	Түркия	Башка мам-лекеттер
Өзбекстан	344	344	-	-	-	-
Орусия	201	201	-	-	-	-
Казакстан	224	224	-	-	-	-
Тажикстан	117	117	-	-	-	-
Башка мамлекеттер	21	21	-	-	-	-

Таблица көрсөткөндөй, 2020-жылы катталган 39 747 никелердин ичинен басымдуу көпчүлүгү Кыргызстандын жарандары менен никеге турган кыргызстандык эркектерге туура келди (38 159 нике, же алардын жалпы санынын 97,7 пайызы).

2020-жылы кыргызстандык эркектер Өзбекстандын жарандыгына ээ болгон кыздар менен 344 никеге, ал эми Орусиянын жарандыгына ээ болгон кыздар менен 201 никеге турушкан. Ошол эле учурда, кыргызстандык аялдар Орусиянын жарандыгына ээ жигиттер менен 322 никеге жана Өзбекстандын жарандыгына ээ болгон жигиттер менен 53 никеге турушкан.

■ **1.18 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын тышкы миграциясы**
(адам)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2016						
Мигранттардын бардыгы	3 160	1 671	1 489	7 125	4 324	2 801
<i>анын ичинен жаш курагы, жашы</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	184	88	96	815	386	429
эмгекке жарамдуу	2 813	1 463	1 350	5 474	3 266	2 208
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	163	120	43	836	672	164
2017						
Мигранттардын бардыгы	1 974	1 019	955	5 899	3 660	2 239
<i>анын ичинен жаш курагы, жашы</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	151	79	72	490	236	254
эмгекке жарамдуу	1 717	862	855	4 731	2 890	1 841
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	106	78	28	678	534	144

(таб. 1.18 уландысы)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2018						
Мигранттардын бардыгы	1 687	836	851	7 077	4 550	2 527
<i>анын ичинен жаш курагы, жашы</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	74	33	41	338	163	175
эмгекке жарамдуу	1 517	739	778	5 748	3 621	2 127
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	96	64	32	991	766	225
2019						
Мигранттардын бардыгы	1 400	710	690	7 560	4 799	2 761
<i>анын ичинен жаш курагы, жашы</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	135	63	72	881	421	460
эмгекке жарамдуу	1 169	587	582	5 736	3 679	2 057
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	96	60	36	943	699	244
2020						
Мигранттардын бардыгы	961	518	443	5 822	3 166	2 656
<i>анын ичинен жаш курагы, жашы</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	79	36	43	875	340	535
эмгекке жарамдуу	857	442	385	4 367	2 459	1 908
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	55	40	15	580	367	213

2020-жылы COVID-19 пандемиясына байланыштуу калктын кыймылына чектөөлөрдүн киргизилиши тышкы миграциянын азайышына таасирин тийгизди. 2020-жылы республикага 961 адам (2019-жылы – 1 400 адам) келсе, 5 822 адам (2019-жылы – 7 560 адам) кеткен, миграциялык кетүү агымы –4 861 адамды (2019-жылы -6 160 адам) түздү. Ошентип, 2020-жылы мурунку жылдардай эле республикада калктын эмиграциясынын көлөмүнүн олуттуу кыскарышы белгиленди.

Терс миграциялык теңдем мурункудай эле Тажикстанды жана Өзбекстан кошпогондо Көз карандысыз Мамлекеттердин Шериктештигинин бардык өлкөлөрүндө белгиленди. Кыргызстандын эмигрантарынын жаңы туруктуу (же узак мөөнөттүү) жашаган жерин тандоо боюнча негизги өлкөлөрү Орусия жана Казакстан.

Ички миграция өлкөнүн региондорунун миграциалык процесстеринин үстөмдүк кылуучу компоненти болуп эсептелинет. Облустар аралык орун которуштуруу, мурдагыдай эле, Бишкек шаарына жана Чүй облусуна багытталган (калган региондор калкын туруктуу жоготууда).

■ 1.19 таблица: Калктын ички миграциясы

(адам)

Жылдар	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2016	22 962	15 101	7 861	21 255	14 218	7 037
2017	25 729	17 170	8 559	22 905	15 512	7 393
2018	26 734	17 282	9 452	26 734	17 305	9 429
2019	24 810	16 401	8 409	24 810	16 401	8 409
2020	41 506	25 803	15 703	41 506	25 803	15 703

2020-жылы миграциялык өзгөрүүлөр өлкө ичиндеги кыймылдардын олуттуу өсүшү менен мүнөздөлгөн. Мурдагыдай эле, ички (аймактар өз аралык) миграцияга катышкан аялдардын саны эркектердин санынан кыйла ашып кетти. 2020-жылы алардын саны эркектердин санынан дээрлик 2 эсе көп болгон.

■ 1.20 таблица: 2020-жылы аймактар боюнча калктын

ички миграциясы

(адам)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	41 506	25 803	15 703	41 506	25 803	15 703
Баткен облусу	1 283	902	381	1 591	1 082	509
Жалал-Абад облусу	1 879	1 302	577	2 819	1 875	944
Ысык-Көл облусу	1 472	1 010	462	1 421	980	441
Нарын облусу	655	442	213	1 687	1 174	513
Ош облусу	13 497	8 255	5 242	14 205	8 542	5 663
Талас облусу	434	292	142	652	435	217
Чүй облусу	4 862	3 026	1 836	2 906	1 853	1 053
Бишкек ш.	3 929	2 489	1 440	2 757	1 680	1 077
Ош ш.	13 495	8 085	5 410	13 468	8 182	5 286

МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

Бөлүмдө мамлекеттик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлер, жынысы боюнча, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын гендердик жактан бөлүнүшү жөнүндө маалыматтар камтылган.

Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген аялдар жана эркектер жөнүндө маалыматтар, кызматкерлердин ээлеген кызмат орундары жана аймактар боюнча бөлүнүшү тууралуу маалыматтар берилди.

- 2.1 таблица: Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген муниципалдык кызматкерлер¹, жынысы боюнча (пайыз менен)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Бардыгы	40,3	59,7	39,2	60,8	39,2	60,8
<i>анын ичинен:</i>						
мыйзам чыгаруу ишмердиги	15,8	84,2	16,7	83,3	16,7	83,3
аткаруучулук ишмердик	40,5	59,5	39,3	60,7	40,7	59,3
<i>анын ичинде:</i>						
салык жыйноо менен байланышкан ишмердик	32,9	67,1	33,7	66,3	33,8	66,2

(2.1 таб. уландысы)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
бажы ишмердиги	20,0	80,0	17,0	83,0	15,7	84,3
социалдык-экономикалык башкаруу	45,3	54,7	45,8	54,2	44,9	55,1
сот адилеттиги жана юстиция органдары	35,7	64,3	32,6	67,4	35,6	64,4
Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары	36,7	63,3	34,1	65,9	34,7	65,3

¹ Без государственных органов, обеспечивающих оборону, общественный порядок и безопасность.

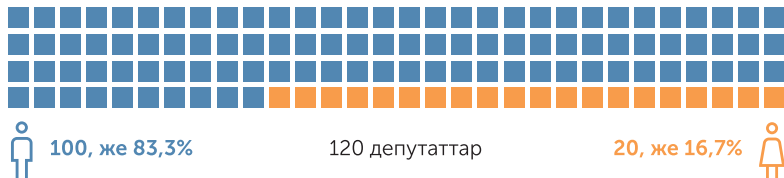
Мурдагы жылдардагыдай эле, 2020-жылы эркектердин басымдуу бөлүгү мамлекеттик башкаруу органдарында (60,8 пайызы) жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында (65,3 пайызы) иштешет.

■ 2.2 таблица: Бийлик бутактары боюнча мамлекеттик кызматта иштеген аялдар жана эркектердин саны

(адам)

	2018	2019	2020
Мамлекеттик кызматкерлердин саны, бардыгы	17 807	18 679	18 903
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	584	582	587
аткаруучу	14 252	14 792	14 791
сот бийлиги жана прокуратура	2 971	3 305	3 525
Эркектер			
Бардыгы	10 636	11 359	11 485
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	381	374	377
аткаруучу	8 303	8 709	8 777
сот бийлиги жана прокуратура	1 952	2 276	2 331
Аялдар			
Бардыгы	7 171	7 320	7 418
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	203	208	210
аткаруучу	5 949	6 083	6 014
сот бийлиги жана прокуратура	1 019	1 029	1 194

■ 2.1 график: Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча (2021-жылдын 1-январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 2.2 график: 2021-жылдын 11 апрелинде жана 11 июлунда өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча Кыргыз Республикасынын шаардык жана жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы боюнча (жыйынтыкка карата пайыз менен)

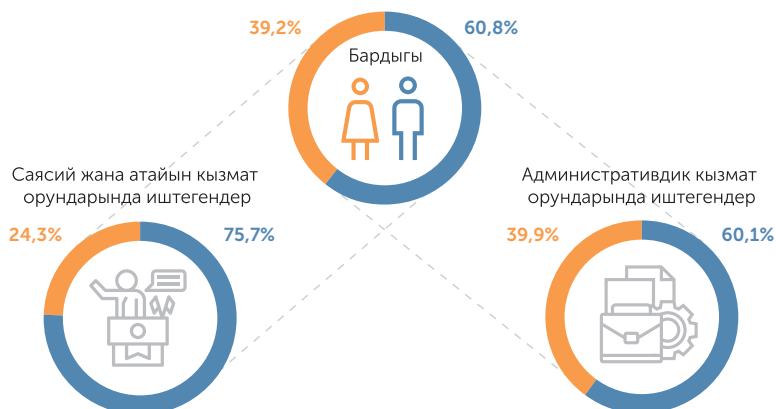
Булак: Кыргыз Республикасынын шайлоо борбордук комиссиянын сайттынан алынган материалдар боюнча.

■ 2.3 таблица: Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер¹, жынысы жана аймактар боюнча (2021-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

	Мамлекеттик кызматкерлер		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Кыргыз Республикасы	39,2	60,8	24,3	75,7	39,9	60,1
Баткен облусу	25,7	74,3	7,8	92,2	28,7	71,3
Жалал-Абад облусу	35,1	64,9	19,4	80,6	35,7	64,3
Ысык-Көл облусу	44,4	55,6	25,6	74,4	45,2	54,8
Нарын облусу	39,8	60,2	25,0	75,0	40,3	59,7
Ош облусу	28,0	72,0	13,2	86,8	28,7	71,3
Талас облусу	38,0	62,0	11,1	88,9	39,1	60,9
Чүй облусу	49,1	50,9	26,7	73,3	49,3	50,7
Бишкек ш.	42,4	57,6	31,9	68,1	42,9	57,1
Ош ш.	22,7	77,3	16,7	83,3	22,9	77,1

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулган жок.

■ 2.3 график: Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча (2021-жылдын 1-январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 2.4 таблица: Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер¹, жынысы жана ээлеген кызмат орундары боюнча

(2021-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		администра- тивдик	
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер
Бардыгы	39,2	60,8	24,3	75,7	39,9	60,1
Жогорку Кенеш	35,8	64,2	16,7	83,3	40,8	59,2
Жогорку Кенештин Иш башкармалыгы	49,0	51,0	-	100,0	50,0	50,0
Президенттин жана Өкмөттүн иш башкармалыгы	58,4	41,6	-	100,0	58,8	41,2
Президенттин архиви	83,3	16,7	-	-	83,3	16,7
Өкмөттүн Аппараты	26,3	73,7	16,7	83,3	26,6	73,4
Финансы министрлиги	54,4	45,6	-	100,0	54,5	45,5
Экономика министрлиги	56,0	44,0	-	100,0	56,4	43,6
Тышкы иштер министрлиги	34,0	66,0	10,0	90,0	36,3	63,8
Билим берүү жана илим министрлиги	57,0	43,0	33,3	66,7	57,2	42,8
Саламаттык сактоо министрлиги	66,7	33,3	-	100,0	67,6	32,4
Отун-энергетикалык комплексин жөнгө салуу боюнча мамлекеттик агенттиги	45,9	54,1	-	100,0	47,2	52,8
Эмгек жана социалдык өнүгүү министрлиги	72,2	27,8	-	100,0	72,4	27,6
Айыл чарба, тамак-аш өнөр жай жана мелиорация министрлиги	23,6	76,4	-	100,0	23,9	76,1
Транспорт жана коммуникация министрлиги	27,1	72,9	-	100,0	27,2	72,8
Өзгөчө кырдаалдар министрлиги	30,5	69,5	5,5	94,5	35,1	64,9

(2.4 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		администра- тивдик	
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер
Маданият, маалымат жана туризм министрлиги	62,5	37,5	50,0	50,0	62,6	37,4
Акыйкатчынын Аппараты	42,9	57,1	33,3	66,7	43,2	56,8
Шайлоо жана референдумдарды өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы	37,9	62,1	33,3	66,7	38,0	62,0
Эсептөө палатасы	27,3	72,7	12,5	87,5	28,0	72,0
Улуттук статистика комитети	73,0	27,0	12,5	87,5	73,8	26,2
Юстиция министрлиги	51,5	48,5	-	100,0	51,7	48,3
Башкы прокуратура	20,2	79,8	20,0	80,0	20,2	79,8
Жогорку сот	42,3	57,7	26,9	73,1	48,3	51,7
Сот департаменти	38,8	61,2	39,2	60,8	38,8	61,2
Мамлекеттик миграция кызматы	63,3	36,7	-	100,0	63,9	36,1
Мамлекеттик кадр кызматы	46,6	53,4	-	100,0	47,1	52,9
Мамлекеттик каттоо кызматы	68,9	31,1	-	100,0	69,2	30,8
Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик кызматы	70,9	29,1	100,0	-	70,6	29,4
Экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшү боюнча мамлекеттик кызматы	7,1	92,9	-	100,0	7,1	92,9
Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө мамлекеттик кызматы	39,5	60,5	-	100,0	41,5	58,5
Мамлекеттик салык кызматы	33,8	66,2	-	100,0	33,8	66,2

(2.4 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		администра- тивдик	
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер
Мамлекеттик бажы кызматы	15,7	84,3	-	100,0	15,7	84,3
Финансылык чалгындоо мамлекеттик кызматы	44,4	55,6	-	100,0	45,7	54,3
Курчап турган чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттиги	34,6	65,4	100,0	-	34,3	65,7
Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын пайдалануу мамлекеттик комитети	53,0	47,0	-	100,0	53,5	46,5
Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги	35,0	65,0	-	100,0	35,4	64,6
Жаштар иштери, дене тарбия жана спорт боюнча мамлекеттик агенттиги	44,8	55,2	100,0	-	44,5	55,5
Маалыматтык технологиялар жана байланыш мамлекеттик комитети	49,2	50,8	33,3	66,7	50,0	50,0
Социалдык фонд	25,0	75,0	-	100,0	33,3	66,7
Мамлекеттик материалдык резервдер фонду	-	100,0	-	100,0	-	100,0
Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фонд	50,0	50,0	-	100,0	50,7	49,3
Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду	66,7	33,3	-	-	66,7	33,3

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулган жок.

■ 2.4 график: Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча (2021-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

2021-жылдын башына карата Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген эркектердин саны иштеген аялдардын санынан кыйла жогору экендиги Башкы прокуратурада (80 пайыз), Мамлекеттик бажы кызматында (84 пайыз), Транспорт жана коммуникация министрлигинде, Эсептөө палатасында (72 пайыздан ашык), Айыл чарба, тамак аш өнөр жайы жана мелиорация министрлигинде (76 пайызга жакын) жана башка органдарда белгиленди. Муну менен бирге, аялдардын саны Улуттук статистика комитетинде (73 пайыз), Эмгек жана социалдык өнүгүү министрлигинде (72 пайыз), Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик кызматында (71 пайыздан ашык), Саламаттык сактоо министрлигинде (67 пайыз), Мамлекеттик каттоо кызматында (69 пайыз), жана ошондой эле Билим жана илим министрлигинде (57 пайыздан ашык) басымдуулук кылды.

■ 2.5 таблица: Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча

(2021-жылдын 1-январына карата)

Бардыгы	аян ичинен муниципалдык кызматкер		аян ичинде иштегендер				
			саясий муниципалдык кызмат орундары		административдик муниципалдык кызмат орундары		
аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер

Адам

Кыргыз Республикасы	3 727	6 340	2 939	5 540	17	493	2 922	5 047
Баткен облусу	226	722	158	639	2	39	156	600
Жалал-Абад облусу	638	1 404	500	1 254	2	79	498	1 175
Ысык-Көл облусу	477	589	384	515	2	64	382	451

(2.5 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинен муниципалдык кызматкер		анын ичинде иштегендер			
					саясий муниципалдык кызмат орундары		административдик муниципалдык кызмат орундары	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Нарын облусу	334	567	251	498	4	61	247	437
Ош облусу	541	1 651	433	1 510	1	90	432	1 420
Талас облусу	257	380	203	275	1	38	202	237
Чүй облусу	1 042	810	857	657	5	112	852	545
Бишкек ш.	180	159	136	139	-	5	136	134
Ош ш.	32	58	17	53	-	5	17	48

Салыштырма салмагы, пайыз менен

Кыргыз Республикасы	37,0	63,3	34,7	65,3	3,3	96,7	36,7	63,3
Баткен облусу	23,8	76,2	19,8	80,2	4,9	95,1	20,6	79,4
Жалал-Абад облусу	31,2	68,8	28,5	71,5	2,5	97,5	29,8	70,2
Ысык-Көл облусу	44,7	55,3	42,7	57,3	3,0	97,0	45,9	54,1
Нарын облусу	27,0	73,0	33,5	66,5	6,2	93,8	36,1	63,9
Ош облусу	24,7	75,3	22,3	77,7	1,1	98,9	23,3	76,7
Талас облусу	40,3	59,7	42,5	57,5	2,6	97,4	46,0	54,0
Чүй облусу	56,3	43,7	56,6	43,4	4,3	95,7	61,0	39,0
Бишкек ш.	53,1	46,9	49,5	50,5	-	100,0	50,4	49,6
Ош ш.	35,6	64,4	24,3	75,7	-	100,0	26,2	73,8

■ 2.6 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны (миң. адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	17,7	17,8	17,8	18,7	18,9
аялдар	7,1	7,3	7,2	7,3	7,4
эркектер	10,6	10,5	10,6	11,4	11,5
Баткен облусу	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
аялдар	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
эркектер	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7
Жалал-Абад облусу	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7
аялдар	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
эркектер	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1
Ысык-Көл облусу	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
аялдар	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
эркектер	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7
Нарын облусу	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
эркектер	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Ош облусу	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Талас облусу	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7
аялдар	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
эркектер	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5
Чүй облусу	1,6	1,7	1,4	1,5	1,4
аялдар	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
эркектер	0,8	1,0	0,7	0,8	0,7
Бишкек ш.	9,4	8,7	9,4	9,7	10,1
аялдар	3,9	4,0	4,1	4,1	4,3
эркектер	5,5	4,7	5,3	5,6	5,8
Ош ш.	0,9	1,2	1,2	1,2	1,3
аялдар	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
эркектер	0,7	1,0	0,9	0,9	1,0

ЖУМУШТУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

3. ЖУМУШТУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

Эмгек статистикасы жаатындагы жаңыланган эл аралык стандарттарга ылайык, эмгек статиститеринин 19чу Эл аралык конференциясы тарабынан эмгек ишмердүүлүгүнүн, жумуш менен камсыз кылуу жана жумушчу күчүнүн толук пайдаланбас статистикасы Резолюция түрүндө кабыл алынган (ЭЭУ, 2013-жылдын октябрь айы) бөлүмүндө 2018-жылдан баштап терминология өзгөрүлдү.

Бөлүмдө жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын гендердик бөлүнүүсүн, аялдар менен эркектердин эмгек акыларындагы айырмачылыктарды мүнөздөөчү маалыматтар берилди. Жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын саны жана курамы жөнүндөгү маалыматтар үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн материалдарын пайдалануу менен даярдалды. Расмий түрдө катталган жумушсуздардын санына жана курамына тиешелүү көрсөткүчтөр Кыргыз Республикасынын Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин маалыматтарынын негизинде даярдалды. Чакан ишканалардын жумушчуларынын саны, эмгек акылары, жумушчуларынын саны жөнүндө маалыматтар расмий мамлекеттик статистикалык отчеттуулуктун материалдары боюнча берилди.

Жумушчу күчүнүн саны (экономикалык активдүү калк) – бул каралып жаткан мезгилде товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү үчүн жумушчу күчүнө болгон талапты камсыз кылуучу калктын бөлүгү. Жумушчу күчү экономикада иштеген жана жумушсуз адамдардын бардыгын камтыйт.

Иштеген калк – пайда же үй-бүлөлүк киреше алуу үчүн акыга жалданып иштегендер, ошондой эле жалданбастан өз алдынча же бир же бир нече компаньондор менен бирге жалданма жумушчуларды тартуу менен же тартпастан ишти аткаруучулар же үй-бүлөлүк ишканасы үчүн акысыз иш аткаргандар.

Жумушсуздар – каралып жаткан мезгилде иши (кирешелүү иши) жок, иш менен камсыздоо кызматтарынын жардамы менен же өз алдынча иш издеп жүргөн жана жакынкы убакыттарда иштөөгө даяр адамдар. **Жалпы жумушсуздукту** айырмалашат, б.а., жумушсуздардын санында бардык жумушсуздар, иш менен камсыздоо кызматтарынын жардамы менен же өз алдынча иш издеп жүргөндөр эске алынат жана **расмий жумушсуздар** – Кыргыз Республикасынын “Калкты иш менен камсыз кылууга көмөктөшүү жөнүндө” Мыйзамына ылайык иш менен камсыздоо органдарында расмий катталган жумушсуздар. Тиешелүүлүгүнө жараша жалпы жана расмий катталган жумушсуздук деңгээли эсептелинет.

Жумушчу күчүнүн курамына кирбеген адамдар (экономикалык активдүү эмес калк) – каралып жаткан мезгилде иштеген же жумушсуз деп эсептелбеген адамдар.

Жумушчу күчүнүн курамында катышуу деңгээли – белгилүү жаш курактык топтогу жумушчу күчүнүн санынын ушул жаш курактык топтогу калктын жалпы санына болгон катышы.

Жумуштуулуктун деңгээли – белгилүү жаш курактык топтогу иштегендердин санынын ушул жаш курактык топтогу калктын жалпы санына болгон катышы.

Жумушсуздуктун деңгээли – жумушсуздардын санынын жумушчу күчүнүн санына болгон катышы.

Жумушчу күчү

■ 3.1 таблица: 2020-жылы жашаган жери боюнча 15 жаш жана андан улуу курактагы жумушчу күчүнүн саны

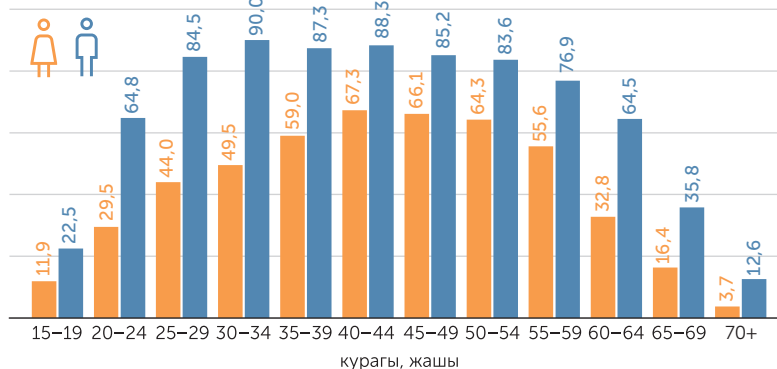
	Бардык калк		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Жумушчу күчүнүн саны – бардыгы, миң адам анын ичинде:	1 018,5	1 576,9	411,2	531,8	607,3	1 045,1
иштегендер	949,8	1 495,4	391,1	507,7	558,7	987,7
жумушсуздар	68,7	81,5	20,1	24,1	48,6	57,4
Жумушчу күчүнүн курамына кирбеген адамдар – бардыгы, миң адам анын ичинде:	1 192,5	531,9	423,5	179,3	768,9	352,6
студенттер, окуучулар	249,2	224,4	84,3	81,1	164,8	143,4
пенсионерлер	334,0	162,6	115,4	60,2	218,5	102,4
үй чарбасын жүргүзүүчүлөр	539,3	17,1	199,9	3,7	339,4	13,4
башкалар	70,0	127,8	23,9	34,3	46,1	93,5
Жумушчу күчүнүн курамында катышуу деңгээли, пайыз менен	46,1	74,8	49,3	74,8	44,1	74,8
Жумуштуулуктун деңгээли, пайыз менен	43,0	70,9	46,8	71,4	40,6	70,7
Жумушсуздуктун деңгээли, пайыз менен	6,7	5,2	4,9	4,5	8,0	5,5

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.1 график: 2020-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча калктын жумуштуулугу

(Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

Иштеген эркектердин деңгээли бардык жаш курактык топтордо аялдардын жумуштуулугунун деңгээлине караганда жогору, бирок абдан олуттуу 25-34 жаш курактык топтордо байкалат. Аялдар бул жаш курактарда бала төрөөгө байланыштуу иш таштоого көп мажбур болушат. Бирок 45-54 жаш курактык топто аялдар менен эркектердин жумуштуулук деңгээлинин теңдешкендиги байкалат. Адатта, бул жаш куракта балдары чоңойгондуктан, аялдарда ишке кайтуу мүмкүнчүлүктөрү пайда болот.

■ 3.2 таблица: Аймактар, жашаган жери жана жынысы боюнча калктын жумуштуулук деңгээли

(пайыз менен)

	Бардык калк		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2019						
Кыргыз Республикасы	42,7	71,9	47,2	71,9	40,0	71,9
Баткен облусу	32,5	69,8	40,0	71,2	30,1	69,4
Жалал-Абад облусу	32,9	62,6	42,4	69,4	29,9	60,8
Ысык-Көл облусу	34,1	63,8	41,5	63,5	31,0	63,9
Нарын облусу	28,4	66,9	44,4	56,9	25,7	68,4
Ош облусу	55,1	85,3	35,9	80,3	56,7	85,7

(3.2 таб. уландысы)

	Бардык калк		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Талас облусу	50,5	74,9	52,5	70,6	50,0	75,7
Чүй облусу	39,1	68,8	47,5	66,1	37,2	69,3
Бишкек ш.	54,9	73,4	54,9	73,4	...	...
Ош ш.	31,6	75,0	31,6	75,0	...	...
2020						
Кыргыз Республикасы	43,0	70,9	46,8	71,4	40,6	70,7
Баткен облусу	29,2	68,2	36,9	69,3	26,7	67,9
Жалал-Абад облусу	33,5	62,0	43,0	70,4	30,6	59,8
Ысык-Көл облусу	35,4	62,6	40,5	64,6	33,2	61,9
Нарын облусу	27,1	67,5	40,8	55,8	24,8	69,2
Ош облусу	57,4	83,9	36,1	78,4	59,3	84,3
Талас облусу	54,0	74,5	50,5	70,9	54,8	75,2
Чүй облусу	37,9	67,3	48,3	64,9	35,6	67,8
Бишкек ш.	54,6	72,5	54,6	72,5	...	...
Ош ш.	30,5	75,2	30,5	75,2	...	...

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **3.3 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны**
(миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	2 363,7	2 351,2	2 382,5	2 442,7	2 445,2
аялдар	935,3	899,6	910,7	937,5	949,8
эркектер	1 428,4	1 451,6	1 471,7	1 505,3	1 495,4
Баткен облусу	186,4	184,8	178,4	175,4	165,4
аялдар	67,2	65,2	60,0	54,8	48,6
эркектер	119,1	119,7	118,5	120,6	116,8
Жалал-Абад облусу	402,7	380,1	359,0	381,7	383,2
аялдар	149,2	132,3	119,4	132,1	135,0
эркектер	253,5	247,8	239,7	249,6	248,2
Ысык-Көл облусу	165,2	158,2	162,9	162,2	163,7
аялдар	58,2	52,6	57,2	57,6	60,2
эркектер	107,0	105,5	105,7	104,7	103,5

(3.3 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Нарын облусу	84,6	87,7	89,6	90,9	90,4
аялдар	24,0	26,7	25,1	26,5	25,2
эркектер	60,5	61,0	64,5	64,5	65,2
Ош облусу	550,4	537,3	569,1	608,5	607,9
аялдар	223,0	197,7	211,8	237,8	245,8
эркектер	327,4	339,7	357,4	370,7	362,1
Талас облусу	117,4	111,3	108,8	106,0	110,4
аялдар	51,1	46,0	44,6	42,3	46,0
эркектер	66,3	65,3	64,2	63,7	64,4
Чүй облусу	317,6	333,8	348,0	347,2	343,1
аялдар	123,3	128,4	132,3	131,2	129,0
эркектер	194,3	205,4	215,7	216,0	214,1
Бишкек ш.	442,0	456,5	461,2	463,6	472,4
аялдар	209,3	219,2	226,7	220,7	225,8
эркектер	232,8	237,2	234,5	242,8	246,6
Ош ш.	97,5	101,5	105,4	107,1	108,8
аялдар	30,0	31,6	33,8	34,5	34,2
эркектер	67,5	69,9	71,6	72,6	74,6

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

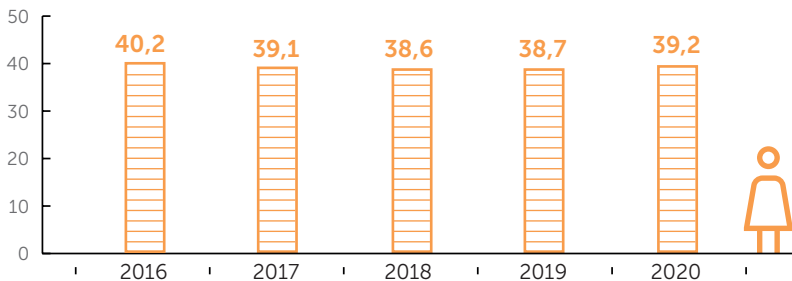
3.4 таблица: Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	40,2	39,1	38,6	38,7	39,2
Баткен облусу	38,2	37,8	34,8	32,4	30,6
Жалал-Абад облусу	38,2	36,1	34,3	35,5	36,2
Ысык-Көл облусу	35,1	33,0	33,8	34,4	36,3
Нарын облусу	30,2	31,7	30,0	30,0	29,5
Ош облусу	41,2	37,8	38,2	39,4	41,1
Талас облусу	44,5	42,2	41,4	40,4	42,1
Чүй облусу	39,0	38,9	38,0	38,1	38,1
Бишкек ш.	47,3	48,3	48,3	47,4	47,6
Ош ш.	31,6	31,4	32,3	32,9	31,7

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.2 график: Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны

(пайыз менен)

■ 3.5 таблица: 2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча

жумушчу күчүнүн, жумуштуулуктун

жана жумушсуздуктун саны

(пайыз менен)

	Жумушчу күчүнүн курамына катышуунун деңгээли		Жумуштуулуктун деңгээли		Жумушсуздуктун деңгээли	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	46,1	74,8	43,0	70,9	6,7	5,2
Баткен облусу	32,7	72,5	29,2	68,2	10,9	5,9
Жалал-Абад облусу	38,6	68,7	33,5	62,0	13,2	9,7
Ысык-Көл облусу	37,7	68,1	35,4	62,6	6,1	8,2
Нарын облусу	30,9	71,2	27,1	67,5	12,4	5,2
Ош облусу	59,9	85,1	57,4	83,9	4,1	1,5
Талас облусу	56,1	75,9	54,0	74,5	3,7	1,8
Чүй облусу	40,9	71,1	37,9	67,3	7,3	5,3
Бишкек ш.	57,3	76,6	54,6	72,5	4,6	5,4
г. Ош	31,7	76,9	30,5	75,2	3,7	2,3

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.6 таблица: 2020-жылы иштегендердин жаш курагы жана үй-бүлөлүк абалы боюнча бөлүштүрүү
(миң адам)

	Бардыгы	анын ичинде курак жашы боюнча, жашы			
		15–17	18–28	29–59	60 жана андан улуу
Бардыгы	2 445,2	39,5	600,2	1 666,4	139,0
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	1 638,8	0,4	189,6	1 342,2	106,6
жесир	86,7	...	0,6	64,5	21,6
ажырашкан	177,7	...	13,2	154,7	9,9
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	541,9	39,1	396,9	105,1	0,9
Аялдар	949,8	16,5	190,6	689,9	52,8
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	593,1	0,4	87,7	479,2	25,7
жесир	77,4	...	0,3	58,9	18,2
ажырашкан	131,9	...	8,9	115,0	8,0
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	147,3	16,1	93,7	36,7	0,9
Эркектер	1 495,4	23,0	409,5	976,6	86,3
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	1 045,7	...	101,8	863,1	80,9
жесир	9,3	...	0,3	5,5	3,4
ажырашкан	45,8	...	4,3	39,6	1,9
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	394,6	23,0	303,2	68,4	0,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

2020-жылдагы үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтарына ылайык, эркектер (70 пайыз) арасында жана ошондой эле аялдар (62 пайыз) арасында экономикада иштегендердин көпчүлүгү никеде тургандар болушкан. Никеде тургандардын эң

көп тобу жарандардын 29–59 жаштагы иштеген аялдар менен эркектер, алардын үлүшү тиешелүүлүгүнө жараша, 69 пайызды жана 88 пайызды түзөт. Ал эми, ушул курактык топтогу иштеген аялдардын ичинен 17 пайызы ажырашкан аялдар болгон.

■ **3.7 таблица: 2020-жылы негизги жумушта анык иштеген убактысынын узактыгы, жашаган жери жана жынысы боюнча иштеген калк**

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

	Бардык калк		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Иштегендер – бардыгы анын ичинде бир жумада иштелген, сааты:	100	100	100	100	100	100
1–20	17,3	8,6	6,5	3,1	24,9	11,5
21–30	7,6	4,7	4,8	2,7	9,6	5,7
31–40	41,2	45,5	50,0	52,6	35,1	41,8
41–50	18,2	27,2	23,5	26,5	14,5	27,6
51 жана андан көп саат	3,6	5,3	5,0	6,1	2,6	4,8
убактылуу болгон эмес	12,0	8,7	10,1	8,9	13,3	8,6
Бир жумадагы орточо бир адамга туура келген иштелген саат	31,9	36,5	36,6	38,8	28,5	35,4

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

2020-жылы бир жуманын ичиндеги эркектердин иштеген орточо убактысы аялдардыкына караганда дээрлик 4,6 саатка көп. Бул жагдай иштеген аялдардын тармактык түзүмү жана аялдар басымдуулук кылган ишмердиктин түрлөрүндө (саламаттыкты сактоо, билим берүү) мыйзам тарабынан каралган жумушчу жуманын узактыгынын кыскартылышы менен түшүндүрүлөт.

■ 3.3 график: 2020-жылы жынысы жана билиминин деңгээли боюнча калктын жумуштуулугу

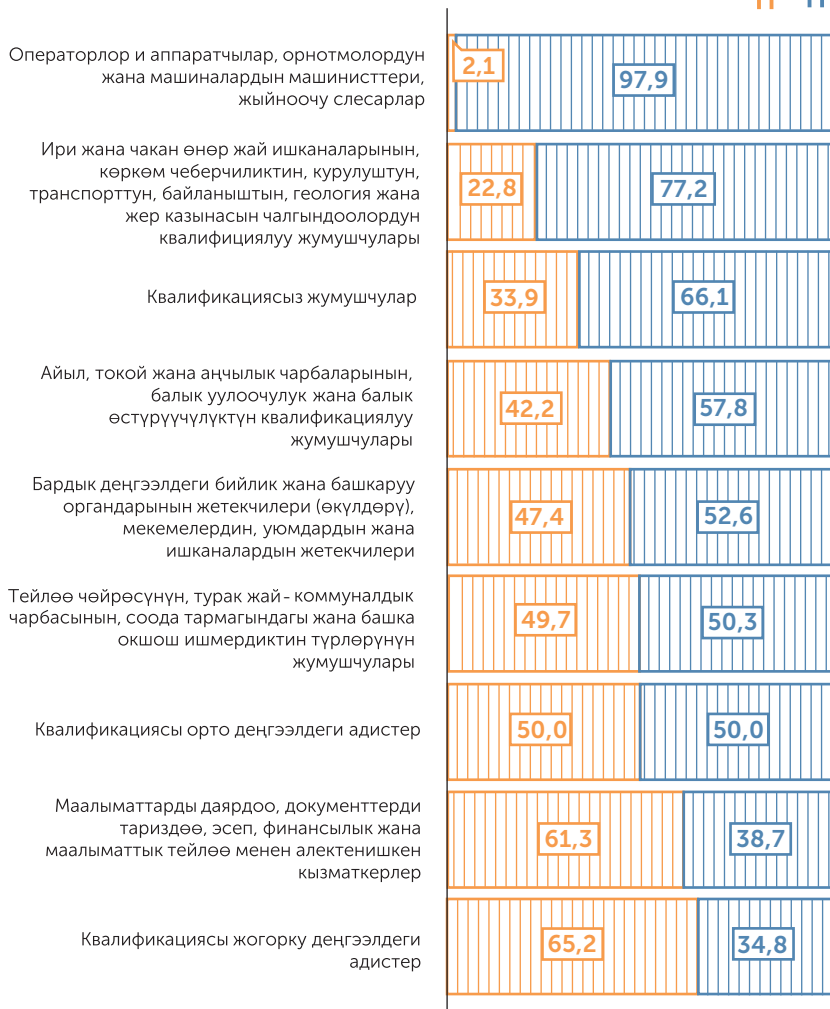
(Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жыйынтыкка карата пайыз менен)

Аялдар менен эркектерди ишмердиктин түрлөрү жана кесиптик топтору боюнча бөлүнүшү иштеген аялдардын билим деңгээли кыйла жогору экендигин алдын ала аныктаган. 2020-жылы иштегендердин жалпы санындагы жогорку кесиптик билими бар аялдардын үлүшү 28 пайызды, эркектер – 19 пайызга жакын, кесиптик орто билими барларына жараша 17 пайызды жана 8 пайызды түздү. Иштеген эркектердин орто же толук эмес орто билими жетиштүү болгон кесиптик жана ишмердиктин түрлөрүндө басымдуулук кылат, бирок кесиптик даярдоо зарыл. Иштеген эркектердин ичинен башталгыч кесиптик билим алган эркектердин үлүшү 10 пайызга жакын, аялдар арасында – 5 пайыздан ашык түздү.

■ 3.4 график: 2020-жылы кесиптик топтору жана жынысы боюнча калктын жумуштуулугу

(Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жайынтыкка карата пайыз менен)

■ 3.8 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрү боюнча аялдардын жумуштуулугу
(иштеген калктын жалпы санына карата пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы	39,6	38,3	38,2	38,4	38,8
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	41,1	36,9	38,3	44,0	43,4
Пайдалуу кендерди казуу	15,8	9,4	4,4	3,0	4,3
Иштетүү өнөр жайы	47,0	42,9	39,9	40,5	42,6
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	9,5	10,3	9,9	15,4	16,6
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	37,4	27,1	32,7	25,6	16,6
Курулуш	3,5	2,8	3,1	1,5	1,4
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	38,6	40,4	40,4	40,4	40,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	6,7	4,9	4,5	3,9	3,9
Мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	58,4	55,5	48,9	49,0	48,5
Маалымат жана байланыш	29,0	39,6	37,1	36,3	40,8
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	41,3	35,5	41,0	44,8	38,1
Кыймылсыз мүлк операциялары	77,2	87,7	80,0	93,8	95,8
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	41,9	38,1	45,3	37,6	42,1
Административдик жана көмөкчү ишмердик	30,3	38,7	38,0	31,6	26,7
Мамлекеттик башкаруу	39,0	34,3	30,8	32,9	36,2
Билим берүү	80,6	79,6	80,2	79,1	78,8
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	83,7	83,3	83,2	81,3	78,2
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	53,1	44,3	49,0	53,3	54,4
Башка тейлөө ишмердиги	50,9	51,9	50,5	52,9	51,4
Жеке үй чарбалардын ишмердүүлүгү	46,9	41,2	61,0	52,1	51,8
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	33,3	25,6	23,9	27,6	37,5

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Жалданма иш – бул жарандын негизги акысын (акчалай же буюм түрүндө) алышына кепилдик берүүчү, ачык (жазуу жүзүндөгү же оозеки) эмгек келишимин билдирген бүтүмгө негизделген, ал иштеген бирдиктин кирешесине көз каранды эмес иш.

Жалданма эмес иш – бул менчик ишканадагы (менчик чарбадагы) иш, мында эмгек акы чыгарган товарлардан же кызмат көрсөтүүлөрдүн түшкөн кирешеге түздөн-түз байланыштуу болот. Адам ишкананын (менчик иш) ишмердигине тиешелүү өндүрүштүк чечимдерди өз алдынча чыгарат же ишкананын (менчик иш) ийгиликтүүлүгүнө жоопкер болуу менен өз укугун башка бирөөгө тапшырат.

■ 3.9 таблица: 2020-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеген калк

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
	<i>Миң адам</i>					
Бардыгы	949,8	1 495,4	647,4	917,6	302,4	577,8
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	193,9	252,7	6,5	24,7	187,4	228,0
Пайдалуу кендерди казуу	0,9	18,9	0,8	15,2	0,1	3,7
Иштетүү өнөр жайы	119,0	160,4	108,6	125,7	10,3	34,7
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	5,4	27,2	5,4	26,7	0,0	0,5
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	2,0	10,2	2,0	10,2	-	-
Курулуш	3,9	284,6	3,5	255,6	0,5	29,0

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Дуң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	157,2	233,5	75,9	130,0	81,2	103,5
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	7,5	185,4	7,1	49,0	0,4	136,4
Мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	77,9	82,8	73,8	73,6	4,1	9,2
Маалымат жана байланыш	12,6	18,2	12,5	15,5	0,1	2,7
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	13,2	21,5	13,1	15,9	0,1	5,5
Кыймылсыз мүлк операциялары	5,1	0,2	2,9	-	2,2	0,2
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	9,9	13,7	9,8	10,5	0,1	3,2
Административдик жана көмөкчү ишмердик	5,7	15,7	5,4	13,3	0,3	2,4
Мамлекеттик башкаруу	38,1	67,1	37,8	66,9	0,3	0,2
Билим берүү	178,5	48,0	172,2	43,3	6,3	4,7
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	84,0	23,3	80,1	22,6	3,9	0,7
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	9,4	7,9	9,4	6,3	0,1	1,6
Башка тейлөө ишмердиги	22,4	21,2	17,8	10,8	4,6	10,4
Жеке үй чарбалардын ишмердүүлүгү	3,0	2,8	2,5	1,8	0,5	1,0
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-
Жыйынтыкка карата пайыз менен						
Бардыгы	100	100	100	100	100	100
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	20,4	16,9	1,0	2,7	62,0	39,5
Пайдалуу кендерди казуу	0,1	1,3	0,1	1,7	0,0	0,6
Иштетүү өнөр жайы	12,5	10,7	16,8	13,7	3,4	6,0

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
	аял-дар	эркек-тер	жалданып		жалданбай	
			аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	0,6	1,8	0,8	2,9	0,0	0,1
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	0,2	0,7	0,3	1,1	-	-
Курулуш	0,4	19,0	0,5	27,8	0,2	5,0
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	16,5	15,6	11,7	14,2	26,9	17,9
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	0,8	12,4	1,1	5,3	0,1	23,6
Мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	8,2	5,5	11,4	8,0	1,3	1,6
Маалымат жана байланыш	1,3	1,2	1,9	1,7	0,0	0,5
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	1,4	1,4	2,0	1,7	0,0	1,0
Кыймылсыз мүлк операциялары	0,5	0,0	0,4	-	0,7	0,0
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	1,0	0,9	1,5	1,1	0,0	0,5
Административдик жана көмөкчү ишмердик	0,6	1,0	0,8	1,5	0,1	0,4
Мамлекеттик башкаруу	4,0	4,5	5,8	7,3	0,1	0,0
Билим берүү	18,8	3,2	26,6	4,7	2,1	0,8
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	8,8	1,6	12,4	2,5	1,3	0,1
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	1,0	0,5	1,4	0,7	0,0	0,3
Башка тейлөө ишмердиги	2,4	1,4	2,7	1,2	1,5	1,8
Жеке үй чарбалардын ишмердүүлүгү	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2	0,2
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Иштегендердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>						
Бардыгы	38,8	61,2	41,4	58,6	34,4	65,6
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	43,4	56,6	20,8	79,2	45,1	54,9
Пайдалуу кендерди казуу	4,4	95,6	4,9	95,1	1,9	98,1
Иштетүү өнөр жайы	42,6	57,4	46,4	53,6	22,9	77,1
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	16,6	83,4	16,8	83,2	4,4	95,6
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	16,6	83,4	16,6	83,4	-	-
Курулуш	1,4	98,6	1,3	98,7	1,6	98,4
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	40,2	59,8	36,9	63,1	44,0	56,0
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	3,9	96,1	12,6	87,4	0,3	99,7
Мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	48,5	51,5	50,1	49,9	30,6	69,4
Маалымат жана байланыш	40,8	59,2	44,7	55,3	2,0	98,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	38,1	61,9	45,1	54,9	2,2	97,8
Кыймылсыз мүлк операциялары	95,8	4,2	100,0	-	90,8	9,2
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	42,1	57,9	48,3	51,7	3,2	96,8
Административдик жана көмөкчү ишмердик	26,7	73,3	29,0	71,0	10,9	89,1
Мамлекеттик башкаруу	36,2	63,8	36,1	63,9	56,7	43,3
Билим берүү	78,8	21,2	79,9	20,1	57,6	42,4
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	78,2	21,7	78,0	22,0	84,0	16,0

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	54,4	45,6	59,8	40,2	3,3	96,7
Башка тейлөө ишмердүүлүгү	51,4	48,6	62,3	37,7	30,7	69,3
Жеке үй чарбалардын ишмердиги	51,8	48,2	58,8	41,2	32,8	67,2
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	37,5	62,5	37,5	62,5	-	-

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.10 таблица: Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калк

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Миң адам</i>						
Бардыгы	910,7	1 471,7	937,5	1 505,3	949,8	1 495,4
Жалданма жумушчулар – бардыгы	625,9	884,3	630,5	924,2	647,4	917,6
анын ичинде:						
ишканаларда, мекемелерде, уюмдарда	359,2	337,6	339,3	316,8	355,2	318,7
айрым жарандарда	266,7	546,6	291,2	607,4	292,1	598,9
Жалданма эмес жумушчулар – бардыгы	284,8	587,5	306,9	581,0	302,4	577,8
анын ичинде:						
иш берүүчүлөр	8,4	23,4	6,4	21,8	6,4	26,6
өз алдынча иштегендер	129,2	491,1	139,1	493,3	144,5	480,2
өндүрүштүк кооперативдердин мүчөлөрү	0,5	1,3	2,0	0,4	2,3	0,2
акы төлөнбөгөн үй-бүлө жумушчулары	118,2	44,7	137,8	42,0	135,1	53,3
жеке көмөкчү чарбаларда иштегендер	28,5	26,9	21,8	23,5	14,1	17,5

(3.10 таб. уландысы)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Иштегендердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>						
Бардыгы	38,2	61,8	38,4	61,6	38,8	61,2
Жалданма жумушчулар – бардыгы	41,4	58,6	40,6	59,4	41,4	58,6
<i>анын ичинде:</i>						
ишканаларда, мекемелерде, уюмдарда	51,6	48,4	51,7	48,3	52,7	47,3
айрым жарандарда	32,8	67,2	32,4	67,6	32,8	67,2
Жалданма эмес жумушчулар – бардыгы	32,7	67,3	34,6	65,4	34,4	65,6
<i>анын ичинде:</i>						
иш берүүчүлөр	26,4	73,6	22,6	77,4	19,4	80,6
өз алдынча иштегендер	20,8	79,2	22,0	78,0	23,1	76,9
өндүрүштүк кооперативдердин мүчөлөрү	27,4	72,6	83,9	16,1	91,4	8,6
акы төлөнбөгөн үй-бүлө жумушчулары	72,6	27,4	76,6	24,4	71,7	28,3
жеке көмөкчү чарбаларда иштегендер	51,4	48,6	48,0	52,0	44,6	55,4

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Аялдардын жана эркектердин иштеринин экономикалык ишмердиктин түрү боюнча бөлүнүшү олуттуу айырмачылыктарга ээ, бул алардын ар түрдүү физиологиялык мүмкүнчүлүктөрү жана түзүлгөн каада-салттар менен шартталат.

Аялдардын жумуштуулугу тейлөө көрсөтүү секторунда жогору болуп эсептелет, алардын салыштырма саламагы иштегендердин жалпы санында, кыймылсыз мүлк операцияларында (96 пайыз), билим берүү (79 пайыз), саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө (78 пайыз) сыяктуу ишмердиктин түрлөрүндө басымдуу.

Эркектердин жогорку салыштырма салмагы өндүрүштүк чөйрө тармактарында түзүлдү: курулушта (99 пайызга жакын), пайдалуу кендерди казууда, транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоодо

(96 пайыздан), электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоодо (жабдуу), суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу (83 пайыздан).

■ 3.11 таблица: Эмгек келишиминин түрлөрү жана жынысы боюнча негизги жумушта жалданып иштегендер (жыйынтыкка карата пайыз менен)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы <i>анын ичинде жумушу бар болчу:</i>	100	100	100	100	100	100
чексиз мөөнөткө (туруктуу негизинде)	54,7	35,7	52,6	32,3	52,7	32,5
белгилүү мөөнөткө	7,4	7,4	7,2	7,5	8,3	7,6
жазуу түрүндө эмгек келишими же жарандык-укуктук мүнөздөмө боюнча башка келишимдер	13,1	21,8	13,1	23,7	11,6	22,5
иш кагазын түзүлбөстөн оозеки негиздеги келишим	24,9	35,1	27,1	36,4	27,4	37,4

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Эмгек келишиминин эң коопсуз формасы бул чексиз мөөнөткө түзүлгөн келишим. Мындай келишимдин үлүшү аялдар арасында, эркектер арасында караганда көбүрөк (2020-жылы 52,7 пайызы, эркектер – 32,5 пайыз). Ушул жерде белгилей кетүүчү нерсе, ар бир үчүнчү кызматкердин эч кандай жазуу жүзүндөгү келишими жок жана иш берүүчү менен оозеки макулдашуу менен гана «корголот».

■ 3.12 таблица: Билими боюнча калктын жумуштуулугун деңгээли
(жалпы калктын санына карата пайыз менен)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Бардыгы анын ичинде төмөнкүдөй билими барлар:	41,9	71,1	42,7	71,9	43,0	70,9
жогорку кесиптик	59,0	81,7	61,3	83,7	61,4	83,0
бүтпөгөн жогорку кесиптик	24,3	48,6	20,5	45,1	28,7	50,0
орто кесиптик	54,5	76,2	54,0	77,3	52,0	76,5
башталгыч кесиптик	48,3	75,6	52,2	83,3	51,8	82,2
жалпы (толук) орто	40,7	76,3	40,6	76,3	40,4	74,1
негизги жалпы	15,5	46,2	19,0	47,1	21,0	46,5
жалпы башталгыч, башталгыч билими жок жана сабатсыз	2,6	12,8	5,2	26,3	4,3	29,3

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.13 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Бардыгы, адам</i>					
Кыргыз Республикасы					
аялдар	16 816	17 009	18 635	22 723	20 317
эркектер	35 431	36 169	37 973	50 693	48 723
Баткен облусу					
аялдар	258	310	364	536	582
эркектер	1 093	1 195	1 326	1 703	1 567
Жалал-Абад облусу					
аялдар	848	797	808	927	913
эркектер	2 719	2 662	2 447	2 793	2 694
Ысык-Көл облусу					
аялдар	783	807	873	1 181	980
эркектер	1 509	1 382	1 924	2 914	2 680

(3.13 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Нарын облусу					
аялдар	256	283	304	354	460
эркектер	1 001	1 140	1 174	1 427	1 939
Ош облусу					
аялдар	511	538	665	757	756
эркектер	2 089	2 179	2 407	2 679	2 483
Талас облусу					
аялдар	209	174	236	257	367
эркектер	1 042	986	1 144	1 340	1 677
Чүй облусу					
аялдар	2 469	2 631	2 657	3 410	3 076
эркектер	5 410	5 831	5 551	7 226	6 265
Бишкек ш.					
аялдар	10 214	10 192	11 376	13 533	11 457
эркектер	18 009	18 120	19 186	26 124	24 832
Ош ш.					
аялдар	1 268	1 278	1 351	1 767	1 728
эркектер	2 558	2 675	2 816	4 488	4 586
Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен					
Кыргыз Республикасы					
аялдар	32,2	32,0	32,9	31,0	29,4
эркектер	67,8	68,0	67,1	69,0	70,6
Баткен облусу					
аялдар	19,1	20,6	21,6	23,9	27,1
эркектер	80,9	79,4	78,4	76,1	72,9
Жалал-Абад облусу					
аялдар	23,8	23,0	24,8	24,9	25,3
эркектер	76,2	77,0	75,2	75,1	74,7
Ысык-Көл облусу					
аялдар	34,2	36,9	31,2	28,8	26,8
эркектер	65,8	63,1	68,8	71,2	73,2
Нарын облусу					
аялдар	20,4	19,9	20,6	19,9	19,2
эркектер	79,6	80,1	79,4	80,1	80,8

(3.13 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош облусу					
аялдар	19,7	19,8	21,7	22,0	23,3
эркектер	80,3	80,2	78,3	78,0	76,7
Талас облусу					
аялдар	16,7	15,0	17,1	16,1	17,9
эркектер	83,3	85,0	82,9	83,9	82,1
Чүй облусу					
аялдар	31,3	31,1	32,4	32,1	32,9
эркектер	68,7	68,9	67,6	67,9	67,1
Бишкек ш.					
аялдар	36,2	36,0	37,2	34,1	31,6
эркектер	63,8	64,0	62,8	65,9	68,4
Ош ш.					
аялдар	33,1	32,3	32,4	28,3	27,4
эркектер	66,9	67,7	67,6	71,7	72,6

2020-жылы чакан ишканаларда иштеген жумушчулардын саны 69 миң адамдан ашты жана 2016-жылга салыштырганда 32,1 пайызга көбөйдү.

2020-жылдагы мындай ишканаларда иштеген аялдардын саны 20,3 миң адамды түзүп, 2016-жылга салыштырмалуу 20,8 пайызга көбөйдү. Ал эми, чакан ишканаларда иштеген жумушчулардын жалпы санындагы аялдардын үлүшү 29,4 пайызды түздү.

■ 3.14 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар

	Бардыгы, адам				Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмак, пайыз менен			
	2016		2020		2016		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Бардыгы анын ичинде:	16 816	35 431	20 317	48 723	32,2	67,8	29,4	70,6
айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	537	2 206	638	2 642	19,6	80,4	19,5	80,5

(3.14 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмак, пайыз менен			
	2016		2020		2016		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
пайдалуу кендерди казуу	203	1 495	248	1 760	12,0	88,0	12,3	87,7
иштетүү өнөр жайы	3 600	7 923	3 402	8 535	31,2	68,8	28,5	71,5
электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	65	222	598	2 244	22,6	77,4	21,0	79,0
суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	358	935	2 273	5 870	27,7	72,3	27,9	72,1
курулуш	1 614	6 859	1 632	7 024	19,0	81,0	18,9	81,1
дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	3 596	5 641	3 745	6 903	38,9	61,1	35,2	64,8
транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	664	1 422	1 017	2 954	31,8	68,2	25,6	74,4
мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	476	428	508	575	52,6	47,4	46,9	53,1

(3.14 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмак, пайыз менен			
	2016		2020		2016		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
маалымат жана байланыш	541	961	502	1 067	36,0	64,0	32,0	68,0
финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	156	396	195	481	28,2	71,8	28,8	71,2
кыймылсыз мүлк операциялары	1 229	1 866	1 226	2 074	39,7	60,3	37,1	62,9
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	1 600	2 560	1 669	3 126	38,5	61,5	34,8	65,2
административдик жана көмөкчү ишмердик	649	1 332	618	1 790	32,8	67,2	25,7	74,3
билим берүү	729	458	1 074	728	61,4	38,6	59,6	40,4
саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	552	294	689	472	65,2	34,8	59,3	40,7
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	99	192	97	187	34,0	66,0	34,1	65,9
башка тейлөө ишмердиги	148	242	190	291	37,9	62,1	39,6	60,4

2020-жылы чакан ишканаларда иштеген аялдардын үлүшү 2016-жылга салыштырмалуу экономикалык ишмердиктин дээрлик көпчүлүк түрлөрүндө азайышы белгиленди, башка тейлөө ишмердигинен жана пайдалуу кендерди казуудан тышкары.

2020-жылы чакан ишканаларда иштеген эркектердин олуттуу үлүшү пайдалуу кендерди казуу чөйрөсүнө – 87,7 пайызы, курулушка – 81,1 пайызы, айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулукка – 80,5 пайызы, электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыз кылууга – 79,0 пайызы, суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алууга – 72,1 пайызы туура келди.

■ 3.15 таблица: 2020-жылы ишкананын тиби, экономиканын сектору жана жынысы боюнча жумушчулар

	Жумушчулардын саны, адам			Аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен
	бардыгы	анын ичинде		
		аялдар	эркектер	
Бардыгы	191 619	57 478	134 141	30,0
чакан	69 040	20 317	48 723	29,4
орто	31 836	10 601	21 235	33,3
ири	90 743	26 560	64 183	29,3
Айыл чарбасы, аңчылык, токой чарбасы жана балык уулоочулук	4 416	994	3 422	22,5
чакан	3 280	638	2 642	19,5
орто	893	286	607	32,1
ири	243	69	174	28,6
Өнөр жай жана курулуш	78 846	19 592	59 254	24,8
чакан	24 929	6 520	18 409	26,2
орто	13 755	3 935	9 820	28,6
ири	40 162	9 136	31 026	22,7
Кызмат көрсөтүү чөйрөсү	108 357	36 892	71 465	34,0
чакан	40 831	13 159	27 672	32,2
орто	17 188	6 380	10 808	37,1
ири	50 338	17 355	32 983	34,5

Чакан жана орто ишканалар – чарбалаштыруунун уюштуруукуктук формасынан көз каранды эмес, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1998-жылдын 17-февралындагы №78 токтомуна ылайык жумушчуларынын саны бар юридикалык жактар, коммерциялык ишканалар:

– айыл чарбасында, аңчылыкта жана токой чарбасында; балык уулоочулукта жана балык өстүрүүчүлүктө; тоо-кен өнөр жайында; иштетүү өндүрүшүндө; электр энергия, газ жана суу өндүрүү жана бөлүштүрүүдө; курулушта – **50** адам (чакан ишканалар) жана **51** адамдан **200** адамга чейин (орто ишканалар);

– соода: автомобилдерди, тиричилик буюмдарын жана жеке керектелүүчү нерселерди оңдоодо; мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүндө; транспорт жана байланышта; финансы ишмердигинде; кыймылсыз мүлк операцияларында, ижара жана керектөөчүлөргө кызмат көрсөтүүлөрдө; саламаттыкты сактоо жана социалдык кызмат көрсөтүүлөрдө; коммуналдык, социалдык жана жеке кызматтарды көрсөтүүлөрдө – **15** адам (чакан ишканалар) жана **16** адамдан **50** адамга чейин (орто ишканаларда).

■ **3.16** таблица: Ишкананын тиби, жынысы жана аймактар боюнча жумушчулар

	Бардыгы, адам				Салыштырма салмак, пайыз менен			
	2016		2020		2016		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Кыргыз Республикасы	56 640	124 627	1 180	4 232	31,2	68,8	30,0	70,0
чакан	16 816	35 431	582	1 567	32,2	67,8	29,4	70,6
орто	11 251	23 927	462	2 034	32,0	68,0	33,3	66,7
ири ¹	28 573	65 269	136	631	30,4	69,6	29,3	70,7
Баткен облусу	503	2 893	3 768	13 289	14,8	85,2	21,8	78,2
чакан	258	1 093	913	2 694	19,1	80,9	27,1	72,9
орто	245	1 800	570	1 529	12,0	88,0	18,5	81,5
ири	-	-	2 285	9 066	-	-	17,7	82,3
Жалал-Абад облусу	3 977	13 024	2 606	9 816	23,4	76,6	22,1	77,9
чакан	848	2 719	980	2 680	23,8	76,2	25,3	74,7
орто	552	1 835	652	1 812	23,1	76,9	27,2	72,8
ири	2 577	8 470	974	5 325	23,3	76,7	20,1	79,9

(3.16 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				Салыштырма салмак, пайыз менен			
	2016		2020		2016		2020	
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер
Ысык-Көл облусу	2 383	8 561	721	2 829	21,8	78,2	21,0	79,0
чакан	783	1 509	460	1 939	34,2	65,8	26,8	73,2
орто	593	1 692	214	744	25,9	74,1	26,5	73,5
ири	1 007	5 360	48	146	15,8	84,2	15,5	84,5
Нарын облусу	508	1 797	1 355	5 480	22,0	78,0	20,3	79,7
чакан	256	1 001	756	2 483	20,4	79,6	19,2	80,8
орто	192	659	289	972	22,6	77,4	22,3	77,7
ири	60	137	311	2 025	30,5	69,5	24,6	75,4
Ош облусу	918	4 368	1 180	4 232	17,4	82,6	19,8	80,2
чакан	511	2 089	582	1 567	19,7	80,3	23,3	76,7
орто	317	1 293	462	2 034	19,7	80,3	22,9	77,1
ири	90	986	136	631	8,4	91,6	13,3	86,7
Талас облусу	346	1 441	554	2 958	19,4	80,6	15,8	84,2
чакан	209	1 042	367	1 677	16,7	83,3	17,9	82,1
орто	106	358	73	242	22,8	77,2	23,0	77,0
ири	31	40	115	1 038	43,7	56,3	10,0	90,0
Чүй облусу	9 425	20 172	9 527	19 578	31,8	68,2	32,7	67,3
чакан	2 469	5 410	3 076	6 265	31,3	68,7	32,9	67,1
орто	2 255	5 259	2 002	3 768	30,0	70,0	34,7	65,3
ири	4 701	9 503	4 449	9 545	33,1	66,9	31,8	68,2
Бишкек ш.	32 832	51 450	30 641	61 500	39,0	61,0	33,3	66,7
чакан	10 214	18 009	11 457	24 832	36,2	63,8	31,6	68,4
орто	6 474	9 739	5 881	8 889	39,9	60,1	39,8	60,2
ири	16 144	23 701	13 303	27 779	40,5	59,5	32,4	67,6
Ош ш.	3 594	7 204	2 888	7 843	33,3	66,7	26,9	73,1
чакан	1 268	2 558	1 728	4 586	33,1	66,9	27,4	72,6
орто	517	1 290	458	1 245	28,6	71,4	26,9	73,1
ири	1 809	3 355	701	2 013	35,0	65,0	25,8	74,2

¹ Аймактык бөлүнүүсү жок ишканалар кошо эсептелди.

Жумушсуздук

■ 3.17 таблица: 15–28 жаш курактык топтугу¹ жалпы жумушсуздуктун деңгээли (пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	11,9	11,7	10,8	10,0	9,4
аялдар	15,3	16,8	14,9	13,6	12,1
эркектер	10,0	9,1	8,7	8,3	8,0
Баткен облусу	14,1	13,1	14,4	11,7	10,1
аялдар	22,2	22,0	21,8	23,3	22,1
эркектер	9,7	7,9	10,7	7,2	6,8
Жалал-Абад облусу	12,9	12,5	8,9	8,4	15,1
аялдар	18,5	21,1	15,1	15,6	23,5
эркектер	10,2	9,0	6,8	5,7	11,6
Ысык-Көл облусу	14,9	15,0	18,5	21,4	16,6
аялдар	18,5	14,5	11,2	12,2	15,4
эркектер	13,7	15,1	21,1	24,5	17,2
Нарын облусу	17,0	20,6	21,9	22,2	17,6
аялдар	30,1	32,6	41,8	34,8	36,3
эркектер	12,2	16,1	15,1	18,2	13,0
Ош облусу	8,8	7,9	7,2	5,4	2,6
аялдар	11,7	13,2	15,8	9,3	3,1
эркектер	6,9	5,1	2,8	3,4	2,4
Талас облусу	4,8	4,7	3,9	5,0	5,6
аялдар	7,8	9,6	4,9	5,3	5,9
эркектер	2,8	2,2	3,5	4,8	5,4
Чүй облусу	16,0	12,5	9,3	10,4	9,8
аялдар	20,5	17,4	9,8	13,0	15,6
эркектер	13,9	10,2	9,1	9,2	7,0
Бишкек ш.	12,9	15,7	16,0	14,8	12,8
аялдар	12,4	16,0	13,3	15,1	11,7
эркектер	13,4	15,5	18,5	14,7	13,8

(3.17 таб. улаңдысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош ш.	5,7	7,4	5,6	4,4	4,9
аялдар	7,9	11,7	9,8	12,1	11,9
эркектер	5,0	6,3	4,6	2,8	3,0

¹ Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешин тарабынан 2009-жылдын 25-июнунда КРнын "Мамлекеттик жаштар саясатынын негиздери тууралуу" Мыйзамы кабыл алынган, бул мыйзамга ылайык 14 жаштан 28 жашка чейин КРнын жарандары жана жарандыгы жок жактар жаш жарандар (жаштар) деп эсептелинет.

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.5 график: 2020-жылы билими жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздук деңгээли

(Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча; жумушчу күчүнүн санына карата пайыз менен)

■ Таблица 3.18: Жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча иш тажрыйбасы бар жумушсуздарды бөлүштүрүү (пайыз менен)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	100	100	100	100	100	100
<i>алардын ичинен</i>						
мурунку иштеген жеринен төмөнкүлөргө байланыштуу кетишкен: иштен бошогондугу, штаттык түзүмдүн кыскаргандыгы, ишканалардын жоюлушу	9,0	10,8	8,7	7,4	4,3	5,2
өз бизнесин жоюлушу	1,1	0,9	0,1	1,5	0,1	0,3
өз каалоо менен жумуштан бошогондугу	17,8	10,1	6,1	9,9	3,3	6,4
убактылуу, сезондук жумуш мөөнөтүнүн бүтүшү, келишим боюнча иштөө	18,5	34,0	31,6	39,5	53,5	57,7
пенсияга чыгуу	1,8	2,0	0,3	0,4	2,0	2,0
жашаган жерин алмаштыруу	7,6	4,4	4,3	2,7	1,0	1,4
ден-соолугуна байланыштуу	7,3	8,1	4,1	14,5	3,1	3,6
жеке үй-бүлөлүк себептери боюнча	34,0	26,4	44,1	20,6	23,5	11,7
башка себептери боюнча	2,9	3,4	0,6	3,5	9,1	11,6

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.19 таблица: 2020-жылы иш издөө аракетти¹ жана жынысы боюнча жумушсуздар

	Бардыгы, адам		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	68 708	81 477	100	100
<i>анын ичинде:</i>				
жумуш издөөнүн колдонулган ыкмалары: мамлекеттик иш менен камсыз кылуу кызматына кайрылуу	3 231	2 255	4,7	2,8

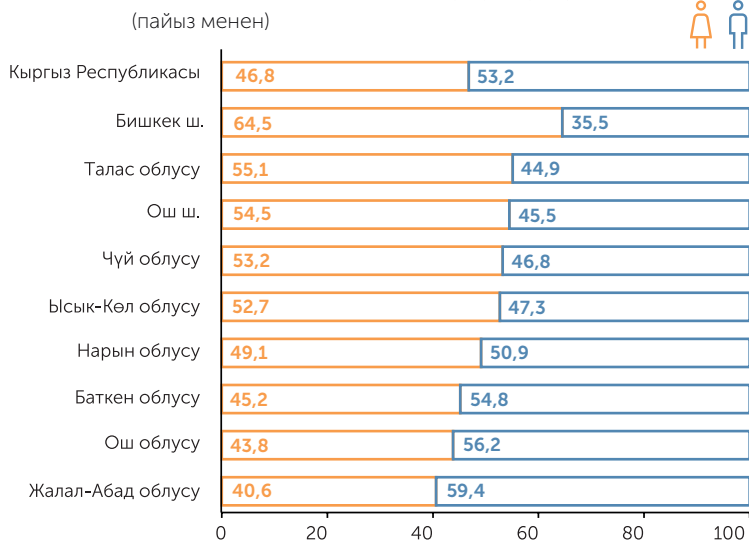
(3.19 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
коммерциялык иш менен камсыз кылуу кызматына кайрылуу	2 519	2 052	3,7	2,5
басма сөзгө кулактандыруу берүү, кулактандырууга карап чыгуу	15 419	17 267	22,4	21,2
тааныштарга, туугандарга, досторго кайрылуу	44 577	57 244	64,9	70,3
администрацияга же жумуш берүүчүгө түздөн түз кайрылуу	11 538	13 071	16,8	16,0
өз бизнес ачуу үчүн жер участка издөө, имарат, автоунаа жана жабуу, чийки зат, каржылоо каражаттарын издөө	2 899	4 336	4,2	5,3
башка издөө жолдору	5 718	2 728	8,3	3,3

¹ Графа боюнча маанилердин суммасы жалпы суммадан көбүрөк, анткени жумушсуздар жумуш издөөнүн бардык ыкмаларын көрсөтүлгөн.

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.6 график: 2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук

2020-жылы катталган жумушсуздардын жалпы санында жумушсуз аялдардын эң жогорку үлүшү Бишкек шаарында (64,5 пайыз) жана Талас облусунда (55,1 пайыз) белгиленген.

■ 3.20 таблица: Жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар (жылдын аягына карата)

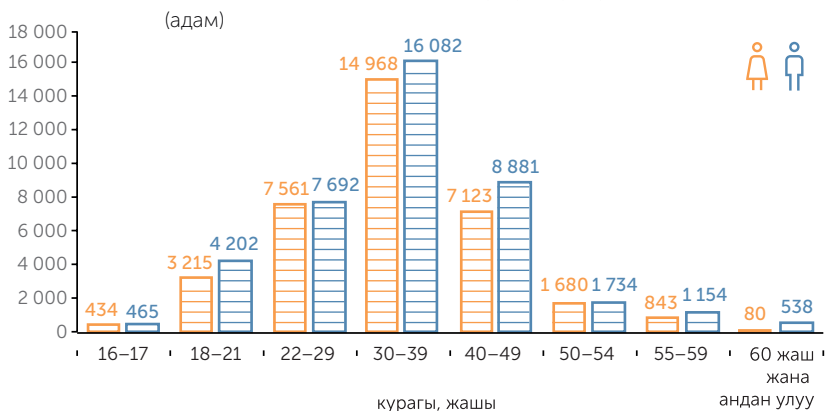
	2016		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Жумушсуздар – бардыгы <i>анын ичинде:</i>	100	100	100	100
иштен бошотулгандыгына байланыштуу	4,9	5,2	0,8	0,5
өз каалоосу боюнча иштен бошогондор	37,9	37,5	8,9	6,4
жаза аткаруучу мекемелерден бошотулган жарандар	0,0	0,0	0,0	0,1
төмөнкүлөрдү бүткөндөн кийин жумушка орношпогондор:				
жалпы билим берүү мектептерин	16,3	15,1	0,9	0,9
атайын орто окуу жайларын	6,8	6,3	0,1	0,1
жогорку окуу жайларын	5,4	5,1	0,2	0,1
кесиптик-техникалык окуу жайларын	7,5	7,4	0,1	0,1
башка себептер	21,1	23,4	87,9	91,2
<i>Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>				
Жумушсуздар – бардыгы <i>анын ичинде:</i>	53,0	47,0	46,8	53,2
иштен бошотулгандыгына байланыштуу	53,3	46,7	58,7	41,3
өз каалоосу боюнча иштен бошогондор	51,9	48,1	54,9	45,1
жаза аткаруучу мекемелерден бошотулган жарандар	...	100,0	9,7	90,3
төмөнкүлөрдү бүткөндөн кийин жумушка орношпогондор:				
жалпы билим берүү мектептерин	50,0	50,0	49,1	50,9
атайын орто окуу жайларын	55,0	45,0	65,2	34,8
жогорку окуу жайларын	55,1	44,9	70,8	29,2
кесиптик-техникалык окуу жайларын	54,6	45,4	48,7	51,3

2020-жылы өз каалоосу менен жумуштан бошогон, жумушсуздуктун санынан, аялдар арасында 8,9 пайызды жана эркектер арасында 6,4 пайызды түздү, ал эми ишканалар менен уюмдардан бошотулган же штаттык түзүмдүн кыскаргандыгына байланыштуу иштен бошогон жумушсуз аялдардын 0,8 пайызды жана эркектер 0,5 пайызы түздү.

■ 3.21 таблица: Билиминин деңгээли жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук (жылдын аягына карата)

	2016		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Жумушсуздар - бардыгы	100	100	100	100
<i>анын ичинде төмөнкүдөй билими барлар:</i>				
жогорку билими	13,6	11,2	8,1	3,9
атайын орто билими	20,0	19,4	5,9	3,4
жалпы орто билими	51,0	55,5	67,6	73,6
толук орто билими жоктор	15,3	14,0	18,4	19,2
<i>Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы пайыз менен</i>				
Жумушсуздар - бардыгы	53,0	47,0	46,8	53,2
<i>анын ичинде төмөнкүдөй билими барлар:</i>				
жогорку билими	57,8	42,2	64,9	35,1
атайын орто билими	53,8	46,2	60,4	39,6
жалпы орто билими	50,8	49,2	44,7	55,3
толук орто билими жоктор	56,3	43,7	45,8	54,2

■ 3.7 график: 2020-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук

2020-жылы расмий катталган жумушсуздардын жалпы санында бардык курактык топтордо эркектер басымдуулук кылат.

■ 3.22 таблица: Жумушсуздуктун узактыгы жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук (жылдын аягына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен				Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2016		2020		2016		2020	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Жумушсуздар - бардыгы анын ичинде жумушсуздуктун узактыгы боюнча:	100	100	100	100	53,0	47,0	46,8	53,2
1 айга чейин	5,6	4,6	4,2	4,1	57,7	42,3	47,3	52,7
1 айдан 3 айга чейин	11,4	13,0	7,0	6,5	49,7	50,3	48,8	51,2
3 айдан 6 айга чейин	16,5	16,7	9,7	8,2	52,9	47,1	50,8	49,2
6 айдан 12 айга чейин	27,0	29,7	16,3	16,1	50,7	49,3	47,2	52,8
1 жыл жана андан ашык	39,4	36,1	62,8	65,1	55,3	44,7	46,0	54,0

■ 3.23 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иш менен камсыз кылуу кызмат органдары тарабынан ишке орношкондордун саны (миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	45,6	43,1	27,1	27,0	15,2
аялдар	22,8	21,6	14,5	15,2	8,5
эркектер	22,8	21,5	12,6	11,8	6,7
Баткен облусу	3,7	3,8	1,3	2,3	1,2
аялдар	1,3	1,5	0,5	1,3	0,5
эркектер	2,4	2,3	0,8	1,0	0,7

(3.23 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жалал-Абад облусу	4,9	5,2	4,1	3,7	2,5
аялдар	2,4	2,4	2,2	2,5	1,3
эркектер	2,5	2,8	1,9	1,2	1,2
Ысык-Көл облусу	2,4	2,3	2,3	2,3	1,4
аялдар	1,1	1,0	1,1	1,4	0,8
эркектер	1,2	1,3	1,2	0,9	0,6
Нарын облусу	0,8	0,8	0,5	0,8	0,4
аялдар	0,4	0,4	0,2	0,6	0,3
эркектер	0,4	0,4	0,3	0,2	0,1
Ош облусу	6,8	5,2	2,5	2,3	1,4
аялдар	2,8	1,9	1,2	1,4	0,9
эркектер	4,0	2,3	1,3	0,9	0,5
Талас облусу	2,4	1,7	1,7	1,9	1,2
аялдар	1,3	1,1	1,2	1,2	0,6
эркектер	1,1	0,6	0,5	0,7	0,6
Чүй облусу	6,6	6,1	4,9	4,8	2,4
аялдар	3,7	3,3	2,7	2,8	1,3
эркектер	2,9	2,8	2,2	2,0	0,9
Бишкек ш.	9,9	9,9	8,4	7,5	4,3
аялдар	5,3	5,3	4,7	3,2	2,6
эркектер	4,6	4,6	3,7	4,3	1,7
Ош ш.	1,4	1,4	1,4	1,4	0,3
аялдар	0,8	0,8	0,7	0,8	0,2
эркектер	0,6	0,6	0,7	0,6	0,1
Жаштардын эмгек биржасы¹	6,6	6,8	...	...	...
аялдар	3,6	3,9	...	...	...
эркектер	3,0	2,9	...	...	...

¹ 2018-жылдын баштап Жаштар эмгек биржасы боюнча маалыматтар облустардын курамында келтирилген.

Кызматкерлердин эмгек акысы

■ 3.24 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин орточо айлык эмгек акысы (СОМ)

	2016	2017	2018	2019	2020
Аялдардын орточо айлык акысы, бардыгы	11 743	12 183	12 574	14 421	15 078
<i>анын ичинде:</i>					
айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	7 390	8 497	8 906	9 077	9 416
пайдалуу кендерди казуу	23 166	22 099	19 859	25 113	31 673
иштетүү өнөр жайы	11 950	12 737	13 705	15 161	16 268
электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	23 703	24 395	24 855	28 936	27 558
суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	10 668	11 217	11 810	14 492	14 552
курулуш	11 707	14 490	13 824	15 478	14 581
дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	14 648	14 808	16 022	16 246	16 291
транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	13 837	16 074	14 877	15 182	15 782
мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	9 838	11 401	12 791	14 686	16 303
маалымат жана байланыш	27 088	24 367	26 920	30 637	29 827
финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	24 482	24 811	28 331	31 556	31 532
кыймылсыз мүлк операциялары	10 634	11 195	12 556	14 041	14 029
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	13 596	15 840	16 417	18 914	19 645
административдик жана көмөкчү ишмердик	10 034	11 458	10 580	11 667	13 569

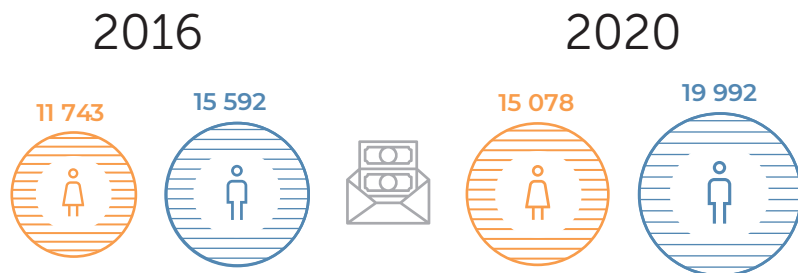
(3.24 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	12 926	14 506	15 653	15 488	16 847
билим берүү	10 537	10 749	10 691	13 319	14 260
саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	9 771	9 927	10 482	11 153	11 052
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	8 752	8 451	8 799	8 887	9 068
башка тейлөө ишмердиги	15 307	18 607	17 808	18 437	19 088
Эркектердин орточо айлык акысы, бардыгы	15 592	16 802	17 556	18 724	19 992
<i>анын ичинде:</i>					
айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	8 360	8 922	9 117	9 776	10 370
пайдалуу кендерди казуу	25 767	23 738	26 350	29 614	30 927
иштетүү өнөр жайы	15 076	15 802	16 712	17 659	21 045
электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	24 213	24 266	26 772	29 040	28 339
суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	12 167	13 276	14 016	14 980	16 786
курулуш	14 730	16 613	16 640	20 339	18 540
дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды ондоо	17 361	16 556	17 624	19 133	19 392
транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	22 727	25 483	25 678	24 925	24 799
мейманканалар менен ресторандардын ишмердиги	13 682	11 979	15 930	17 240	18 673
маалымат жана байланыш	24 422	30 263	39 038	36 272	39 569
финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	32 357	36 352	36 192	41 375	42 667
кыймылсыз мүлк операциялары	12 024	13 722	13 758	14 890	16 116
кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	17 860	25 271	22 722	26 838	26 467

(3.24 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
административдик жана көмөкчү ишмердик	11 962	12 358	13 580	13 768	16 788
мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	15 571	17 176	18 080	17 500	20 346
билим берүү	10 653	11 156	11 006	13 163	14 055
саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	9 520	9 678	9 585	10 385	10 431
искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	8 221	8 179	8 061	8 964	9 004
башка тейлөө ишмердиги	14 475	19 062	11 650	12 252	12 359

■ 3.8 график: Аялдардын жана эркектердин орточо айлык эмгек акысы (сом)

Чарба жүргүзүүчү субъекттер

■ 3.25 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилери (2021-жылдын 1- январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	202 797	523 765	27,9	72,1
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	99 199	363 395	21,4	78,6
Пайдалуу кендерди казуу	59	665	8,1	91,9
Иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	4 431	10 946	28,8	71,2
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	49	175	21,9	78,1
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	69	599	10,3	89,7
Курулуш	574	7 233	7,4	92,6
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	59 105	58 960	50,1	49,9
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	1 096	41 023	2,6	97,4
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	6 846	6 831	50,1	49,9
Маалымат жана байланыш	1 096	2 739	28,6	71,4
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	957	1 713	35,8	64,2
Кыймылсыз мүлк операциялары	3 108	2 902	51,7	48,3

(3,25 таб. уландысы)

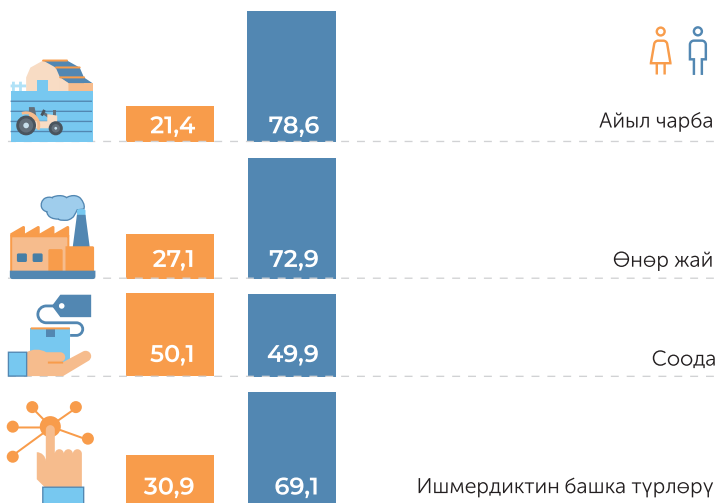
	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	8 034	7 084	53,1	46,9
Административдик жана көмөкчү ишмердик	1 596	1 749	47,7	52,3
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	208	2 069	9,1	90,9
Билим берүү	4 996	2 387	67,7	32,3
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	2 112	1 910	52,5	47,5
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	950	1 933	33,0	67,0
Башка тейлөө ишмердиги	8 243	9 366	46,8	53,2
Жалданма жумушчулары бар жеке үй чарбалардын ишмердиги; жеке үй чарбалар тарабынан жеке керектөөлөр үчүн түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү	65	41	61,3	38,7
Экстерриториалдык уюмдардын ишмердиги	4	45	8,2	91,8

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

Жетекчи – бул чарба жүргүзүүчү субъектилерди башкаруучу адам.

Чарба жүргүзүүчү субъектилер – бул юридикалык жак деген статусу бар же юридикалык жакты (жеке адам) түзбөстөн өз ишмердигин ишке ашырган өз алдынча чарба жүргүзүүчү субъект.

■ 3.9 график: Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилери (2021-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

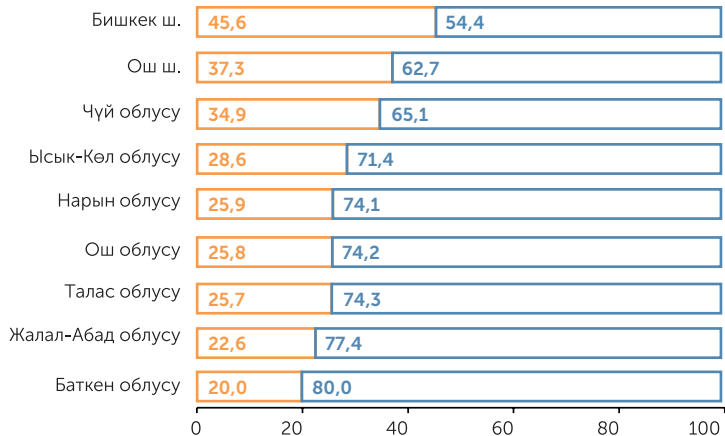
■ 3.26 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилери (2021-жылдын 1-январына карата)

	Аялдар	Эркектер	Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
			аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	202 797	523 765	27,9	72,1
Баткен облусу	13 644	54 615	20,0	80,0
Жалал-Абад облусу	29 709	101 564	22,6	77,4
Ысык-Көл облусу	17 883	44 593	28,6	71,4
Нарын облусу	14 842	42 429	25,9	74,1
Ош облусу	46 382	133 227	25,8	74,2
Талас облусу	9 942	28 785	25,7	74,3
Чүй облусу	43 405	81 053	34,9	65,1
Бишкек ш.	16 187	19 335	45,6	54,4
Ош ш.	10 803	18 164	37,3	62,7

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

■ 3.10 график: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери

(2021-жылдын 1-январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 3.27 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилеринин санынын катышы (1-январга карата)

	Бардыгы, адам				2021-жыл пайыз менен 2020-жылга	
	2020		2021		аял-дар	эркек-тер
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер		
Бардыгы	196 703	513 077	202 797	523 765	103,1	102,1
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	96 225	357 035	99 199	363 395	103,1	101,8
Пайдалуу кендерди казуу	53	579	59	665	111,3	114,9
Иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	4 326	10 436	4 431	10 946	102,4	104,9
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	39	164	49	175	125,6	106,7

(3.27 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				2021-жыл пайыз менен 2020-жылга	
	2020		2021		аял-дар	эркек-тер
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер		
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	67	551	69	599	103,0	108,7
Курулуш	516	6 782	574	7 233	111,2	106,6
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	58 246	57 486	59 105	58 960	101,5	102,6
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	1 058	40 721	1 096	41 023	103,6	100,7
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	6 684	6 629	6 846	6 831	102,4	103
Маалымат жана байланыш	1 048	2 631	1 096	2 739	104,6	104,1
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	902	1 680	957	1 713	106,1	102
Кыймылсыз мүлк операциялары	2 975	2 779	3 108	2 902	104,5	104,4
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик	7 290	6 718	8 034	7 084	110,2	105,4
Административдик жана көмөкчү ишмердик	1 532	1 676	1 596	1 749	104,2	104,4
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	216	2 027	208	2 069	96,3	102,1
Билим берүү	4 729	2 306	4 996	2 387	105,6	103,5
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	1 988	1 821	2 112	1 910	106,2	104,9
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	919	1 881	950	1 933	103,4	102,8
Башка тейлөө ишмердиги	7 824	9 097	8 243	9 366	105,4	103,0

(3.27 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				2021-жыл пайыз менен 2020-жылга	
	2020		2021		аял-дар	эркектер
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер		
Жалданма жумушчулары бар жеке үй чарбалардын ишмердиги; жеке үй чарбалар тарабынан жеке керектөөлөр үчүн түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү	62	40	65	41	104,8	102,5
Экстерриториалдык уюмдардын ишмердиги	4	38	4	45	100	118,4

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

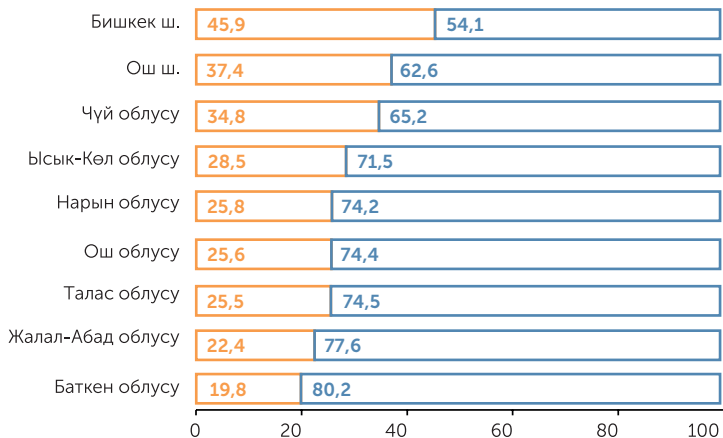
■ **3.28 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилери**
(2021-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	199 296	518 743	27,8	72,2
Баткен облусу	13 340	54 134	19,8	80,2
Жалал-Абад облусу	29 047	100 606	22,4	77,6
Ысык-Көл облусу	17 565	44 021	28,5	71,5
Нарын облусу	14 566	41 992	25,8	74,2
Ош облусу	45 635	132 489	25,6	74,4
Талас облусу	9 748	28 460	25,5	74,5
Чүй облусу	42 875	80 478	34,8	65,2
Бишкек ш.	15 838	18 654	45,9	54,1
Ош ш.	10 682	17 909	37,4	62,6

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

■ 3.11 график: Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери

(2021-жылдын 1-январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 3.29 таблица: Менчик формасы, жынысы жана аймактар боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилери

(2021-жылдын 1-январына карата)

	Мамлекеттик менчиктин формасы		Муниципалдык менчиктин формасы	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Бардыгы, адам</i>				
Кыргыз Республикасы	2 412	3 435	969	1 511
Баткен облусу	216	364	88	117
Жалал-Абад облусу	629	687	33	271
Ысык-Көл облусу	95	309	223	262
Нарын облусу	260	302	16	134
Ош облусу	727	505	20	233
Талас облусу	142	233	52	92
Чүй облусу	138	308	278	239

(3.29 таб. уландысы)

	Мамлекеттик менчиктин формасы		Муниципалдык менчиктин формасы	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бишкек ш.	134	523	209	113
Ош ш.	71	204	50	50
Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен				
Кыргыз Республикасы	41,3	58,7	39,1	60,9
Баткен облусу	37,2	62,8	42,9	57,1
Жалал-Абад облусу	47,8	52,2	10,9	89,1
Ысык-Көл облусу	23,5	76,5	46,0	54,0
Нарын облусу	46,3	53,7	10,7	89,3
Ош облусу	59,0	41,0	7,9	92,1
Талас облусу	37,9	62,1	36,1	63,9
Чүй облусу	30,9	69,1	53,8	46,2
Бишкек ш.	20,4	79,6	64,9	35,1
Ош ш.	25,8	74,2	50,0	50,0

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

■ 3.30 таблица: Иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын¹ жетекчилери жынысы боюнча
(1-январга карата, адам)

	Чакан		Орто		Ири	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
2017	6 527	15 324	1 604	2 515	557	1 259
2018	6 810	15 708	1 670	2 374	575	1 290
2019	7 242	16 924	1 860	2 412	653	1 287
2020	7 090	16 162	1 888	2 401	677	1 288
2021	7 721	17 562	1 893	2 393	710	1 275

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

■ 3.31 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын¹ жетекчилери (2021-жылдын 1-январына карата, адам)

	Чакан		Орто		Ири	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	7 721	17 562	1 893	2 393	710	1 275
Баткен облусу	315	728	160	227	28	105
Жалал-Абад облусу	549	1 375	332	415	123	170
Ысык-Көл облусу	286	1 080	197	241	60	75
Нарын облусу	175	533	147	150	48	73
Ош облусу	916	1 900	329	312	81	101
Талас облусу	166	685	111	128	32	44
Чүй облусу	939	2 222	275	315	123	126
Бишкек ш.	4 003	8 091	265	489	181	488
Ош ш.	372	948	77	116	34	93

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

■ 3.32 таблица: Ишкананын тиби боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин¹ жетекчилери (1-январга карата)

	Бардыгы, адам				2021-жыл пайыз менен 2020-жылга	
	2020		2021			
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	196 703	513 077	202 797	523 765	103,1	102,1
Чакан	7 090	16 162	7 721	17 562	108,9	108,7
Орто	1 888	2 401	1 893	2 393	100,3	99,7
Ири	677	1 288	710	1 275	104,9	99,0
Дыйкан (фермер) чарбалар	68 136	274 028	70 291	278 889	103,2	101,8
Жеке ишкерлер	118 637	218 176	121 876	222 548	102,7	102,0
Башка өзгөчө бөлүмдөр	275	1 022	306	1 098	111,3	107,4

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

Дыйкан (фермер) чарбасы – юридикалык жак деген статусу бар же юридикалык жакты түзбөстөн өз ишмердигин ишке ашырган өз алдынча чарба жүргүзүүчү субъект, анын ишмердиги, негизинен, үй бүлө мүчөлөрүнүн, туугандардын жана айыл чарба продукциясын биргелешип өндүрүшкөн башка адамдардын эмгегине таянат, бул ишмердиктин негизги катары жер участкагу саналат, же болбосо, жеке менчик катары же пайдаланууга (ижарага) алынган башка мүлкү эсептелет.

■ 3.33 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан дыйкан (фермер) чарбаларынын¹ жетекчилери (2021-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	70 291	278 889	20,1	79,9
Баткен облусу	3 080	28 750	9,7	90,3
Жалал-Абад облусу	13 874	67 641	17,0	83,0
Ысык-Көл облусу	3 300	16 490	16,7	83,3
Нарын облусу	5 932	26 933	18,0	82,0
Ош облусу	24 633	79 184	23,7	76,3
Талас облусу	4 523	19 234	19,0	81,0
Чүй облусу	13 897	38 246	26,7	73,3
Бишкек ш.	284	425	40,1	59,9
Ош ш.	768	1 986	27,9	72,1

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

Ишкерчилик жеке ишмердик менен алек болгон адам – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, ишкерчиликтин айрым түрлөрү боюнча юридикалык жакты түзбөстөн жеке ишкер катары же патенттик негизде мамлекеттик каттоодон өткөн учурдан тартып ишкерчилик ишмердикти жүргүзүүгө укугу бар жаран.

■ **3.34 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан жеке ишкерлер¹**
(2021-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы, адам		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	121 876	222 548	35,4	64,6
Баткен облусу	10 045	24 723	28,9	71,1
Жалал-Абад облусу	14 803	31 848	31,7	68,3
Ысык-Көл облусу	14 021	26 593	34,5	65,5
Нарын облусу	8 524	14 694	36,7	63,3
Ош облусу	20 403	51 643	28,3	71,7
Талас облусу	5 084	8 618	37,1	62,9
Чүй облусу	28 133	40 044	41,3	58,7
Бишкек ш.	11 336	9 479	54,5	45,5
Ош ш.	9 527	14 906	39,0	61,0

¹ Статистикалык бирдиктердин жалпы мамлекеттик регистринде катталгандар.

КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

4. КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

Бул бөлүм калктын жашоо деңгээлин мүнөздөөчү көрсөткүчтөр менен индикаторлорду камтыйт.

Кыргыз Республикасындагы калктын бакубат жашоо деңгээлин баалоолордун натыйжалары Улуттук статистика комитети тарабынан квартал сайын 4 993 үй чарбасын камтуу менен үй чарбаларынын бюджеттерин жана жумушчу күчтөрдү тандалма интеграциялык изилдөөнүн негизинде жүргүзүлдү.

Сурамжылоонун натыйжалары көрсөткөндөй, 2020-жылда кедейчиликтин деңгээли, керектөөчү чыгымдар боюнча эсептегенде жалпы өлкө боюнча 25,3 пайызды түзгөн, бул өткөн жылга карата 5,2 пайыздык пунктка жогору.

Чектик (порог) маани катары кедейчиликтин деңгээлин баалоо үчүн Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 25-мартындагы №115 токтому менен бекитилген кедейчиликтин чегин аныктоо методикасынын 3.7-пунктуна ылайык керектөө бааларынын орточо жылдык индексине карата индексацияланган, 2019-ж. кедейчилик чеги колдонулган. 2020-ж. жалпы кедейчиликтин чегинин нарктык көлөмү бир жылдын ичинде калктын киши башына 35 268 сомду, өтө кедейчилик – 19 774 сомду түздү.

Айыл жерлериндеги кедейчиликтин деңгээли 6,1 пайыздык пунктка, ал эми шаар жерлеринде 3,6 пайыздык пунктка көбөйдү.

2020-жылы кедейчиликтин чегинде 1 млн. 678 миң адам жашаган, алардын 73,7 пайызы айылдык калктуу пунктунун жашоочулары болуп саналган.

2020-жылы мурунку жылга салыштырмалуу кедейчиликтин деңгээлинин Ош шаарында (6,0 пайыздык пунктка) жана Талас облусунда (0,8 пайыздык пунктка) төмөндөшү белгиленди.

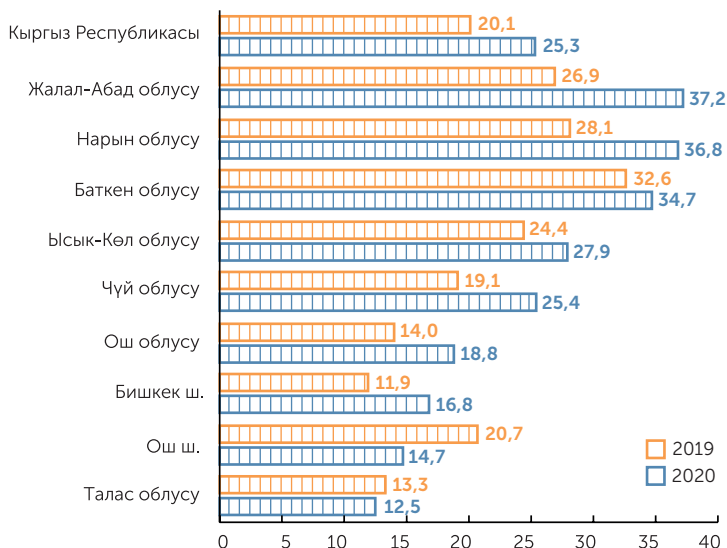
Калган региондордо кедейчиликтин деңгээлинин өсүшү байкалууда, анын ичинде Жалал-Абад облусунда (10,3 пайыздык пунктка), Нарын (8,7 пайыздык пунктка), Чүй (6,3 пайыздык пунктка), Ош (4,8 пайыздык пунктка), Ысык-Көл (3,5 пайыздык пунктка) жана Баткен (2,1 пайыздык пунктка) облустарында, ошондой эле Бишкек шаарында (4,9 пайыздык пунктка).

2020-жылы өтө кедейчиликтин деңгээли 0,9 пайызды түздү жана мурунку жылга салыштырганда 0,4 пайыздык пунктка көбөйдү. Өтө кедейчиликтин чегинде 59,2 миң адамдар жашашат, алардын ичинен 87,2 пайызы айылдык калктуу конуштун жашоочулары болуп саналат.

Өтө кедейчиликтин көрүнүшү Ош жана Талас облусунда, ошондой эле Ош шаарында байкалган эмес. Ысык-Көл облусунда өтө кедейчиликтин деңгээли 0,9 пайыздык пунктка төмөндөдү. Өтө кедейчиликтин деңгээли Нарын облусунда (2,0 пайыздык пунктка), Баткен облусунда (1,3 пайыздык пунктка), Чүй (1,1 пайыздык пунктка) жана Жалал-Абад (0,9 пайыздык пунктка) облустарында, ошондой эле Бишкек шаарында (0,3 пайыздык пунктка) өсүшү белгиленди.

Калктын жашоо деңгээлинин негизги индикаторлору

■ 4.1 график: Аймактар боюнча калктын кедейчилик деңгээли (пайыз менен)

■ 4.1 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча калктын кедейчилик деңгээли (пайыз менен)

	2019			2020		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Кыргыз Республикасы	20,1	14,7	23,2	25,3	18,3	29,3
аялдар	20,1	14,3	23,5	25,3	18,3	29,6
эркектер	20,2	15,1	22,8	25,3	18,3	28,9
Баткен облусу	32,6	23,8	36,2	34,7	29,3	36,9
аялдар	32,4	22,2	36,9	34,3	28,1	37,0
эркектер	32,8	25,9	35,4	35,1	30,6	36,8

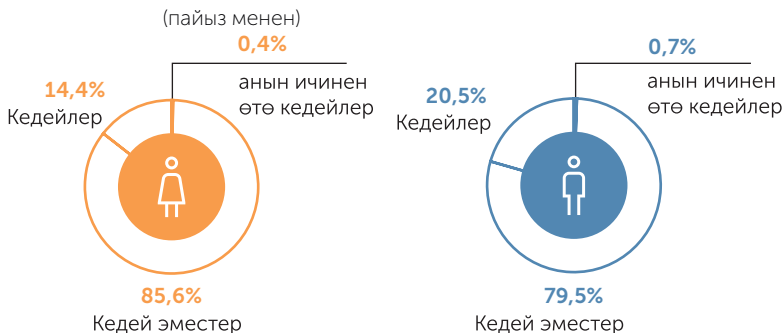
(4.1 таб. уландысы)

	2019			2020		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Жалал-Абад облусу	26,9	18,1	29,9	37,2	28,3	40,2
аялдар	27,8	21,2	30,1	39,0	31,3	41,7
эркектер	26,0	14,6	29,7	35,4	25,1	38,7
Ысык-Көл облусу	24,4	16,8	27,7	27,9	18,4	32,0
аялдар	25,3	17,2	28,8	29,0	19,2	33,5
эркектер	23,6	16,2	26,4	26,7	17,5	30,4
Нарын облусу	28,1	17,2	29,9	36,8	15,0	40,4
аялдар	29,0	16,9	30,9	37,6	14,8	41,3
эркектер	27,2	17,6	28,8	35,9	15,3	39,4
Ош облусу	14,0	15,0	13,9	18,8	18,6	18,8
аялдар	14,1	14,8	14,1	18,9	18,3	19,0
эркектер	13,9	15,4	13,8	18,7	19,0	18,7
Талас облусу	13,3	15,8	12,8	12,5	17,8	11,6
аялдар	14,0	15,6	13,7	12,1	17,1	11,1
эркектер	12,6	16,1	12,0	12,9	18,6	12,0
Чүй облусу	19,1	3,9	22,6	25,4	7,5	29,8
аялдар	19,1	4,4	22,8	24,3	6,9	28,9
эркектер	19,0	3,3	22,4	26,6	8,3	30,7
Бишкек ш.	11,9	11,9	-	16,8	16,8	-
аялдар	10,9	10,9	-	16,4	16,4	-
эркектер	13,2	13,2	-	17,3	17,3	-
Ош ш.	20,7	20,7	-	14,7	14,7	-
аялдар	19,7	19,7	-	14,7	14,7	-
эркектер	21,8	21,8	-	14,8	14,8	-

2020-жылы эркектердин арасындай эле аялдар арасында кедейчиликтин деңгээли жалпы өлкө боюнча 25,3 пайызды түздү. Ал эми, Чүй, Баткен жана Талас облустарында аялдар арасында кедейчиликтин деңгээли эркектерге караганда төмөн. Муну менен катар, Жалал-Абад облусунда кедейчиликте жашаган аялдардын үлүшү кедей жашаган эркектердин үлүшүнө караганда 3,6 пайыздык

пунктка жогору, Ысык-Көлдө – 2,3 пайыздык пунктка, Нарында – 1,7 пайыздык пунктка жогору, ал эми шаар аймагында бул айырма 6,6 пайыздык пунктту түздү.

■ 4.2 график: 2020-жылы үй чарба башчысынын жынысы боюнча кедейчиликтин деңгээли

Эркектер башчылык кылган үй чарбаларынын үлүшү бардык үй чарбаларынын 61,1 пайызын түздү. Эркектер башчылык кылган үй чарбаларынын орточо 4,5 адамды түзсө, ошол эле учурда аялдар башчылык кылган үй чарбалары 3,4 адамды түздү.

Аялдар башчылык кылган үй чарбаларында жалпы кедейчилик менен өтө кедейчиликтин деңгээли эркектер башчылык кылган үй чарбаларына караганда төмөн. Ал эми, 2020-жылы эркектер башчылык кылган үй чарбалардын 20,5 пайызы жана аялдар башчылык кылган үй чарбалардын 14,4 пайызы кедейлер категориясына кирди.

Жашоо минимуму – материалдык байгерликтин жана кызмат көрсөтүүлөрдүн минималдуу топтомунун нарктык баалоосу, ошондой эле нарктык чоңдугу боюнча минималдуу керектөө корзинасына теңдештирилген, адамдын жашоо ишмердигин камсыздоо жана анын саламаттыгын сактоо үчүн зарыл болгон милдеттүү төлөмдөрдүн жана жыйымдардын (төгүмдөрдүн) суммасы.

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети Кыргыз Республикасынын “Калктын негизги социалдык-демографиялык топтору үчүн жашоо минимумунун түзүмүн бекитүү тууралуу”

2009-жылдын 6-ноябрындагы №694 Мыйзамына ылайык ар бир квартал сайын жашоо минимумунун нарктык чоңдугу боюнча баалоону ишке ашырат.

Жашоо минимумунун түзүмүндө азык-түлүк товарларынын үлүшү 65 пайызды, азык-түлүктүк эмес товарлар – 16 пайызды, кызмат көрсөтүүлөр – 17 пайызды жана салыктар – 2 пайызды түздү. Азык-түлүк корзинасынын энергетикалык баалуулугу 2101 ккал түздү, анын химиялык курамы 73 грамм белокту жана 71 грамм майды камтыйт.

■ 4.2 таблица: Үй башчысынын жынысына жараша
үй чарбанын кедейчиликтин деңгээли
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы	25,4	25,6	22,4	20,1	25,3
баласыз үй чарба	3,0	3,8	3,0	2,1	5,5
бир баласы бар үй чарба	13,1	13,0	9,7	10,0	10,6
эки баласы бар үй чарба	21,1	20,1	19,9	16,5	25,2
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	43,8	43,7	37,0	33,7	39,4
Үй чарба башчысы аял	22,2	21,1	20,8	16,2	22,7
баласыз үй чарба	2,5	4,3	3,2	2,4	4,8
бир баласы бар үй чарба	12,3	9,0	9,3	7,4	10,4
эки баласы бар үй чарба	20,7	20,6	19,4	16,9	27,7
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	45,0	38,7	36,9	27,2	36,8
Үй чарба башчысы эркек	26,7	27,6	23,1	22,0	26,5
баласыз үй чарба	3,3	3,4	2,8	1,9	5,9
бир баласы бар үй чарба	13,5	14,8	9,9	11,3	10,7
эки баласы бар үй чарба	21,2	19,8	20,1	16,4	24,1
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	43,5	45,5	37,0	36,5	40,5

■ 4.3 таблица: Үй башчысынын жынысына жараша
үй чарбасынын киреше деңгээли

(калктын жан башына алганда орточо эсеп менен,
айына сом менен)

	2020		
	Бардыгы	аялдар	эркектер
Кирешенин бардыгы <i>анын ичинде:</i>	5 625,4	6 097,5	5 400,4
жалданган жумуш (эмгек акы)	2 282,0	2 350,0	2 249,6
жеке ишмердик	817,4	632,8	905,3
өздүк мүлктөн киреше	24,7	42,6	16,2
пенсия	890,2	1 229,7	728,4
жеке көмөкчү чарбаларынан түшкөн киреше	671,0	548,9	729,2
Кыргызстандын аймагынан тышкары киреше	687,3	925,8	573,6
башкалар	252,8	367,7	198,1

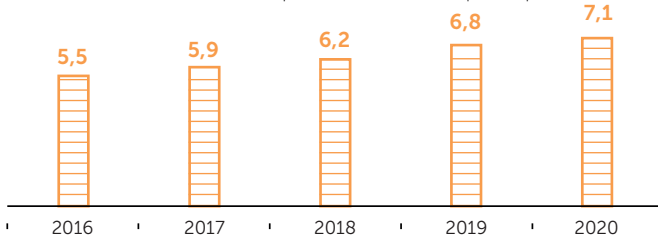
■ 4.4 таблица: Жашоо минимуму

(калктын киши башына орточо эсеп менен; айына сом менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы	4 794,34	4 900,79	4 792,54	4 806,32	5 358,53
Эмгекке жарамдуу курактагы калк <i>андан:</i>	5 352,00	5 479,05	5 357,92	5 368,64	6 003,64
аялдар	5 294,71	5 441,23	5 312,59	5 317,27	5 957,12
эркектер	5 473,27	5 625,60	5 482,77	5 485,06	6 143,79
Пенсиялык курактагы калк	4 303,69	4 392,88	4 282,99	4 286,71	4 785,43
Балдар <i>анын ичинен жаш куракта, жашы:</i>	4 078,78	4 158,42	4 070,82	4 091,05	4 532,95
0–7ден баштап	3 625,17	3 685,83	3 616,22	3 642,03	4 015,40
7–14ден баштап	4 242,61	4 325,88	4 227,77	4 245,56	4 716,76
14–17ден баштап	4 598,63	4 710,55	4 604,54	4 616,83	5 139,18

■ 4.3 график: Эң төмөн камсыздалган квинтилдин калктын кирешесиндеги үлүшү

(калктын жалпы кирешесинин көлөмүнө карата пайыз менен)

Акчалай кирешелердин жалпы көлөмүн калктын 20 пайыздык (квинтилдик) топтор боюнча бөлүштүрүү бир катар жылдан бери эң көп кирешелүү топтордун пайдасына өнүгүп келе жатат, аларда бардык акчалай кирешелердин жарымына жакыны топтолгон.

2020-жылы эң төмөн камсыз болгон квинтилдердин калктын кирешесинин жалпы көлөмүндөгү кирешелеринин үлүшү 7,1 пайызды түздү жана акыркы беш жылда эң чоң мааниге жетти. Муну менен катар, кедей квинтилдин калкынын киши башына орточо кирешеси дээрлик өзгөргөн жок 2019-жылга салыштырмалуу 0,9 пайызга эле көбөйгөн. Ошол эле убакытта, калктын жалпы кирешесиндеги эң бай квинтилдердин кирешелеринин үлүшү 41,6 пайызды түздү, бул акыркы беш жылдагы эң төмөнкү нарк болгон. Бул калктын кирешесин бөлүштүрүүдөгү теңсиздиктин төмөндөшүнө алып келген (2019-жылы 6,6 эседен 2020-жылы 5,9 эсеге чейин), бул Джини 0,344 коэффициенти менен мүнөздөлөт жана бешинчи (эң жогорку) квинтилдин кирешесинин биринчи (эң төмөнкү) квинтилге болгон катышы.

■ 4.5 таблица: Аймактар боюнча жетишсиз салмактан жапаа чеккен 1–6 жаш курактык топтордогу балдардын үлүшү

(тийиштүү курактагы балдардын жалпы санына карата пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	7,1	7,2	7,9	8,6	7,6
кыздар	7,6	8,1	9,6	9,1	8,9
эркек балдар	6,5	6,3	6,0	8,1	6,1
Баткен облусу	8,8	10,1	10,9	11,7	8,2
Жалал-Абад облусу	5,7	9,1	5,6	6,4	5,9

(4.5 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ысык-Көл облусу	5,5	5,9	8,4	9,2	6,2
Нарын облусу	14,6	11,9	15,9	14,7	16,8
Ош облусу	4,4	5,6	8,0	7,1	6,3
Талас облусу	1,3	2,8	0,8	6,9	4,3
Чүй облусу	8,7	6,2	9,4	12,8	7,8
Бишкек ш.	2,8	2,9	5,1	5,2	8,0
Ош ш.	10,1	7,5	9,3	9,2	11,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Балдардын тамактануулары жөнүндө маалыматтарды талдоо үчүн керектелүүчү тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугун баалоону пайдалануудан сырткары баланын салмагы менен боюнун катышынын талдоосуна негизделген Z-скор усулу колдонулат. Бул катыш балдардын боюна карата салмак ченеминен экиден ашык стандарттык четтөөлөргө караганда төмөн болсо, балдар жетишсиз тамактанат деп классификацияланат.

2020-жылы республикада 1–6 жаштагы балдардын 7,6 пайызы салмактын жетишсиздиги катталган. 1–6 жаштагы балдардын арасында эркек балдардын 6,1 пайызы жана кыздардын 8,9 пайызы жетишсиз тамактанган деп табылган.

■ 4.6 таблица: 2020-жылдагы кедейчиликтин деңгээли жана жынысы боюнча тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугу

	Бардыгы	анын ичинде	
		аялдар	эркектер
Тамак-аштын энергетикалык баалуулугу, ккал			
Бардыгы	2 272	2 166	2 389
кедей эместер	2 474	2 360	2 602
кедейлер	1 673	1 594	1 761
анын ичинен өтө кедейлер	1 266	1 267	1 264
Белоктор, грамм			
Бардыгы	62	59	66
кедей эместер	68	65	72
кедейлер	44	42	47
анын ичинен өтө кедейлер	33	33	33

(4,6 таб. уландысы)

	Бардыгы	анын ичинде	
		аялдар	эркектер
Майлар, грамм			
Бардыгы	66	63	70
кедей эместер	73	70	77
кедейлер	47	45	50
анын ичинен өтө кедейлер	38	38	39

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Өтө кедей үй чарбаларындагы эркектер менен аялдардын тамак-аштарынын энергетикалык баалуулугу орточо республикалык көрсөткүчкө караганда 1,8 эсеге төмөн, жана кедей эмес үй чарбаларына караганда 2 эсеге төмөн.

■ **4.7 таблица: 2020-жылы жаш курагы боюнча чоңдор үчүн дененин салмагынын индекси (ДСИ)**
(пайыз менен)

	Экөө тең	анын ичинде жаш курагы боюнча:			Пенсияга чыгуу курагы	Пенсионерлер
		18–29	30–39	40–49		
Салмактын жетишсиздиги (ДСИ<18,5)	1,4	4,3	1,3	0,3	0,3	0,4
аялдар	1,9	6,0	2,2	0,5	0,5	0,4
эркектер	0,8	2,6	0,3	0,1	0,1	0,3
Нормалдуу салмак (18,5<=ДСИ<25)	49,7	79,8	55,9	39,5	32,7	34,3
аялдар	50,1	80,0	62,9	41,1	32,0	33,2
эркектер	49,2	79,5	47,8	37,6	33,3	37,3
Салмактын ашыкчалыгы (25<=ИМТ<30)	37,5	14,6	36,7	47,5	50,1	42,6
аялдар	34,3	12,0	29,3	42,5	47,8	41,7
эркектер	41,3	17,1	45,4	53,4	52,0	45,0
Семиздик (ИМТ>=30)	11,4	1,4	6,0	12,6	16,9	22,7
аялдар	13,7	2,0	5,6	15,9	19,7	24,7
эркектер	8,7	0,8	6,5	8,9	14,6	17,5

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

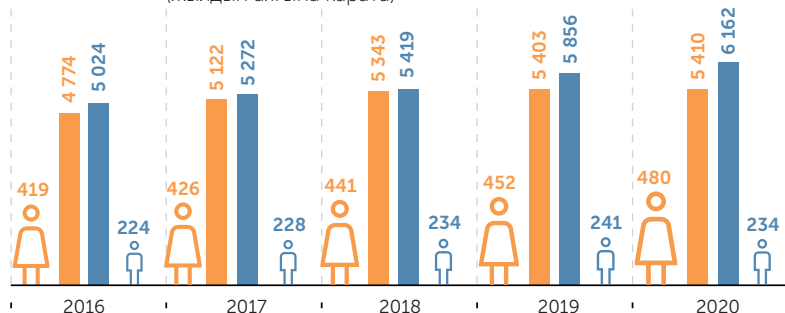
Чоңдордун арасында жетишсиз тамактанууга караганда семирүү олуттуу көйгөй болуп саналат. 2020-жылы эркектердин 41,3 пайызы жана аялдардын 34,3 пайызы салмактын ашыкчалыгы белгиленди. Аялдардын 13,7 пайызы жана эркектердин 8,7 пайызы өтө ашыкча салмактуу болгон. Ашыкча салмактагы адамдардын жогорку үлүшү 30 жаш жана андан улуу курактагы эркектердин арасында белгиленди. Ашыкча салмак негизинен пенсияга чыгуу алдындагы жана пенсия курагындагы калктын арасында байкалган. 2020-жылы эркектердин 49,2 пайызында жана аялдардын 50,1 пайызында нормалдуу салмак белгиленди.

Улгайган жана эмгекке жөндөмсүз калкты социалдык коргоо

■ 4.8 таблица: Жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү
(жылдын аягына карата)

	2016	2017	2018	2019	2020
Пенсия алуучулардын саны, миң адам анын ичинде:	643	654	675	693	714
аялдар	419	426	441	452	480
эркектер	224	228	234	241	234
Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом анын ичинде:	4 835	5 172	5 368	5 553	5 909
аялдар	4 744	5 122	5 343	5 403	5 410
эркектер	5 024	5 272	5 419	5 856	6 162

■ 4.4 график: Жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү
(жылдын аягына карата)

Пенсия алуучулардын саны, миң адам ■ Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом

2020-жылдын аягына карата Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсия алуучулардын саны 714 миң адамды түздү жана бул көрсөткүч беш жылдын ичинде 11 пайызга жогорулады.

Акыркы беш жыл аралыгында республиканын калкынын жалпы санындагы пенсионерлердин үлүшү 11 пайызга жакын. Пенсионерлердин ичинен аялдардын үлүшү – 67 пайызды, эркектер – 33 пайызды түзөт.

■ **4.9** **таблица: 2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү**

(жылдын аягына карата)

	Пенсия алуучулардын саны, адам		Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	457 499	234 080	5 410,2	6 161,6
Баткен облусу	37 898	22 316	5 234,4	5 042,2
Жалал-Абад облусу	83 914	42 915	5 164,6	5 357,2
Ысык-Көл облусу	42 441	22 756	5 494,4	5 369,1
Нарын облусу	34 034	17 757	6 182,6	5 891,1
Ош облусу	92 493	44 946	5 258,6	5 087,1
Талас облусу	19 850	10 826	5 399,1	4 996,5
Чүй облусу	72 215	35 264	5 642,6	5 865,0
Бишкек ш.	56 646	29 708	7 098,4	8 088,7
Ош ш.	18 009	7 591	5 275,8	5 880,5

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин Социалдык фонду.

■ **4.10** **таблица: 2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик айлык жөлөкпулдарды алуучулардын саны**

(жылдын аягына карата, адам)

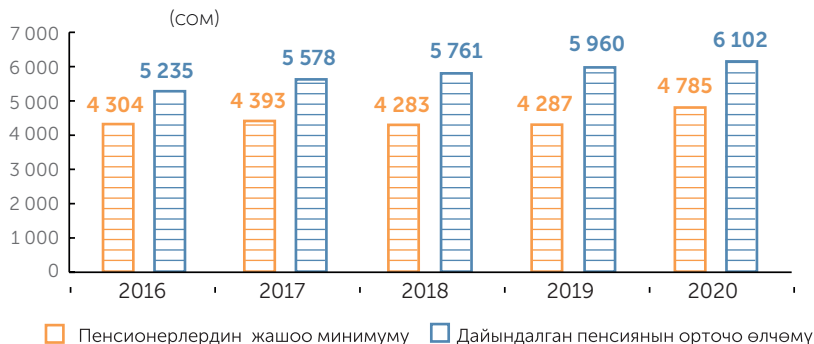
	Социалдык жөлөкпулдарды алуучулардын саны		Аз камсыз болгон балалуу үй-бүлөлөр үчүн берилүүчү айлык жөлөкпулдарды алуучулардын саны	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	49 529	45 862	177 762	162 745
Баткен облусу	4 483	3 152	23 311	19 454

(4.10 таб. уландысы)

	Социалдык жөлөкпулдарды алуучулардын саны		Аз камсыз болгон балалуу үй-бүлөлөр үчүн берилүүчү айлык жөлөкпулдарды алуучулардын саны	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Жалал-Абад облусу	9 372	8 882	61 096	59 592
Ысык-Көл облусу	5 288	5 875	11 147	8 865
Нарын облусу	3 560	3 191	10 612	9 805
Ош облусу	8 423	7 140	53 771	47 731
Талас облусу	2 119	2 047	9 791	10 380
Чүй облусу	9 601	9 040	5 284	4 337
Бишкек ш.	4 624	4 612	1 515	1 366
Ош ш.	2 059	1 923	1 235	1 215

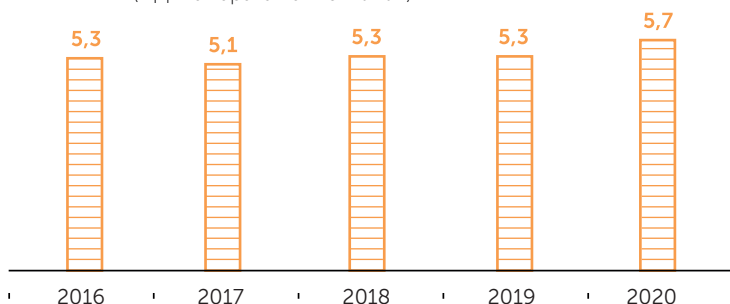
Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо жана социалдык өнүктүрүү министрлиги.

■ 4.5 график: Пензионерлердин жашоо минимуму жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү

Социалдык фонддун, башка министрликтердин жана ведомстволордун маалыматтары боюнча 2020-жылдын аягына карата дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (электр энергиясы үчүн компенсациялык төлөөлөрдү эске алуу менен) 6 102 сомду түзүп, пенсионердин жашоо минимумунан 27,5 пайызга ашты. Акыркы беш жыл ичинде аялдар менен эркектердин дайындалган пенсияларынын орточо өлчөмүнүн ортосундагы айырма 5,9 пайыздык пунктка кыскарды. 2016-жылы аялдардын дайындалган пенсиясынын орточо өлчөмү эркектердин дайындалган пенсиясынын орточо өлчөмүнүн 93,7 пайызды түзгөн, ал эми 2020-жылы 87,8 пайызды.

■ 4.6 график: Мамлекеттик бюджеттен социалдык коргоо үчүн кеткен чыгымдар¹
(ИДПга карата пайыз менен)

¹ Финансылык эмес активдерди алууга кетирген чыгымдарды кошкондо.

Калкты чакан насыялоо

■ 4.11 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча чакан насыя алуучулардын саны
(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	239 413	307 997	481 895	624 460	706 610
аялдар	135 981	171 001	263 888	354 172	398 621
эркектер	103 432	136 996	218 007	270 288	307 989
Баткен облусу	16 175	20 847	39 192	58 701	74 856
аялдар	8 468	10 862	19 152	30 520	38 447
эркектер	7 707	9 985	20 040	28 181	36 409
Жалал-Абад облусу	32 803	42 368	78 574	110 364	128 563
аялдар	19 289	24 715	44 685	64 996	75 543
эркектер	13 514	17 653	33 889	45 368	53 020
Ысык-Көл облусу	23 384	29 938	52 911	67 435	70 492
аялдар	13 467	17 603	30 118	39 370	41 162
эркектер	9 917	12 335	22 793	28 065	29 330

(4.11 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Нарын облусу	19 703	26 215	40 995	48 455	49 302
аялдар	12 324	15 984	24 489	30 108	30 642
эркектер	7 379	10 231	16 506	18 347	18 660
Ош облусу	53 924	72 295	110 198	145 555	177 832
аялдар	27 920	36 969	56 933	79 663	97 239
эркектер	26 004	35 326	53 265	65 892	80 593
Талас облусу	6 972	8 365	17 069	22 480	25 688
аялдар	4 313	5 139	9 874	13 312	15 155
эркектер	2 659	3 226	7 195	9 168	10 533
Чүй облусу	42 656	49 377	63 122	73 817	75 187
аялдар	25 452	27 855	36 417	42 623	42 691
эркектер	17 204	21 522	26 705	31 194	32 496
Бишкек шаары	35 393	47 296	61 537	75 414	77 770
аялдар	20 581	26 349	33 524	42 763	43 900
эркектер	14 812	20 947	28 013	32 651	33 870
Ош шаары	8 403	11 296	18 297	22 239	26 920
аялдар	4 167	5 525	8 696	10 817	13 842
эркектер	4 236	5 771	9 601	11 422	13 078

2020-жылы чакан насыя уюмдар тарабынан 31,1 млрд. сом насыя берилген, ал эми насыя алуучулардын саны 706,6 миң адамды түздү. 2019-жылга салыштырганда чакан насыялоонун көлөмү 3,2 пайызга, ал эми алуучулардын саны 13,2 пайызга (82,2 миң адамга) көбөйдү.

2020-жылы чакан насыя алуучулардын арасында аялдар – 56,4 пайызга (398,6 миң адам) басымдуулук кылат.

2020-жылы берилген чакан насыянын жалпы көлөмүнүн үчтөн биринен көбү айыл чарбасында ишмердүүлүктү өнүктүрүүгө, 28,2 пайызы керектөө муктаждыктары үчүн алынган. Соода жана коомдук тамактануу чөйрөсүнө берилген чакан насыянын үлүшү 10,4 пайызды, курулуш үчүн – 8,1 пайызды түздү.

БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

5. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Бөлүм мектепке чейинки жана жалпы билим берүү уюмдары, башталгыч, орто жана жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдары, алардагы окуучулар жана студенттер, аспиранттар жана докторанттар саны, ошондой эле илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар жөнүндөгү статистикалык маалыматтарды камтыйт.

Мектепке чейинки билим берүү

- 5.1 таблица: Жашаган жери жана жынысы боюнча мектепке чейинки уюмдардагы балдардын саны (адам)

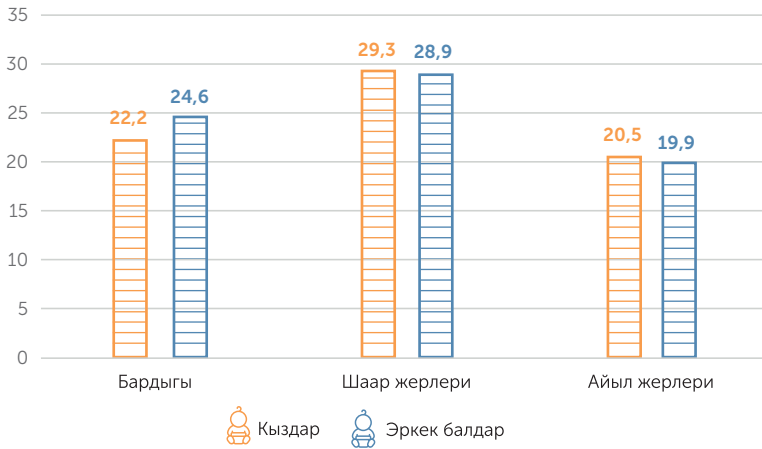
Жыл-дар	Бардыгы	Шаар жерлери		Айыл жерлери	
		кыздар	эркек балдар	кыздар	эркек балдар
2016	173 633	42 935	45 611	42 269	42 818
2017	187 078	44 831	48 412	46 123	47 712
2018	197 152	46 345	49 594	49 978	51 235
2019	207 884	47 787	50 101	54 339	55 657
2020	196 123	42 414	44 738	53 754	55 217

Беш жыл ичинде мектепке чейинки уюмдардагы балдардын саны 2016-жылы 174 миңден 2020-жылы 196 миңге чейин, же дээрлик 13 пайызга көбөйгөн. Ушул сыяктуу көрүнүш шаар жана айыл жерлеринде да байкалган.

Мектепке чейинки уюмдар менен балдарды камтуу – мектепке чейинки уюмдарга барган балдардын 1–6 жаштагы туруктуу калктын санына болгон катышы (демографиялык статистиканын маалыматтары боюнча), мектепте окуган 5–6 жаштагы балдар эсепке алынбайт.

■ **5.1 график: 2020-жылы жынысы жана жашаган жери боюнча балдарды мектепке чейинки уюмдарга камтуу**
(тийиштүү 1–6 жаш курактык тобуна карата пайыз менен)

Акыркы жылдары мектепке чейинки уюмдардын инфраструктурасын өнүктүрүү боюнча жана мектепке чейинки инновациялык программаларды ишке киргизүү үчүн кылынган чаралардын натыйжасында алардын саны стабилдүү өсүүдө. 2020-жылы мектепке чейинки окутуу ишмердигинин сферасын 1 648 уюм камсыз кылды, бул 2016-жылга салыштырмалуу 1,3 эсеге көбөйгөн, анын ичинде шаар жерлеринде – 482 уюм, же 1,3 эсеге көп, айыл жерлеринде – 1 166 уюм (1,3 эсеге көп).

Ал эми, 2020-жылы мектепке чейинки окутууну камтуу шаар жерлеринде 29,1 пайызды, айыл жерлеринде – 20,2 пайызды түздү.

Жалпы билим берүү

■ 5.2 таблица: Биринчи класска кабыл алынган окуучулардын саны, жынысы боюнча (окуу жылынын башына карата)

	Бардыгы, адам	анын ичинде		Окуучулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
		кыздар	эркек балдар	кыздар	эркек балдар
2016/2017	139 968	68 442	71 526	48,9	51,1
2017/2018	140 799	68 495	72 304	48,6	51,4
2018/2019	143 602	69 593	74 009	48,5	51,5
2019/2020	145 924	71 099	74 825	48,7	51,3
2020/2021	150 184	72 995	77 189	48,6	51,4

Акыркы беш жыл аралыгында, биринчи класска кабыл алынган окуучулардын жалпы санына карата кыздардын жана эркек балдардын үлүшү олуттуу өзгөрүүлөргө дуушар болгон жок жана 2020/2021 – окуу жылынын башына карата, турушуна жараша 48,6 жана 51,4 пайызды түзгөн. Мурдагыдай эле, биринчи класска кабыл алынган кыздардын үлүшү эркек балдардын үлүшүнө караганда бир аз төмөн болуп, ошол эле ушурда, гендердик паритеттин индекси 0,95 түздү. Бирок, 11 – классты бүтүрүүчүлөрүнүн арасында кыздардын эркек балдарга болгон катышынын деңгээли (гендердик паритеттин индекси) кыздардын пайдасына өзгөрүп жатат – 2020/2021 – окуу жылынын башында 1,21 түздү.

■ 5.3 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны (окуу жылынын башына карата, адам)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Кыргыз Республикасы					
кыздар	578 975	602 416	623 144	646 060	669 720
эркек балдар	596 805	620 245	644 924	665 418	687 688
Баткен облусу					
кыздар	49 824	51 185	53 040	55 649	58 105
эркек балдар	52 252	53 742	55 764	58 187	60 869

(5.3 таб. уландысы)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Жалал-Абад облусу					
кыздар	113 319	116 738	119 858	122 937	128 728
эркек балдар	117 904	121 686	125 670	127 150	132 723
Ысык-Көл облусу					
кыздар	48 036	48 976	50 467	51 561	52 211
эркек балдар	48 554	49 687	51 694	52 410	52 991
Нарын облусу					
кыздар	29 971	30 926	31 088	31 619	32 062
эркек балдар	30 828	31 751	32 342	32 834	33 221
Ош облусу					
кыздар	114 837	118 838	121 236	125 104	130 564
эркек балдар	119 305	122 583	126 285	129 959	135 685
Талас облусу					
кыздар	27 254	28 051	28 499	28 903	29 476
эркек балдар	28 468	29 124	29 440	29 886	30 320
Чүй облусу					
кыздар	87 314	91 641	96 246	99 813	103 257
эркек балдар	91 312	95 818	99 784	104 011	106 769
Бишкек ш.					
кыздар	77 696	83 076	87 624	93 374	96 215
эркек балдар	76 533	82 254	87 809	93 019	95 669
Ош ш.					
кыздар	30 724	32 985	35 086	37 100	39 102
эркек балдар	31 649	33 600	36 136	37 962	39 441

■ 5.4 таблица: Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны (2020/2021-окуу жылынын башына карата)

	Окуучулардын бардыгы	анын ичинде		
		1–4 класстар	5–9 класстар	10–11 класстар
Окуучулардын саны – бардыгы, адам	1 357 408	646 850	590 802	119 756
кыздар	669 720	315 056	289 477	65 187
эркек балдар	687 688	331 794	301 325	54 569
Окуучулардын жалпы санындагы үлүшү, пайыз менен				
кыздар	49,3	48,7	49,0	54,4
эркек балдар	50,7	51,3	51,0	45,6

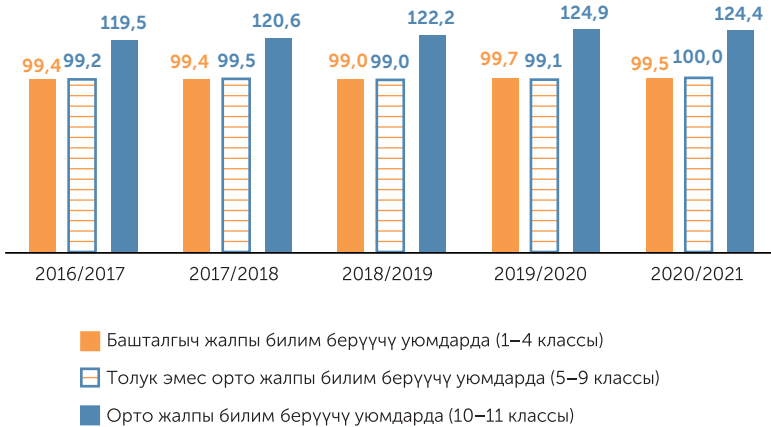
Толук орто мектептерде билим алып жаткан окуучулардын жалпы санында, кыздар басымдуулук кылган, алардын үлүшү 2020/21 – окуу жылынын башында 54 пайыздан ашкан.

■ 5.5 таблица: Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдар тарабынан окуучуларды бүтүрүп чыгаруу (2020/2021 - окуу жылынын башына карата)

	Жалпы-сыннан бүтүргөндөр	анын ичинде		
		4 классты	9 классты	11 классты
Бүтүргөн окуучулар - бардыгы, адам	287 634	134 628	102 388	50 618
кыздар	143 752	65 978	50 087	27 687
эркек балдар	143 882	68 650	52 301	22 931
Окуучулардын жалпы санындагы үлүшү, пайыз менен				
кыздар	50,0	49,0	48,9	54,7
эркек балдар	50,0	51,0	51,1	45,3

■ 5.2 график: Башталгыч, толук эмес орто жана орто жалпы билим берүү уюмдарда кыздар менен эркек балдардын катышы

(окуу жылынын башына карата, пайыз менен)

Кыздар менен эркек балдардын ортосунда билим берүү менен камтууда айрым айырмачылыктар бар. Кыздардын эркек балдарга карата катышынын деңгээли башталгыч жана негизги билим берүүдөгү кыздардын толук эмес орто мектепке (1–9-класстар) эркек балдарга караганда аз тапшыра тургандыктарын көрсөтөт. Бирок кыздар көбүнчө толук орто мектептеринен (10–11-класстар) билим алышат, ошол эле убакта эркек балдар окуу тутумунан 9-класстан кийин чыга башташат. Бул материалдык муктаждыктан улам эрте жаш куракта кесиптик билим алууга мажбур болгон жаштардын санынын өсүүсүнө байланыштуу. Жаштардын бир бөлүгү кесиптик лицейлерге (училища), кесиптик орто окуу жайларына же эмгек рыногуна тез чыгууга даярдоочу кыска мөөнөттүү окуу курстарына окууга өтүшөт.

Негизги жалпы билим берүү менен балдарды камтуу (камтуунун дүң көрсөткүчү) – жаш курагына карабастан негизги билим берүү менен камтылган (1–9-класстар) балдардын санынын, билим берүүнүн ушул деңгээли үчүн мыйзам менен бекитилген, тийиштүү жаш курактагы (7–15 жаш) туруктуу калктын санына болгон катышы менен аныкталат.

■ 5.6 таблица: Негизги жалпы билим берүү (1–9-класстар) менен балдарды камтуу, жынысы жана аймактар боюнча¹
(тийштүү 7–15 жаш курактык тобуна карата пайыз менен;
окуу жылынын башына карата)

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Кыргыз Республикасы	107,0	106,9	106,5	105,6	104,8
кыздар	106,6	106,6	105,9	106,0	104,6
эркек балдар	107,4	107,2	107,1	105,3	105,0
Баткен облусу	108,7	107,2	106,3	106,2	105,1
кыздар	108,7	107,0	105,8	106,6	104,8
эркек балдар	108,7	107,3	106,7	105,9	105,4
Жалал-Абад облусу	103,7	103,7	102,8	100,5	101,4
кыздар	103,0	102,8	101,8	100,6	101,1
эркек балдар	104,4	104,6	103,8	100,3	101,6
Ысык-Көл облусу	105,0	104,2	104,8	103,5	102,6
кыздар	104,0	103,4	103,5	104,6	101,7
эркек балдар	105,9	104,9	106,2	102,5	103,4
Нарын облусу	100,2	101,5	100,4	99,9	99,2
кыздар	99,1	100,4	99,0	101,1	98,1
эркек балдар	101,2	102,5	101,7	98,7	100,2
Ош облусу	93,8	93,7	92,9	92,4	92,3
кыздар	93,4	93,6	92,2	92,9	91,9
эркек балдар	94,2	93,8	93,5	92,0	92,7
Талас облусу	102,7	101,5	99,1	96,9	95,5
кыздар	101,1	99,8	97,5	98,5	94,1
эркек балдар	104,3	103,2	99,9	95,2	96,8
Чүй облусу	124,8	124,0	123,4	121,9	119,7
кыздар	124,4	123,5	123,1	122,7	119,4
эркек балдар	125,2	124,5	123,8	121,1	119,9
Бишкек шаары	112,5	111,9	111,5	111,5	108,0
кыздар	113,5	113,1	112,2	110,4	119,1
эркек балдар	111,5	110,7	110,9	112,6	107,0
Ош шаары	135,7	140,7	146,9	149,2	149,9
кыздар	135,0	141,5	147,3	148,1	152,7
эркек балдар	136,5	139,9	146,5	149,2	147,2

¹100 пайыздан ашуун негизинен, ички миграциянын агымы борборго жана республиканын башка ири шаарларына багытталгандыгына байланыштуу, ошондой эле 1–9- класстардын арасында мыйзам менен белгиленген жаш курактан (7–15 жаш) улуу же кичүү жаштагы балдардын болгондуктан.

- 5.7 таблица: Күндүзгү жалпы билим берүүчү уюмдарда мугалимдердин саны (айкалыштырып иштегендер кошулбайт) жынысы боюнча (окуу жылынын башына карата)

	Бардыгы, адам	анын ичинде		Мугалимдердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
		аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2016/2017	79 472	66 784	12 688	84,0	16,0
2017/2018	80 773	68 176	12 597	84,4	15,6
2018/2019	77 639	65 924	11 715	84,9	15,1
2019/2020	78 552	66 976	11 576	85,3	14,7
2020/2021	82 055	70 169	11 886	85,5	14,5

Мурдакы жылдардай эле, жалпы билим берүүчү мектептердеги педагогикалык персоналдардын курамында гендердик дисбаланстын сакталышы уланууда, бул мугалимдик ишмердик аялдарга гана таандык кесип катары эсептелгендиктен. 2020/2021 – окуу жылынын башына карата, мугалимдердин жалпы санында аялдардын үлүшү 85,5 пайызды, ал эми эркектер – 14,5 пайызды түзгөн. Ошол менен бирге, аялдардын саны башталгыч класстардын (1–4-класстар) жана орто (5–11-класстар) класстардын мугалимдеринин арасында басымдуулук кылат.

Орто кесиптик билим берүү

- 5.8 таблица: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери (2020/2021 - окуу жылынын башына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100,0	100,0	56,2	43,8
анын ичинде адистик боюнча:				
гуманитардык-социалдык адистик	4,0	13,2	27,8	72,2
билим берүү	41,1	7,1	88,2	11,8
саламаттык сактоо	27,3	8,2	81,0	19,0

(5.8 таб. уландысы)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
маданият жана искусство	4,0	2,0	71,7	28,3
экономика жана башкаруу	14,1	16,9	51,7	48,3
геология жана пайдалуу кендерди чалгындоо	0,0	0,4	7,1	92,9
кен байлыктарын иштетүү	0,1	3,2	2,9	97,1
энергетика	0,2	6,0	4,2	95,8
машина куруу жана металл иштетүү	0,4	5,4	8,4	91,6
технологиялык машиналар жана жабдуулар	0,0	0,3	11,7	88,3
электрондук техника	0,0	3,1	0,2	99,8
электрондук техника, жарым өткөргүч приборлор	0,1	1,6	5,7	94,3
информатика жана эсептөө техника	3,2	14,0	22,6	77,4
сервис	1,8	1,6	59,8	40,2
транспорттуу эксплуатациялоо	0,6	3,4	19,0	81,0
азык-түлүк продуктуларынын технологиясы	0,4	1,2	32,5	67,5
кеңири керектелүүчү товарлардын технологиясы	1,7	0,4	86,1	13,9
курулуш жана архитектура	0,5	5,1	10,6	89,4
геодезия жана картография	0,0	0,4	3,6	96,4
айыл чарба жана балык чарба	0,3	4,2	7,6	92,4
айлана-чөйрө жана жашоо ишмердигин камсыз кылуу	0,1	1,6	7,8	92,2
химиялык технология	0,0	0,4	5,6	94,4
шаймандары жасоо	0,0	0,1	5,1	94,9
токой ресурстарын көбөйтүү, кайра иштетүү	0,1	0,2	44,8	55,2

2020/2021 – окуу жылынын башына карата орто кесиптик окуу жайларынын студенттеринин арасында аялдардын үлүшү 56 пайыздан ашыгыраак бойдон калды. Ал эми, салттуу артыкчылыгы бар, кыздар көбүнчө билим берүү, кеңири керектелүүчү товарлардын технологиясы, саламаттык сактоо, маданият жана искусство, сервис адистиктеринде окушат. Ошол эле учурда, жигиттер машина куруу жана металл иштетүү, кен байлыктарын иштетүү, курулуш жана архитектура, электрондук техника, энергетика жана башка салттуу «эркек» адистиктерге байланыштуу кесиптерди тандашат.

■ 5.3 график: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери

(2020/2021 - окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

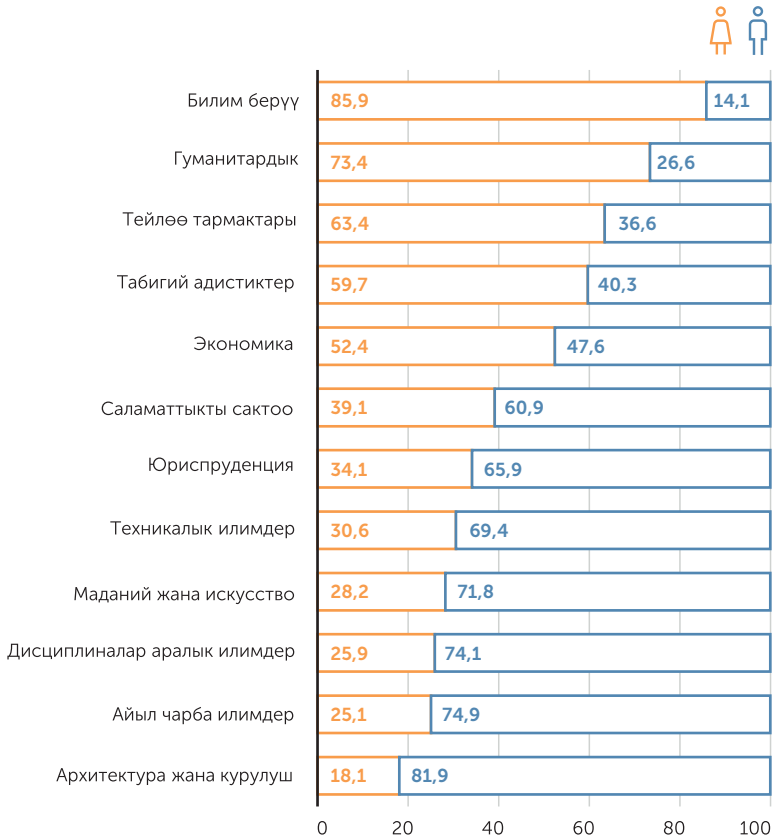

Жогорку кесиптик билим берүү

■ 5.9 таблица: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери (2020/2021 - окуу жылынын башына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100	100	52,2	47,8
анын ичинде адистик боюнча:				
гуманитардык	7,5	1,8	81,9	18,1
билим берүү	29,1	5,2	85,9	14,1
искусство	3,7	9,3	30,3	69,7
айыл чарба	0,4	0,9	29,3	70,7
социалдык жана жүрүш-туруштук	17,3	14,8	55,9	44,1
журналистика жана маалымат	1,5	0,5	77,3	22,7
бизнес жана башкаруу	3,9	3,5	55,0	45,0
укук	5,4	11,3	34,1	65,9
жашоо жөнүндө илим	2,6	1,4	66,3	33,7
физикалык	1,4	0,4	80,8	19,2
математика жана статистика	1,9	2,6	44,4	55,6
компьютердик иш	1,3	2,9	33,4	66,6
инженерия жана инженердик иш	7,1	12,4	38,5	61,5
өндүрүштүк жана кайра иштетүүчүлүк	1,5	3,1	33,9	66,1
архитектура жана курулуш	0,9	4,6	18,1	81,9
ветеринардык	0,2	1,0	20,5	79,5
саламаттык сактоо	12,1	20,6	39,1	60,9
тейлөө чөйрөсү	1,2	0,8	63,4	36,6
транспорт	0,0	1,3	3,2	96,8
айлана-чөйрөнү коргоо	0,6	0,8	43,6	56,4
коопсуздук кызмат	0,3	0,6	35,1	64,9

■ 5.4 график: Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарындагы студенттердин окуунун багыттары жана жынысы боюнча бөлүштүрүү (2020/2021 - окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

2020/2021 – окуу жылынын башына карата жогорку кесиптик окуу жайларында студенттеринин арасында аялдар 52 пайызды түздү. Мурдагы жылдардагыдай эле, жогорку билим берүү тармагындагы бир кесип тандоодо гендердик бөлүштүрүү сакталууда. Ошентип, окуунун багыттары боюнча салттуу түрдө аялдардын жогорку үлүшү: билим берүү (студенттердин жалпы санынын 86 пайызга жакын), гуманитардык илимдер (73 пайыздан ашык), тейлөө

кызмат көрсөтүү (63 пайыздан ашык) багыттары боюнча. Ошол эле учурда, негизинен эркектер архитектура жана курулуш (82 пайызга жакын), айыл чарба илимдери (75 пайызга жакын), техникалык илимдер (69 пайыздан ашык), юриспруденция (66 пайызга жакын) адисттиктерин тандашат.

■ 5.10 таблица: Аймак боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдардагы студенттердин санынан аялдар

(окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Кыргыз Республикасы	53,8	53,2	52,8	52,1	52,2
Баткен облусу	56,2	57,5	62,2	64,2	64,4
Жалал-Абад облусу	60,4	59,8	54,3	59,9	56,2
Ысык-Көл облусу	59,6	66,2	64,5	63,8	62,9
Нарын облусу	60,7	64,1	61,4	58,7	57,4
Ош облусу	51,2	-	-	-	-
Талас облусу	70,0	74,9	74,4	80,8	81,9
Чүй облусу	29,0	27,1	20,9	30,8	25,5
Бишкек ш.	53,8	52,6	53,0	52,0	52,1
Ош ш.	50,9	50,9	50,1	48,8	50,8

■ 5.11 таблица: Жынысы боюнча кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан бүтүрүп чыгарган студенттердин жана адистердин саны

(окуу жылынын башына карата; адам)

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окуучулардын саны анын ичинде:					
кыздар	30 492	31 738	29 870	29 684	32 042
жигиттер	9 152	9 926	8 966	8 960	10 008
	21 340	21 812	20 904	20 724	22 034

(5.11 таб. уландысы)

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан квалификациялуу жумушчуларды бүтүрүп чыгаруу	24 776	29 774	33 331	27 908	24 882
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда студенттердин саны	90 585	91 877	91 535	91 531	95 600
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	51 079	52 250	51 402	51 573	53 756
жигиттер	39 506	39 627	40 133	39 958	41 844
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан адистерди бүтүрүп чыгаруу	28 732	26 956	27 647	28 053	28 409
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	17 779	15 788	16 534	16 909	17 199
жигиттер	10 953	11 168	11 113	11 144	11 210
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда студенттердин саны ¹	175 430	161 406	164 585	183 778	214 157
<i>анын ичинде:</i>					
аялдар	94 465	85 861	86 925	95 752	111 734
эркектер	80 965	75 545	77 660	88 026	102 423
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан адистерди бүтүрүп чыгаруу ¹	52 781	48 907	33 100	33 571	35 050
<i>анын ичинде:</i>					
аялдар	30 682	27 227	18 815	18 517	19 933
эркектер	22 099	21 680	14 285	15 054	15 117

¹ КМШнын жана ЖКЖнын филиалдарын кошкондо.

■ 5.12 таблица: Кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны жынысы боюнча (окуу жылынын башына карата; адам)

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны ¹ <i>анын ичинде:</i>	3 680	3 610	3 164	3 403	3 510
аялдар	1 838	1 818	1 634	1 707	1 822
эркектер	1 842	1 792	1 530	1 696	1 688
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны <i>анын ичинде:</i>	7 427	7 496	7 179	7 181	7 299
аялдар	5 094	5 218	4 986	5 063	5 117
эркектер	2 333	2 278	2 193	2 118	2 182
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны <i>анын ичинде:</i>	10 812	12 145	11 665	12 160	12 197
аялдар	6 433	7 435	7 073	7 390	7 562
эркектер	4 379	4 710	4 592	4 770	4 635

¹ Жетектөөчү жана инженердик-педагогикалык жумушчуларды кошкондо.

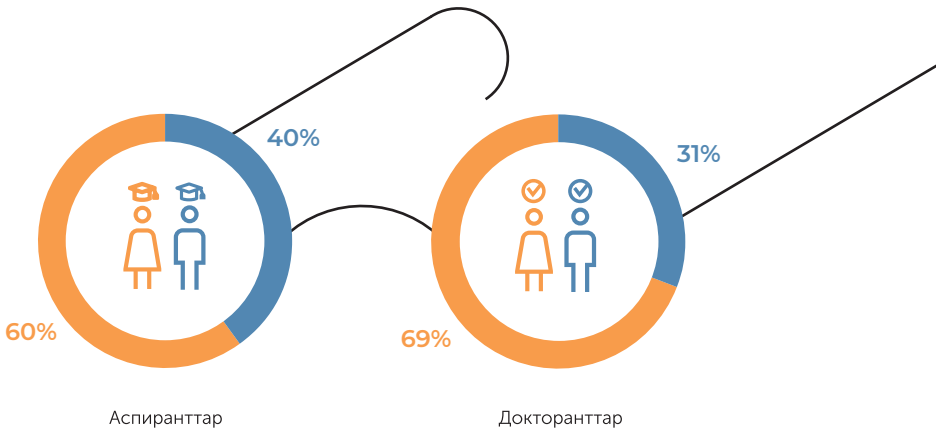
Республиканын кесиптик билим берүү системасындагы окутуучулардын курамы гендердик дисбаланс менен мүнөздөлгөн. Ушул эле учурда, 2020/2021 – окуу жылынын башына карата педагогикалык кызматкерлер арасында башталгыч кесиптик билим берүүдө (52 пайызга жакын), орто кесиптик (70 пайыздан ашык) жана жогорку кесиптик билим берүү системасында (62 пайызга жакын) аялдардын үлүшү басымдуулук кылган.

Жогорку окуу жайдан кийинки билим берүү

■ 5.13 таблица: Аспиранттар жана докторанттарды жынысы боюнча бөлүштүрүү
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

	Аспиранттар					Докторанттар				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы анын ичинде:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
аялдар	58,5	58,1	58,8	58,7	60,1	59,6	60,0	61,6	66,7	69,0
эркектер	41,5	41,9	41,2	41,3	39,9	40,4	40,0	38,4	33,3	31,0

■ 5.5 график: 2020-жылы аспиранттар жана докторанттар
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Илим

- 5.14 таблица: Илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгарууларды аткарган, илимдин доктору жана илимдин кандидаты илимий даражалары бар изилдөөчүлөрдүн саны

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Бардыгы, адам</i>					
Илимий изилдөө жана иштеп чыгарууда (бир нече жерде иштегендерди кошпогондо) иштеген кызматкелеридин саны	4 557	4 496	4 480	4 385	4 495
<i>анын ичинен илимий даражасы боюнча:</i>					
илимдин доктору	393	394	377	347	412
илимдин кандидаты	1 102	1 144	1 043	1 009	1 120
<i>анын ичинен аялдар</i>					
Илимий изилдөө жана иштеп чыгарууда (бир нече жерде иштегендерди кошпогондо) иштеген кызматкелеридин саны	2 265	2 118	2 484	2 391	2 555
<i>анын ичинен илимий даражасы боюнча:</i>					
илимдин доктору	97	84	99	87	112
илимдин кандидаты	543	433	548	532	655

САЛАМАТТЫК САКТОО

6. САЛАМАТТЫК САКТОО

Бөлүмдө аялдар менен эркектердин ооруларынын ар кандай түрлөрү менен ооругандыгы, жана ошондой эле жынысы, курактык тобу жана өлүмдүн негизги себептери боюнча өлгөндөр тууралуу статистикалык маалыматтар берилди.

Калктын оорулары тууралуу статистикалык маалыматтарды иштеп чыгуу үчүн оорулар жана өлүмдөр жөнүндөгү маалыматтарды салыштырууну камсыздоочу X-кайра кароонун Оорулардын, жаракаттардын жана өлүмдөрдүн себептеринин эл аралык стандартуу классификациясы (ОЭК-10) колдонулат.

Калкка дарылоо-алдын алуу жардам көрсөтүү

■ 6.1 таблица: Медициналык уюмдар

(жылдын аягына карата)

	2016	2017	2018	2019	2020
Оорукана мекемелеринин саны	181	184	187	183	185
Оорукана койкаларынын саны:					
бардыгы, миң	27,2	26,9	26,6	26,6	26,9
Үй-бүлөлүк медицина борбору	64	64	64	49	49
Үй-бүлөлүк дарыгер тобу (ҮДТ) анын ичинде:	714	716	716	679	678
өз алдынча ҮДТ юрдикалык жактар	17	17	17	17	16

(6.1 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Фельдшердик-акушердик пункттардын саны	1 029	1 038	1 045	1 053	1 057
Дарыгерлердин саны:					
бардыгы, миң адам	13,9	13,9	14,1	14,3	14,2
калктын 10 000ине	23	22	22	22	21
Орто медициналык персоналдын саны:					
бардыгы, миң адам	34,6	34,8	35,6	35,0	35,4
калктын 10 000ине	57	56	56	54	53

■ 6.2 таблица: Адистиги жана жынысы боюнча медициналык кызматкерлердин саны
(адам)

	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Дарыгерлердин саны – бардыгы	9 145	5 002	9 216	5 003	9 253	4 878
Терапевтик тармактагы:	3 225	769	3 508	792	3 387	718
терапевтер	716	153	523	146	479	152
Хирургиялык тармактагы:	447	1 895	452	1 932	437	1 895
онколог-хирургдар	69	114	77	106	84	106
хирургдар	59	627	55	621	50	615
анестезиологдор жана реаниматологдор	264	397	256	406	240	402
Акушер-гинекологдор	1 031	55	944	52	963	54
Офтальмологдор	196	56	195	63	196	57
Отоларингологдор	148	107	155	111	145	110
Невропатологдор	334	138	355	129	360	128
Психиатрлар	138	73	133	65	124	64
Фтизиатрлар	170	86	155	74	145	61
Дермато-венерологдор	74	54	75	56	77	57
Рентгенологдор жана радиологдор	111	88	106	82	103	83

(6.2 таб. уландысы)

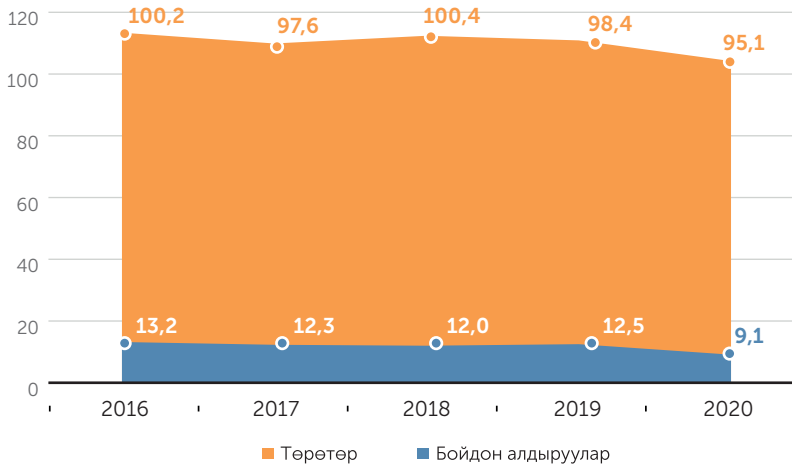
	2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Стоматологдор	463	744	477	703	507	688
Педиатрлар	737	101	598	88	597	85
неонатологдор	175	16	180	15	162	13
Дарылоо дене тарбиясы жана спорт боюнча дарыгерлер	14	4	15	14	14	16
Санитардык-эпидемиологиялык топтун дарыгерлери	524	191	481	190	517	195
Орто медициналык персоналдардын саны, бардыгы	33 345	2 216	32 829	2 135	33 236	2 140
Акушерлер	2 496	2	2 433	-	2 196	-
Фельдшерлер	1 373	525	1 237	557	1 093	489
Медициналык айым	25 617	413	25 506	377	25 952	413
Фельдшер-лаборанттар	1 748	33	1 742	32	1 786	46
Рентген лаборанттар жана рентген техниктер	308	101	287	114	295	120

■ 6.3 таблица: Бойдон алдыруулар (аборттор)

	2016	2017	2018	2019	2020
Аборттордун саны (кичи-абортту кошкондо), бардыгы	20 518	19 486	19 176	20 172	14 906
төрөттүн 100нө	13,2	12,6	11,9	12,7	9,6
Аборттун жалпы санынын ичинен, пайыз менен:					
өзүнөн-өзү түшүп калуу	44,7	50,2	37,1	42,7	47,8
кичи-аборттор	34,5	27,0	24,7	22,5	19,3
артифицирленген	15,4	16,7	29,8	26,9	22,8
медициналык себептер боюнча	4,6	5,7	8,0	8,5	9,0
социалдык себептер боюнча	0,8	0,4	0,3	0,2	0,7

■ 6.1 график: Төрөттөр жана аборттор

(15-49 жаш курактагы аялдардын 1 000ине)

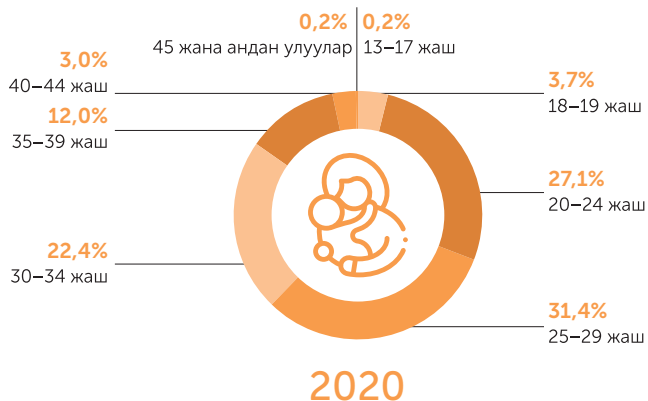

■ 6.4 таблица: Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү

	2016	2017	2018	2019	2020
Ооруканалардагы аялдардын төрөттү, адам	146 791	151 788	157 210	154 889	150 602
жыйынтыкка карата пайыз менен	100	100	100	100	100
анын ичинде курактык топтор боюнча, жашы:					
13–17	0,5	0,3	0,4	0,3	0,2
18–19	5,2	4,0	3,6	4,1	3,7
20–24	32,9	30,0	30,7	29,5	27,1
25–29	30,6	31,7	31,1	31,0	31,4
30–34	18,8	20,9	21,1	21,3	22,4
35–39	9,3	10,2	10,3	11,0	12,0
40–44	2,4	2,7	2,7	2,7	3,0
45 жана андан улуулар	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2

■ 6.2 график: 2020-жылы курактык топтору боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Беш жыл ичиндеги төрөттүн саны 2016-жылы 146 миңден 2020-жылы 150 миңге чейин, же 2,6 пайызга көбөйгөн. Муну менен бирге, ооруканаларда төрөттүн эң жогорку саны 25-29 жаш курактык топтогу аялдарга 31,4 пайызы туура келет, ал эми 20-24-жашка – 27,1 пайызы.

■ 6.5 таблица: Контрацепция каражаттын колдонгон репродуктивдик жаштагы аялдардын үлүшү

(15-49 жаштагы аялдардын жалпы санына пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	28,2	25,5	22,2	19,1	16,6
Баткен облусу	2,5	5,4	3,8	3,4	2,4
Жалал-Абад облусу	29,4	13,9	15,1	13,6	13,6
Ысык-Көл облусу	26,2	23,3	16,2	16,1	12,4
Нарын облусу	29,3	27,2	27,5	23,6	21,2
Ош облусу	21,5	26,8	22,2	16,7	16,6
Талас облусу	22,1	19,4	17,4	11,4	8,7
Чүй облусу	25,7	22,9	22,2	16,7	13,1
Бишкек ш.	38,5	39,6	34,2	37,4	33,4
Ош ш.	50,0	52,8	33,8	21,7	8,6

Калктын оору-сыркоолору

Оорулардын деңгээли – бул дарты биринчи ирет аныкталган оорулуулардын (оорулардын учурларынын) туруктуу калктын орточо жылдык санына болгон катышы.

Дарты биринчи ирет аныкталган оорулуулардын саны – бул отчеттук жылы биринчи жолу катталган пациенттердеги оорулардын учуру.

■ 6.6 таблица: Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оору-сыркоолору

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыкандарды каттоо, миң				
	2016	2017	2018	2019	2020
Бардык оорулар анын ичинде:	1 391	1 590	1 585	1 553	1 105
жугуштуу жана мите оорулары	70	88	90	94	91
шишик оорулар	9	10	10	10	7
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	64	65	56	51	29
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	31	28	26	24	19
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	9	12	11	10	7
нерв системасынын оорулары	39	45	47	45	29
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	70	84	90	89	51
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	53	57	55	58	34
кан айлануу системасынын оорулары	52	59	54	57	41

(6.6 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен оорууга чалдыккандарды каттоо, миң				
	2016	2017	2018	2019	2020
дем алуу органдарынын оорулары	517	574	594	532	406
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	123	133	128	188	126
заара-жыныс системасынын оорулары	100	122	113	104	76
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	53	70	66	51	33
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	60	79	79	78	46
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	43	55	56	55	38
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	9	9	7	8	5
тубаса аномалиялар	4	5	6	6	4
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	4	6	6	8	4
жаракаттар жана уулануулар	80	89	92	87	59
Аялдардын оорулары - бардыгы	805	932	928	892	633
<i>анын ичинде:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	37	47	45	49	45
шишик оорулар	6	7	7	7	4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	42	41	36	31	18
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	20	17	17	16	12

(6.6 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыкандарды каттоо, миң				
	2016	2017	2018	2019	2020
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	4	6	6	5	4
нерв системасынын оорулары	22	27	28	26	17
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	42	50	53	53	30
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	29	32	30	32	19
кан айлануу системасынын оорулары	31	36	33	35	25
дем алуу органдарынын оорулары	271	302	315	280	212
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	68	73	73	97	70
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	32	43	43	41	25
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	27	36	37	36	25
заара-жыныс системасынын оорулары	78	96	90	83	62
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	53	70	66	51	33
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	4	4	3	3	2
тубаса аномалиялар	2	3	3	3	2
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	2	3	3	3	2
жаракаттар жана уулануулар	33	39	40	39	26
Эркектердин оорулары - бардыгы	757	658	657	661	472
<i>анын ичинде:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	33	42	44	45	46
шишик оорулар	3	3	3	3	2

(6.6 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, миң				
	2016	2017	2018	2019	2020
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	22	23	20	19	11
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	11	11	9	8	7
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	5	6	5	5	3
нерв системасынын оорулары	17	18	18	18	12
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	28	33	37	36	20
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	24	25	24	26	15
кан айлануу системасынын оорулары	21	23	21	22	16
дем алуу органдарынын оорулары	247	272	279	252	194
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	56	60	55	91	57
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	28	36	37	36	21
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	17	20	20	19	13
заара-жыныс системасынын оорулары	22	25	22	21	14
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	5	5	4	4	3
тубаса аномалиялар	2	3	3	3	2
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	2	3	3	4	2
жаракаттар жана уулануулар	47	50	52	48	33

■ 6.7 таблица: Оорунун негизги класстары жана жынысы
боюнча калктын оорулардын деңгээли

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2016	2017	2018	2019	2020
Бардык оорулар	22 885	25 652	25 061	24 060	16 789
<i>анын ичинде:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	1 149	1 426	1 417	1 449	1 377
шишик оорулар	151	165	164	154	102
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	1 047	1 041	885	783	437
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	518	452	411	370	288
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	144	193	172	156	100
нерв системасынын оорулары	642	724	736	689	441
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 154	1 348	1 422	1 383	770
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	878	919	868	899	513
кан айлануу системасынын оорулары	856	950	847	879	626
дем алуу органдарынын оорулары	8 510	9 262	9 391	8 239	6 177
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	2 028	2 145	2 022	2 916	1 922
заара-жыныс системасынын оорулары	1 641	1 960	1 780	1 612	1 151
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	3 387	4 380	4 139	3 126	2 036
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	988	1 280	1 253	1 203	706
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	711	895	891	852	574

(6.7 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2016	2017	2018	2019	2020
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	151	152	111	118	80
тубаса аномалиялар	62	85	92	98	54
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	66	97	98	121	67
жаракаттар жана уулануулар	1 311	1 434	1 453	1 353	899
Аялдардын оорулары - бардыгы	26 223	29 817	29 108	27 422	19 090
<i>анын ичинде:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	1 214	1 500	1 424	1 494	1 355
шишик оорулар	197	221	220	206	133
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	1 367	1 324	1 114	960	550
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	657	556	541	499	368
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	136	185	174	166	107
нерв системасынын оорулары	733	862	886	803	511
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 380	1 610	1 672	1 644	917
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	961	1 010	952	988	565
кан айлануу системасынын оорулары	1 003	1 158	1 026	1 066	746
дем алуу органдарынын оорулары	8 829	9 664	9 876	8 610	6 395
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	2 207	2 331	2 279	2 984	2 098
заара-жыныс системасынын оорулары	1 043	1 387	1 340	1 275	762

(6.7 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2016	2017	2018	2019	2020
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	869	1 140	1 152	1 105	741
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	2 536	3 071	2 828	2 562	1 868
сөөк-булчуң система-сынын жана бириктирме ткандардын оорулары	3 387	4 380	4 139	3 126	2 036
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	141	135	99	101	71
тубаса аномалиялар	65	88	95	98	55
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	69	97	104	104	64
жаракаттар жана уулануулар	1 076	1 253	1 246	1 204	783
Эркектердин оорулары - бардыгы	25 142	21 413	20 947	20 646	14 455
<i>анын ичинде:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	1 925	1 351	1 409	1 403	1 399
шишик оорулар	136	108	107	102	72
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	720	753	653	605	323
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	496	345	279	240	206
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	152	202	171	146	93
нерв системасынын оорулары	1 113	584	583	574	370
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 271	1 082	1 168	1 119	421
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	794	827	781	809	461

(6.7 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2016	2017	2018	2019	2020
кан айлануу системасынын оорулары	705	738	665	689	505
дем алуу органдарынын оорулары	8 432	8 852	8 898	7 862	5 955
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	3 010	1 956	1 761	2 847	1 744
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	1 469	1 171	1 164	1 131	648
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	620	645	626	594	404
заара-жыныс системасынын оорулары	1 205	830	716	648	423
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	194	169	123	134	88
тубаса аномалиялар	60	83	88	98	53
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	47	97	92	138	71
жаракаттар жана уулануулар	2 064	1 619	1 662	1 505	1 017

■ 6.8 таблица: Кош бойлуу аялдардын оорулары

(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кош бойлуулугу бүткөн аялдардын саны¹	151 025	145 124	152 162	150 747	146 952
<i>анын ичинен кыйналгандар:</i>					
аз кандуулуктан	71 740	76 614	89 713	83 273	59 401
заара-жыныс системасынын ооруларынан	20 250	19 304	25 921	16 322	12 949
кечиккен талгактан	4 453	4 513	5 900	5 289	4 434
кош бойлуулуктагы кан тамыр кабылдоолорунан	3 806	4 272	5 935	4 829	4 479
кан айлануу системасынын ооруларынан	993	1 103	1 724	1 329	944

¹ Жылдын башына карата байкоодо тургандардын жана отчеттук жылы байкоодо тургандардын санынын ичинен.

■ 6.9 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аз кандуулук оорулары

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооругандарды каттоо				
	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы, миң	63	64	55	49	28
аялдар	41	40	35	31	18
эркектер	21	23	20	19	10
0–14 жаштагы балдар	35	40	35	33	17
кыздар	18	20	17	16	8
эркек балдар	17	20	18	17	9
чоңдор жана өспүрүмдөр (15 жаш жана улуу)	27	23	20	17	11
аялдар	23	21	18	15	9
эркектер	4	3	2	2	1
Тийиштүү жаштагы калктын 100 000ине	1 029	1 025	873	766	425
аялдар	1 343	1 292	1 096	941	537
эркектер	710	753	646	588	311
0–14 жаштагы балдар	1 813	2 017	1 711	1 543	790
кыздар	1 874	2 033	1 720	1 533	790
эркек балдар	1 755	2 001	1 702	1 553	790
чоңдор жана өспүрүмдөр (15 жаш жана улуу)	662	554	470	387	245
аялдар	1 106	956	809	665	419
эркектер	196	131	114	96	63

■ 6.10 таблица: Жаш курактык топтору боюнча зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер

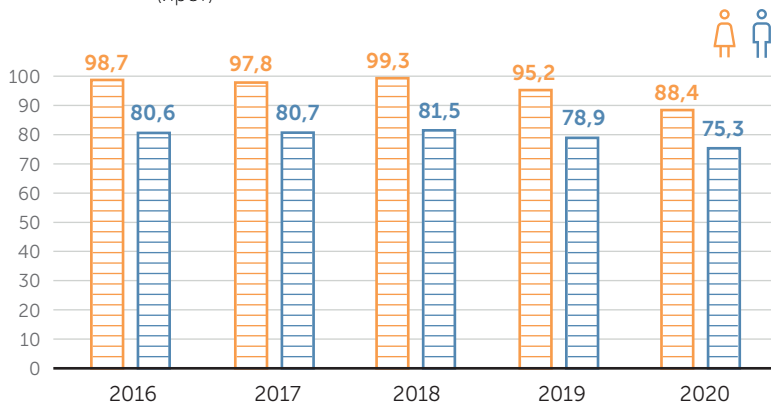
	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо</i>					
Бардыгы	5 456	5 538	5 719	5 625	5 389
Калктын 100 000ине	89,7	89,3	90,4	87,1	81,9
Аялдар	3 028	3 058	3 164	3 098	2 929
<i>анын ичинде курактагы, жашы:</i>					
0–14	47	59	52	65	56
15–17	10	8	12	7	7

(6.10 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
18–24	45	25	36	31	28
25–34	130	127	157	135	145
35–44	369	370	345	342	311
45–64	1 472	1 505	1 561	1 530	1 451
65 жана андан улуулар	955	964	1 001	988	931
Эркектер анын ичинде курактагы, жашы:	2 428	2 480	2 555	2 527	2 460
0–14	72	60	52	67	80
15–17	10	3	7	12	12
18–24	24	24	31	25	34
25–34	81	88	79	81	86
35–44	127	154	134	125	140
45–64	1 141	1 187	1 168	1 163	1 138
65 жана андан улуулар	973	964	1 084	1 054	970

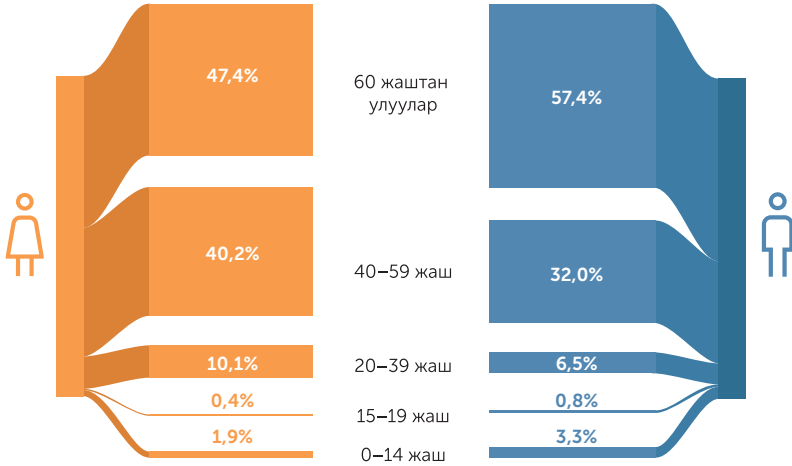
Жалпысынан 2020-жылы, зыяндуу шишик ооруларынын деңгээли калктын 100 миңине эсептегенде, 2016-жылга салыштырганда 1,3 пайызга азайды. Муну менен катар, беш жыл аралыгында аялдар арасында бул көрсөткүч жогору бойдон калууда.

■ 6.3 график: Зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер, калктын 100 000ине (ирет)

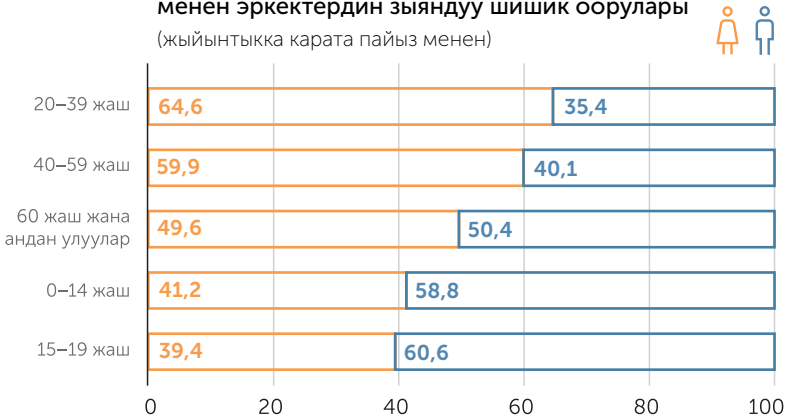

■ 6.4 график: 2020-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагнозу зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер (жыйынтыкка карата пайыз менен)

2020-жылы, өмүрүндө биринчи жолу диагноз коюлган зыяндуу шишик оорулары менен ооругандардын эң жогорку үлүшү 60 жаш жана андан улуу курактагылар, аялдар арасында (47,4 пайыз) жана ошондой эле эркектер арасында (57,4%) белгиленүүдө.

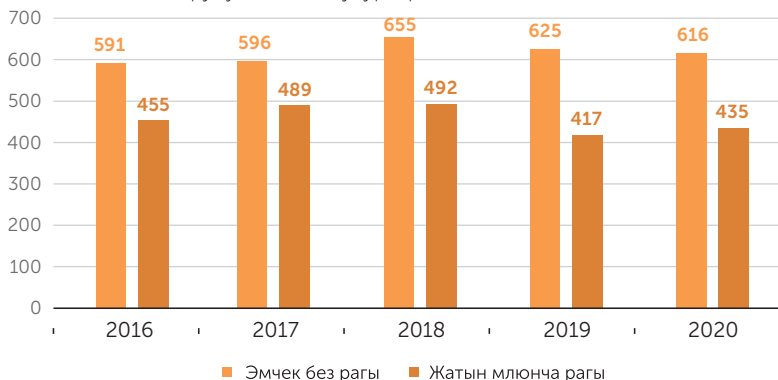
■ 6.5 график: 2020-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар менен эркектердин зыяндуу шишик оорулары (жыйынтыкка карата пайыз менен)

Графикте көрүнүп тургандай, 2020-жылы ооругандардын үлүшү аялдардын арасындагыдай эле эркектердин арасында да, 60 жаш жана андан улуу курактык топто мындай шишик оорулары бирдиктүү калууда. 0–14 жаш жана 15–19 жаш курактык топтордо ооругандардын санынан эркектер басымдуулук кылат, калган топтордо – аялдар.

■ **6.6 график: Аялдардын эмчек беши жана жатындын моюнчасынын рак оруусу**

(ооруну катталган учурлар)

■ **6.11 таблица: Аймактар боюнча аялдардын жатын моюнчасынын рак оорусу жана өлүмү**

(калктын 100 000ине)

	Ооруну катталган учурлар				Өлгөндөрдүн саны			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	15,6	15,4	12,8	13,1	3,7	4,1	3,1	3,6
Баткен облусу	13,6	11,4	11,1	7,9	2,6	3,3	1,9	2,0
Жалал-Абад облусу	13,8	14,4	10,3	12,9	3,3	3,5	2,0	2,9
Ысык-Көл облусу	19,9	19,7	17,0	14,0	5,4	7,4	5,7	5,6
Нарын облусу	28,8	20,0	23,3	21,0	9,2	6,3	6,2	4,8
Ош облусу	12,4	13,5	11,2	15,8	2,2	3,8	2,1	3,4
Талас облусу	15,7	18,6	10,7	7,5	5,1	3,8	4,1	4,5
Чүй облусу	21,8	21,6	14,7	16,9	4,4	5,2	5,3	5,0
Бишкек ш.	10,6	12,6	9,4	6,7	3,3	2,4	2,0	3,0
Ош ш.	19,7	11,9	23,5	17,8	3,2	4,1	3,6	2,2

■ Таблица 6.12: Аймактар боюнча аялдардын эмчек безинин
рак оорусу жана өлүмү
(калктын 100 000ине)

	Ооруну катталган учурлар				Өлгөндөрдүн саны			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	19,1	20,5	19,2	18,6	4,1	5,0	4,5	4,7
Баткен облусу	7,6	16,1	7,7	9,0	2,0	4,0	2,1	1,8
Жалал-Абад облусу	15,2	12,6	15,6	11,0	3,1	3,9	4,3	4,0
Ысык-Көл облусу	19,5	20,5	17,0	18,8	4,4	4,9	5,1	4,4
Нарын облусу	15,8	17,8	19,8	18,9	3,5	4,9	3,5	4,1
Ош облусу	11,5	13,5	11,5	12,9	2,1	2,4	1,8	3,2
Талас облусу	18,1	16,3	13,0	9,0	1,9	6,5	2,6	3,7
Чүй облусу	30,6	30,5	24,9	23,0	7,1	6,7	7,3	7,0
Бишкек ш.	29,0	29,3	29,9	34,0	6,5	7,4	6,8	7,3
Ош ш.	17,0	30,3	36,2	26,3	5,6	7,1	5,9	4,1

■ 6.13 таблица: Жаш курактык топтору боюнча активдүү
куркак учук оорусу менен ооруган
аялдар жана эркектер

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруган адамдарды каттоо</i>					
Бардыгы, адам	5 680	5 616	5 249	5 096	3 518
Калктын 100 000ине	93,4	90,6	83,0	78,9	53,5
Аялдар	2 508	2 428	2 200	2 175	1 504
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	181	196	154	131	80
15–17	107	114	103	70	54
18–24	593	567	436	432	272
25–34	626	571	496	488	362
35–44	303	291	273	285	181
45–64	485	418	461	464	342
65 жаштан улуулар	213	271	277	305	213

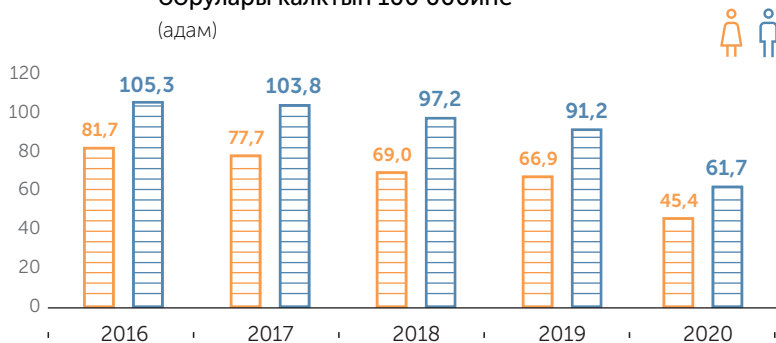
(6.13 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Эркектер	3 172	3 188	3 049	2 921	2 014
анын ичинде курагы, жашы:					
0–14	223	236	150	170	95
15–17	128	127	94	101	62
18–24	697	713	646	597	367
25–34	639	602	621	551	353
35–44	462	476	444	416	293
45–64	775	764	807	817	616
65 жаштан улуулар	248	270	287	269	228

2020-жылы өмүрүндө биринчи жолу активдүү кургак учук диагнозу менен ооруган эркектердин көрсөткүчү аялдардын арасындагы көрсөткүчтөн 35,9 пайызга көбүрөк.

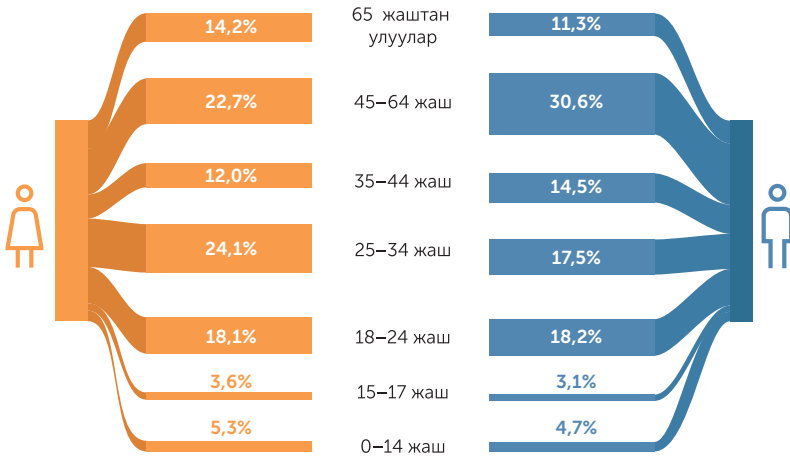
■ 6.7 график: Аялдар жана эркектердин активдүү кургак учук оорулары калктын 100 000ине

(адам)

■ 6.8 график: 2020-жылы жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук менен ооруган аялдар жана эркектер

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 6.9 график: 2020-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук диагнозу менен ооруган аялдар жана эркектер

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

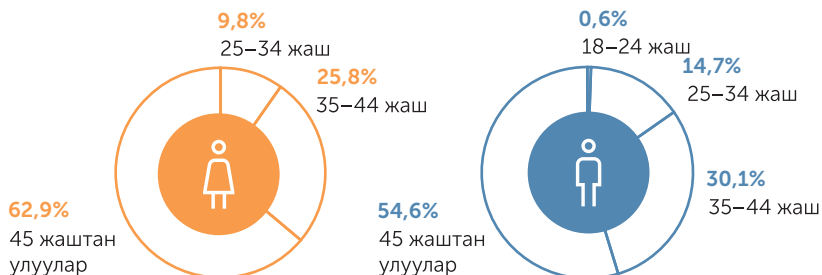
2020-жылы өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук оорусу менен ооругандардын эң жогорку үлүшү, аялдар арасында 25–34 жаш куракта (50,6 пайыз), ал эми эркектер арасында 45–64 жаш куракта (64,3 пайыз) байкалды.

■ 6.14 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аялдар жана эркектердин алкоолдук көз карандылык оорусу

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен ооруган адамдарды каттоо</i>					
Бардыгы, адам	1 728	1 428	1 179	1 191	995
Калктын 100 000ине	28,4	23,0	18,6	18,4	15,1
Аялдар	197	214	128	160	132
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–19	-	1	-	-	-
20–29	10	6	14	3	5
30–39	45	37	34	31	25
40–44	26	25	20	26	18
45 жаштан улуулар	116	145	60	100	83
Эркектер	1 531	1 214	1 051	1 031	863
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–19	-	-	-	-	-
20–29	93	68	92	33	34
30–39	409	314	317	255	223
40–44	229	207	183	168	135
45 жаштан улуулар	800	625	459	575	471

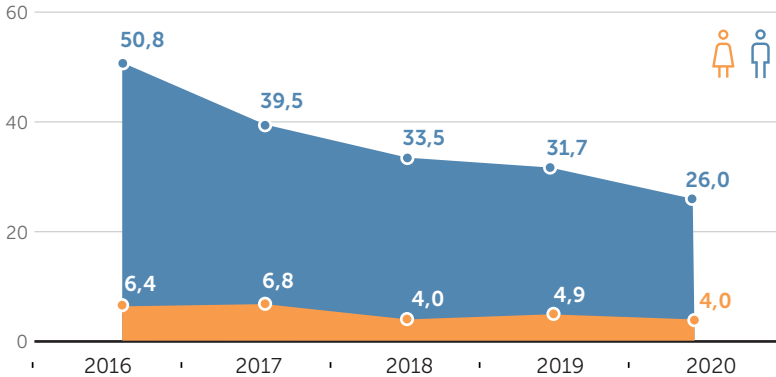
■ 6.10 график: 2020-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар менен эркектердин алкоолдук көз карандылык оорулары

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

2020-жылы аракеттик оорусунун эң жогорку деңгээли эркектер арасындагыдай эле (54,6 пайызы), аялдар арасында (62,9 пайызы) 45 жаш жана андан улуу жаш куракта белгиленген. Ошол эле учурда, эркектер арасында бул оору аялдар арасындагы көрсөткүчтөн 7 эсе жогору.

■ 6.11 график: Аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары калктын 100 000ине (адам)

2020-жылы алкогольдук көз карандылык ооруга чалдыккандардын саны 2016-жылга салыштырмалуу эркектер арасында 2 эсеге, аялдар арасында 1,6 эсеге азайган.

■ 6.15 таблица: Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары

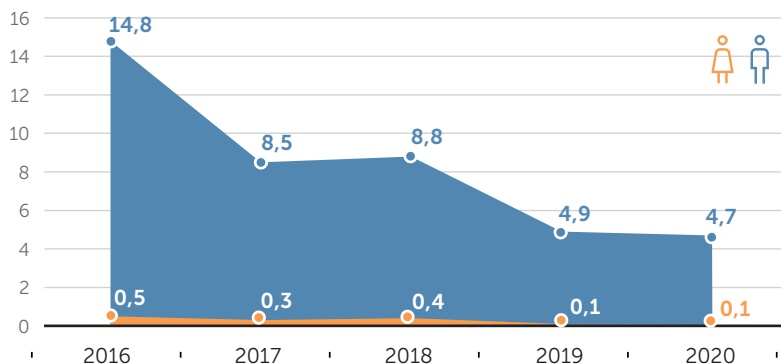
	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен ооруган адамдарды каттоо</i>					
Бардыгы, адам	461	269	287	160	157
Калктын 100 000ине	7,6	4,3	4,5	2,5	2,4
Аялдар	16	8	12	3	3
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	-	1	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–24	1	1	3	1	3
25–34	6	2	6	-	-
35–44	3	3	2	-	-

(6.15 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
45 жаштан улуулар	6	1	1	2	-
Эркектер	445	261	275	157	154
анын ичинде курагы, жашы:					
0–14	1	1	-	1	-
15–17	6	1	5	2	1
18–24	43	24	22	8	9
25–34	150	87	87	42	40
35–44	146	94	100	56	50
45 жаштан улуулар	99	54	61	48	54

Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз баңгилик жана баңгилик эмес заттарына көз карандылык оорунун эң жогорку деңгээли, аялдарда арасында 45 жаш жана андан улуу курактык тобунда (66,7 пайыз), ал эми эркектерде 35–44 жаш курактык тобунда (35,7 пайыз) белгиленет.

■ 6.12 график: Аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары калктын 100 000ине (адам)

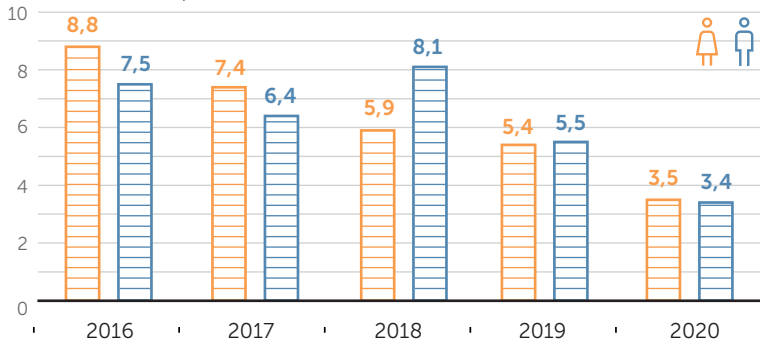

Өмүрүндө биринчи жолу баңгилик жана токсикомания диагнозу менен аныкталган оорулуулардын саны, 2020-жылы 2016-жылга салыштырганда эркектердин арасында 2,9 эсеге, ал эми аялдар арасында 5,3 эсеге кыскарган. Ушуну менен катар эле, алкогольдук жана наркотикалык көз карандылык менен ооругандарды анык-

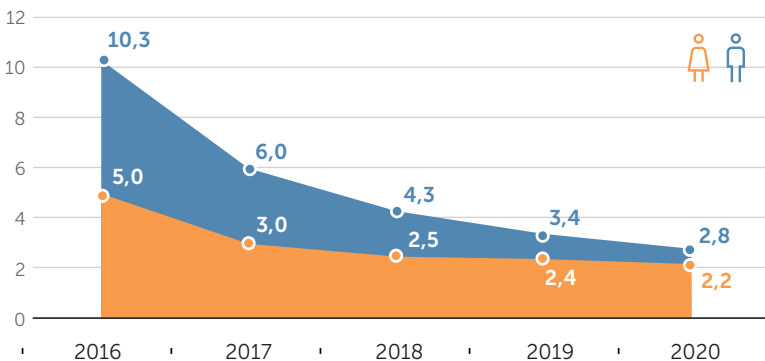

тоо боюнча, мамлекеттик наркологиялык мекемелерге ооругандар кайрылууда гана эсепке алынгандыктан, бул тенденция реалдуу жагдайды чагылдырбайт.

■ 6.13 график: Аялдар жана эркектердин сифилис оорулары калктын 100 000ине (ирет)

■ 6.14 график: Аялдар жана эркектердин гонорея оорулары калктын 100 000ине (ирет)

2020-жылы 2016-жылга салыштырмалуу гонорея оорусу менен ооругандар республика боюнча жалпысынан калктын 100 миңине 4,7 эсеге төмөндөдү. Гонорея оорусу боюнча адамдардын кайрылуулары аз болгондуктан жана оорулуулар өз алдынча дарылангандыгына байланыштуу гонорея оорусунун катталышы боюнча статистикалык маалыматтар чыныгы абалды чагылдырбайт.

■ 6.16 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекция менен жашаган адамдардын саны
(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен ооруган адамдарды каттоо</i>					
Кыргыз Республикасы	714	796	820	850	675
аялдар	298	333	311	354	291
эркектер	416	463	509	496	384
Баткен облусу					
аялдар	8	11	9	6	12
эркектер	9	15	12	9	11
Жалал-Абад облусу					
аялдар	25	63	37	36	28
эркектер	49	58	37	29	23
Ысык-Көл облусу					
аялдар	17	14	5	16	6
эркектер	22	28	23	21	14
Нарын облусу					
аялдар	9	15	5	6	1
эркектер	16	20	1	10	7
Ош облусу					
аялдар	46	55	38	42	28
эркектер	54	50	53	43	20
Талас облусу					
аялдар	6	7	6	6	6
эркектер	8	8	9	4	4
Чүй облусу					
аялдар	102	104	84	87	65
эркектер	161	176	135	122	79
Бишкек ш.					
аялдар	50	43	104	135	121
эркектер	79	86	213	224	202

(6.16 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош ш.					
аялдар	27	21	23	20	24
эркектер	26	22	26	34	24
Саламаттык сактоо уюмдарда каттоодо турган ооруган адамдардын саны (жылдын аягына карата)					
Кыргыз Республикасы	5 121	5 742	6 295	7 104	7 626
аялдар	1 980	2 259	2 492	2 847	3 075
эркектер	3 141	3 483	3 803	4 257	4 551
Баткен облусу					
аялдар	57	65	70	75	87
эркектер	60	70	78	84	92
Жалал-Абад облусу					
аялдар	261	311	352	394	411
эркектер	310	352	379	412	422
Ысык-Көл облусу					
аялдар	59	71	71	84	85
эркектер	76	102	118	133	139
Нарын облусу					
аялдар	23	35	32	37	37
эркектер	60	73	65	75	78
Ош облусу					
аялдар	457	493	504	546	561
эркектер	509	543	552	596	614
Талас облусу					
аялдар	28	32	32	36	43
эркектер	39	41	48	52	56
Чүй облусу					
аялдар	465	553	639	749	811
эркектер	920	1 041	1 152	1 278	1 331

(6.16 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бишкек ш.					
аялдар	380	435	528	637	737
эркектер	709	810	998	1 180	1 353
Ош ш.					
аялдар	250	264	264	289	303
эркектер	458	451	413	447	466

2020-жылы АИВ инфекциясы менен ооруган 675 адам аныкталды, анын ичинде Бишкек ш. – 323 адам, Чүй облусунда – 144, Жалал-Абад облусунда – 51, Ош ш. жана Ош облусунда – 48, Баткен – 23, Ысык-Көл облусунда – 20, Талас – 10, Нарын облусунда – 68 адам. Акыркы жылдары инфекциянын жыныстык жол менен ооругандардын саны (2016-ж. аныкталган адамдардын жалпы санынын 60 пайыздан, дээрлик 76 пайызга чейин – 2020-жылы) көбөйүүдө.

■ 6.17 таблица: АИВ инфекциясы жана СПИД менен ооругандар жугуу жолдору боюнча бөлүштүрүү (адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен ооруган адамдарды каттоо:</i>					
аялдар	298	333	311	354	291
эркектер	416	463	509	496	384
<i>жугуу жолдору боюнча:</i>					
<i>парентералдык</i>					
аялдар	36	35	13	4	5
эркектер	161	179	127	114	44
жыныстык					
аялдар	236	266	247	296	235
эркектер	195	240	302	299	276

(6.17 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
энеден балага					
кыздар	9	10	12	5	6
эркек бала	7	6	13	16	6
белгисиз					
аялдар	17	22	39	49	45
эркектер	53	38	67	67	58
Саламаттык сактоо уюмдарда каттоодо турган ооруган адамдардын саны (жылдын аягына карата)					
аялдар	1 980	2 259	2 492	2 847	3 075
эркектер	3 141	3 483	3 803	4 257	4 551
жугуу жолдору боюнча: парентералдык					
аялдар	308	339	343	348	346
эркектер	2 219	2 320	2 321	2 405	2 406
жыныстык					
аялдар	1 562	1 788	1 969	2 273	2 464
эркектер	747	949	1 195	1 497	1 733
энеден балага					
кыздар	75	79	91	95	99
эркек бала	96	100	111	127	134
белгисиз					
аялдар	35	53	176	131	166
эркектер	79	114	265	228	278

Өлүү

■ 6.18 таблица: 2020-жылы боюнча өлүү себептеринин класстары жана жынысы боюнча калктын өлүмү

(калктын 100 000ине)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Бардык себептерден өлгөндөрдүн - бардыгы	607,5	530,0	686,2
<i>алардын ичинен:</i>			
айрым жугуштуу жана мите оорулар	9,0	7,2	10,9
шишик оорулары	63,8	60,0	67,6
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,5	0,5	0,4
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	10,3	11,3	9,2
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	0,3	0,3	0,4
нерв системасынын оорулары	6,4	4,8	8,0
кан айлануу системасынын оорулары	317,8	299,2	336,5
дем алуу органдарынын оорулары	41,3	35,8	46,9
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	31,5	20,6	42,7
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	0,2	0,2	0,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	0,9	1,1	0,6
заара-жыныс системасынын оорулары	5,7	4,4	7,0
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	38,6	38,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	24,6	22,0	27,2
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	6,9	6,7	7,3
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	16,0	9,1	23,0

(6.18 таб. уландысы)

	Эжөө тең	Аялдар	Эркектер
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	34,2	15,0	53,7
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	37,2	30,0	44,5

2020-жылы Кыргызстанда өлүмдүн негизги себептеринин тизмесинде биринчи орунду кан айлануу тутумунун оорулары ээледі (каза болгондордун жалпы санынын 52,3 пайызы), экинчи орунда – шишик оорулары (10,5 пайыз), дем алуу органдарынын оорулары – 6,8 пайыз, анын жарымынан көбү (52 пайызы) пневмониядан каза болгон. 2020-жылы коронавирустук инфекциядан (COVID-19) 2 448 өлүм катталган, же калктын 100 миңине алганда 37,2 өлүм, бул мезгил ичиндеги өлүмдөрдүн жалпы саны 6,1 пайызды түзгөн.

■ **6.19 таблица: 2020-жылы жынысы жана жаш курактык топтору, өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлгөндөр**
(калктын 100 000ине)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
Калктын бардыгы				
Бардык себептерден өлгөндөр, бардыгы	138,5	66,2	449,8	4 637,2
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите оорулар	3,8	2,4	13,7	27,2
шишик оорулары	4,3	5,5	65,0	453,4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,3	0,2	0,4	2,0
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,3	0,7	9,8	77,9

(6.19 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	0,1	0,5	1,3
нерв системасынын оорулары	4,5	5,3	7,7	11,4
кан айлануу системасынын оорулары	0,4	4,8	150,9	3 163,4
дем алуу органдарынын оорулары	14,2	2,2	26,5	320,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,7	2,4	54,7	131,9
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	0,0	0,1	0,4	0,7
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	0,8	1,2	3,3
заара-жыныс системасынын оорулары	0,4	1,6	7,6	29,4
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	-	17,7	20,9	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	74,6	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	19,8	0,9	0,6	0,2
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	4,2	10,1	23,7	45,0
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	10,8	26,0	54,2	62,1
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,1	1,0	31,6	307,8
Бардык себептерден өлгөн аялдар - бардыгы	125,9	51,4	281,7	3 923,4
алардын ичинен:				
айрым жугуштуу жана мите оорулар	3,6	2,2	9,5	21,4
шишик оорулары	3,9	6,5	64,9	350,4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,4	0,3	0,5	1,6

(6.19 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,4	1,2	9,5	77,9
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	0,1	0,4	0,9
нерв системасынын оорулары	3,2	4,3	6,0	6,6
кан айлануу системасынын оорулары	0,4	3,6	83,4	2 799,5
дем алуу органдарынын оорулары	13,4	1,8	18,6	254,2
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,5	1,8	28,2	101,6
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	-	0,1	0,2	0,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	1,2	1,5	3,5
заара-жыныс системасынын оорулары	0,3	1,5	5,2	21,8
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	-	17,7	20,9	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	69,0	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	19,8	0,6	0,6	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,9	8,4	10,1	27,1
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	8,1	12,8	18,4	30,0
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,1	1,0	22,1	226,5
Бардык себептерден өлгөн эркектер - бардыгы	150,4	80,3	623,8	5 631,7
алардын ичинен:				
айрым жугуштуу жана мите оорулар	4,0	2,7	18,1	35,2
шишик оорулары	4,7	4,5	65,1	596,9

(6.19 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,3	0,1	0,3	2,6
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,3	0,3	10,2	77,8
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	0,1	0,6	1,8
нерв системасынын оорулары	5,7	6,4	9,4	18,0
кан айлануу системасынын оорулары	0,4	6,0	220,7	3 670,5
дем алуу органдарынын оорулары	15,0	2,5	34,7	412,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,9	3,1	82,1	174,1
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	0,1	-	0,5	1,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	0,4	0,9	3,1
заара-жыныс системасынын оорулары	0,4	1,7	10,1	40,0
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	79,9	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	19,7	1,2	0,7	0,4
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	5,5	11,7	37,7	69,9
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	13,4	38,6	91,3	106,8
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,2	1,1	41,4	421,1

2020-жылы 0–14 жаш курак тобунда өлүмдүн себептеринин түзүмүндө эң чоң үлүшү перинаталдык (төрөттөн кийинки) мезгилде пайда болуучу абалдан (калктын 100 миңине 74,6) жана оорулардан өлүмдөр болду.

29–59 жаш куракта өлүмдүн негизги себептери аялдардын (калктын 100 миңине 83,4) жана эркектердин (калктын 100 миңине 220,7) өлүмү кан айлануу ооруларынан болгон. Эгерде бул курактагы аялдар арасында, себептердин түзүмүндө экинчи орунду шишик оорусунун (калктын 100 миңине 64,9) өлүмү ээлесе, эркектер арасында – табигый эмес себептеринен (жаракат, уулануу жана башка тышкы кесепеттер) өлүмү (калктын 100 миңине 91,3) түзөт.

Улгайган курактагы аялдар менен эркектердин (60 жаш жана андан улуулар) өлүмүнүн негизги себептери кан айлануу оорулары, шишик жана дем алуу органдарынын оорулары болгон.

■ 6.20 таблица: 2020-жылы жашаган жери, жынысы, курактагы топтору жана өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлгөндөр

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
Шаар жерлери				
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы	239,7	54,1	401,5	4 289,4
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите оорулар	3,7	2,1	13,2	31,1
шишик оорулары	3,3	4,8	57,8	475,4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,6	0,0	0,4	3,5
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,4	0,9	7,5	76,8
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	-	0,3	1,0
нерв системасынын оорулары	3,9	4,4	5,7	13,1
кан айлануу тутумунун оорулары	0,4	5,1	127,4	2 762,7
дем алуу органдарынын оорулары	11,6	2,3	26,1	256,5
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,7	2,1	47,4	129,0
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	0,1	0,2	0,6	1,0

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	0,5	1,1	2,0
заара-жыныс системасынын оорулары	0,3	0,5	5,0	20,6
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	-	9,9	11,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	167,4	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	35,5	0,9	0,7	0,5
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,5	6,4	19,9	61,8
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	8,2	21,4	46,5	67,3
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,1	1,2	41,2	387,1
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы алардын ичинен:	223,9	42,6	253,5	3 661,7
айрым жугуштуу жана мите оорулар	4,5	0,9	9,8	24,5
шишик оорулары	3,7	6,9	57,9	372,9
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,6	-	0,4	3,3
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,9	1,8	5,9	78,3
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	-	-	0,8
нерв системасынын оорулары	2,8	3,2	4,9	6,5
кан айлануу тутумунун оорулары	0,6	6,4	71,2	2 509,4
дем алуу органдарынын оорулары	10,8	2,7	16,6	193,4

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,3	0,9	25,6	100,4
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	-	0,5	0,4	0,8
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	0,9	1,4	3,3
заара-жыныс системасынын оорулары	0,3	0,9	4,3	13,1
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	-	9,9	11,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	155,4	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	34,7	0,5	0,4	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,4	5,0	9,6	40,0
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	6,0	8,2	16,0	40,0
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	-	0,9	27,6	275,0
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы алардын ичинен:	254,8	65,7	577,1	5 292,8
айрым жугуштуу жана мите оорулар	3,0	3,2	17,2	41,7
шишик оорулары	3,0	2,8	57,7	639,3
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,5	-	0,5	3,9
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	-	-	9,5	74,4
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	-	0,7	1,3

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
нерв системасынын оорулары	4,9	5,6	6,5	23,5
кан айлануу системасынын оорулары	0,3	3,7	194,1	3 167,6
дем алуу органдарынын оорулары	12,4	1,9	37,4	357,5
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,1	3,2	73,3	174,8
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	0,3	-	0,7	1,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	-	0,7	-
заара-жыныс системасынын оорулары	0,3	-	5,8	32,6
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	178,9	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	36,2	1,4	1,0	1,3
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	3,5	7,9	32,0	96,5
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	10,3	34,7	82,7	110,9
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,3	1,4	57,2	566,2
Айыл жерлери				
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы	88,0	71,2	479,0	4 837,7
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите оорулар	3,9	2,6	14,0	24,9
шишик оорулары	4,8	5,8	69,4	440,7
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,2	0,3	0,4	1,2

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,3	0,7	11,2	78,5
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	0,2	0,6	1,4
нерв системасынын оорулары	4,8	5,8	8,9	10,4
кан айлануу тутумунун оорулары	0,3	4,7	165,1	3 394,6
дем алуу органдарынын оорулары	15,5	2,1	26,8	357,0
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,7	2,6	59,1	133,5
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	-	-	0,3	0,6
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	1,0	1,2	4,1
заара-жыныс системасынын оорулары	0,4	2,1	9,2	34,5
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	-	22,5	26,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	28,2	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	11,9	0,9	0,6	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	4,6	11,6	25,9	35,3
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	12,2	27,9	58,9	59,1
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,1	1,0	25,7	262,1
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы алардын ичинен:	77,1	55,2	300,7	4 088,2
айрым жугуштуу жана мите оорулар	3,1	2,8	9,2	19,5
шишик оорулары	4,0	6,3	69,7	336,3

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,3	0,4	0,6	0,5
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,1	1,0	11,8	77,6
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	0,2	0,7	1,0
нерв системасынын оорулары	3,4	4,7	6,7	6,7
кан айлануу тутумунун оорулары	0,3	2,4	91,6	2 982,2
дем алуу органдарынын оорулары	14,7	1,4	20,0	292,6
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,6	2,2	29,9	102,3
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	-	-	0,1	-
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	0,0	1,4	1,5	3,6
заара-жыныс системасынын оорулары	0,3	1,8	5,8	27,3
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	-	22,5	26,6	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	25,9	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	12,5	0,6	0,7	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,7	9,9	10,5	19,0
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	9,2	14,8	20,0	23,7
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,1	1,0	18,3	195,9
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы алардын ичинен:	98,3	86,2	649,0	5 804,0

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
айрым жугуштуу жана мите оорулар	4,6	2,4	18,5	31,8
шишик оорулары	5,5	5,2	69,1	575,4
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	0,1	0,2	0,3	2,0
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	0,4	0,4	10,6	79,5
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	-	0,2	0,5	2,0
нерв системасынын оорулары	6,1	6,7	10,9	15,2
кан айлануу системасынын оорулары	0,4	6,9	235,2	3 926,1
дем алуу органдарынын оорулары	16,3	2,8	33,2	440,1
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,8	3,0	86,9	173,7
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	-	-	0,4	1,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	-	0,6	0,9	4,6
заара-жыныс системасынын оорулары	0,5	2,4	12,5	43,7
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	30,5	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузулуулар	11,5	1,1	0,5	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	6,5	13,2	40,7	56,3
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	15,0	40,2	96,0	104,7
коронавирус инфекциясы (COVID-19)	0,1	0,9	32,8	347,3

■ 6.21 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча шишик оорулардан калктын өлүмү

(тийиштүү жыныстагы калктын 100 000ине өлгөндөрдүн саны)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	64,4	62,2	65,6	64,1	63,8
аялдар	59,7	58,6	63,9	61,9	60,0
эркектер	69,3	65,9	67,3	66,3	67,6
Баткен облусу					
экөө тең	38,6	32,6	43,3	37,5	34,1
аялдар	40,0	36,4	48,6	36,5	35,3
эркектер	37,1	29,0	38,2	38,4	32,9
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	54,2	50,9	49,5	50,9	50,5
аялдар	48,8	43,8	53,4	50,2	51,7
эркектер	59,7	57,8	45,6	51,5	49,3
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	83,9	80,9	90,5	87,5	85,6
аялдар	76,1	73,4	87,6	82,1	72,3
эркектер	91,8	88,4	93,3	92,9	99,0
Нарын облусу					
экөө тең	88,1	81,8	87,9	83,6	80,4
аялдар	79,9	82,8	73,5	77,0	66,5
эркектер	95,9	80,8	101,9	90,0	93,9
Ош облусу					
экөө тең	49,9	49,1	51,0	52,8	51,9
аялдар	43,9	43,3	46,6	47,6	47,2
эркектер	55,7	54,8	55,3	57,8	56,5
Талас облусу					
экөө тең	70,7	62,6	59,7	61,0	75,4
аялдар	68,6	54,2	58,0	64,0	65,4
эркектер	72,7	70,9	61,4	58,1	85,2

(6.21 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Чүй облусу					
экөө тең	94,3	91,3	97,5	96,6	93,3
аялдар	84,4	83,2	89,7	91,9	83,1
эркектер	104,4	99,6	105,5	101,5	103,9
Бишкек ш.					
экөө тең	66,5	69,1	69,3	64,2	68,8
аялдар	67,6	69,6	71,3	64,6	70,2
эркектер	65,1	68,6	66,9	63,7	67,3
Ош ш.					
экөө тең	54,9	53,3	65,3	58,8	52,0
аялдар	45,8	61,7	58,0	61,5	51,4
эркектер	64,6	44,2	73,0	56,0	52,6

Өлүмдүн себептеринин түзүмүндө көп жылдар бою шишик оорулар (онкологиялык оорулар) олуттуу орунду ээлешти, өлүмдүн деңгээли акыркы беш жылда дээрлик өзгөргөн жок. 2020-жылы мурунку жылдардагыдай эле, шишик оорулардан аялдардын өлүмүнүн деңгээли эркектерге караганда төмөн болгон (аялдар калкынын 100 миңине алганда 60,0, эркектер калкынын 100 миңине алганда 67,6). Бул оорудан эң жогорку өлүм деңгээли Чүй жана Ысык-Көл облустарында белгиленди (республикалык орточо көрсөткүчүнөн, турушуна жараша 1,5 жана 1,3 эсе жогору).

■ **6.22 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча калктын кургак учук оорусунан өлгөндөр**

(тийиштүү жыныстагы калктын 100 000ине өлгөндөрдүн саны)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	7,0	6,1	5,8	4,9	4,2
аялдар	3,8	3,3	2,8	3,2	2,6
эркектер	10,1	9,0	8,8	6,7	5,8

(6.22 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Баткен облусу					
экөө тең	4,0	3,3	3,5	3,4	1,3
аялдар	3,3	3,2	3,9	3,5	1,9
эркектер	4,7	3,5	3,0	3,3	0,7
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	4,8	3,2	2,9	2,3	2,2
аялдар	3,3	2,0	1,2	2,3	1,9
эркектер	6,4	4,4	4,6	2,3	2,5
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	6,3	4,0	4,3	4,3	4,0
аялдар	3,8	1,7	1,6	2,8	1,6
эркектер	8,9	6,3	7,0	5,7	6,4
Нарын облусу					
экөө тең	7,9	6,0	5,6	5,2	2,4
аялдар	4,4	4,3	3,6	2,8	2,1
эркектер	11,3	7,7	7,6	7,5	2,7
Ош облусу					
экөө тең	4,9	5,5	4,5	4,2	3,4
аялдар	3,2	3,0	3,2	3,4	3,1
эркектер	6,7	8,1	5,8	5,0	3,7
Талас облусу					
экөө тең	10,3	6,2	3,8	3,8	5,6
аялдар	12,0	2,4	3,1	3,0	3,0
эркектер	8,6	10,0	4,5	4,5	8,1
Чүй облусу					
экөө тең	14,9	14,2	13,5	8,6	8,6
аялдар	5,5	6,7	4,2	2,9	3,1
эркектер	24,7	22,0	23,1	14,5	14,3
Бишкек ш.					
экөө тең	6,0	5,9	6,5	6,4	5,7
аялдар	2,5	3,2	2,8	3,3	3,0
эркектер	9,9	8,8	10,7	10,0	8,8

(6.22 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош ш.					
экөө тең	5,0	5,1	5,1	6,2	2,2
аялдар	2,1	2,6	2,6	6,3	2,5
эркектер	8,2	7,7	7,7	6,1	1,9

Өтүп кеткен беш жыл ичинде кургак учуктан өлгөндөр 2016-жылы калктын 100 миңине алганда 7,0 өлгөндөрдөн 2020-жылы 4,2 өлгөндөргө чейин, же 1,7 эсеге азайган. Кургак учуктан өлгөн эркектердин өлүмү аялдардын өлүмүнөн бир нече жогору (2020-жылы 2,2 эсеге). Кургак учуктан өлүмдүн эң жогорку деңгээли Чүй жана Талас облустарында, ошондой эле Бишкек шаарында байкалган.

■ **6.23** таблица: Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекциясынан өлгөндөр

(тийиштүү жыныстагы калктын 100 000ине өлгөндөрдүн саны)

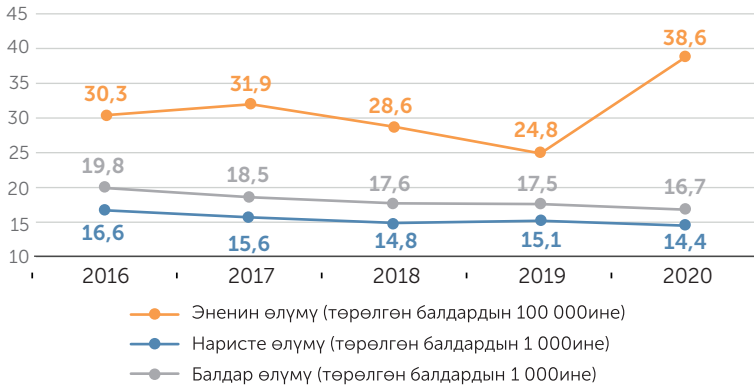
	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	1,9	2,4	2,0	1,2	1,2
аялдар	1,2	1,7	1,5	0,8	0,9
эркектер	2,7	3,1	2,5	1,6	1,5
Баткен облусу					
экөө тең	1,0	0,2	1,2	0,4	0,2
аялдар	0,4	-	0,8	-	-
эркектер	1,6	0,4	1,5	0,7	0,4
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	1,5	2,4	2,7	0,9	0,8
аялдар	0,9	2,0	2,7	1,1	0,5
эркектер	2,1	2,7	2,8	0,6	1,1
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	1,5	1,0	0,4	1,2	0,8
аялдар	0,8	0,8	0,8	0,4	-
эркектер	2,1	1,3	0,0	2,0	1,6

(6.23 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Нарын облусу					
экөө тең	1,8	2,1	2,1	1,0	1,4
аялдар	0,7	2,2	0,0	-	0,7
эркектер	2,8	2,1	4,1	2,0	2,0
Ош облусу					
экөө тең	1,4	2,2	2,6	1,5	0,8
аялдар	1,3	1,6	2,3	1,2	0,9
эркектер	1,6	2,7	2,8	1,9	0,7
Талас облусу					
экөө тең	1,2	0,4	1,1	1,5	1,1
аялдар	1,6	0,8	1,5	2,3	0,8
эркектер	0,8	-	0,8	0,7	1,5
Чүй облусу					
экөө тең	3,2	5,7	1,3	1,7	3,1
аялдар	1,8	3,5	0,8	1,2	2,6
эркектер	4,8	8,0	1,7	2,1	3,6
Бишкек ш.					
экөө тең	1,3	1,2	1,5	0,4	0,7
аялдар	0,8	0,6	0,6	-	0,7
эркектер	2,0	1,9	2,5	0,8	0,6
Ош ш.					
экөө тең	7,5	6,0	5,4	3,3	2,5
аялдар	3,5	4,7	3,3	1,3	1,2
эркектер	11,9	7,3	7,7	5,4	3,9

2020-жылы республикада АИВ инфекциядан 78 өлүм катталган, анын ичинен 30 аял жана 48 эркек. Айрым өлүмдүн себептери баңгизаттын дозасын ашыкча колдонуудан жана башкалар болуп саналат. АИВ инфекциясынан эркектердин өлүмү аялдардын өлүмүнөн 1,6 эсеге жогору. Өлгөн эркектердин жалпы санынын 98 пайызы эмгекке жарамдуу жаш курактагылар (30 жаштан 50 жашка чейин).

■ 6.15 график: Балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн коэффициентти

Кыргызстанда балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн көрсөткүчтөрү, өнүккөн өлкөлөргө салыштырмалуу, бир аз төмөндөп кеткенине карабастан, дагы эле жогору бойдон калууда. 2020-жылы 1 000 тирүү төрөлгөн бир жашка чейинки 14,4 бала жана 1 000 төрөлгөндө беш жашка чейинки 16,7 бала ар кандай оорулардан, уулануудан жана жаракаттардан каза болгон.

2020-жылы COVID-19 пандемиясынын кесепеттеринен, 2019-жылга салыштырмалуу энелердин өлүмүнүн деңгээли бир кыйла жогорулады (1,6 эсе). Ошентип, кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан, ЖААК органдарында 61 аял каза болгон, же тирүү төрөлгөн балдардын 100 миңине алганда 39 каза болгон, 2019-жылы төрөлгөндөрдүн 100 миңине алганда 25 аялдын өлүмү катталган.

■ 6.24 таблица: Өлгөн аялдардын жашаган жери боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны)

Жыл-дар	Адам			Тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине алганда		
	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери
2016	48	11	37	30,3	21,3	34,7
2017	49	12	37	31,9	22,7	36,7
2018	49	16	33	28,6	25,8	30,2

(6.24 таб. уландысы)

Жыл-дар	Адам			Тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине алганда		
	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери	бардык калк	шаар жерлери	айыл жерлери
2019	43	19	24	24,8	28,8	22,3
2020	61	13	48	38,6	21,5	49,2

Энелердин өлүмүнүн жалпы санынын 79 пайызга жакыны айыл жерлеринде катталган.

■ 6.25 таблица: Өлүм себептери боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны, адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Энелердин өлүмүнүн ар кандай себептеринен өлгөн аялдар алардын ичинен:	48	49	49	43	61
башка рубрикаларга кирбеген башка акушердик абалдар	18	14	10	13	28
төрөттөн кийинки мезгил менен гана байланышкан кабылдоолор	8	12	10	6	5
кош бойлуулук, төрөт, төрөттөн кийинки мезгилдеги шишиктер, протеинуриялар жана гипертензивдүү бузулуулар алардын ичинен:	13	8	13	13	16
преэклампсиялар	8	5	7	7	11
эклампсиялар	5	3	5	5	4
төрөттүн жана төрөттүн бузулушунун кабылдоолору	4	5	4	3	4
энеге түйүлдүктүн абалы, амниотикалык көңдөй жана төрөттүн бузулушунун мүмкүн болгон кыйынчылыктары менен байланышкан медициналык жардамдар	1	5	6	3	5
кош бойлуулуктун аборт менен бүтүшү	2	3	2	3	-
эненин кош бойлуулук менен гана байланышкан башка оорулары	2	2	4	2	3

2020-жылы энелердин өлүмүнүн медициналык себептери болуп төрөттөн кийинки мезгил менен гана байланышкан кабылдоолор жана төрөт учурундагы гипертензивдүү бузулуулар болот. 2020-жылы энелердин өлүмүнүн себептеринин түзүмүндө, учурлардын дээрлик жарымы башка рубрикаларга кирбеген акушердик абалдар (45,9 пайызы), жана ошондой эле кош бойлуулук, төрөт, төрөттөн кийинки мезгилдеги шишиктер, протеинуриялар жана гипертензивдүү (26,2 пайыз) бузулуулар өлүмдүн үлүшүнө туура келди.

■ 6.26 таблица: Аймактар боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны)

	Бардыгы					Төрөлгөн балдардын 100 000ине алганда				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	48	49	49	43	61	30,3	31,9	28,6	24,8	38,6
Баткен облусу	6	7	5	4	6	41,9	51,9	33,6	25,8	42,4
Жалал-Абад облусу	10	16	12	12	16	33,5	53,6	38,2	37,2	53,2
Ысык-Көл облусу	4	4	8	3	9	34,7	37,0	71,2	28,4	90,6
Нарын облусу	3	-	7	1	3	43,7	-	105,7	16,6	52,6
Ош облусу	9	9	7	9	8	24,9	25,6	19,5	25,5	24,5
Талас облусу	-	-	-	1	4	-	-	-	16,6	69,1
Чүй облусу	11	5	4	8	7	47,9	22,9	16,1	32,5	32,2
Бишкек ш.	4	3	5	5	5	17,6	13,4	18,0	16,9	19,1
Ош ш.	1	5	1	-	3	13,5	64,9	8,3	-	25,2

Наристелердин өлүмдөрүнүн коэффициенти – 1 жашка чейинки жаш курактагы балдардын өлүмүнүн деңгээлин тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине аныктоочу көрсөткүч. Промилледе эсептелет.

■ 6.27 таблица: 2020-жылы өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча наристелердин өлүмү

(1 жашка чейинки жаш куракта өлгөн балдардын саны)

	Бардыгы			Төрөлгөн балдардын 10 000ине алганда		
	экөө тең	кыздар	эркек балдар	экөө тең	кыздар	эркек балдар
Өлгөндөрдүн бардыгы <i>алардын ичинен:</i>	2 270	1 037	1 233	143,6	134,7	151,9
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	1 618	730	888	102,3	94,9	109,4

(6.27 таб. уландысы)

	Бардыгы			Төрөлгөн балдардын 10 000ине алганда		
	экөө тең	кыздар	эркек балдар	экөө тең	кыздар	эркек балдар
тубаса аномалия оорулары (өрчүү оорулары), деформациялар жана хромосомалык бузулуулар	365	172	193	23,1	22,3	23,8
дем алуу органдарынын оорулары	166	78	88	10,5	10,1	10,8
айрым жугуштуу жана мите оорулары	40	19	21	2,5	2,5	2,6
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжалары	39	23	16	2,5	3,0	2,0
нерв тутумунун оорулары	24	11	13	1,6	1,4	1,6
өлүмдүн башка себептери	13	3	10	0,8	0,4	1,2
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	5	1	4	0,3	0,1	0,5

Наристелердин өлүмү акыркы жылдардын ичинде олуттуу кыскаргандыгына карабастан, жогору бойдон калууда. Жашоосунун биринчи жылындагы балдардын өлүмүнүн негизги себептери перинаталдык мезгилде (төрөттөн кийинки мезгил) пайда болуучу абалдар (2020-жылы – бир жашка чейинки өлгөн балдардын жалпы санынын 71,3 пайызы), тубаса аномалиялар (16,1 пайызы), дем алуу органдарынын оорулары (7,3 пайызы), ошондой эле айрым жугуштуу жана мите оорулар (1,8 пайызы), алардын ичинен 52,5 пайызы ичеги инфекциялары болуп саналат.

Балдар өлүмүнүн коэффициенттери – 5 жашка чейинки жаш курактагы (0–4 жаштагы) балдардын өлүмүнүн деңгээлин тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине аныктоочу көрсөткүч, промилледе эсептелет.

■ **6.28 таблица: Өлгөн балдардын жашаган жери жана жынысы боюнча балдардын өлүмү**

(5 жашка чейинки жаш куракта өлгөн балдардын саны)

	2016	2017	2018	2019	2020
Экөө тең					
бардык калк	3 138	2 860	2 967	3 019	2 663
шаар жерлери	1 712	1 685	1 848	1 853	1 644
айыл жерилери	1 426	1 175	1 119	1 166	1 019
Кыздар					
бардык калк	1 419	1 245	1 284	1 324	1 210
шаар жерлери	778	732	817	814	753
айыл жерилери	641	513	467	510	457
Эркек балдар					
бардык калк	1 719	1 615	1 683	1 695	1 453
шаар жерлери	934	953	1 031	1 039	891
айыл жерилери	785	662	652	656	562

2020-жылы ар түрдүү оорулардан, уулануулардан жана жаракаттардан 2,7 миң бала беш жашка чейинки, же төрөлгөндөрдүн 1 000ине алганда дээрлик 17 бала өлгөн. Балдар өлүмүнүн көрсөткүчтөрүнө наристелердин өлүмү да (жашоосунун биринчи жылында өлгөндөрдүн өлүмү) кошулат.

■ **6.29 таблица: 2020-жылы жынысы жана өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча балдардын өлүмү**

(5 жашка чейинки жаш куракта өлгөн балдардын саны)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине алганда		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
Өлгөндөрдүн бардыгы	2 663	1 210	1 453	167,1	155,9	177,6
<i>анын ичинен төмөнкүлөрдөн:</i>						
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	1 618	730	888	101,5	94,1	108,5

(6.29 таб. уландысы)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине алганда		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
тубаса аномалия оорулары (өрчүү оорулары), деформациялар жана хромосомалык бузулуулар	415	202	213	26,0	26,0	26,0
дем алуу органдарынын оорулары	267	123	144	16,8	15,8	17,6
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжалары	140	59	81	8,8	7,6	9,9
айрым жугуштуу жана мите оорулары	67	33	34	4,2	4,3	4,2
нерв тутумунун оорулары	54	20	34	3,4	2,6	4,2
белгилери, далили жана анамалиялар, клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөр, башка бөлүмдөрдө классификацияланган эмес	48	22	26	3,0	2,8	3,2
өлүмдүн башка себептери	45	19	26	2,8	2,4	3,2
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	9	2	8	0,6	0,3	0,9

Беш жашка чейинки балдардын өлүмдөрүнүн негизги себептери наристелердин өлүмү сыяктуу эле перинаталдык мезгилде пайда болуучу абалдар (2020-жылы – 0–4 жаштагы өлгөн балдардын жалпы санынын 60,8 пайызы) болуп саналат. Андан кийин тубаса аномалиялар (15,6 пайыз), дем алуу органдарынын оорулары (10,0 пайыз), жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка натыйжалары (5,3 пайыз), ошондой эле айрым жугуштуу жана мите оорулары (2,5 пайыз).

Калктын майыптуулугу

- 6.30 таблица: Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган адамдардын саны

	2016	2017	2018	2019	2020
Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары аныкталган адамдардын бардыгы (ДМЧА) – адам	15 749	15 429	14 908	16 061	12 417
калктын 10 000 адамына алардын ичинде:	25,6	24,7	23,3	24,6	18,7
чоңдор – бардыгы, адам	11 260	10 949	10 700	11 035	8 758
калктын 10 000 адамына	29,0	27,8	26,7	27,1	21,2
18 жашка чейинки курактагы балдар	4 489	4 480	4 208	5 026	3 659
калктын 10 000 адамына	19,8	19,4	17,7	20,5	14,6

- 6.31 таблица: Майыптуулуктун себептери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган 18 жаштан улуу адамдардын саны

	2017		2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары аныкталган 18 жаштан улуу адамдардын бардыгы, адам анын ичинде оорунун натыйжасында:	4 688	6 261	4 626	6 074	4 738	6 297	3 891	4 867
кан айлануу системасынын оорулары	812	1 653	729	1 696	791	1 683	644	1 364
зыяндуу шишик оорулары	712	512	741	493	796	557	700	432

(6.31 таб. уландысы)

	2017		2018		2019		2020	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	578	371	603	408	582	444	519	315
башка оорулар	519	474	496	467	489	427	425	363
жараттар (локализациялардын бардыгы)	358	1 063	326	924	277	982	268	682
эндокриндик системанын оорулары	315	428	356	437	417	536	316	476
нерв системанын оорулары	270	223	247	260	250	258	187	188
сезүү системанын оорулары	257	355	289	290	289	321	182	185
психиканын бузулушу	360	467	306	384	314	336	233	295
курак учук	198	318	204	308	183	305	126	222
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	170	238	180	236	200	304	188	227
дем алуу органдарынын оорулары	139	159	149	171	150	144	103	118

2020-жылы биринчи жолу аныкталган ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын (ДМЧА) жалпы санынын 44 пайыздан ашыгын аялдар түзгөн. Онкологиялык оорулардын айынан аялдардын майыптуулугунун жогорку үлүшү ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелгендердин арасынан белгиленген диагнозго байланыштуу 61,8 пайызды түздү. Эркектер арасында эмгек жаракатынан же кесиптик оорудан улам майыптуулук 16 киши, же 0,3 пайызды, аялдар арасында турушуна жараша үч киши же 0,1 пайызды түздү.

- 6.32 таблица: Жашанган жери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган 18 жаштан улуу адамдардын саны
(калктын 10 000ине)

	Бардыгы	Шаар жерлери	Айыл жерлери
2016			
аялдар	25	8	17
эркектер	34	9	25
2017			
аялдар	23	7	16
эркектер	33	9	24
2018			
аялдар	22	7	15
эркектер	31	9	22
2019			
аялдар	23	7	15
эркектер	32	8	23
2020			
аялдар	18	6	13
эркектер	24	7	18

- 6.33 таблица: 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү балдардын саны курактык топтору жана жынысы боюнча

	2016	2017	2018	2019	2020
18 жашка чейинки курактагы биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары аныкталган бардык балдар, адам анын ичинен:	4 489	4 480	4 208	5 026	3 659
0–3 жаштагы	2 090	2 189	2 031	2 401	1 862
4–7 жаштагы	1 004	973	912	1 149	776
8–14 жаштагы	1 104	1 075	1 029	1 216	838
15–17 жаштагы	291	243	236	260	183

(6.33 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>алардын ичинде:</i>					
кыздар	1 964	2 040	1 855	2 238	1 612
эркек балдар	2 525	2 440	2 353	2 788	2 047

■ **6.34 таблица: 18 жаш жана улуу курактагы ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген, майыптуулук боюнча пенсия жана жөлөкпул алган аялдардын жана эркектердин саны**

(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	149 627	153 382	157 479	162 351	165 158
аялдар	69 086	70 862	72 703	75 072	76 032
эркектер	80 541	82 520	84 776	87 279	89 126
Баткен облусу	15 607	15 760	16 372	16 992	17 386
аялдар	7 357	7 402	7 584	7 960	8 125
эркектер	8 250	8 358	8 788	9 032	9 261
Жалал-Абад облусу	30 059	31 612	32 982	34 495	35 455
аялдар	14 029	14 872	15 399	16 066	16 451
эркектер	16 030	16 740	17 583	18 429	19 004
Ысык-Көл облусу	14 671	15 099	15 453	15 886	16 110
аялдар	6 790	6 861	6 981	7 221	7 396
эркектер	7 881	8 238	8 472	8 665	8 714
Нарын облусу	9 231	9 478	9 557	9 681	9 862
аялдар	3 679	3 785	3 862	4 006	4 063
эркектер	5 552	5 693	5 695	5 675	5 799
Ош облусу	29 605	30 000	30 355	31 103	31 397
аялдар	13 306	13 513	13 605	13 886	14 153
эркектер	16 299	16 487	16 750	17 217	17 244
Талас облусу	6 731	7 021	7 243	7 543	7 523
аялдар	2 786	2 850	2 995	3 171	3 205
эркектер	3 945	4 171	4 248	4 372	4 318

(6.34 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Чүй облусу	24 295	24 694	25 393	26 112	26 574
аялдар	11 340	11 549	11 998	12 312	12 386
эркектер	12 955	13 145	13 395	13 800	14 188
Бишкек ш.	13 466	13 806	14 069	14 431	14 883
аялдар	6 608	6 783	6 914	7 067	7 192
эркектер	6 858	7 023	7 155	7 364	7 691
Ош ш.	5 962	5 912	6 055	6 108	5 968
аялдар	3 191	3 247	3 370	3 383	3 061
эркектер	2 771	2 665	2 685	2 725	2 907

■ **6.35 таблица: Калкты социалдык коргоо органдарында каттоодо турган 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны, жынысы боюнча**

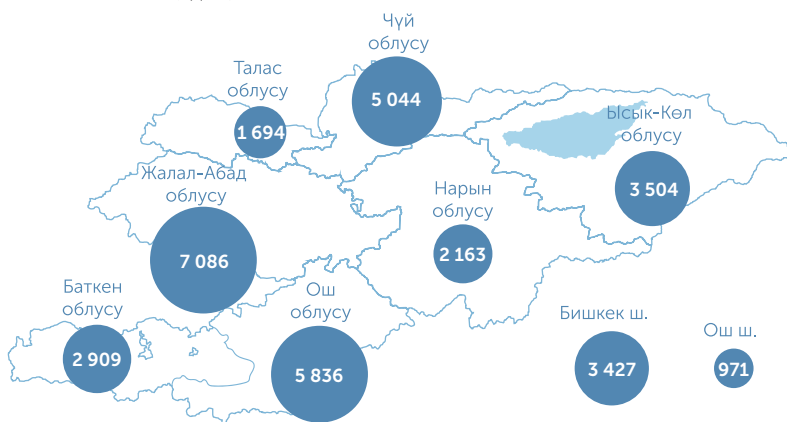
(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	29 317	29 948	29 834	32 013	32 634
кыздар	14 701	15 284	14 969	16 917	17 479
эркек балдар	14 616	14 664	14 865	15 096	15 155
Баткен облусу	2 648	2 590	2 676	2 867	2 909
кыздар	1 302	1 267	1 396	1 465	2 087
эркек балдар	1 346	1 323	1 280	1 402	822
Жалал-Абад облусу	6 116	6 450	6 505	6 971	7 086
кыздар	3 272	3 477	3 445	3 672	3 758
эркек балдар	2 844	2 973	3 060	3 299	3 328
Ысык-Көл облусу	3 328	3 390	3 344	3 520	3 504
кыздар	1 605	1 535	1 512	1 610	1 583
эркек балдар	1 723	1 855	1 832	1 910	1 921
Нарын облусу	2 202	2 196	2 128	2 169	2 163
кыздар	1 055	1 149	1 117	1 094	1 115
эркек балдар	1 147	1 047	1 011	1 075	1 048

(6.35 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош облусу	5 805	5 758	5 574	5 889	5 836
кыздар	2 868	2 883	2 679	3 593	3 312
эркек балдар	2 937	2 875	2 895	2 296	2 524
Талас облусу	1 644	1 695	1 642	1 749	1 694
кыздар	793	816	800	827	841
эркек балдар	851	879	842	922	853
Чүй облусу	4 035	4 248	4 297	4 792	5 044
кыздар	1 942	2 267	2 089	2 578	2 681
эркек балдар	2 093	1 981	2 208	2 214	2 363
Бишкек ш.	2 598	2 670	2 710	3 120	3 427
кыздар	1 259	1 285	1 324	1 495	1 652
эркек балдар	1 339	1 385	1 386	1 625	1 775
Ош ш.	941	951	958	936	971
кыздар	605	605	607	583	450
эркек балдар	336	346	351	353	521

■ 6.16 график: 2020-жылы 18 жашка чейинки ден-соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар (адам)

■ 6.36 таблица: Калкты социалдык коргоо мекемелер

(2021-жылдын 1 январна карата)

	Үй-интернаттардын саны	Орундардын саны	Жашагандардын саны, адам	анын ичинде	
				аялдар	эркектер
Үй-интернаттар – бардыгы	17	2 862	2 399	1 141	1 258
<i>анын ичинде:</i>					
карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдар үчүн үй-интернаттар (чоңдор)	12	2 340	1 975	966	1 009
акыл-эси артта калган жана физикалык мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн үй-интернаттары	5	522	424	175	249

■ 6.37 таблица: Кан айлануу ооруларынан оору-сыркоосу, өлүмү жана биринчи жолку майыптуулугу

(калктын 100 000ине)

	Кан айлануу системасынын оорулары менен ооругандар	Кан айлануу система ооруларынан өлгөндөр	Кан айлануу системасынын ооруларынын натыйжасында биринчи жолку майыптуулук
2016			
аялдар	1 003,0	275,0	24,5
эркектер	705,0	284,6	54,6
2017			
аялдар	1 158,4	267,7	25,7
эркектер	737,6	284,3	53,3
2018			
аялдар	1 025,9	257,8	22,6
эркектер	665,4	273,8	53,5
2019			
аялдар	1 065,5	256,9	24,1
эркектер	689,2	275,7	52,0
2020			
аялдар	737,0	299,2	19,3
эркектер	470,0	336,5	41,4

Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн материалдары

- **6.38** таблица: 15 жаш жана андан улуу курактагы аялдар жана эркектер арасында, өзүнүн ден соолугунун абалын жакшы жана абдан жакшы деп баа берүүсү (тийиштүү курактык топтогу калктын санына карата пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Экөө тең	83,8	81,0	80,7	82,9	84,1
15–24 жаш	97,4	96,1	96,3	97,1	97,6
25–54 жаш	89,3	87,2	86,7	89,5	90,9
55 жаш жана андан улуулар	56,9	53,3	54,2	57,8	60,4
Аялдар	81,0	78,0	77,8	80,0	81,6
15–24 жаш	97,5	96,6	96,8	97,6	97,6
25–54 жаш	87,7	85,1	85,2	88,3	90,3
55 жаш жана андан улуулар	52,4	48,9	49,3	52,7	56,0
Эркектер	87,2	84,6	84,2	86,3	87,0
15–24 жаш	97,4	95,7	95,8	96,5	97,7
25–54 жаш	91,1	89,6	88,4	90,8	91,5
55 жаш жана андан улуулар	63,6	59,7	61,4	65,4	67,0

- **6.39** таблица: Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектер арасында тамеки чегүүнүн таралышы (тийиштүү курактык топторгу калктын санына карата пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Экөө тең	8,7	6,5	5,5	5,3	5,9
15–24 жаш	1,2	0,4	0,4	0,3	0,4
25–54 жаш	14,3	11,0	10,6	10,0	9,4
55 жаш жана андан улуулар	11,7	9,0	10,0	10,2	9,4
Аялдар	0,9	0,4	0,3	0,3	0,4
15–24 жаш	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1
25–54 жаш	1,0	0,5	0,5	0,5	0,3
55 жаш жана андан улуулар	1,6	0,8	0,7	0,6	1,0
Эркектер	17,7	13,5	11,3	11,0	12,1
15–24 жаш	2,0	0,7	0,7	0,6	0,6
25–54 жаш	29,7	22,9	22,3	20,9	19,6
55 жаш жана андан улуулар	26,5	20,9	24,0	24,4	21,7

УКУК БУЗУУЛАР

7. УКУК БУЗУУЛАР

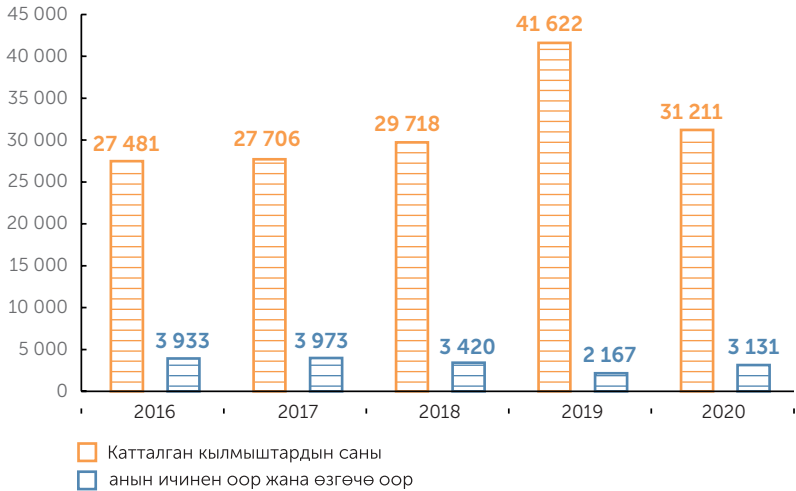
Бөлүмдө аялдар менен эркектер тарабынан жасалган кылмыштар, кылмыш жасаган адамдардын курамы, кылмыш үчүн соттолгондор, жашы жете элек балдарды кошкондо, үй бүлөдөгү зомбулук жана ошондой эле пробацяялык көзөмөл жөнүндөгү маалыматтарды камтыйт.

Бөлүмдү даярдаш үчүн Кыргыз Республикасынын Башка прокуратуранын, Ички иштер министрлигинин, Кыргыз Республикасынын Жогорку соту жана Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробацяя департаментинин маалыматтары пайдаланылды.

2019-жылдын 1-январынан баштап Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодекси жана Кыргыз Республикасынын жоруктар жөнүндө кодекси 2017-жылдын 24-январынын редакциясында күчүнө кирди, ага ылайык кылмыштардын жана жоруктардын бирдиктүү реестри (КЖБР) киргизилди. Ушуга байланыштуу, бөлүмдө 2019-жылдын маалыматты регистрдын негизинде берилген.

■ 7.1 график. Катталган кылмыштардын саны

(ирет)

Кылмыштардын жана жоруктардын бирдиктүү реестринин (КЖБР) маалыматы боюнча, 2020-жылы 31 миңден ашык кылмыштар жана 14 миңден ашык жоруктар катталган.

■ 7.1 таблица: Кылмыш жасаган адамдардан саны

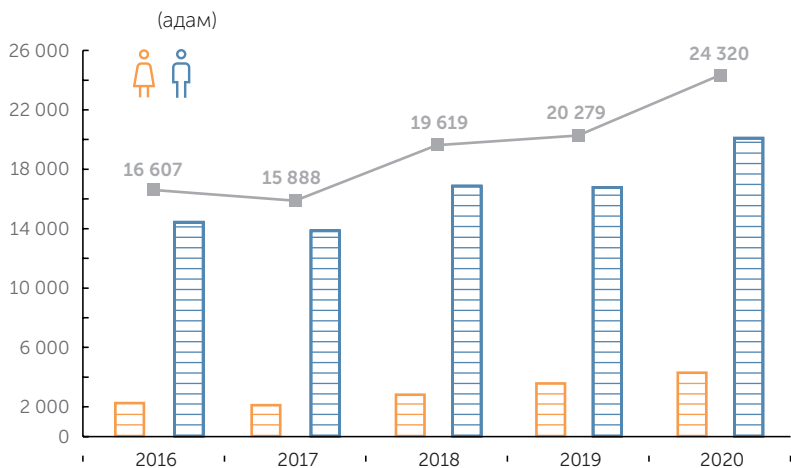
(адам)

	2016	2017	2018	2019 ¹	2020 ¹
Бардыгы	16 607	15 888	19 619	20 279	24 320
<i>анын ичинде</i>					
аялдар	2 211	2 075	2 784	3 532	4 265
эркектер	14 396	13 813	16 835	16 747	20 055
жалпы санынын ичинен					
жашы жете электер ²	1 050	1 081	1 432	1 162	1 031

¹ 2019-жылдан баштап - кылмыш жана жорук жасаган адамдарды кошкондо.

² Кылмыш жасаган учурда 14 жашка чыгып, бирок 18 жашка толо элек болсо жашы жете элек болуп эсептелет. Кыргыз Республикасында жазык жоопкерчилигине тартуу курагы 16 жаштан башталат. Жашы жете электер бир катар оор кылмыштар үчүн 14 жаштан баштап жазык жоопкерчилигине тартылат.

■ 7.2 график: Жынысы боюнча кылмыш жасаган адамдар

■ 7.2 таблица: Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдардан курамы

(адам)

	2016	2017	2018	2019 ¹	2020
Кылмыш жасап кармалгандар – бардыгы	16 607	15 888	19 619	20 279	24 320
кылмыш жасаган учурда жаш курагы боюнча, жаш					
14–15	325	382	511	300	237
16–17	725	699	921	862	794
18–24	3 814	3 448	3 899	3 314	3 712
25–29 ²	2 244	2 025	2 302	2 691	3 013
30 жаш жана андан улуу ³	9 499	9 334	11 986	13 188	16 551

¹ 2019-жылдан баштап - кылмыш жана жорук жасаган адамдарды кошкондо.

² 2019-жылдын баштап - 25-28 жаш.

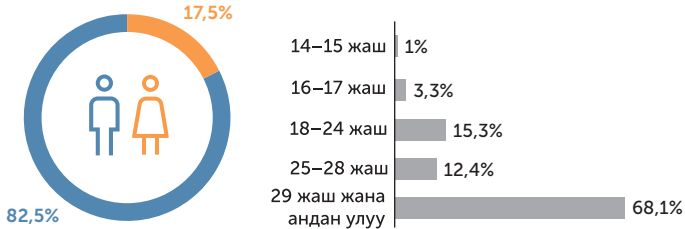
³ 2019-жылдан баштап - 29 жаш жана андан улуу.

2020-жылы кылмыш жана жорук жасап кармалгандардын жалпы санынын 28 пайызга жакыны 30 жашка чейинкилер жана 4 пайыздан ашыгы жашы жетелектер түздү.

■ 7.3 график: 2020-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча кылмыш жана жорук жасаган адамдардан саны

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

2020-жылы кылмыштардын жана жоруктардын эң көп саны 29 жаш жана андан улуу курактагы топтогу адамдар тарабынан жасалган, бул жалпы кылмыш жана жорук жасап кармалгандардын 68 пайыздан ашык үлүшүнө туура келет, андан кийинки 18–24 жаштагылар – 15 пайыздан ашыгы, 25–28 жаштагылардын үлүшүнө 12 пайыздан ашыгы, ал эми 14–17 жаш курактагы топтун үлүшүнө 4 пайыздан ашыгы кылмыш жана жорук жасагандар туура келет. 2020-жылы кылмыш жана жорук жасап кармалгандардын жалпы санынын 83 пайызга жакыны эркектер түздү.

■ 7.4 график: 2020-жылы кылмыштын айрым түрлөрү боюнча кылмыш жасаган адамдардын саны

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.3 таблица: Жынысы боюнча соттолгондордун саны¹

(адам)

	2016	2017	2018	2019 ¹	2020 ²
Бардыгы	7 708	7 172	7 097	4 545	5 194
<i>анын ичинде:</i>					
аялдар	1 017	846	917	563	633
эркектер	6 691	6 326	6 180	3 982	4 561
жалпы санынын ичинен жашы жетелектер	162	193	161	193	250
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	12	21	10	8	16
жигиттер	150	172	151	185	234

¹ Кылмыш кылып соттолгондор соттун мыйзамдуу түрдө күнөөлүү деп тапкан өкүмү чыккан күндөн тартып, соттуулугунун мөөнөтү аяктаганга же алынган учурга чейин соттолуучу деп саналат.

■ 7.4. таблица: Ата-эненин балдарын багуудан качуу жана балдардын ата-энесин багуудан баш тартуусу соттор тарабынан күнөөлүү деп табылган адамдардын жынысы боюнча саны

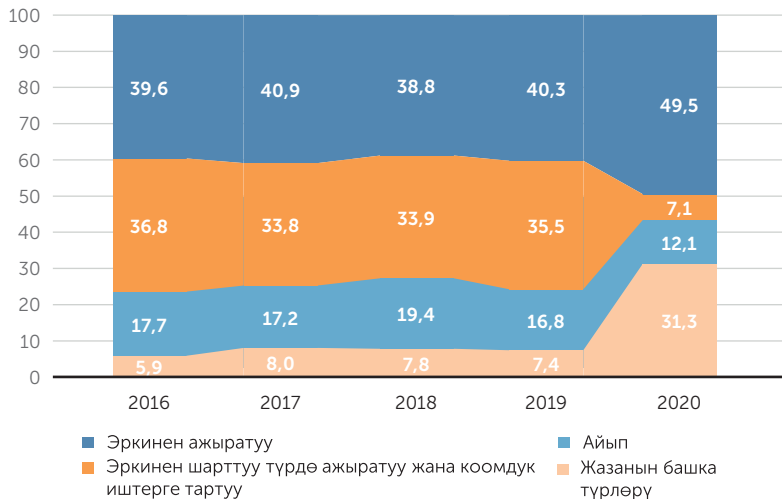
	2019	2020
Ата-эненин балдарын багуудан качкан үчүн соттолгондор, адам	210	363
аялдар	-	1
эркектер	210	362
Балдардын ата-энесин багуудан баш тарткан үчүн соттолгондор, адам	2	-
аялдар	-	-
эркектер	2	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 7.5 график: 2020-жылы Кыргыз Республикасынын Жазык кодексине ылайык кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.6 график: Соттор тарабынан дайындалган негизги жаза чаралары боюнча соттолгондордун саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.5 таблица: Башкы прокуратура органдары тарабынан адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо чөйрөсүндө мыйзам бузуулардын саны

	2016	2017	2018	2019	2020
Мыйзам бузуулар аныкталган - бардыгы	2 022	1 983	1 873	5 126	3 172
социалдык укуктарды коргоо жөнүндө анын ичинде мыйзам бузуу жөнүндө	1 320	1 304	1 032	2 201	1 184
эмгек мыйзамы	1 053	1 039	837	1 648	773
пенсия мыйзамы	79	94	71	139	243
социалдык камсыздандыруу	189	171	124	414	168
жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө	-	-	154	333	542
эркектер менен аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери жөнүндө	184	219	89	125	57
ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын укуктары жана кепилдиктери жөнүндө	-	-	83	522	300
жарандардын кайрылууларын кароо тартиби жөнүндө	517	460	386	1 554	762
миграция жөнүндө	-	-	36	204	167
башка мыйзамдар	-	-	93	187	160
аныкталган мыйзам бузуунун жалпы санынын ичинен пайыз менен					
социалдык укуктарды коргоо жөнүндө анын ичинде	65,3	65,8	55,1	42,9	37,3
эмгек мыйзамы	52,1	52,4	44,7	32,1	24,4
пенсия мыйзамы	3,9	4,7	3,8	2,7	7,7
социалдык камсыздандыруу	9,3	8,6	6,6	8,1	5,3
жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө	-	-	8,2	6,5	17,1
эркектер менен аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери жөнүндө	9,1	11,0	4,8	2,4	1,8
ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын укуктары жана кепилдиктери жөнүндө	-	-	4,4	10,2	9,5
жарандардын кайрылууларын кароо тартиби жөнүндө	25,6	23,2	20,6	30,3	24,0
миграция жөнүндө	-	-	1,9	4,0	5,3
башка мыйзамдар	-	-	5,0	3,6	5,0

Булак: Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасы.

Аялдарга жана балдарга карата жасалган кылмыш, үй бүлөлүк зомбулук

Мыйзамга ылайык, **Үй бүлөлүк зомбулук** – бул үй бүлө мүчөсүнүн башка үй бүлө мүчөсүнө карата дене-бойлук, психологиялык, экономикалык мүнөздөгү атайылап жасаган аракеттери же алардын коркунучу, ошондой эле этибарсыз мамилеси. Мыйзам үй бүлөлүк зомбулуктун төмөнкү формаларын аныктайт:

- Дене-бойлук зомбулук;
- Экономикалык зомбулук;
- Психологиялык зомбулук;
- Этибарсыз мамиле.

■ 7.6 таблица: Кризистик борборлорго, аксакалдар сотторуна жана башка адистештирилген мекемелерге кайрылгандардын саны

(адам)

	Бардыгы	анын ичинде		анын ичинен үй-бүлө (үй) зомбулугу көйгөйү боюнча кайрылгандар		
		аялдар	эркектер	бардыгы	аялдар	эркектер
2016-ж. кайрылгандардын саны	14 975	9 832	5 143	8 009	6 105	1 904
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	5 017	2 195	2 822	1 186	677	509
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	8 880	7 341	1 539	6 787	5 397	1 390
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 078	296	782	31	36	5
2017-ж. кайрылгандардын саны	16 116	10 413	5 703	8 776	7 173	1 603
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	6 694	2 648	4 046	1 868	1 048	820
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	8 335	7 466	869	6 892	6 113	779
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 087	299	788	16	12	4

(7.6 таб. уландысы)

	Бар-дыгы	анын ичинде		анын ичинен үй-бүлө (үй) зомбулугу көйгөйү боюнча кайрылгандар		
		аял-дар	эркек-тер	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер
2018-ж. кайрылгандардын саны	16 757	10 793	5 964	8 730	6 788	1 942
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	7 172	2 911	4 261	1 599	939	660
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	8 417	7 546	871	5 972	5 520	452
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 168	336	832	1 159	329	830
2019-ж. кайрылгандардын саны	13 867	10 771	3 026	7 818	6 628	1 190
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	3 341	1 703	1 638	1 095	598	497
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	9 757	8 805	952	6 687	6 006	681
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	758	256	502	36	24	12
2020-ж. кайрылгандардын саны	13 963	10 482	3 481	9 692	8 308	1 384
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	2 460	1 281	1 179	979	540	439
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	9 935	8 829	1 106	8 670	7 729	941
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 568	372	1 196	43	39	4

Республикада калкка жардам берүүчү, анын ичинде үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан аялдар үчүн кризистик борборлор, балдар борборлору жана башка адистештирилген мекемелер иштейт. Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын көпчүлүк бөлүгү кризистик борборлорго жана сейрек учурларда гана – башка мекемелерге кайрылышат.

2020-жылы калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөтүүчү кризистик борборлорго жана башка адистештирилген мекемелерге үй-бүлөлүк зомбулук учурлары боюнча 9,6 миң адам кайрылган, алардын көпчүлүгү – аялдар (86 пайыз).

■ 7.7 таблица: Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны жынысы жана курактык топтору боюнча (адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кайрылуулардын бардыгы	14 975	16 116	16 757	13 867	13 963
курактык топтор боюнча, жашы					
14 жашка чейин	422	80	83	253	19
14–17	509	191	444	543	915
18–34	5 431	6 296	5 609	4 059	4 411
35–39	3 321	3 704	4 137	4 260	4 178
40–49	2 832	3 167	3 903	2 785	2 760
50 жана андан улуу	2 460	2 678	2 581	1 967	1 680
Аялдар	9 832	10 413	10 793	10 771	10 482
курактык топтор боюнча, жашы					
14 жашка чейин	197	59	43	183	11
14–17	445	165	322	399	762
18–34	4 162	4 281	3 918	3 357	3 785
35–39	2 125	2 230	2 559	3 624	3 209
40–49	1 641	1 960	2 466	1 964	1 851
50 жана андан улуу	1 262	1 718	1 485	1 244	864
Эркектер	5 143	5 703	5 964	3 096	3 481
курактык топтор боюнча, жашы					
14 жашка чейин	225	21	40	70	8
14–17	64	26	122	144	153
18–34	1 269	2 015	1 691	702	626
35–39	1 196	1 474	1 578	636	969
40–49	1 191	1 207	1 437	821	909
50 жана андан улуу	1 198	960	1 096	723	816
Үй-бүлөдөгү зомбулуктан (үй зомбулугу) жабыр тарттып кайрылгандардын жалпы санынын ичинен:	8 009	9 401	8 730	7 818	9 692
курактык топтор боюнча, жашы					
14 жашка чейин	386	50	81	105	10
14–17	408	158	338	302	608
18–34	3 163	4 416	3 159	2 422	3 464
35–39	1 630	1 873	1 897	2 118	2 885
40–49	1 409	1 510	1 906	1 741	1 828
50 жана андан улуу	1 013	1 394	1 349	1 130	897

(7.7 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Аялдар	6 105	7 333	6 788	6 628	8 308
курактык топтор боюнча, жашы					
14 жашка чейин	182	40	43	78	9
14–17	373	140	235	226	511
18–34	2 555	3 529	2 599	2 092	3 073
35–39	1 271	1 409	1 540	1 882	2 490
40–49	1 045	1 150	1 438	1 450	1 559
50 жана андан улуу	679	1 065	933	900	666
Эркектер	1 904	2 068	1 942	1 190	1 384
курактык топтор боюнча, жашы					
14 жашка чейин	204	10	38	27	1
14–17	35	18	103	76	97
18–34	608	887	560	330	391
35–39	359	464	357	236	395
40–49	364	360	468	291	269
50 жана андан улуу	334	329	416	230	231

Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын жана кризистик борборлорго кайрылгандардын салыштырмалуу көпчүлүгү 18–34 жаш кыз-келиндер (37 пайызы), ал эми улгайган курактагы аялдар аз кайрылышат. Аялдардан айырмаланып, үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан жана жардам сурап кайрылган эркектердин жаш курагы, курактык топтор боюнча бир калыпта бөлүштүрүлгөн.

- **7.8 таблица: Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча**
(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы	14 553	16 116	16 757	13 867	13 963
<i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>					
расмий никеде турат	7 981	8 751	7 969	6 402	6 201
расмий эмес никеде турат	1 977	3 409	2 544	2 664	1 806
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	1 704	696	1 879	2 147	2 931
ажырашкан	2 146	2 052	3 120	1 948	2 542
жесир	745	1 208	1 245	706	483

(7,8 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Аялдар	9 635	10 413	10 793	10 771	10 482
<i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>					
расмий никеде турат	4 905	4 707	4 076	4 640	4 818
расмий эмес никеде турат	1 520	2 887	1 992	2 359	1 561
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	1 286	434	1 346	1 620	2 259
ажырашкан	1 456	1 696	2 395	1 549	1 506
жесир	468	689	984	603	338
Эркектер	4 918	5 703	5 964	3 096	3 481
<i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>					
расмий никеде турат	3 076	4 044	3 893	1 762	1 383
расмий эмес никеде турат	457	522	552	305	245
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	418	262	533	527	672
ажырашкан	690	356	725	399	1 036
жесир	277	519	261	103	145

■ 7.9 таблица: Жасалган зомбулук түрлөрү боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны (адам)

	2019			2020		
	Бардыгы	анын ичинде аялдар	эркектер	Бардыгы	анын ичинде аялдар	эркектер
Бардыгы	13 867	10 771	3 096	13 963	10 482	3 481
<i>анын ичинде кайрылган фактылар боюнча:</i>						
үй бүлөлүк зомбулук	6 378	5 839	539	7 698	6 812	886
сексуалдык зомбулук	65	65	-	45	45	-
адам сатуу – бардыгы	39	37	2	11	11	-
<i>анын ичинен:</i>						
эмгек эксплуатациясы	28	26	2	10	10	-
сексуалдык эксплуатация	11	11	-	1	1	-

(7.9 таб. уландысы)

	2019			2020		
	Бар-дыгы	анын ичинде		Бар-дыгы	анын ичинде	
		аял-дар	эркек-тер		аял-дар	эркек-тер
ажырашуу, мүлктү бөлүштүрүү	2 070	1 770	300	1 997	1 675	322
башка	5 317	3 060	2 255	4 212	1 939	2 273

- **7.10 таблица: Жынысы жана аймактар боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны (адам)**

	2019			2020		
	Бар-дыгы	анын ичинде		Бар-дыгы	анын ичинде	
		аял-дар	эркек-тер		аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	13 867	10 771	3 096	13 963	10 482	3 481
Баткен облусу	421	369	52	421	369	52
Жалал-Абад облусу	765	541	224	424	267	157
Ысык-Көл облусу	1 313	706	607	871	481	390
Нарын облусу	327	195	132	296	220	76
Ош облусу	1 142	671	471	895	507	388
Талас облусу	414	187	227	511	355	156
Чүй облусу	397	246	151	241	114	127
Бишкек ш.	7 381	6 300	1 081	6 095	4 367	1 728
Ош ш.	1 707	1 556	151	4 209	3 802	407

- 7.11 таблица: Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандарга көрсөтүлгөн жардамдардын түрлөрү (адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бетме-бет жолугуп консультациялар берилди (юридикалык, медициналык, социалдык, психологиялык)					
аялдарга	5 725	6 656	7 278	9 223	10 129
эркектерге	3 639	3 159	1 476	2 780	3 133
Баш калка берилди					
аялдарга	668	400	446	605	273
эркектерге	885	53	15	47	19

Кыргыз Республикасынын ИИМнин маалыматтары боюнча, 2020-жылы үй бүлөлүк зомбулуктун фактылары боюнча 8,6 миң убактылуу коргоо ордерлерин берилген, бул 2019-жылга салыштырмалуу 32 пайызга көп. Бул көбүнесе ички иштер органдарынын үй бүлөлүк зомбулуктун фактыларына чара көрүүнүн жакшырышына, участкалык ыйгарым укуктуу милициянын коргоо ордерлерин берүүдө жүргүзгөн иштерине, мындай фактыларды ички иштер органдарынын ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугун баалоо критерийлерине киргизүүгө байланыштуу болгон, ошондой эле COVID-19 пандемиясынын учурунда үй-бүлөлөрдөгү социалдык чыңалуунун күчөшү.

- 7.12 таблица: Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодексине ылайык үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны, жынысы боюнча

	2019			2020		
	Бардыгы	аялдар	эркектер	Бардыгы	аялдар	эркектер
Соттолгондор, бардыгы <i>анын ичинде төмөнкү үчүн:</i>	150	8	142	290	39	251
уруп-сабоо (65-берене)	15	8	7	2	1	1
ден соолукка жеңил зыян келтирүү (66-берене)	30	4	26	62	15	47

(7.12 таб. уландысы)

	2019			2020		
	Бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер	Бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер
үй-бүлөдөгү зомбулук (75-берене)	110	3	107	220	21	199
майда бейбаштык (119-бер.)	5	-	5	6	2	4

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

- **7.13** таблица: 2020-жылы үй-бүлөдөгү зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулардан (жаракаттардан) дарыланган адамдар, жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча (адам)

Бар-дыгы	анын ичинде жаш курактык топтор боюнча, жаш								51 жана андан улуу
	0-6	7-14	15-17	18-20	21-30	31-40	41-50		
Дарылангандардын бардыгы	1 085	30	59	42	105	349	272	123	105
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	1 058	24	54	38	104	345	270	121	102
психологиялык	9	-	1	1	-	2	2	-	3
сексуалдык	18	6	4	3	1	2	-	2	-
Аялдар	798	17	23	14	92	263	214	95	80
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	777	14	20	10	91	259	212	93	78
психологиялык	8	-	1	1	-	2	2	-	2
сексуалдык	13	3	2	3	1	2	-	2	-
Эркектер	287	13	36	28	13	86	58	28	25
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	281	10	34	28	13	86	58	-	24
психологиялык	1	-	-	-	-	-	-	-	1
сексуалдык	5	3	2	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

■ 7.14 таблица: 2020-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча соттук-медициналык экспертиза бөлүмүнө кайрылгандар
(адам)

Бар-дыгы	анын ичинде жаш курактык топтор боюнча, жаш								51 жана андан улуу
	0-6	7-14	15-17	18-20	21-30	31-40	41-50		
Кайрылгандардын бардыгы	265	2	12	11	9	88	78	41	24
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	243	2	8	10	7	84	72	38	22
психологиялык	18	-	3	-	2	4	4	3	2
сексуалдык	3	-	1	-	-	-	2	-	-
Аялдар	180	1	8	-	8	60	57	31	15
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	159	1	4	-	6	56	51	28	13
психологиялык	18	-	3	-	2	4	4	3	2
сексуалдык	3	-	1	-	-	-	2	-	-
Эркектер	85	1	4	11	1	28	21	10	9
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	84	1	4	10	1	28	21	10	9
сексуалдык	1	-	-	1	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

- 7.15 таблица: 2020-жылдагы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча алгачкы медициналык жардамды көрсөтүүчү саламаттык сактоо уюмдарына жана ҮМБ алдын-алуу жардамдарына кайрылгандардын саны
(адам)

Бар-дыгы	анын ичинде жаш курактык топтор боюнча, жаш								51 жана андан улуу
	0-6	7-14	15-17	18-20	21-30	31-40	41-50		
Кайрылгандардын бардыгы	541	4	17	18	21	141	158	92	90
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	527	4	12	15	21	140	153	92	90
психологиялык	10	-	4	2	-	1	3	-	-
сексуалдык	4	-	1	1	-	-	2	-	-
Аялдар	379	3	10	4	13	110	122	64	53
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	369	3	7	3	13	109	117	64	53
психологиялык	6	-	2	-	-	1	3	-	-
сексуалдык	4	-	1	1	-	-	2	-	-
Эркектер	162	1	7	14	8	31	36	28	37
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	158	1	5	12	8	31	36	28	37
психологиялык	4	-	2	2	-	-	-	-	-
сексуалдык	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

- 7.16 таблица: 2020-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) кайрылган адамдардын саны (адам)

	Бар-дыгы	анын ичинде жаш курактык топтор боюнча, жаш							51 жана андан улуу
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Кайрылгандардын бардыгы	1 886	32	81	64	196	507	483	271	252
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	1 870	32	78	64	191	503	480	270	252
психологиялык	4	-	-	-	3	1	-	-	-
сексуалдык	12	-	3	-	2	3	3	1	-
Аялдар	1 701	13	40	53	183	487	458	246	221
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	1 685	13	37	53	178	483	455	245	221
психологиялык	4	-	-	-	3	1	-	-	-
сексуалдык	12	-	3	-	2	3	3	1	-
Эркектер	185	19	41	11	13	20	25	25	31
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	185	19	41	11	13	20	25	25	31
сексуалдык	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

Пробациялык көзөмөл

Пробация – бул, пробациянын кардарларына социалдык көмөк алууга, алардын түзөлүүсүнө, социалдашуусуна, коомго кайрадан кошулуусуна, укук бузууларды жасоосун алдын алууга багытталган тийиштүү шарттарды түзүп берүү боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан жалпысынан камтыган комплекстүү жүргүзүлүүчү чаралар.

- **7.17** таблица: 2020-жылы жынысы жана аймактар боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

	Бар-дыгы	Аял-дар	Эркек-тер	анын ичинен жашы жете электер	
				кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	9 389	1 285	8 104	23	178
Баткен облусу	582	79	503	1	10
Жалал-Абад облусу	1 246	175	1 071	5	32
Ысык-Көл облусу	797	117	680	1	11
Нарын облусу	219	52	167	-	6
Ош облусу	2 008	260	1 748	7	60
Талас облусу	414	65	349	1	5
Чүй облусу	2 526	279	2 247	2	20
Бишкек ш.	1 597	258	1 339	6	34

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаменти.

- **7.18** таблица: 2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча сотко чейинки пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

	Бар-дыгы	Аял-дар	Эркек-тер	анын ичинен жашы жете электер	
				кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	4 227	576	3 651	16	88
Баткен облусу	280	43	237	1	7
Жалал-Абад облусу	545	56	489	4	10
Ысык-Көл облусу	257	61	196	1	3
Нарын облусу	136	33	103	-	1
Ош облусу	979	90	889	5	26
Талас облусу	215	41	174	1	8

(7.18 таб. уландысы)

	Бар-дыгы	Аял-дар	Эркек-тер	анын ичинен жашы жете электер	
				кыздар	эркек балдар
Чүй облусу	952	139	813	-	14
Бишкек ш.	863	113	750	4	19

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаменти.

■ **7.19 таблица: 2020-жылы аймактар жана жынысы боюнча аткаруу пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)**

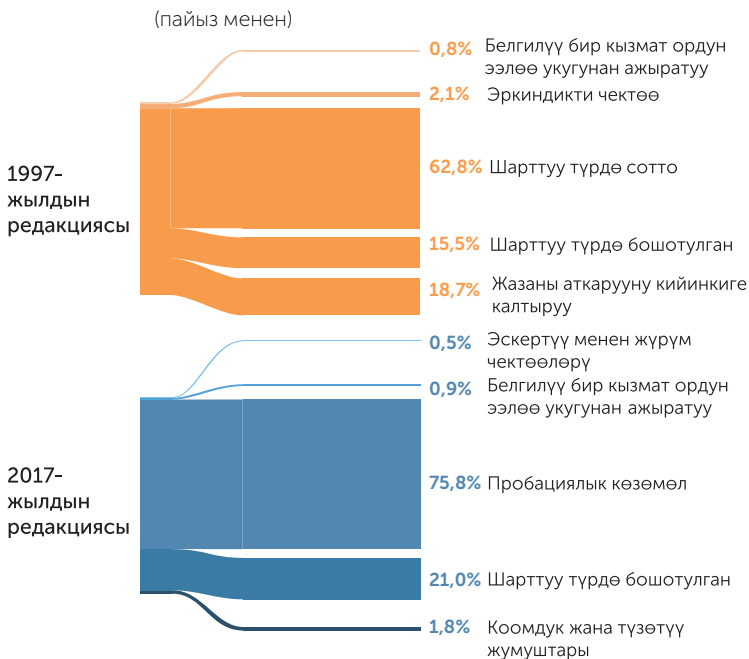
	Бар-дыгы	Аял-дар	Эркек-тер	анын ичинен жашы жете электер	
				кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	3 354	600	2 754	5	103
Баткен облусу	256	32	224	-	3
Жалал-Абад облусу	523	101	422	1	22
Ысык-Көл облусу	352	44	308	-	8
Нарын облусу	68	18	50	-	5
Ош облусу	798	146	652	2	34
Талас облусу	151	21	130	-	1
Чүй облусу	651	102	549	-	15
Бишкек ш.	555	136	419	2	15

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаменти.

■ **7.20 таблица: 2020-жылы жынысы жана аймактар боюнча пенитенциардык жана пенитенциардан кийинки пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)**

	Пенитенциардык пробация			Пенитенциардан кийинки пробация		
	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	1 200	20	1 180	608	89	519
Баткен облусу	27	-	27	19	4	15
Жалал-Абад облусу	51	-	51	127	18	109
Ысык-Көл облусу	109	4	105	79	8	71
Нарын облусу	-	-	-	15	1	14
Ош облусу	108	5	1	123	19	104
Талас облусу	14	-	14	34	3	31
Чүй облусу	746	7	739	177	31	146
Бишкек ш.	145	4	141	34	5	29

■ 7.7 график: 2020-жылы Кыргыз Республикасынын Жазык кодексинде каралган таасирдүү чаралы боюнча пробацяялык көзөмөлдө турган адамдар (пайыз менен)

■ 7.8 график: 2020-жылы Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодексинде каралган, таасирдүү чаралы боюнча пробацяялык көзөмөлдө турган адамдар (пайыз менен)

УБАКЫТ БЮДЖЕТИ

8. УБАКЫТ БЮДЖЕТИ

Бөлүмдө 12 жана андан улуу жаштагы жактардын суткалык убакыт фондунун пайдаланышынын статистикасын мүнөздөгөн индикаторлорду камтыйт жана 2020-жылдагы Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети тарабынан жүргүзүлгөн тандалма изилдөөнүн жыйынтыгы боюнча даярдалды.

Убакыт бюджетин изилдөө мезгилдүү (5 жылда 1 жолу) жүргүзүлөт жана калктын өз убакыттарын кандайча бөлүштүрүшү, иш убактысынын үлүшүнүн кандай экендиги, иштеген жерине жетүүдө кеткен убакыт, жумуш орунун даярдоо, жеке көмөкчү чарбада иштөө, убакыттын акы төлөнгөн жана төлөнбөгөн иштерге катышы жөнүндө маалыматтарды берет. Калктын бош убакыттары, эс алуунун кайсы түрүнө артыкчылык беришери, спортко, маектешүүгө бөлгөн убакыттары, жаштардын бош убакыттарын кандайча өткөргөндүгү өзгөчө кызыгууну жаратат.

Ушул сыяктуу изилдөөлөрдү жүргүзүү аялдар менен эркектердин ишмердиктериндеги аймактар боюнча гендердик айырмачылыктарды талдоого мүмкүндүк түзөт.

Маалыматтар жашоо деңгээлине туруктуу изилдөө жүргүзүлүп турган 1 649 үй чарбасынан жыйналды. Изилдөөнүн программасы менен каралган маалыматтар интервью алуучулар тарабынан үй чарбалардын 12 жана андан улуу жаштагы мүчөлөрүн сурамжылоо жолу менен жыйналып алынды. Ар бир үй чарбасын сурамжылоо аптанын бардык күндөрү пропорционалдуу болушу үчүн бир сутка ичинде жүргүзүлдү.

Респонденттердин жалпы саны 4 525 адамды түздү, алар гендердик белгилер боюнча төмөнкүдөй бөлүштүрүлдү: 45,3 пайызы – эркектер жана 54,7 пайызы – аялдар.

Эркектер менен аялдардын убакыттын суткалык фондун пайдалануулары

Убакыт бюджетин изилдөө адамдын жашоосундагы ишмердүүлүктүн ар кандай түрлөрүнүн маанилүүлүгүн аныктоого мүмкүндүк берет, аларды наркынын жана жашоо деңгээлинин табигый көрсөткүчтөрүнүн жардамы менен иликтөө мүмкүн эмес. 2020-жылы эркектер менен аялдардын убакыттын суткалык фондунун колдонулушунун салыштырмалуу анализи ишмердиктин ар кандай түрлөрүнө кеткен чыгымдар, үй чарбаны жүргүзү, бош убакытка жана физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кеткен дифференциациясынын болушу жөнүндө күбөлөндүрөт (8.1-таблица).

■ 8.1 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана жынысы боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын убакыттарынын суткалык фондунун пайдалануу

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Убакыттын суткалык фонду, суткадагы мөнөттү	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440
Иш убактысы	114	154	89	216	236	205
Ишке байланыштуу жумуштан тышкаркы убакыт	33	52	22	58	67	53
Үй чарбасын жүргүзүү	260	233	278	55	57	55
Окуу, квалификацияны жогорулатуу	59	47	67	68	63	72

(8.1 таб. уландысы)

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Короодо, дачада, бакча участогунда иштөө	24	7	35	52	24	67
Балдарды тарбиялоо	40	34	43	17	13	19
Бош убакыт	206	208	205	271	273	270
Физиологиялык муктаждыкты канааттандыруу	697	697	698	696	700	694
Туугандарга, тааныштарга жардам берүү	4	4	4	4	3	5
Убакыттын жогоруда көрсөтүлбөгөн башка чыгымдары	2	4	-	2	5	1

Калктын убакытынын суткалык фондунун 48 пайыздан көбү физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кетет: уйку, үйдө жана үйдөн сырткары тамактануу, өзүнө-өзү кам көрүү. Убакыттын бул чыгымдары эркектер менен аялдар үчүн жашаган жерине жараша болжолдуу түрдө бирдей жана суткасына орточо 11 саат 40 мүнөткө жакын түзөт.

Эркектер негизги ишинде көбүрөөк (эркектердеги иш убактысы орточо 3 саат 40 мүнөттү түзөт, аялдардыкы 2 саатты түзөт) алектенишсе, аялдар убактысынын көпчүлүгүн үй жумуштарын аткарууга жана бала тарбиялоого кетиришет.

Кыргызстанда үй эмгеги көбүнчө аялдардын эмгеги болуп саналат жана аялдар үй жумуштарына өз убактысынын орточо 18,1 пайызын кетиришип, күн сайын суткасына орточо 4 саат 20 мүнөт бөлүшөт. Эркектерде бул чыгымдар 4,7 эсеге төмөн жана убакыттын суткалык фондунун 3,9 пайызын түзөт. Натыйжада аялдар эркектерге салыштырмалуу үй жумуштарына дээрлик 5 эсе жана бала тарбиялоого 2,3 эсе көп убакыт коротушат.

Эркектердин *бош убакыты* сутканын дээрлик бештен бирин түзөт жана аялдардын бош убакытына караганда дээрлик суткада бир саатка көбүрөк.

■ 8.2 таблица: 2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын убакыттарынын суткалык фондусун пайдалануу

	Аялдар			Эркектер		
	бар-дыгы	шаар жер-лери	айыл жер-лери	бар-дыгы	шаар жер-лери	айыл жер-лери
Убакыттын суткалык фонду, суткадагы мөнөттү	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440
Иш убактысы	193	244	156	352	380	334
Ишке байланыштуу жумуштан тышкаркы убакыт	57	82	39	98	105	94
Үй чарбасын жүргүзүү	290	243	325	44	45	43
Окуу, квалификацияны жогорулатуу	5	4	6	3	7	1
Короодо, дачада, бакча участогунда иштөө	25	4	40	44	22	58
Балдарды тарбиялоо	44	38	49	12	11	13
Бош убакыт	149	153	146	222	208	230
Физиологиялык муктаждыкты канааттандыруу	673	667	678	662	658	665
Туугандарга, тааныштарга жардам берүү	2	3	2	1	1	1
Убакыттын жогоруда көрсөтүлбөгөн башка чыгымдары	1	2	-	1	4	-

Иштеген эркектердин *иш убактысы* орточо 5 саат 52 мүнөттү түзөт жана иштеген аялдардын иш убактысынан 1,8 эсеге ашат.

Ал эми шаарда иштеген эркектердин иш убактысы 26 пайызды, айыл жеринде жалпы суткалык фонддун 23 пайызын, аялдарда турушуна жараша, 17 жана 11 пайызды түзөрүн белгилей кетүү керек.

Үй чарбаларын жүргүзүүгө иштеген эркектер аптанын бир күнүндө орточо 44 мүнөткө жакын бир аз көп убакыт сарпташат, ал эми иштеген аялдар 4 саат 50 мүнөт. Айыл жеринде аялдар үй жумуштарына шаар тургундарына караганда 1,3 эсе көп убакыт коротушат. Ошентип, айылда иштеген аялдар аптанын бир күнүндө орточо 5 саат 25 мүнөт, ал эми шаарларда 4 саат үй жумуштарын аткарышат. Ишмердиктин бул түрүндө иштеген эркектерде убакыттын айырмалары анчалык чоң эмес жана аптанын бир күнүнө орточо 45 мүнөттү түзөт.

Ошондой эле аялдар жана эркектер тарабынан аткарылуучу үй чарбасын жүргүзүүгө кеткен убакыттын чыгымдары аткарылган иштердин түрлөрү боюнча олуттуу айырмалана тургандыгын белгилей кетүү керек.

■ 8.3 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Үй чарбасын жүргүзүү, суткадагы мүнөттү	290	243	325	44	45	43
Товар сатып жана кызмат алуу	18	20	17	8	12	6
тамак-аш азыктарын сатып алуу	15	15	14	5	8	3
азык-түлүк эмес товарларды сатып алуу	3	4	2	2	2	1
тиричилик кызмат алууда	1	-	1	1	1	1
Үйдө иштөө үчүн	272	223	307	36	33	37
тамак даярдоо	92	79	102	5	5	4

(8.3 таб. уландысы)

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жер-лери	айыл жер-лери	бардыгы	шаар жер-лери	айыл жер-лери
идиш жуу	38	30	43	1	1	1
кир жуу, үтүктөө	39	27	48	-	-	-
тигүү, токуу, кийим, бут кийимдерге камкордук	7	7	6	-	1	-
квартираны жыйноо	39	34	43	1	2	1
тиричилик шаймандарын, эмеректерди, турак үйлөрдү оңдоо, турак үйдүн аймагын жыйноо, жылуулук	6	5	8	18	16	20
балдарга жана неберелерге кароо	44	37	49	4	4	4
үй-бүлөнүн муктаж мүчөсүн кароо	3	1	4	1	1	1
такталбаган үй жумуштарынын башка түрлөрү	4	4	4	5	3	6

■ 8.1 график: 2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу

Эркектер турмуш-тиричилик техникаларын, эмеректерди жана турак үйлөрдү оңдоо иштери менен (үй жумушуна кеткен убакытын 40 пайызга жакыны) көбүрөөк алектенишет жана тамак-аш азыктарын (11 пайыз) сатып алышат. Аялдардагы үй жумушу бир топ башкача жана ал жашаган жеринен, үй-бүлөнүн курамынан жана аялдардын ишинен көз каранды. Шаар жерлеринде иштеген аялдар үй жумуштарына кеткен убакыттын 8 пайызга жакынын товар сатып алууга коротушат. Убактыларынын калган 92 пайызын үй жумуштарына кетиришет: тамак даярдоого (32 пайыз), идиш жууганга (12 пайыз), кир жууганга жана үтүктөөгө (11 пайыз), квартираны жыйноого (14 пайыз), балдарды жана неберелерди кароого (15 пайыз) кетиришет. Айыл жерлериндеги аялдардын убактыларынын 5 пайызы товар сатып алууга жана 95 пайызы үй жумуштарын жасоого, анын ичинде тамак даярдоого 31 пайызга жакыны, идиш жууганга (13 пайызы), кир жууганга жана үтүктөөгө (15 пайызы), квартираны жыйноого (13 пайызы), балдарды жана неберелерди кароого (15 пайызы) кетет.

■ 8.4 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Бош убакыт, суткадагы мүнөттү	206	208	205	271	273	270
Театр, музей, концерт, дискотекаларга баруу	-	-	-	1	1	1
Телеберүүлөрдү көрүү	104	109	101	137	146	133
Радио уктурууларды угуу	1	1	1	2	3	2
Гезит, журнал, адабияттарды окуу	6	10	3	5	9	3
Хобби, оюн, компьютер	7	10	6	13	15	11
Спорт жана сейилдөө	12	14	11	24	28	21
Маектешүү	42	42	43	51	53	51

(8.4 таб. уландысы)

	Аялдар			Эркектер		
	бар-дыгы	шаар жер-лери	айыл жер-лери	бар-дыгы	шаар жер-лери	айыл жер-лери
Эс алуучу жайга баруу жана кайтуу	-	1	-	1	1	-
Диний, саясий чогулуштар жана башкалар	9	5	10	8	5	9

■ 8.2 график: 2020-жылы жашаган жери боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары

Эркектердин бош убакыттары аялдарга караганда дээрлик бир саатка көп жана бул көрсөткүч айыл жерлерине да, шаар жерлерине да мүнөздүү. Жогоруда белгилегендей, аялдар эркектерге караганда үй чарбасын жүргүзүүгө көп убакыт коротушат. Ошондуктан, аялдардын пайдалана турган бир гана убакыт резервин үй жумушуна пайдаланышат да, бул болсо бош убактысын кыскартуунун эсебинен кылышат.

Эркектер менен аялдар бош убактыларынын жарымына жакынын телеберүүлөрдү көрүүгө кетиришет. Эркектер телеберүүлөрдү суткасына орточо 2 саат 17 мүнөт көрсө, аялдар 1 саат 45 мүнөт көрөт. Эркектер башка адамдар менен сүйлөшүүгө бир саатка жакын убакыт бөлсө, аялдар 40 мүнөттөн көбүрөөк бөлөт.

Эркектер жумасына 2 саат 48 мүнөт убакытты эс алуунун активдүү түрү (спорт, сейилдөө) менен алектенет, ал эми аялдар болсо спортко бир саатка кем убакыт бөлүшөт.

Эркектер менен аялдар бош убактыларынын төрт пайыздан азыраагын гезит, журнал же көркөм адабият окууга кетирет жана бир пайыздан азыраагын театрларга, музейлерге, концерттерге, дискотекаларга, спорттук жана башка көрүү иш-чараларына барууга бөлүшөт.

■ 8.5 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жана андан улуу жаштагы адамдардын физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кетирген убакыт

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Физиологиялык муктаждыктарды канааттандыруу, суткадагы мүнөттү	697	697	698	696	700	694
Уйку	452	472	440	441	471	424
Өзүн-өзү кароо	90	75	100	102	81	114
Үйдө жана үйдөн сырткары тамактануу	128	116	136	127	115	134
Мончолорго, чачтарга, поликлинакааларга баруу	2	3	2	3	3	3
Башка муктаждыктар	24	30	20	23	30	19

Калк убакыттын суткалык фондунун 48 пайыздан ашыгын физиологиялык муктаждыктарды канааттандыруу үчүн пайдаланат. Эркектер менен аялдардын ортосундагы белгиленбеген айырмачылыктар боюнча – бул уйкунун узактыгы жана үйдө жана үйдөн сырткары тамактануусу. Эркектер менен аялдардын уйкуларынын узактыгы 8 саатка жакын түзөт. Бул убакыт республиканын бардык аймактары боюнча бирдей. Эркектер менен аялдардын тамактанууга кеткен убакыттары суткасына 2 саат 8 мүнөттү түзөт.

ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

9. ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

БУУнун тарыхый саммитинде дүйнө лидерлери тарабынан 2015-жылдын сентябрында кабыл алынган, 2030-жылдын Күн тартибинде баяндалган Туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын (ТӨМ) жаатында 17 максаты 2016-жылдын 1-январынан тартып расмий түрдө күчүнө кирди.

Туруктуу өнүгүү жаатындагы максаттар бардык өлкөлөрдөн-кедей (жакыр), бай жана орто өнүккөн өлкөлөрдөн чыгып жаткан

өзүнчө бир чакырык болуп саналат. Ал жашоо деңгээлибиздин абалын жакшыртууга жана биздин планетаны коргоого багытталган. Жакырчылыкты жоюу чарасы экономикалык өсүштү күчөтүү жана билим берүү, саламаттыкты сактоо, социалдык коргоо жана иш менен камсыз кылуу, жана ошондой эле климаттын өзгөрүүсү менен күрөшүү жана курчап турган айлана-чөйрөнү коргоо жаатындагы бүтүндөй бир катар маселелерди чечүү менен бирге колдонулушу керектигин мамлекет моюнга алат.

Туруктуу өнүгүү жаатындагы күн тартиби – бул адамдык кадыр-баркты коргоого, тынчтыкты жана бүгүн да, келечекте да гүлдөп өнүгүүнү камсыз кылууга багытталган глобалдык аракеттердин планы.

«Биздин дүйнөнүн кайрадан уюшулушу: 2030-жылдын Күн тартиби» боюнча жыйынтыктоочу документ глобалдуу 17 максатты, тиешелүү 169 милдетти жана 232 көрсөткүчтү камтыйт.

Кыргыз Республикасы, башка өлкөлөр менен катар, глобалдуу ТӨМгө жетүүгө, ошондой эле ТӨМгө жетүү индикаторлорунун мониторинги боюнча өзүнүн салымын кошууга карата өзүнө милдеттенме алган.

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети ТӨМдүн отчеттуулугун жана мониторинг системасын ишке киргизүү үчүн жооптуу болгон органдардын бири катары, эл аралык деңгээлдеги ТӨМдүн ишенимдүү, сапаттуу жана салыштырылуучу көрсөткүчтөрүн чогултуу, иштетүү жана жайылтуу методологиясын иштеп чыгат жана көнүктүрөт.

Инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча 2019-жылдын 1-январына карата 232 глобалдык көрсөткүчтөрү үчүн 150 улуттук көрсөткүчтүн аналогу жана 163 кошумча улуттук көрсөткүч иштелип чыккандыгы аныкталган.

Жыйнактын бул бөлүмүндө Кыргызстандагы аялдардын жана эркектердин абалын аныктоочу туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын 48 көрсөткүчү (11 глобалдык жана 37 улуттук көрсөткүч) жарыяланды.

1-Максат.

Жакырчылыктын бардык түрүн жоюу

- 1.1.1. Жакырчылыктын эл аралык чегинен төмөн жашаган, күнүнө 1,9 доллардан аз кирешеси бар калктын үлүшү¹

(калктын санына пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	0,06	0,21	0,31	0,28	0,00
Баткен облусу	0,34	0,32	1,08	0,45	0,00
Жалал-Абад облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ысык-Көл облусу	0,00	0,00	0,00	0,89	0,00
Нарын облусу	0,74	0,70	0,66	1,70	0,00
Ош облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Талас облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Чүй облусу	0,00	1,01	1,27	0,32	0,00
Бишкек шаары	0,00	0,00	0,00	0,33	0,00
Ош шаары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

¹ Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун сатып алуу жөндөмдүүлүгүнүн паритети (СЖП) боюнча эсептелген (2015-жылдан баштап СЖП боюнча 1.9\$).

- 1.2.1. Жашаган жери жана жынысы боюнча расмий жакырчылыктын чегинде жашаган өлкөнүн калкынын үлүшү (пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
	<i>Бардыгы</i>				
Кыргыз Республикасы	25,4	25,6	22,4	20,1	25,3
аялдар	25,0	25,0	22,5	20,1	25,3
эркектер	25,7	26,3	22,2	20,2	25,3
Баткен облусу	37,0	40,5	33,8	32,6	34,7
аялдар	36,1	39,6	33,7	32,4	34,3
эркектер	38,0	41,5	33,9	32,8	35,1

(1.2.1 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жалал-Абад облусу	32,2	32,6	32,2	26,9	37,2
аялдар	33,1	34,0	33,4	27,8	39,0
эркектер	31,4	31,1	30,9	26,0	35,4
Ысык-Көл облусу	24,7	24,2	21,5	24,4	27,9
аялдар	24,7	24,3	21,5	25,3	29,0
эркектер	24,7	24,1	21,6	23,6	26,7
Нарын облусу	37,8	29,2	30,6	28,1	36,8
аялдар	39,6	31,2	31,6	29,0	37,6
эркектер	35,9	27,1	29,5	27,2	35,9
Ош облусу	22,0	14,3	14,8	14,0	18,8
аялдар	21,8	12,9	15,3	14,1	18,9
эркектер	22,3	15,7	14,3	13,9	18,7
Талас облусу	18,1	20,7	22,1	13,3	12,5
аялдар	19,1	21,4	23,8	14,0	12,1
эркектер	17,1	19,9	20,3	12,6	12,9
Чүй облусу	30,3	33,3	15,6	19,1	25,4
аялдар	29,8	32,3	15,5	19,1	24,3
эркектер	30,9	34,4	15,7	19,0	26,6
Бишкек шаары	9,8	15,9	15,4	11,9	16,8
аялдар	8,9	14,3	14,7	10,9	16,4
эркектер	10,9	17,9	16,3	13,2	17,3
Ош шаары	24,6	33,5	35,5	20,7	14,7
аялдар	23,2	30,9	33,9	19,7	14,7
эркектер	26,2	36,4	37,3	21,8	14,8
<i>Шаар жерлери</i>					
Кыргыз Республикасы	18,6	20,4	20,1	14,7	18,3
аялдар	18,3	19,6	19,5	14,3	18,3
эркектер	19,1	21,5	20,7	15,1	18,3
Баткен облусу	25,7	32,4	31,8	23,8	29,3
аялдар	25,2	30,6	30,8	22,2	28,1
эркектер	26,4	34,6	33,1	25,9	30,6

(1.2.1 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жалал-Абад облусу	36,3	25,5	23,5	18,1	28,3
аялдар	39,7	28,7	26,3	21,2	31,3
эркектер	32,4	21,8	20,5	14,6	25,1
Ысык-Көл облусу	15,1	14,1	12,1	16,8	18,4
аялдар	15,2	14,7	12,1	17,2	19,2
эркектер	14,9	13,4	12,1	16,2	17,5
Нарын облусу	27,7	22,3	19,8	17,2	15,0
аялдар	28,0	21,9	20,1	16,9	14,8
эркектер	27,4	22,8	19,6	17,6	15,3
Ош облусу	35,1	18,1	31,2	15,0	18,6
аялдар	36,2	18,6	30,4	14,8	18,3
эркектер	33,8	17,5	32,0	15,4	19,0
Талас облусу	12,4	14,4	11,2	15,8	17,8
аялдар	11,6	14,1	10,3	15,6	17,1
эркектер	13,3	14,8	12,3	16,1	18,6
Чүй облусу	16,0	12,6	6,7	3,9	7,5
аялдар	15,3	11,9	5,6	4,4	6,9
эркектер	17,0	13,6	8,0	3,3	8,3
Бишкек шаары	9,8	15,9	15,4	11,9	16,8
аялдар	8,9	14,3	14,7	10,9	16,4
эркектер	10,9	17,9	16,3	13,2	17,3
Ош шаары	24,6	33,5	35,5	20,7	14,7
аялдар	23,2	30,9	33,9	19,7	14,7
эркектер	26,2	36,4	37,3	21,8	14,8
<i>Айыл жерлери</i>					
Кыргыз Республикасы	29,0	28,4	23,7	23,2	29,3
аялдар	29,0	28,1	24,3	23,5	29,6
эркектер	29,1	28,7	23,0	22,8	28,9
Баткен облусу	41,9	43,9	34,6	36,2	36,9
аялдар	41,3	43,8	34,9	36,9	37,0
эркектер	42,5	44,1	34,2	35,4	36,8

(1.2.1 таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жалал-Абад облусу	30,9	35,0	35,1	29,9	40,2
аялдар	30,8	35,9	35,8	30,1	41,7
эркектер	31,1	34,0	34,3	29,7	38,7
Ысык-Көл облусу	28,6	28,3	25,4	27,7	32,0
аялдар	28,9	28,5	25,7	28,8	33,5
эркектер	28,3	28,1	25,2	26,4	30,4
Нарын облусу	39,5	30,4	32,4	29,9	40,4
аялдар	41,5	32,7	33,5	30,9	41,3
эркектер	37,3	27,8	31,2	28,8	39,4
Ош облусу	21,0	14,0	13,4	13,9	18,8
аялдар	20,6	12,5	14,0	14,1	19,0
эркектер	21,4	15,6	12,9	13,8	18,7
Талас облусу	19,1	21,8	24,0	12,8	11,6
аялдар	20,5	22,7	26,3	13,7	11,1
эркектер	17,7	20,8	21,7	12,0	12,0
Чүй облусу	33,4	37,8	17,6	22,6	29,8
аялдар	33,3	37,3	17,9	22,8	28,9
эркектер	33,5	38,3	17,3	22,4	30,7
Бишкек шаары	-	-	-	-	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	-	-	-	-
Ош шаары	-	-	-	-	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	-	-	-	-

■ 1.3.1.1.f. Пенсия жана майыптуулугу боюнча жөлөк пул алган мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын саны, аймактар боюнча
(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	178 944	183 330	187 313	194 364	197 792
аялдар	83 787	86 146	87 672	91 989	93 511
эркектер	95 157	97 184	99 641	102 375	104 281
Баткен облусу	18 255	18 350	19 048	19 859	20 295
аялдар	8 659	8 669	8 980	9 425	10 212
эркектер	9 596	9 681	10 068	10 434	10 083
Жалал-Абад облусу	36 175	38 062	39 487	41 466	42 541
аялдар	17 301	18 349	18 844	19 738	20 209
эркектер	18 874	19 713	20 643	21 728	22 332
Ысык-Көл облусу	17 999	18 489	18 797	19 406	19 614
аялдар	8 395	8 396	8 493	8 831	8 979
эркектер	9 604	10 093	10 304	10 575	10 635
Нарын облусу	11 433	11 674	11 685	11 850	12 025
аялдар	4 734	4 934	4 979	5 100	5 178
эркектер	6 699	6 740	6 706	6 750	6 847
Ош облусу	35 410	35 758	35 929	36 992	37 233
аялдар	16 174	16 396	16 284	17 479	17 465
эркектер	19 236	19 362	19 645	19 513	19 768
Талас облусу	8 375	8 716	8 885	9 292	9 217
аялдар	3 579	3 666	3 795	3 998	4 046
эркектер	4 796	5 050	5 090	5 294	5 171
Чүй облусу	28 330	28 942	29 690	30 904	31 618
аялдар	13 282	13 816	14 087	14 890	15 067
эркектер	15 048	15 126	15 603	16 014	16 551
Бишкек шаары	16 064	16 476	16 779	17 551	18 310
аялдар	7 867	8 068	8 238	8 562	8 844
эркектер	8 197	8 408	8 541	8 989	9 466
Ош шаары	6 903	6 863	7 013	7 044	6 939
аялдар	3 796	3 852	3 977	3 966	3 511
эркектер	3 107	3 011	3 036	3 078	3 428

2-Максат.

Ачкачылыкты жоюу, азык-түлүк коопсуз-дугун камсыздоо, тамак-ашты жакшыртуу жана айыл чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү

■ 2.1.1.1b. Аймактар боюнча аз кандуулук менен ооруган кош бойлуу аялдардын үлүшү (пайыз)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	31,2	33,5	38,4	35,1	25,5
Баткен облусу	41,7	57,3	55,6	65,0	39,4
Жалал-Абад облусу	38,4	45,8	49,0	53,1	39,4
Ысык-Көл облусу	23,4	24,7	19,7	17,2	18,7
Нарын облусу	21,6	20,1	17,1	12,7	11,9
Ош облусу	29,6	31,9	32,4	30,4	16,1
Талас облусу	40,8	34,0	26,1	21,1	27,4
Чүй облусу	22,7	20,1	22,5	18,5	14,9
Бишкек шаары	33,5	33,4	61,5	37,9	30,4
Ош шаары	30,6	25,3	31,2	20,0	24,0

■ 2.1.1.1c. Аймактар боюнча күнүнө 2100 Ккалдан аз тамактанган калктын үлүшү (пайыз)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	45,6	50,0	46,4	46,3	45,3
Баткен облусу	53,0	52,5	54,6	52,6	48,8
Жалал-Абад облусу	48,2	41,2	44,0	38,8	41,5
Ысык-Көл облусу	45,0	51,8	49,4	50,2	49,7
Нарын облусу	52,6	41,3	42,5	41,6	46,7
Ош облусу	39,4	42,8	41,4	36,6	36,5
Талас облусу	27,4	34,9	36,1	37,0	29,6
Чүй облусу	43,6	58,4	41,2	56,0	54,7
Бишкек шаары	49,2	60,3	51,8	53,6	51,6
Ош шаары	54,4	72,2	70,1	59,3	47,2

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

3-Максат.

Ар бир адамга туура жашоону жана бардык куракта бакубаттуулукту камсыз кылуу

- **3.1.1. Аймактар боюнча тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине энелердин өлүмүнүн коэффициенти**
(кош бойлуулуктун төрөттөн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны, тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	30,3	31,9	28,6	24,8	38,6
Баткен облусу	41,9	51,9	33,6	25,8	42,4
Жалал-Абад облусу	33,5	53,6	38,2	37,2	53,2
Ысык-Көл облусу	34,7	37,0	71,2	28,4	90,6
Нарын облусу	43,7	-	105,7	16,6	52,6
Ош облусу	24,9	25,6	19,5	25,5	24,5
Талас облусу	-	-	-	16,6	69,1
Чүй облусу	47,9	22,9	16,1	32,5	32,2
Бишкек шаары	17,6	13,4	18,0	16,9	19,1
Ош шаары	13,5	64,9	8,3	-	25,2

- **3.1.2. Квалификациялуу медициналык кызматкерлер кабыл алган төрөттүн үлүшү аймактар боюнча**
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	99,2	99,3	99,3	99,3	99,3
Баткен облусу	99,0	99,2	99,4	99,3	99,4
Жалал-Абад облусу	99,3	99,4	99,4	99,3	99,3
Ысык-Көл облусу	99,4	99,5	99,5	99,5	99,4
Нарын облусу	98,8	99,0	99,2	99,1	98,8
Ош облусу	99,1	99,1	99,1	99,2	99,2
Талас облусу	99,7	99,5	99,7	99,6	99,8
Чүй облусу	99,2	99,2	99,2	99,4	99,1
Бишкек шаары	99,5	99,5	99,6	99,5	99,5
Ош шаары	99,3	99,5	99,7	99,5	99,8

■ **3.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча тирүү төрөлгөн
1 000ине балдар өлүмүнүн коэффициенти**
(0-4 жаш куракта өлгөн балдардын саны тирүү төрөлгөндөрдүн
1 000ине)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	19,8	18,5	17,6	17,5	16,7
кыздар	18,4	16,6	15,6	15,8	15,6
эркек балдар	21,1	20,3	19,4	19,2	17,8
Баткен облусу	18,8	18,6	14,9	17,7	16,7
кыздар	18,4	17,7	13,7	16,8	16,3
эркек балдар	20,0	19,5	16,0	18,5	17,1
Жалал-Абад облусу	19,8	17,2	15,7	16,2	15,5
кыздар	18,4	15,4	15,0	15,7	14,7
эркек балдар	21,0	18,9	16,3	16,6	16,2
Ысык-Көл облусу	17,8	15,2	14,3	18,3	14,3
кыздар	16,8	12,0	12,3	15,6	13,8
эркек балдар	12,8	18,1	16,3	20,8	14,8
Нарын облусу	17,9	18,2	15,1	12,5	14,2
кыздар	15,5	16,5	13,5	11,9	13,0
эркек балдар	20,2	19,8	16,6	13,2	15,3
Ош облусу	12,2	11,7	11,0	10,6	10,0
кыздар	11,2	10,8	9,2	8,5	8,8
эркек балдар	13,2	12,7	12,7	12,5	11,1
Талас облусу	19,7	17,1	22,8	20,6	25,1
кыздар	19,3	16,7	17,9	19,6	22,9
эркек балдар	20,0	17,5	27,5	21,6	27,2
Чүй облусу	16,5	12,9	12,7	13,1	11,8
кыздар	16,2	12,7	11,7	11,8	10,1
эркек балдар	16,7	13,2	13,7	14,2	13,5
Бишкек шаары	25,7	26,4	25,0	21,7	20,9
кыздар	22,8	23,0	22,6	20,0	20,4
эркек балдар	28,5	29,6	27,2	23,3	21,5
Ош шаары	60,0	53,1	39,0	37,2	36,9
кыздар	52,3	44,9	34,1	31,3	34,2
эркек балдар	67,0	60,4	43,6	42,8	39,5

■ **3.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча тирүү төрөлгөндөрдүн 1 000ине неонаталдык өлүм**
(0-27 күндүк курактагы өлгөн балдардын саны тирүү төрөлгөндөрдүн 1 000ине)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	12,7	11,8	12,0	11,8	11,7
кыздар	11,9	10,4	10,7	10,7	11,0
эркек балдар	13,4	13,1	13,2	12,9	12,5
Баткен облусу	10,6	10,6	9,3	10,5	11,1
кыздар	10,8	9,4	8,2	10,6	10,2
эркек балдар	10,4	11,7	10,4	10,3	11,9
Жалал-Абад облусу	11,5	9,9	10,2	9,5	8,7
кыздар	11,0	9,3	9,9	9,1	8,6
эркек балдар	11,9	10,5	10,5	9,9	8,8
Ысык-Көл облусу	8,4	9,4	8,5	11,7	9,7
кыздар	9,5	7,4	8,0	9,5	8,7
эркек балдар	7,4	11,2	8,9	13,7	10,5
Нарын облусу	11,2	10,0	8,2	6,6	9,6
кыздар	11,0	7,7	8,0	5,7	8,6
эркек балдар	11,4	12,1	8,3	7,5	10,7
Ош облусу	3,5	3,1	3,4	2,8	3,9
кыздар	3,1	2,7	2,6	2,2	3,6
эркек балдар	3,9	3,5	4,1	3,4	4,1
Талас облусу	12,3	12,3	16,7	14,8	20,6
кыздар	13,4	12,1	13,8	14,7	17,5
эркек балдар	11,3	12,4	19,5	15,0	23,6
Чүй облусу	10,4	6,7	6,8	7,6	6,9
кыздар	9,7	6,5	6,1	6,9	5,9
эркек балдар	11,0	6,8	7,5	8,2	7,8
Бишкек шаары	22,8	23,2	22,9	19,9	19,0
кыздар	20,2	20,2	20,7	18,1	18,4
эркек балдар	25,3	26,0	25,0	21,6	19,7
Ош шаары	50,2	46,9	34,2	33,0	32,9
кыздар	45,0	40,0	29,4	28,4	30,2
эркек балдар	55,1	53,1	38,7	37,3	35,5

■ 3.3.1.а. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
АИВтин жаңы учурларынын саны

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	11,7	12,8	13,0	13,2	10,3
аялдар	9,7	10,7	9,9	10,9	8,8
эркектер	13,8	15,1	16,0	15,5	11,8
Баткен облусу	3,4	5,1	4,0	2,8	4,2
аялдар	3,3	4,4	3,4	2,3	4,5
эркектер	3,6	5,8	4,7	3,3	4,0
Жалал-Абад облусу	6,4	10,3	6,2	5,3	4,1
аялдар	4,3	10,7	6,1	5,9	4,5
эркектер	8,4	9,8	6,2	4,7	3,7
Ысык-Көл облусу	8,2	8,8	5,8	7,5	4,0
аялдар	7,1	5,8	2,1	6,5	2,4
эркектер	9,3	11,7	9,4	8,6	5,6
Нарын облусу	8,9	12,4	2,1	5,5	2,8
аялдар	6,5	10,8	3,4	4,2	0,7
эркектер	11,3	13,9	0,7	6,8	4,7
Ош облусу	7,9	8,1	6,9	6,3	3,5
аялдар	8,6	8,5	5,7	6,3	4,1
эркектер	7,2	7,6	8,1	6,3	2,9
Талас облусу	5,5	5,8	5,7	3,8	3,7
аялдар	4,8	5,5	4,5	4,6	4,5
эркектер	6,3	6,2	7,0	3,0	2,9
Чүй облусу	29,3	30,7	23,5	22,0	14,9
аялдар	22,4	22,4	18,3	18,0	13,2
эркектер	36,5	39,1	28,6	26,1	16,6
Бишкек шаары	13,3	13,0	31,2	34,5	30,4
аялдар	9,7	8,1	21,9	24,4	21,4
эркектер	17,4	18,6	39,5	45,9	40,4
Ош шаары	19,0	15,1	16,7	17,6	15,1
аялдар	18,7	14,2	16,2	12,7	14,7
эркектер	19,3	16,0	17,1	22,9	15,6

■ 3.3.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине активдүү кургак учук оорулары

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	93,4	90,6	83,0	78,9	53,5
аялдар	81,7	77,7	69,0	66,9	46,1
эркектер	105,3	103,8	97,2	91,2	60,8
Баткен облусу	67,1	70,8	64,9	55,9	46,6
аялдар	66,6	65,7	60,4	45,3	39,8
эркектер	67,5	75,7	69,2	66,1	53,7
Жалал-Абад облусу	84,9	80,2	73,3	69,0	49,1
аялдар	79,5	72,8	64,1	67,4	42,1
эркектер	90,3	87,5	82,5	70,5	56,2
Ысык-Көл облусу	60,4	48,6	48,9	50,3	28,5
аялдар	53,8	34,8	34,8	37,6	20,5
эркектер	67,1	62,4	63,2	63,1	36,3
Нарын облусу	77,3	59,5	68,0	55,8	37,8
аялдар	63,3	49,0	47,1	48,7	29,0
эркектер	91,0	69,6	88,1	62,7	46,9
Ош облусу	83,9	84,4	75,0	75,9	51,4
аялдар	78,4	73,3	68,8	70,1	45,9
эркектер	89,2	95,3	81,1	81,5	57,0
Талас облусу	83,7	73,9	59,7	56,1	45,0
аялдар	67,0	66,0	46,4	44,2	38,2
эркектер	100,1	81,6	72,7	67,8	51,8
Чүй облусу	135,2	136,2	124,2	119,2	82,2
аялдар	111,0	108,3	99,2	93,1	67,0
эркектер	160,2	165,0	150,0	146,1	96,9
Бишкек шаары	114,6	113,1	102,6	95,3	56,4
аялдар	92,2	91,3	75,0	69,8	50,8
эркектер	140,2	137,8	133,9	124,2	61,3
Ош шаары	92,5	89,7	84,3	79,1	54,8
аялдар	77,6	98,3	83,0	76,8	58,4
эркектер	108,5	80,5	85,7	81,6	51,5

■ 3.3.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине гепатит В оорулары

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	6,0	5,3	5,1	3,9	1,9
аялдар	4,5	4,3	3,5	2,5	1,7
эркектер	7,5	6,2	6,8	5,3	2,1
Баткен облусу	8,6	2,6	3,1	4,9	1,7
аялдар	9,0	2,8	2,7	2,3	1,4
эркектер	8,3	2,3	3,4	7,4	1,9
Жалал-Абад облусу	2,6	3,3	2,7	3,2	1,0
аялдар	2,4	2,7	1,7	2,3	0,6
эркектер	2,8	3,9	3,6	4,1	1,3
Ысык-Көл облусу	4,4	4,6	6,2	2,2	1,6
аялдар	2,5	5,4	2,9	2,0	2,4
эркектер	6,4	3,8	9,5	2,4	0,8
Нарын облусу	4,3	2,8	3,2	1,7	1,4
аялдар	1,5	3,6	2,9	1,4	0,7
эркектер	7,1	2,1	3,4	2,0	2,1
Ош облусу	4,6	5,9	4,4	3,8	1,6
аялдар	2,4	5,3	3,0	2,2	1,6
эркектер	6,8	6,5	5,8	5,3	1,6
Талас облусу	6,3	3,9	2,7	1,9	0,4
аялдар	5,6	1,6	3,1	1,5	0,0
эркектер	7,0	6,2	2,3	2,2	0,8
Чүй облусу	5,4	4,8	6,3	5,0	2,9
аялдар	4,2	2,6	4,9	3,7	2,7
эркектер	6,6	7,1	7,8	6,4	3,1
Бишкек шаары	10,1	10,1	9,0	5,2	3,9
аялдар	7,0	7,6	5,9	2,9	3,6
эркектер	13,7	12,9	12,4	7,8	4,3
Ош шаары	14,0	4,9	7,5	4,6	-
аялдар	12,5	4,1	4,0	2,5	-
эркектер	15,6	5,8	11,2	6,7	-

■ 3.4.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кан айлануу системасынын ооруларынан өлгөндөр

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	279,7	276,0	265,7	266,2	317,7
аялдар	275,0	267,7	257,8	256,9	299,2
эркектер	284,6	284,3	273,8	275,7	336,5
Баткен облусу	292,3	267,5	257,2	251,7	318,0
аялдар	274,2	230,7	231,5	236,4	282,8
эркектер	309,8	302,9	282,0	266,4	351,9
Жалал-Абад облусу	249,0	244,0	237,8	243,1	292,4
аялдар	241,7	235,8	227,6	243,2	273,1
эркектер	256,2	252,2	248,0	243,0	311,4
Ысык-Көл облусу	328,7	325,9	302,0	302,9	377,0
аялдар	323,1	317,3	294,4	302,7	354,1
эркектер	334,3	334,6	309,7	303,1	400,0
Нарын облусу	312,8	302,7	308,0	317,0	340,7
аялдар	290,7	293,0	280,3	288,8	290,6
эркектер	334,3	312,0	334,7	344,2	388,9
Ош облусу	239,0	240,8	229,3	230,9	304,8
аялдар	234,9	229,7	214,6	212,7	278,3
эркектер	243,1	251,7	243,7	248,6	330,8
Талас облусу	288,7	301,9	261,5	299,9	339,2
аялдар	273,7	274,4	239,9	265,2	308,0
эркектер	303,4	329,0	282,6	333,8	369,6
Чүй облусу	381,3	377,7	377,1	360,8	405,5
аялдар	379,2	378,9	386,8	353,7	398,8
эркектер	383,6	376,4	367,0	368,0	412,5
Бишкек шаары	242,5	242,4	232,8	237,4	254,0
аялдар	252,9	247,2	235,7	237,0	254,9
эркектер	230,7	237,1	229,5	237,8	253,1
Ош шаары	248,9	240,4	223,4	208,8	287,3
аялдар	241,3	237,3	220,2	197,2	283,5
эркектер	257,1	243,7	226,8	221,2	291,4

■ 3.4.1.3. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кант диабети ооруларынын өлүмү

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	6,7	6,8	7,3	7,0	9,8
аялдар	8,0	7,4	8,3	7,6	10,7
эркектер	5,4	6,2	6,4	6,5	9,0
Баткен облусу	7,0	6,1	5,4	7,3	8,3
аялдар	6,5	6,4	4,7	6,5	7,5
эркектер	7,5	5,8	6,0	8,1	9,0
Жалал-Абад облусу	8,6	8,8	10,4	10,4	16,0
аялдар	11,1	10,2	13,4	12,3	16,4
эркектер	6,0	7,4	7,4	8,6	15,6
Ысык-Көл облусу	7,0	10,4	13,2	9,1	14,6
аялдар	8,0	7,9	15,2	10,5	16,0
эркектер	5,9	13,0	11,1	7,7	13,3
Нарын облусу	5,0	3,9	7,4	7,6	9,6
аялдар	2,9	5,8	9,3	9,9	11,2
эркектер	7,1	2,1	5,5	5,5	8,1
Ош облусу	5,5	6,1	6,6	6,8	7,6
аялдар	6,8	6,4	6,2	6,3	9,2
эркектер	4,2	5,8	7,0	7,3	6,0
Талас облусу	2,8	3,5	3,1	3,0	5,6
аялдар	4,0	3,1	4,6	3,0	7,5
эркектер	1,6	3,9	1,5	3,0	3,7
Чүй облусу	8,6	6,6	7,2	6,6	9,1
аялдар	10,3	7,8	8,7	7,7	11,8
эркектер	6,8	5,3	5,7	5,6	6,3
Бишкек шаары	5,0	4,3	3,4	2,8	4,7
аялдар	5,6	4,7	3,9	3,4	3,7
эркектер	4,2	3,9	2,7	2,0	5,8
Ош шаары	9,0	11,9	9,5	9,5	13,9
аялдар	12,5	14,9	7,9	8,9	14,7
эркектер	5,2	8,7	11,2	10,1	13,0

■ 3.4.1.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине өнөкөт респиратордук ооруларынын өлүмү

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	19,0	17,6	16,3	16,4	17,2
аялдар	16,4	13,8	13,3	13,3	14,8
эркектер	21,6	21,4	19,4	19,5	19,6
Баткен облусу	16,5	16,9	14,2	9,8	10,5
аялдар	15,1	14,4	12,6	9,2	11,6
эркектер	17,8	19,3	15,9	10,3	9,4
Жалал-Абад облусу	15,9	16,0	16,2	15,7	17,7
аялдар	14,4	14,7	14,4	13,5	15,9
эркектер	17,4	17,4	18,0	18,0	19,4
Ысык-Көл облусу	45,8	43,8	34,5	38,3	35,1
аялдар	34,9	32,8	24,6	29,9	27,9
эркектер	56,9	54,9	44,6	46,8	42,3
Нарын облусу	61,9	47,4	40,3	49,6	48,8
аялдар	68,3	45,4	37,1	45,2	46,2
эркектер	55,7	49,4	43,4	53,9	51,3
Ош облусу	20,3	17,2	18,6	18,3	21,2
аялдар	19,0	12,7	16,6	17,3	20,8
эркектер	21,5	21,6	20,6	19,3	21,6
Талас облусу	13,8	12,1	13,0	11,7	14,1
аялдар	11,2	15,7	16,3	9,9	11,3
эркектер	16,4	8,5	9,8	13,4	16,9
Чүй облусу	14,2	14,7	13,6	11,9	10,6
аялдар	9,5	9,3	8,2	6,4	6,7
эркектер	19,0	20,2	19,2	17,5	14,7
Бишкек шаары	4,8	4,3	5,0	5,1	6,4
аялдар	3,5	1,7	3,0	2,9	4,1
эркектер	6,4	7,3	7,4	7,6	9,0
Ош шаары	11,1	13,0	7,1	11,1	11,3
аялдар	6,9	9,5	5,3	7,6	8,0
эркектер	15,6	16,7	9,1	14,8	14,9

■ 3.5.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
баңгизаттарга көз карандылык оорулары

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	7,6	4,3	4,5	2,5	2,4
аялдар	0,5	0,3	0,4	0,1	0,1
эркектер	14,8	8,5	8,8	4,9	4,6
Баткен облусу	2,2	0,8	0,4	0,2	0,4
аялдар	0,4	-	-	-	-
эркектер	3,9	1,5	0,8	0,4	0,8
Жалал-Абад облусу	2,0	1,9	1,5	0,7	0,5
аялдар	-	0,2	-	-	-
эркектер	4,0	3,7	3,0	1,3	1,0
Ысык-Көл облусу	3,6	5,8	0,6	0,2	0,2
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	7,2	11,7	1,2	0,4	0,4
Нарын облусу	-	1,1	0,4	0,3	0,3
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	2,1	0,7	0,7	0,7
Ош облусу	0,9	0,5	2,6	0,4	1,1
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	1,9	0,9	5,2	0,7	2,2
Талас облусу	2,0	1,6	1,9	4,9	2,6
аялдар	-	-	-	-	0,7
эркектер	3,9	3,1	3,8	9,7	4,5
Чүй облусу	17,3	11,3	6,4	5,8	7,4
аялдар	2,0	0,4	0,8	0,4	0,2
эркектер	33,1	22,5	12,2	11,3	14,5
Бишкек шаары	20,7	9,1	13,2	6,4	3,9
аялдар	1,2	0,9	0,9	-	0,2
эркектер	43,0	18,3	27,2	13,7	7,3
Ош шаары	13,3	2,8	9,9	2,9	3,5
аялдар	-	-	2,0	0,6	-
эркектер	27,5	5,8	18,3	5,4	6,7

■ 3.5.1.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
алкоголдук көз карандылык оорулары

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	28,4	23,0	18,6	18,4	15,1
аялдар	6,4	6,8	4,0	4,9	4,0
эркектер	50,8	39,5	33,5	32,2	26,0
Баткен облусу	15,9	12,2	6,9	7,7	6,6
аялдар	0,4	0,8	0,8	1,9	0,7
эркектер	30,8	23,2	12,9	13,3	12,8
Жалал-Абад облусу	10,0	9,5	6,8	4,6	3,4
аялдар	1,2	1,7	1,3	0,5	0,3
эркектер	18,7	17,2	12,2	8,6	6,6
Ысык-Көл облусу	16,5	13,3	3,7	6,1	3,8
аялдар	1,7	2,9	1,2	1,2	0,4
эркектер	31,4	23,9	6,2	11,0	7,2
Нарын облусу	36,5	23,0	16,1	23,2	21,3
аялдар	13,8	9,4	2,1	3,5	6,1
эркектер	58,5	36,2	29,6	42,2	37,1
Ош облусу	25,1	26,2	23,2	21,0	17,2
аялдар	3,6	4,2	2,1	1,9	1,9
эркектер	46,2	47,8	43,8	39,6	32,8
Талас облусу	24,5	40,1	26,0	27,9	26,7
аялдар	8,0	7,1	3,1	5,3	8,8
эркектер	40,7	72,4	48,5	49,9	45,1
Чүй облусу	50,5	32,8	26,4	32,3	22,6
аялдар	16,3	12,1	8,2	13,3	6,5
эркектер	85,9	54,3	45,1	51,9	38,3
Бишкек шаары	48,6	35,1	29,7	29,1	24,0
аялдар	10,8	16,5	9,1	9,2	11,4
эркектер	91,6	56,3	53,0	51,7	35,1
Ош шаары	16,9	11,6	25,2	9,5	16,4
аялдар	2,1	2,0	4,0	3,2	3,2
эркектер	32,7	21,8	47,8	16,2	28,8

■ 3.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине жол кырсыктарынан каза болгондор

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	13,4	13,7	11,0	12,0	9,7
аялдар	6,9	6,9	5,8	4,8	4,8
эркектер	19,9	20,7	16,3	19,3	14,7
Баткен облусу	11,0	13,6	9,0	10,2	10,7
аялдар	4,9	6,0	3,5	2,7	3,4
эркектер	17,0	20,9	14,4	17,4	17,7
Жалал-Абад облусу	11,1	8,6	7,9	8,6	6,2
аялдар	5,4	4,4	5,0	3,3	3,9
эркектер	16,7	12,8	10,7	13,9	8,4
Ысык-Көл облусу	22,8	25,8	18,5	19,5	17,2
аялдар	9,2	10,4	7,4	6,9	9,2
эркектер	36,5	41,5	29,7	32,2	25,4
Нарын облусу	19,7	26,5	24,9	23,6	16,5
аялдар	8,7	16,6	12,1	4,9	11,9
эркектер	30,3	36,2	37,2	41,6	20,9
Ош облусу	11,7	11,8	9,6	11,7	8,8
аялдар	5,5	7,1	4,9	3,6	3,4
эркектер	17,7	16,3	14,3	19,6	14,0
Талас облусу	17,4	15,6	20,3	13,2	12,6
аялдар	8,0	3,1	10,8	6,1	4,5
эркектер	26,6	27,7	29,5	20,1	20,6
Чүй облусу	18,2	19,9	14,8	15,3	13,3
аялдар	9,7	11,0	9,1	8,3	5,9
эркектер	27,0	29,1	20,7	22,4	21,0
Бишкек шаары	8,5	8,6	5,4	8,6	6,3
аялдар	7,0	4,0	3,3	5,2	4,1
эркектер	10,2	13,8	7,8	12,3	8,8
Ош шаары	10,0	7,7	6,1	7,8	6,0
аялдар	7,6	3,4	2,6	3,2	3,7
эркектер	12,6	12,3	9,8	12,8	8,4

■ 3.7.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15–19 жаштагы аялдарда төрөлгөн балдардын саны

(төрөлгөн балдардын саны ушул курактык топтогу аялдардын 1 000ине)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	38,1	33,9	35,9	37,7	33,4
кыздар	18,9	16,7	17,4	18,2	16,2
эркек балдар	19,3	17,2	18,5	19,5	17,3
Баткен облусу	36,5	31,2	30,2	35,7	31,2
кыздар	18,3	14,8	13,2	16,8	15,1
эркек балдар	18,2	16,4	16,9	19,0	16,1
Жалал-Абад облусу	39,3	34,7	36,2	38,0	35,7
кыздар	18,3	17,8	18,0	19,3	17,6
эркек балдар	21,0	16,9	18,2	18,8	18,2
Ысык-Көл облусу	32,8	25,5	28,8	25,3	21,3
кыздар	16,8	11,8	13,5	11,7	9,6
эркек балдар	16,0	13,7	15,3	13,5	11,7
Нарын облусу	29,1	20,2	22,7	20,8	20,1
кыздар	14,9	10,0	11,4	10,2	11,1
эркек балдар	14,2	10,2	11,4	10,5	9,0
Ош облусу	41,6	38,5	35,2	37,9	35,6
кыздар	20,7	18,8	17,1	17,9	17,1
эркек балдар	20,9	19,7	18,1	20,0	18,5
Талас облусу	41,9	34,9	37,1	34,1	27,2
кыздар	21,4	18,0	17,4	17,3	13,2
эркек балдар	20,6	16,9	19,7	16,9	14,1
Чүй облусу	47,8	46,4	52,1	51,0	44,5
кыздар	23,8	22,8	25,9	24,8	20,9
эркек балдар	23,9	23,6	26,2	26,2	23,6
Бишкек шаары	21,4	17,4	24,3	28,9	22,2
кыздар	11,0	8,5	11,5	13,2	10,6
эркек балдар	10,4	8,9	12,9	15,8	11,6
Ош шаары	52,6	51,6	65,0	77,0	63,7
кыздар	26,0	24,9	32,0	37,2	31,8
эркек балдар	26,6	26,7	33,1	39,7	31,8

■ 3.9.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине көмүртек кычкылына уулангандардын өлүмү

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8
аялдар	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6
эркектер	1,1	1,2	1,1	1,3	1,0
Баткен облусу	0,2	1,6	0,8	3,2	2,4
аялдар	-	0,4	0,8	1,9	1,1
эркектер	0,4	2,7	0,8	4,4	3,6
Жалал-Абад облусу	0,1	0,5	-	0,4	0,5
аялдар	-	-	-	0,3	0,5
эркектер	0,2	1,0	-	0,5	0,5
Ысык-Көл облусу	1,3	1,0	0,8	0,6	1,0
аялдар	1,3	0,4	-	0,4	0,8
эркектер	1,3	1,7	1,7	0,8	1,2
Нарын облусу	-	-	1,1	-	-
аялдар	-	-	0,7	-	-
эркектер	-	-	1,4	-	-
Ош облусу	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4
аялдар	-	0,3	-	0,3	0,4
эркектер	0,5	-	0,3	0,6	0,3
Талас облусу	0,4	-	-	0,4	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	0,8	-	-	0,7	-
Чүй облусу	2,2	2,2	2,6	2,0	1,7
аялдар	0,4	1,3	1,7	0,8	1,2
эркектер	4,1	3,1	3,5	3,2	2,1
Бишкек шаары	1,5	0,9	1,3	0,4	0,6
аялдар	1,5	0,4	0,7	0,2	-
эркектер	1,5	1,5	1,9	0,6	1,2
Ош шаары	-	-	-	1,0	0,6
аялдар	-	-	-	-	1,2
эркектер	-	-	-	2,0	-

■ 3.9.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине ичеги-карын ооруларынын өлүмү

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	1,3	1,2	0,8	0,9	0,6
аялдар	1,1	1,3	0,7	1,0	0,8
эркектер	1,6	1,0	0,9	0,8	0,5
Баткен облусу	3,4	3,1	1,7	2,1	1,1
аялдар	1,6	3,6	2,0	2,7	1,5
эркектер	5,1	2,7	1,5	1,5	0,7
Жалал-Абад облусу	1,2	1,3	0,6	0,7	1,0
аялдар	1,0	1,2	0,5	0,7	1,1
эркектер	1,4	1,3	0,7	0,6	0,8
Ысык-Көл облусу	0,4	0,4	0,6	0,4	0,2
аялдар	0,4	0,8	0,8	0,8	0,4
эркектер	0,4	-	0,4	-	-
Нарын облусу	0,7	1,1	1,1	1,4	0,3
аялдар	1,5	0,7	1,4	2,8	0,7
эркектер	-	1,4	0,7	-	-
Ош облусу	2,4	1,7	1,7	1,3	0,8
аялдар	2,2	1,9	1,2	1,0	0,7
эркектер	2,5	1,5	2,1	1,5	0,9
Талас облусу	2,0	0,4	0,8	-	0,7
аялдар	0,8	0,8	0,8	-	1,5
эркектер	3,1	-	0,8	-	-
Чүй облусу	0,4	0,7	0,2	0,8	0,4
аялдар	0,4	0,9	0,2	0,6	0,8
эркектер	0,5	0,4	0,2	1,1	-
Бишкек шаары	0,4	0,5	0,2	0,7	0,4
аялдар	0,4	0,4	-	0,7	0,4
эркектер	0,4	0,6	0,4	0,6	0,4
Ош шаары	0,7	0,7	0,3	0,7	0,3
аялдар	0,7	1,4	0,7	0,6	0,6
эркектер	0,7	-	-	0,7	-

■ 3.9.3.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кокусунан жана уулуу заттардын таасиринен уулангандардын өлүмү

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	6,0	5,9	6,3	5,5	5,0
аялдар	2,1	2,5	2,0	1,7	2,0
эркектер	10,0	9,4	10,6	9,3	8,1
Баткен облусу	1,2	3,3	1,2	3,4	3,5
аялдар	1,2	0,4	0,8	1,9	1,5
эркектер	1,2	6,2	1,5	4,8	5,4
Жалал-Абад облусу	1,9	2,5	2,4	2,7	1,8
аялдар	0,2	0,7	0,7	0,7	1,1
эркектер	3,6	4,4	4,1	4,7	2,5
Ысык-Көл облусу	19,4	23,5	26,7	29,4	24,4
аялдар	7,6	8,7	4,9	10,5	6,8
эркектер	31,4	38,5	48,7	48,5	42,3
Нарын облусу	7,2	8,1	10,9	7,3	7,2
аялдар	-	2,2	5,0	1,4	2,1
эркектер	14,1	13,9	16,5	13,0	12,2
Ош облусу	3,4	2,3	3,4	2,1	2,9
аялдар	0,5	0,9	0,8	0,3	1,0
эркектер	6,2	3,7	6,0	3,8	4,7
Талас облусу	6,3	2,3	5,7	9,0	7,4
аялдар	-	-	0,8	0,8	-
эркектер	12,5	4,6	10,6	17,1	14,7
Чүй облусу	7,9	7,9	7,1	4,8	4,0
аялдар	2,6	4,7	3,6	2,1	2,2
эркектер	13,4	11,1	10,7	7,7	5,9
Бишкек шаары	8,1	6,6	6,5	3,3	3,2
аялдар	4,1	3,2	3,0	1,1	1,8
эркектер	12,8	10,4	10,5	5,7	4,8
Ош шаары	6,1	3,5	2,7	1,6	3,5
аялдар	4,2	2,0	0,7	-	3,7
эркектер	8,2	5,1	4,9	3,4	3,2

■ 3.с.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 10 000ине, медициналык кызматкерлердин саны

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Дарыгерлердин саны</i>					
Кыргыз Республикасы	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
аялдар	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6
эркектер	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3
Баткен облусу	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
аялдар	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6
эркектер	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
Жалал-Абад облусу	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2
аялдар	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6
эркектер	1,0	1,0	0,9	1,2	0,9
Ысык-Көл облусу	1,4	1,3	1,3	1,4	1,3
аялдар	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
эркектер	0,7	0,6	0,7	0,7	0,6
Нарын облусу	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1
аялдар	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7
эркектер	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6
Ош облусу	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
аялдар	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6
эркектер	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
Талас облусу	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1
аялдар	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5
эркектер	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7
Чүй облусу	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
аялдар	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8
эркектер	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6
Бишкек шаары	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4
аялдар	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6
эркектер	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Ош шаары	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4
аялдар	3,3	3,2	3,2	3,1	3,1
эркектер	1,7	1,8	1,7	1,8	1,6

(3.с.1.1. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Стоматолог дарыгерлердин саны</i>					
Кыргыз Республикасы	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Баткен облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Жалал-Абад облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,4	0,3	0,4	0,5	0,4
Ысык-Көл облусу	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
аялдар	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2
эркектер	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7
Нарын облусу	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,1	0,1	0,1	-	0,1
эркектер	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Ош облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6
Талас облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
эркектер	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Чүй облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4
Бишкек шаары	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ош шаары	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
аялдар	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4
эркектер	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8

(3.с.1.1. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Акушердин жана медайым персоналдын саны</i>					
Кыргыз Республикасы	4,6	4,5	4,5	4,3	4,3
аялдар	9,0	8,9	8,7	8,5	8,4
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Баткен облусу	6,6	6,6	6,4	6,2	6,1
аялдар	13,2	13,3	12,9	12,5	12,3
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Жалал-Абад облусу	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2
аялдар	8,7	8,6	8,5	9,2	8,4
эркектер	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Ысык-Көл облусу	3,6	3,5	3,5	3,5	3,6
аялдар	7,0	6,9	6,9	7,0	7,0
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Нарын облусу	4,2	4,1	4,1	4,0	4,0
аялдар	8,3	8,3	8,3	8,1	8,0
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ош облусу	5,0	4,9	4,7	4,6	4,4
аялдар	10,0	9,8	9,4	9,1	8,8
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Талас облусу	4,0	3,9	3,8	3,8	3,8
аялдар	8,0	7,9	7,7	7,7	7,7
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Чүй облусу	2,7	2,7	2,6	2,6	2,5
аялдар	5,3	5,2	5,2	5,0	4,9
эркектер	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Бишкек шаары	3,1	3,0	2,9	2,9	2,9
аялдар	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Ош шаары	4,9	4,6	4,7	4,4	4,3
аялдар	9,4	8,9	9,0	8,4	8,2
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

4-Максат.

Сапаттуу жана адилеттүү билим берүүнү камсыз кылуу жана бардыгы үчүн өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн колдоо

- 4.1.1.а. Шаар жана айыл жерлериндеги жалпы билим берүү уюмдарында сабакка киришпеген 7-17 жаштагы балдардын жана өспүрүмдөрдүн саны, жынысы жана аймак боюнча
(адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	2 576	2 613	2 826	2 834	2 645
<i>жынысы боюнча:</i>					
кыздар	1 107	1 149	1 204	1 172	1 075
эркек балдар	1 469	1 464	1 622	1 662	1 570
<i>жашаган жери боюнча</i>					
шаар жерлери	738	744	849	930	856
айыл жерлери	1 838	1 869	1 977	1 904	1 789
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	180	133	225	226	234
Жалал-Абад облусу	316	307	311	332	350
Ысык-Көл облусу	416	331	340	399	380
Нарын облусу	224	198	274	344	236
Ош облусу	937	1 112	1 077	870	719
Талас облусу	202	182	176	132	153
Чүй облусу	226	277	335	412	438
Бишкек шаары	72	73	87	115	135
Ош шаары	3	-	1	4	-

■ 4.1.2.1a. Башталгыч билим берүүнүн (1–4-класстар) аяктоо деңгээли
(пайыз менен)

	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Кыргыз Республикасы	96,5	97,8	99,1	96,0	96,5
Баткен облусу	97,9	99,1	96,5	98,8	98,5
Жалал-Абад облусу	94,4	97,1	97,6	95,1	96,8
Ысык-Көл облусу	95,8	97,1	99,4	91,1	92,3
Нарын облусу	94,9	93,7	95,5	94,7	96,6
Ош облусу	92,4	94,8	94,2	96,1	96,3
Талас облусу	95,3	94,7	95,5	95,7	94,7
Чүй облусу	98,0	97,5	99,4	89,0	94,7
Бишкек шаары	104,9 ¹	105,2 ¹	110,6 ¹	104,0 ¹	98,8
Ош шаары	95,4	117,5 ¹	106,5 ¹	103,7 ¹	98,8

¹ 100%дан ашуусунун деңгээли калктын аймактар аралык миграциялык тенденциясына байланыштуу, бул калктын облустар аралык которулушу Бишкек жана Ош шаарларына багыталгандыктан, жана ошондой эле 1–4-класстарда окуган окуучулардын арасында 5–6 жаш жана 10 жаштан улуу окуучулардын болгондугунан улам болду, бул мыйзамда белгиленген жаштан (7–10 жаштан) ашык.

■ 4.3.1.1a. Жаштардын билимдүүлүгү жынысы боюнча
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жаштарды баштапкы кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (15–17 жаш курактагы калктан)	10,4	10,9	10,1	9,5	10,0
кыздар	6,3	6,9	6,2	5,9	6,4
эркек балдар	14,3	14,7	13,9	13,1	13,5
Жаштарды орто кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (17–20 жаш курактагы калктан)	22,0	22,8	23,1	23,4	24,3
кыздар	25,2	26,4	26,4	26,8	27,8
эркек балдар	18,8	19,3	19,9	20,1	20,9
Жаштарды жогорку кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (17–24 жаш курактагы калктан)	20,2	19,1	19,8	22,6	26,7

(4.3.1.1а. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
кыздар	22,2	20,6	21,3	24,0	28,4
эркек балдар	18,3	17,4	18,3	21,2	25,0

■ 4.4.1.1а. МКТ (маалыматтык-коммуникациялык технологиялар) багытында окуган студенттердин саны, жынысы боюнча (адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Баштапкы кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде МКТ багыты боюнча окуган студенттердин саны	891	766	924	911	1 004
Орто кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде МКТ багыты боюнча окуган студенттердин саны	4 754	5 106	5 870	6 794	8 279
аялдар	3 050	1 380	1 449	1 675	1 752
эркектер	1 704	3 722	4 421	5 119	6 527
Жогорку кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде МКТ багыты боюнча окуган студенттердин саны	7 089	8 522	9 516	9 511	10 324
аялдар	3 020	4 023	4 361	3 982	4 131
эркектер	4 069	4 491	5 155	5 529	6 193

■ 4.с.1.1. Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин мектепке чейинки билим берүү уюмдарындагы, башталгыч мектептердеги (1–4 - класстар), орто мектептердеги (5–11- класстар) үлүшү (пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин үлүшү: мектепке чейинки билим берүү уюмдарында	91,6	93,4	93,5	93,6	94,5
башталгыч мектепте (1–4 – класс)	95,4	96,0	96,4	96,3	96,7
орто мектепте (5–11 – классы)	96,9	97,9	98,0	98,0	98,2

■ **4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15 жаш жана андан улуу калктын сабаттуулук деңгээли**
(2009-жылдагы турак жай жана эл каттоонун маалыматтарынын негизинде)

	1999	2009
Кыргыз Республикасы	98,7	99,2
аялдар	99,3	99,5
эркектер	98,1	99,0
Баткен облусу	98,4	99,1
аялдар	99,1	99,4
эркектер	97,7	98,7
Жалал-Абад облусу	97,8	98,8
аялдар	98,8	99,3
эркектер	96,8	98,3
Ысык-Көл облусу	99,0	99,4
аялдар	99,4	99,5
эркектер	98,5	99,2
Нарын облусу	98,5	99,0
аялдар	99,1	99,2
эркектер	97,9	98,8
Ош облусу	98,5	98,9
аялдар	99,2	99,4
эркектер	97,8	98,5
Талас облусу	98,3	99,0
аялдар	99,0	99,3
эркектер	97,6	98,6
Чүй облусу	98,8	99,4
аялдар	99,4	99,6
эркектер	98,3	99,3
Бишкек шаары	99,7	99,9
аялдар	99,9	99,9
эркектер	99,6	99,9
Ош шаары	...	99,5
аялдар	...	99,7
эркектер	...	99,3

- **4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15-24 жаш улуу курактагы калктын сабаттуулук деңгээли**
(2009-жылдагы турак жай жана эл каттоонун маалыматтарынын негизинде)

	1999	2009
Кыргыз Республикасы	99,5	99,8
аялдар	99,5	99,7
эркектер	99,6	99,8
Баткен облусу	99,5	99,8
аялдар	99,5	99,7
эркектер	99,6	99,8
Жалал-Абад облусу	99,5	99,8
аялдар	99,5	99,7
эркектер	99,6	99,8
Ысык-Көл облусу	99,4	99,7
аялдар	99,3	99,6
эркектер	99,6	99,7
Нарын облусу	99,4	99,5
аялдар	99,2	99,3
эркектер	99,5	99,7
Ош облусу	99,7	99,8
аялдар	99,6	99,3
эркектер	99,7	99,8
Талас облусу	99,2	99,6
аялдар	99,0	99,5
эркектер	99,3	99,7
Чүй облусу	99,2	99,6
аялдар	99,1	99,5
эркектер	99,3	99,6
Бишкек шаары	99,9	100,0
аялдар	99,8	99,9
эркектер	99,9	100,0
Ош шаары	...	99,9
аялдар	...	99,9
эркектер	...	99,9

5-Максат.

Гендердик теңчиликти камсыз кылуу, бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү

■ 5.3.1. 15 жаштан жана 18 жашка чейин никеге же бирликке турган 20–24 жашка чейинки аялдардын үлүшү

	2018	
	15 жашка чейин никеге тургандардын пайыздык үлүшү	18 жашка чейин никеге тургандардын пайыздык үлүшү
Кыргыз Республикасы	0,3	12,9
шаар жерлери	0,6	8,4
айыл жерлери	0,1	15,7
Баткен облусу	0,0	14,4
Жалал-Абад облусу	0,0	13,6
Ысык-Көл облусу	0,0	11,5
Нарын облусу	0,0	18,4
Ош облусу	0,0	18,3
Талас облусу	2,8	16,5
Чүй облусу	0,0	11,6
Бишкек шаары	1,0	5,3
Ош шаары	0,0	13,2

Булак: Көп көрсөткүчтүү кластердик изилдөөнүн маалыматтары боюнча, 2018-ж.

■ 5.5.1 Парламенттеги аялдар

(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Аялдардын парламентте ээлеген кызмат орундарынын үлүшү	15,8	16,7	15,8	16,7	16,7

■ 5.5.2 Жетекчилик кызмат орундарындагы аялдар

(жалпы жетекчилердин санына карата пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жетекчилик кызмат орундарындагы аялдардын үлүшү	34,9	36,2	37,8	40,9	47,4

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **5.b.1. Мобилдүү телефону бар 15–49 жаш курактагы аялдар**
(пайыз менен)

	2020		
	Бардыгы	Аялдар	Эркектер
Кыргыз Республикасы	92,6	92,0	93,2
жашаган жери боюнча			
шаар жерлери	96,0	94,9	97,3
айыл жерлери	90,5	90,2	90,9
жаш курактык топтор боюнча			
15–28 жаш курагындагы жаштар	90,1	88,8	91,4
29 жаш жана андан улуу курагындагы эмгекке жарамдуу калктан улуулары	96,1	96,2	96,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	85,6	86,6	82,9
билим деңгээли боюнча			
башталгыч жана төмөнкү	68,7	63,2	75,2
негизги жалпы	85,6	81,7	89,7
жалпы орто	92,9	93,1	92,7
жалпы, орто кесиптик	96,8	96,2	97,6
жогорку кесиптик	98,4	98,6	98,1

■ **5.b.1.1. Мобилдүү телефондордун саны**
(даана 100 үй чарбасына)

	2016	2017	2018	2019	2020
Бардыгы	220	220	227	232	239

6-Максат.

Таза суу менен камсыз кылуу, суу ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана санитарияны сактоо

- 6.1.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча коопсуздук талаптарына ылайык таза жана ичүүчү сууга калктын жеткиликтүүлүгү
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	89,9	91,1	91,8	94,1	94,1
шаар жерлери	99,3	99,3	99,3	99,4	99,6
айыл жерлери	84,9	86,7	87,8	91,1	91,0
Баткен облусу	74,1	79,0	83,6	81,0	86,9
шаар жерлери	97,0	98,2	96,0	97,7	96,0
айыл жерлери	64,8	71,0	78,5	74,2	83,1
Жалал-Абад облусу	87,3	91,2	86,4	88,7	87,0
шаар жерлери	99,8	100,0	100,0	99,1	99,1
айыл жерлери	83,2	88,3	81,9	85,3	82,9
Ысык-Көл облусу	97,3	97,0	96,0	96,3	96,3
шаар жерлери	99,7	99,7	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	96,4	95,9	94,4	94,7	94,7
Нарын облусу	95,9	95,8	96,3	96,8	97,8
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	95,2	95,1	95,7	96,3	97,5
Ош облусу	76,4	77,3	83,2	92,4	90,7
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	74,5	75,4	81,8	91,8	89,9
Талас облусу	100,0	99,4	99,4	99,3	99,7
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	100,0	99,3	99,2	99,2	99,6
Чүй облусу	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Бишкек шаары	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ош шаары	96,6	95,7	96,5	97,8	100,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 6.2.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча адекваттуу санитардык-гигиеналык шарттарга калктын жеткиликтүүлүгү

(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	28,0	31,3	31,5	31,5	34,4
шаар жерлери	60,7	66,7	64,2	64,4	67,8
айыл жерлери	10,2	12,1	13,7	13,2	15,6
Баткен облусу	5,2	12,0	9,1	5,9	4,8
шаар жерлери	18,0	33,7	23,7	18,8	16,6
айыл жерлери	0,0	3,0	3,0	0,5	0,0
Жалал-Абад облусу	8,1	14,4	9,0	6,2	6,0
шаар жерлери	26,9	39,8	24,4	24,7	23,9
айыл жерлери	1,9	5,8	3,9	0,0	0,0
Ысык-Көл облусу	28,4	38,7	41,4	30,5	51,2
шаар жерлери	71,0	81,7	81,8	67,2	83,8
айыл жерлери	11,5	21,1	24,9	15,3	37,1
Нарын облусу	16,5	17,8	20,4	21,8	27,2
шаар жерлери	62,9	70,3	74,0	80,0	82,2
айыл жерлери	8,8	9,1	11,4	12,3	18,1
Ош облусу	0,0	0,0	0,5	1,7	0,9
шаар жерлери	0,5	0,1	6,8	9,1	3,3
айыл жерлери	0,0	0,0	0,0	1,1	0,7
Талас облусу	5,7	6,1	6,0	6,2	7,9
шаар жерлери	19,8	18,9	19,3	18,5	23,9
айыл жерлери	3,3	3,9	3,7	4,1	5,0
Чүй облусу	49,7	48,9	56,8	63,3	64,7
шаар жерлери	79,5	77,7	81,4	87,2	86,7
айыл жерлери	43,2	42,6	51,3	57,6	59,3
Бишкек шаары	89,4	97,4	96,5	96,1	97,7
Ош шаары	28,7	25,4	25,5	30,9	46,7

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

7-МАКСАТ.

Арзан, ишенимдүү, туруктуу жана заманбап энергия булактарына бардык адамдардын жетүүсүн камсыз кылуу

■ 7.2.1. Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү

	2016	2017	2018	2019	2020
Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү, пайыз менен	30,6	31,6	36,5	33,9	35,7
Гидроэлектростанциялар өндүргөн электроэнергия, млрд. кВт·ч	11,1	11,5	14,2	14,3	13,9

8-МАКСАТ.

Туруктуу экономикалык өнүгүүгө, эмгекке жарактуу курактагы бардык адамдарды жумушка орношуу мүмкүнчүлүгү жана жумуштун жагымдуу шарттары менен камсыздоого көмөк кылуу

■ 8.3.1.1. Жынысы, курактык топтору, жашаган жери жана экономика сектору боюнча формалдуу эмес секторлордо иштегендер, айыл чарбасын кошкондо (миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Формалдуу эмес сектордо иштегендер	1 683,0	1 611,3	1 686,9	1 754,2	1 586,9
<i>жынысы боюнча:</i>					
эркектер	1 095,7	1 074,4	1 131,7	1 161,7	1 032,4
аялдар	587,3	536,9	555,2	592,5	554,5
<i>жаш курактык топтору боюнча, жаш:</i>					
15–19	85,0	71,1	76,5	75,3	77,1

(8.3.1.1. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
20–29	518,7	499,3	500,7	503,5	460,7
30–39	446,8	447,3	463,0	487,0	466,6
40–49	371,4	344,5	367,3	373,4	316,7
50–59	209,4	204,3	222,7	240,8	203,6
60–69	45,4	40,5	52,6	66,3	57,8
70 жана андан улуу	6,3	4,3	4,1	7,9	4,3
жайгашкан жери боюнча:					
шаар жерлери	489,0	526,3	541,6	572,0	542,8
айыл жерлери	1 194,0	1 085,0	1 145,3	1 182,2	1 044,1
экономиканын секторлору боюнча:					
айыл чарба	656,5	497,7	463,6	444,5	339,3
өнөр жай	117,1	160,5	238,0	237,8	230,4
курулуш	250,3	221,8	215,6	261,7	270,5
тейлөө чөйрөсү	659,1	731,3	769,7	810,2	746,7

■ 8.3.1.2. Чакан жана орто ишканаларда иштегендердин үлүшү

(экономикада иштегендердин жалпы санына карата пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Чакан жана орто ишканаларда иштегендер	19,7	20,4	20,5	21,2	21,2

■ 8.5.2.1. Жынысы, аймактар жана жаш курактык топтору боюнча жумушсуздардын саны

(миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жумушсуздардын саны	183,7	174,0	156,3	140,9	150,2
жынысы боюнча:					
аялдар	89,6	87,9	68,0	61,9	68,7
эркектер	94,1	86,0	88,2	79,0	81,5
аймак боюнча:					
Баткен облусу	21,1	20,4	17,7	15,7	13,3

(8.5.2.1. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
аялдар	12,1	12,4	8,3	7,1	6,0
эркектер	9,1	8,0	9,4	8,6	7,3
Жалал-Абад облусу	32,7	29,4	23,9	22,1	47,3
аялдар	17,2	15,5	12,0	11,3	20,6
эркектер	15,5	13,9	11,9	10,8	26,6
Ысык-Көл облусу	16,1	15,0	14,9	13,8	13,1
аялдар	5,4	4,6	3,0	2,9	3,9
эркектер	10,7	10,5	12,0	10,9	9,2
Нарын облусу	8,4	8,4	8,7	8,2	7,2
аялдар	4,1	3,7	4,4	3,3	3,6
эркектер	4,3	4,7	4,2	4,9	3,6
Ош облусу	32,2	28,9	24,7	22,2	16,0
аялдар	17,0	16,4	14,9	10,7	10,4
эркектер	15,2	12,5	9,8	11,4	5,6
Талас облусу	3,4	2,8	2,8	2,7	2,9
аялдар	2,7	2,2	1,7	1,6	1,7
эркектер	0,8	0,6	1,1	1,2	1,2
Чүй облусу	29,1	29,4	27,5	24,5	22,2
аялдар	12,0	12,9	10,5	10,5	10,2
эркектер	17,0	16,5	17,0	13,9	12,1
Бишкек шаары	37,1	35,9	32,9	29,0	25,1
аялдар	17,2	18,7	12,0	12,9	10,9
эркектер	19,8	17,2	20,9	16,1	14,1
Ош шаары	3,6	3,7	3,2	2,7	3,1
аялдар	2,0	1,5	1,2	1,6	1,3
эркектер	1,7	2,2	2,0	1,1	1,8
жаш курактык топтору					
боюнча, жаш:					
15–19	22,3	17,4	13,7	12,9	13,6
20–29	79,6	76,0	69,6	66,1	60,4
30–39	39,3	36,8	31,3	28,7	37,2
40–49	28,3	28,0	22,7	19,2	23,8
50–59	13,0	14,3	16,3	12,7	12,7
60–69	1,1	1,4	2,7	1,3	2,4
70 жана андан улуу	0,1	0,0	...	...	0,1

■ 8.5.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча катталган
жумушсуздардын саны
(миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	55,6	57,6	70,9	76,1	76,7
аялдар	29,5	29,3	35,4	36,8	35,9
эркектер	26,1	28,3	35,5	39,3	40,7
Баткен облусу	5,0	6,3	9,0	10,9	10,0
аялдар	1,8	2,0	3,6	5,1	4,5
эркектер	3,2	4,3	5,4	5,8	5,4
Жалал-Абад облусу	13,8	16,8	23,5	22,7	22,5
аялдар	7,4	8,0	10,8	9,9	9,1
эркектер	6,4	8,8	12,7	12,8	13,4
Ысык-Көл облусу	4,7	4,2	4,2	4,3	4,5
аялдар	2,4	2,3	2,3	2,3	2,4
эркектер	2,3	1,9	1,9	2,0	2,1
Нарын облусу	5,4	4,1	4,1	2,9	2,9
аялдар	3,2	2,6	2,2	1,4	1,4
эркектер	2,2	1,5	1,9	1,5	1,5
Ош облусу	11,0	11,7	15,6	19,5	20,0
аялдар	5,1	5,4	7,5	8,6	8,7
эркектер	5,9	6,3	8,1	10,8	11,2
Талас облусу	2,3	2,3	2,8	3,0	3,1
аялдар	1,5	1,6	1,8	1,8	1,7
эркектер	0,8	0,7	1,0	1,2	1,4
Чүй облусу	5,1	4,9	4,4	4,2	4,8
аялдар	3,0	2,9	2,6	2,2	2,6
эркектер	2,1	2,0	1,8	1,9	2,3
Бишкек шаары	5,9	5,1	5,1	5,9	5,9
аялдар	3,9	3,4	3,4	3,8	3,8
эркектер	2,0	1,7	1,7	2,1	2,1
Ош шаары	2,4	2,3	2,3	2,7	3,1
аялдар	1,2	1,1	1,2	1,5	1,7
эркектер	1,2	1,2	1,1	1,1	1,4

■ 8.5.2.3. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча
жалпы жумушсуздуктун деңгээли
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Жалпы жумушсуздуктун деңгээли	7,2	6,9	6,2	5,5	5,8
<i>жынысы боюнча:</i>					
аялдар	8,7	8,9	6,9	6,2	6,7
эркектер	6,2	5,6	5,7	5,0	5,2
<i>аймак баюнча:</i>					
Баткен облусу	10,2	9,9	9,0	8,2	7,4
аялдар	15,3	16,0	12,2	11,5	10,9
эркектер	7,1	6,3	7,3	6,7	5,9
Жалал-Абад облусу	7,5	7,2	6,2	5,5	11,0
аялдар	10,3	10,5	9,1	7,9	13,2
эркектер	5,8	5,3	4,7	4,2	9,7
Ысык-Көл облусу	8,9	8,7	8,4	7,9	7,4
аялдар	8,5	8,0	4,9	4,9	6,1
эркектер	9,1	9,0	10,2	9,4	8,2
Нарын облусу	9,0	8,8	8,8	8,3	7,3
аялдар	14,6	12,3	15,0	11,1	12,4
эркектер	6,6	7,1	6,2	7,1	5,2
Ош облусу	5,5	5,1	4,2	3,5	2,6
аялдар	7,1	7,7	6,6	4,3	4,1
эркектер	4,4	3,5	2,7	3,0	1,5
Талас облусу	2,8	2,5	2,5	2,5	2,6
аялдар	5,0	4,6	3,6	3,6	3,7
эркектер	1,2	0,9	1,7	1,8	1,8
Чүй облусу	8,4	8,1	7,3	6,6	6,1
аялдар	8,9	9,1	7,4	7,4	7,3
эркектер	8,0	7,4	7,3	6,1	5,3
Бишкек шаары	7,7	7,3	6,6	5,9	5,0
аялдар	7,6	7,9	5,0	5,5	4,6
эркектер	7,8	6,7	8,2	6,2	5,4

(8.5.2.3. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош шаары	3,6	3,5	3,0	2,4	2,8
аялдар	6,3	4,5	3,5	4,4	3,7
эркектер	2,5	3,0	2,7	1,5	2,3
Жаш куруктык топтор					
боюнча, жаш:					
15–19	19,9	18,3	13,9	13,9	13,7
20–29	10,4	10,2	9,5	9,3	8,9
30–39	5,9	5,4	4,6	4,0	5,1
40–49	5,3	5,3	4,3	3,6	4,4
50–59	3,5	3,8	4,2	3,1	3,1
60–69	1,3	1,6	2,7	1,1	1,8
70 жана андан улуу	0,9	0,3	...	...	0,6

■ 8.5.2.4. Аймактар жана жынысы боюнча катталган жумушсуздуктун деңгээли

(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	2,2	2,3	2,8	2,9	3,0
аялдар	2,9	3,0	2,3	3,7	3,5
эркектер	1,7	1,8	3,6	2,5	2,6
Баткен облусу	2,4	3,1	4,6	5,7	5,6
аялдар	2,3	2,6	2,8	4,0	3,6
эркектер	2,5	3,3	7,8	9,3	10,0
Жалал-Абад облусу	3,2	4,1	6,1	5,6	5,2
аялдар	4,4	5,4	4,3	3,8	3,3
эркектер	2,4	3,4	9,6	9,0	8,6
Ысык-Көл облусу	2,6	2,4	2,4	2,5	2,5
аялдар	3,8	4,1	2,0	2,0	2,1
эркектер	1,9	1,6	3,2	3,3	3,3
Нарын облусу	5,9	4,3	4,1	2,9	2,9
аялдар	11,5	8,4	3,2	2,0	2,0
эркектер	3,4	2,3	6,4	4,9	5,0

(8.5.2.4. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош облусу	1,9	2,1	2,6	3,1	3,2
аялдар	2,1	2,5	2,0	2,3	2,4
эркектер	1,7	1,8	3,6	4,4	4,4
Талас облусу	1,9	2,0	2,5	2,8	2,7
аялдар	2,8	3,2	2,7	2,8	2,6
эркектер	1,2	1,1	2,3	2,8	2,9
Чүй облусу	1,5	1,3	1,2	1,1	1,3
аялдар	2,2	2,0	1,1	1,0	1,1
эркектер	1,6	1,4	1,3	1,4	1,6
Бишкек шаары	1,2	1,0	1,0	1,2	1,2
аялдар	1,7	1,3	1,3	1,5	1,5
эркектер	0,9	0,7	0,7	0,9	0,9
Ош шаары	2,4	2,2	2,1	2,4	2,8
аялдар	3,6	3,3	1,6	2,1	2,2
эркектер	1,8	1,6	3,3	3,1	4,0

■ 8.5.2.5. Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны (миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	17,7	17,8	17,8	18,7	18,9
аялдар	7,1	7,3	7,2	7,3	7,4
эркектер	10,6	10,5	10,6	11,4	11,5
Баткен облусу	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
аялдар	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
эркектер	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7
Жалал-Абад облусу	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7
аялдар	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
эркектер	1,1	1,2	1,1	1,2	1,1
Ысык-Көл облусу	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
аялдар	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
эркектер	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7

(8.5.2.5. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Нарын облусу	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
эркектер	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Ош облусу	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Талас облусу	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7
аялдар	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
эркектер	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5
Чүй облусу	1,6	1,7	1,4	1,5	1,4
аялдар	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
эркектер	0,8	1,0	0,7	0,8	0,7
Бишкек шаары	9,4	8,7	9,4	9,7	10,1
аялдар	3,9	4,0	4,1	4,1	4,3
эркектер	5,5	4,7	5,3	5,6	5,8
Ош шаары	0,9	1,2	1,2	1,2	1,3
аялдар	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
эркектер	0,7	1,0	0,9	0,9	1,0

■ 8.5.2.6. Аймактар жана жынысы боюнча жумушчулардын орточо айлык эмгек акысы

(сом)

	2016	2017	2018	2019	2020
Орточо айлык эмгек акысы	14 847	15 670	16 427	17 232	18 940
жынысы боюнча:					
аялдар	11 743	12 183	12 574	14 421	15 078
эркектер	15 592	16 802	17 556	18 724	19 992
аймак боюнча:					
Баткен облусу	10 093	10 486	11 026	11 583	13 017
Жалал-Абад облусу	13 277	13 939	14 600	15 843	17 580
Ысык-Көл облусу	19 800	21 543	21 397	22 208	26 860
Нарын облусу	13 991	14 339	14 925	15 945	18 071

(8.5.2.6. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ош облусу	9 950	10 180	10 307	11 368	12 712
Талас облусу	10 625	11 295	12 511	12 969	16 156
Чүй облусу	12 554	13 391	14 114	14 724	16 051
Бишкек шаары	18 185	19 336	20 517	21 082	22 677
Ош шаары	13 008	13 274	13 804	14 866	15 726

■ 8.5.2.7. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны

(миң адам)

	2016	2017	2018	2019	2020
Иштеген калктын саны	2 363,7	2 351,2	2 382,5	2 442,7	2 445,2
<i>жынысы боюнча:</i>					
аялдар	935,3	899,6	910,7	937,5	949,8
эркектер	1 428,4	1 451,6	1 471,7	1 505,3	1 495,4
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	186,4	184,8	178,4	175,4	165,4
аялдар	67,2	65,2	60,0	54,8	48,6
эркектер	119,1	119,7	118,5	120,6	116,8
Жалал-Абад облусу	402,7	380,1	359,0	381,7	383,2
аялдар	149,2	132,3	119,4	132,1	135,0
эркектер	253,5	247,8	239,7	249,6	248,2
Ысык-Көл облусу	165,2	158,2	162,9	162,2	163,7
аялдар	58,2	52,6	57,2	57,6	60,2
эркектер	107,0	105,5	105,7	104,7	103,5
Нарын облусу	84,6	87,7	89,6	90,9	90,4
аялдар	24,0	26,7	25,1	26,5	25,2
эркектер	60,5	61,0	64,5	64,5	65,2
Ош облусу	550,4	537,3	569,1	608,5	607,9
аялдар	223,0	197,7	211,8	237,8	245,8
эркектер	327,4	339,7	357,4	370,7	362,1
Талас облусу	117,4	111,3	108,8	106,0	110,4
аялдар	51,1	46,0	44,6	42,3	46,0
эркектер	66,3	65,3	64,2	63,7	64,4

(8.5.2.7. таб. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Чүй облусу	317,6	333,8	348,0	347,2	343,1
аялдар	123,3	128,4	132,3	131,2	129,0
эркектер	194,3	205,4	215,7	216,0	214,1
Бишкек ш.	442,0	456,5	461,2	463,6	472,4
аялдар	209,3	219,2	226,7	220,7	225,8
эркектер	232,8	237,2	234,5	242,8	246,6
Ош ш.	97,5	101,5	105,4	107,1	108,8
аялдар	30,0	31,6	33,8	34,5	34,2
эркектер	67,5	69,9	71,6	72,6	74,6
жаш курактык топтору боюнча, жаш:					
15–19	90,2	78,0	85,0	80,0	85,7
20–29	684,4	666,4	661,7	643,2	618,1
30–39	629,2	642,3	655,7	684,3	691,0
40–49	505,6	502,1	504,4	514,5	515,9
50–59	360,4	365,9	372,2	392,2	395,5
60–69	83,1	88,1	95,6	117,1	126,6
70 жана андан улуу	10,8	8,2	7,8	11,5	12,4

■ 8.5.2.8. Аймактар боюнча аялдардын эмгек акысынын эркектердин эмгек акысына болгон катышы
(пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	75,3	72,5	71,6	77,0	75,4
Баткен облусу	82,0	75,2	78,3	80,7	81,8
Жалал-Абад облусу	64,6	61,1	60,7	63,4	65,0
Ысык-Көл облусу	86,1	76,5	86,7	93,1	84,9
Нарын облусу	82,8	87,7	81,1	83,6	95,6
Ош облусу	82,7	90,9	82,8	91,7	88,3
Талас облусу	81,0	73,1	63,0	62,5	72,0
Чүй облусу	75,9	71,6	70,1	74,1	75,8
Бишкек шаары	79,7	75,9	76,2	82,9	76,6
Ош шаары	81,9	79,1	80,8	85,1	86,6

9-Максат.

Туруктуу инфраструктураларды түзүү, бардыгын камтыган жана туруктуу индустриализацияга жана инновацияларга көмөк көрсөтүү

■ 9.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча кайра иштетүү өнөр жайында иштегендердин үлүшү

(экономикада иштегендердин жалпы санына пайыз менен)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кайра иштетүү өнөр жайында иштегендер	7,6	10,1	12,0	11,8	11,4
<i>жынысы боюнча:</i>					
аялдар	9,1	11,3	11,7	12,5	12,5
эркектер	6,7	9,3	12,5	11,4	10,7
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	2,4	4,5	6,9	13,2	14,7
Жалал-Абад облусу	5,4	8,9	15,3	11,0	9,0
Ысык-Көл облусу	5,3	6,4	8,2	10,7	10,8
Нарын облусу	1,4	2,3	3,9	4,1	4,7
Ош облусу	3,3	4,7	6,7	5,5	5,1
Талас облусу	2,1	3,6	3,8	3,2	3,4
Чүй облусу	16,0	21,6	21,4	20,3	19,7
Бишкек шаары	15,4	16,1	16,4	18,7	18,8
Ош шаары	5,1	7,6	8,4	9,0	6,8

10-Максат.

Өлкөнүн ичиндеги жана өлкөлөр арасындагы теңсиздикти азайтуу

- **10.1.1. Жалпы калктын жана 40 пайыз эң аз камсыз болгон калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи** (өткөн жылга карата пайыз менен)

	2012– 2016	2013– 2017	2014– 2018	2015– 2019	2016– 2020
Эң аз камсыз болгон 40 пайыз калктын, адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	3,2	3,2	5,8	4,5	3,8
Калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	2,9	3,1	6,3	4,9	2,7

- **10.3.1. Акыркы 12 ай ичинде эл аралык укук менен тыюу салынган дискриминациянын негизинде жеке өзүнүн башынан өткөн дискриминация көрүнүштөрү же куугунтуктар жөнүндө алар өздөрү маалымдаган аялдардын үлүшү** (пайыз менен)

	2018
Акыркы 12 ай ичинде өзүнө карата дискриминацияны же бардык белгилери боюнча кысым көрсөтүүлөрдү сезген 15–49 жаштагы аялдардын пайыздык үлүшү	7,7

аймак боюнча:

Баткен облусу	0,4
Жалал-Абад облусу	7,3
Ысык-Көл облусу	1,7
Нарын облусу	2,8
Ош облусу	6,5
Талас облусу	5,0
Чүй облусу	16,6
Бишкек шаары	8,7
Ош шаары	7,0

Булак: Көп көрсөткүчтүү кластердик изилдөөнүн маалыматтары боюнча, 2018-ж.

16-Максат.

Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктары үчүн бардык адамдардын акыйкаттыкка жетүүсүн, бардык деңгээлдерде натыйжалуу жана эл алдында иш баяндарын тапшырып туруучу мекемелердин түзүлүшүн көздөп, тынчтыкка умтулган жана ачык коомдордун жаралышына көмөктөшүү

■ 16.1.1.1а. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кол салуулардан өлүү

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	2,7	2,5	2,3	2,0	2,1
аялдар	1,5	1,1	0,8	1,0	0,8
эркектер	4,0	4,0	3,8	3,0	3,5
Баткен облусу	2,0	1,6	1,5	1,9	2,4
аялдар	0,8	0,4	1,2	0,4	1,1
эркектер	3,2	2,7	1,9	3,3	3,6
Жалал-Абад облусу	2,0	1,4	1,7	1,4	1,4
аялдар	1,0	0,9	0,5	0,3	0,8
эркектер	2,9	1,9	2,8	2,4	1,9
Ысык-Көл облусу	3,2	3,3	3,9	5,1	3,2
аялдар	2,1	0,8	0,4	2,4	0,4
эркектер	4,2	5,9	7,4	7,7	6,0
Нарын облусу	4,3	4,2	2,1	3,8	2,4
аялдар	1,5	3,6	1,4	3,5	0,7
эркектер	7,1	4,9	2,8	4,1	4,1
Ош облусу	1,8	1,5	2,0	1,1	0,8
аялдар	1,1	1,1	1,1	0,6	0,3
эркектер	2,5	1,8	3,0	1,6	1,3
Талас облусу	2,4	1,9	0,8	3,0	2,2
аялдар	1,6	-	-	3,0	-
эркектер	3,1	3,9	1,5	3,0	4,4

(16.1.1.1а. уландысы)

	2016	2017	2018	2019	2020
Чүй облусу	5,5	5,5	3,7	2,5	4,5
аялдар	3,3	0,9	1,1	1,2	1,8
эркектер	7,7	10,2	6,3	3,8	7,3
Бишкек шаары	2,6	2,7	2,3	1,2	1,4
аялдар	1,2	1,7	0,7	0,4	0,4
эркектер	4,2	3,9	4,0	2,3	2,6
Ош шаары	1,1	1,8	1,7	2,0	3,2
аялдар	0,7	1,4	-	1,3	1,2
эркектер	1,5	2,2	3,5	2,7	5,2

- **16.6.2.1а. «Мамлекеттик аткаруу бийлигинин жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердигин баалоо» индекси**
(балл)

	2016	2017	2018	2019	2020
Кыргыз Республикасы	28,5	31,1	27,3	28,9	25,2
Баткен облусу	47,9	46,2	42,6	38,7	39,4
Жалал-Абад облусу	37,2	35,4	32,7	34,7	35,1
Ысык-Көл облусу	16,6	29,5	19,5	31,6	42,7
Нарын облусу	19,9	28,5	30,7	47,3	37,5
Ош облусу	30,9	32,7	27,9	38,0	40,9
Талас облусу	34,1	31,2	34,1	30,0	36,7
Чүй облусу	25,6	38,5	35,5	23,6	24,7
Бишкек шаары	12,6	16,3	12,9	16,5	-8,0
Ош шаары	40,8	42,9	38,3	31,4	38,8

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин 2022-жылы чыгара турган басылмаларынын графиги

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
Комплекстүү статистикалык басылмалар		
«Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы жөнүндө» басылмасы	айлык	айдын 21-санына чейин, кварталдык-отчеттук айдан кийинки айдын 23-санына чейин
«Кыргыз Республикасы жана региондор» статистикалык бюллетени	кварталдык	отчеттук кварталдан кийинки айдын 30-санына чейин
«Кыргызстан» кыскача статистикалык маалымдамасы	жылдык	апрель
«Кыргызстан цифраларда» жыйнагы	жылдык	июнь
Кыргыз Республикасынын статистикалык жылдыгы	жылдык	декабрь
«Кыргызстандагы туризм 2017–2021» жыйнагы	жылдык	июль
«Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкердик 2017–2021» жыйнагы	жылдык	октябрь
«Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялар менен ишканалардын ишмердиги – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	октябрь
Улуттук эсептер статистикасы		
«Кыргыз Республикасынын улуттук эсептери – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	ноябрь
«Ресурстар-Колдонуу» Таблицалары (PKT) 2019-ж. жыйнагы	жылдык	октябрь
Финансылар статистикасы		
«Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын пайдасынын калыптанышы» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10-июнь, отчеттук мезгилден кийинки 70-күнү
«Экономиканын реалдуу секторундагы ишканалардын өз ара эсептешүүлөрүнүн абалы» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10-июнь, отчеттук мезгилден кийинки 70-күнү
«Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын товардык-материалдык баалуулуктарынын камдыктары» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10-июнь, отчеттук мезгилден кийинки 70-күнү
«Экономиканын финансылык секторунун ишканаларынын иш-аракеттеринин негизги көрсөткүчтөрү» статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	22-апрель отчеттук мезгилден кийинки 50-күнү

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
«Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансылары – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	сентябрь
Өнөр жай статистикасы		
«Өнөр жай боюнча негизги экономикалык көрсөткүчтөр» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки айдын 15-санына чейин
«Кыргыз Республикасынын өнөр жайы – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	октябрь
Курулуш жана инвестиция статистикасы		
«2021-жылдын инвестиция жана курулуш боюнча жылдык отчетту иштеп чыгуунун негизги жыйынтыктары» статистикалык бюллетени	жылдык	сентябрь
«Кыргыз Республикасынын инвестициялары - 2017–2021» жыйнагы	жылдык	сентябрь
Айыл чарба статистикасы		
«Кыргыз Республикасынын аймагында мал чарба продуктуларынын негизги түрлөрүн өндүрүү» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки айдын 9-күнү
«Түшүмдү жыйноо, күздүк өсүмдүктөрдү себүү, тоңдурманы айдоо» статистикалык бюллетени	1-июлдан жылдын аягына чейин	отчеттук мезгилден кийинки айдын 9-күнү
«2021-жылы айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмүнүн жыйналышы жөнүндө» статистикалык бюллетень	жылдык	январь
«Кыргыз Республикасынын областары жана районунда 2022-жылдын түшүмү үчүн айыл чарба өсүмдүктөрүнүн себүү аянттары» статистикалык бюллетени	жылдык	июль
«Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	октябрь
«Тоют өндүрүү жөнүндө отчет» статистикалык бюллетени	жылдык	декабрь
«2021-жылдын башына карата малдардын жана үй канаттуулардын эсебинин жыйынтыгы» статистикалык бюллетени	жылдык	февраль
Керектөө рыногунун жана кызмат көрсөтүүлөрдүн статистикасы		
«Сооданын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн негизги көрсөткүчтөрү» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки айдын 20-санына чейин
«Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	сентябрь
«Кыргыз Республикасындагы маалыматтык-коммуникациялык технологиялар 2017–2021» жыйнагы	жылдык	октябрь

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
Баалардын статистикасы		
«Кыргыз Республикасы боюнча товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө керектөө бааларынын индекси» статистикалык бюллетени	айлык	отчеттук мезгилден кийинки айдын 12-күнү
«Кыргыз Республикасындагы баалар» жыйнагы	жылдык жарым жылдык	март отчеттук мезгилден кийинки 45-күнү
«КМШнын айрым өлкөлөрүндөгү өнөр жай продукциясынын негизги түрлөрүнө өндүрүүчүлөрдүн баалары» статистикалык бюллетени	кварталдык	отчеттук мезгилден кийинки 30-күнү
Эмгек жана иш менен камсыз кылуу статистикасы		
«Жумушчулардын саны жана эмгек акысы боюнча жылдык отчеттордун жыйынтыктары» статистикалык бюллетени	жылдык	август
«Жумуштуулук жана жумушсуздук» 2021-жылы үй чарбанын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган изилдөөсүнүн жыйынтыгы	жылдык	октябрь
Тандап изилдөө статистикасы		
Кыргыз Республикасынын азык-түлүк коопсуздук жана кедейчилик боюнча маалыматтык бюллетени	кварталдык	отчеттук мезгилден кийинки 50-күнү
«Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо деңгээли – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	ноябрь
Тышкы экономикалык ишмердик статистикасы		
«Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	октябрь
Демографиялык статистика		
«Кыргыз Республикасынын демографиялык жылдыгы – 2017–2021» жыйнагы	жылдык	сентябрь
Социалдык статистика		
«Кыргыз Республикасындагы аялдары жана эркектери» жыйнагы	жылдык	ноябрь
Айлана-чөйрө статистикасы		
«Кыргыз Республикасынын айлана-чөйрөсү анын ичинде Ысык-Көл аймагынын экологиялык абалын коргоо» статистикалык бюллетени	жылдык	август
«Кыргыз Республикасындагы айлана-чөйрө» жыйнагы	жылдык	октябрь

Кыргыз Республикасынын
аялдары жана эркектери

Чыгарууга жоопкер:

Ж. Рахманова

Редактор:

Н. Власова

Компьютердик верстка:

Дизайн-студия Nara-Vara

